

UNIVERSITATEA LIBERĂ INTERNAȚIONALĂ DIN MOLDOVA

Cu titlu de manuscris

C.Z.U.: 334:005(043.3)

BURLEA Ecaterina

**EFICIENTIZAREA MANAGEMENTULUI CORPORATIV ÎN
REPUBLICA MOLDOVA ÎN BAZA DIAGNOSTICULUI
POTENȚIALULUI ECONOMICO-FINANCIAR AL
ÎNȚREPRINDERII**

**SPECIALITATEA 521.03 - ECONOMIE ȘI MANAGEMENT ÎN
DOMENIUL DE ACTIVITATE**

Teză de doctor în științe economice

Conducător științific:

BURLACU Natalia

**doctor habilitat în științe economice,
profesor universitar**

Autor:

BURLEA Ecaterina

Chișinău, 2017

© BURLEA ECATERINA, 2017

CUPRINS

ADNOTARE (în română, engleză și rusă)	5
LISTA ABREVIERILOR	8
INTRODUCERE	9
1. ABORDĂRI TEORETICE PRIVIND MANAGEMENTUL CORPORATIV ȘI EFICIENTIZAREA ACESTUIA ÎN BAZA DIAGNOSTICULUI	
POTENȚIALULUI ECONOMICO-FINANCIAR AL ÎNTREPRINDERII	16
1.1. Management corporativ – formă de gestionare a întreprinderii	16
1.2. Abordări conceptuale privind diagnosticul potențialului întreprinderii	23
1.3. Metode de evaluare a eficienței managementului corporativ	36
1.4. Concluzii la capitolul 1	40
2. DIAGNOSTICUL POTENȚIALULUI ECONOMICO-FINANCIAR AL ÎNTREPRINDERILOR	42
2.1. Indicatorii generalizatori ce contribuie la diagnosticul potențialului întreprinderii	42
2.2. Diagnosticul potențialului economico-financiar al întreprinderilor autohtone	62
2.3. Concluzii la capitolul 2	114
3. MODALITĂȚI DE EFICIENTIZARE A MANAGEMENTULUI CORPORATIV ÎN REPUBLICA MOLDOVA	116
3.1. Importanța obligativității diagnosticului potențialului entității economice	116
3.2. Implementarea Codului de guvernanță corporativă – ca măsură în procesul de eficientizare a managementului corporativ	127
3.3. Concluzii la capitolul 3	146
CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI	148
BIBLIOGRAFIE	151
ANEXE	167
Anexa 1. Evoluția structurilor și a tehnologiilor managementului corporativ	168
Anexa 2. Caracteristica formelor organizatorico-juridice ale activității de antreprenoriat în Republica Moldova	170
Anexa 3. Tratatamentul conceptului „potențial economic al entității” în diferite surse de specialitate	172
Anexa 4. Situații financiare ale entității economice S.R.L. „Cloudata”	175
Anexa 5. Situații financiare ale entității economice „Tex-Auto-Pit” S.R.L.	185
Anexa 6. Situații financiare ale entității economice „Alvim-Auto” S.R.L.	194
Anexa 7. Situații financiare ale entității economice „Supraten” S.A.	208

Anexa 8. Situații financiare ale entității economice Î.C.S. „Total Leasing” S.A.	225
Anexa 9. Calculul indicatorilor aferenți diagnosticului potențialului economico-financiar al S.R.L. „Cloudata”	244
Anexa 10. Calculul indicatorilor aferenți diagnosticului potențialului economico-financiar al „Tex-Auto-Pit” S.R.L.	245
Anexa 11. Calculul indicatorilor aferenți diagnosticului potențialului economico-financiar al „Alvim-Auto” S.R.L.	248
Anexa 12. Calculul indicatorilor aferenți diagnosticului potențialului economico-financiar al „Supraten” S.A.	251
Anexa 13. Calculul indicatorilor aferenți diagnosticului potențialului economico-financiar al „Total Leasing & Finance” S.A.	254
Anexa 14. Generalizare privind indicatorii calculați aferenți potențialului economico-financiar al S.R.L. „Cloudata” pentru anii 2012-2015	257
Anexa 15. Generalizare privind indicatorii calculați aferenți potențialului economico-financiar al „Tex-Auto-Pit” S.R.L. pentru anii 2012-2015	259
Anexa 16. Generalizare privind indicatorii calculați aferenți potențialului economico-financiar al „Alvim-Auto” S.R.L. pentru anii 2012-2015	261
Anexa 17. Generalizare privind indicatorii calculați aferenți potențialului economico-financiar al „Supraten” S.A. pentru anii 2012-2015	263
Anexa 18. Generalizare privind indicatorii calculați aferenți potențialului economico-financiar al Î.C.S. “Total Leasing & Finance” S.A. pentru anii 2012-2015	265
Anexa 19. Analiza comparativă a entităților economice	267
Anexa 20. Chestionar	268
Anexa 21. Performanța țărilor în atragerea ISD-urilor în comparație cu locul deținut în ratingurile internaționale	270
Anexa 22. Totalitatea codurilor (sub formă de coduri, ghiduri, set de principii) la nivel internațional (informație la 20.06.2016)	271
Anexa 23. Principiile guvernantei corporative, potrivit Codurilor de guvernanță corporativă ale băncilor comerciale din Republica Moldova	273
Anexa 24. Răspuns la solicitare	274
Anexa 25. Acte de implementare a rezultatelor cercetărilor științifice	275
DECLARAȚIA PRIVIND ASUMAREA RĂSPUNDERII	278
CV-ul AUTORULUI	279

ADNOTARE

Numele și prenumele autorului: Burlea Ecaterina

Titlul tezei: Eficientizarea managementului corporativ în Republica Moldova în baza diagnosticului potențialului economico-financiar al întreprinderii

Gradul științific solicitat: doctor în științe economice

Localitatea: Chișinău

Anul perfectării tezei: 2017

Structura tezei: introducerea, trei capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografia din 204 de titluri, 25 anexe, 150 pagini de text de bază, inclusiv 31 figuri, 23 tabele și 12 formule. Rezultatele obținute sunt publicate în 21 lucrări științifice.

Cuvinte cheie: management corporativ, corporație, eficiență, eficientizare, diagnostic, potențial, instrumente, gestiune eficientă.

Domeniul de studiu: 521.03 - Economie și Management în domeniul de activitate.

Scopul și obiectivele lucrării: scopul lucrării este de a reliefa și argumenta eficientizarea managementului corporativ prin prisma diagnosticului potențialului economico-financiar al entității ceea ce va permite fundamentarea deciziilor strategice în cadrul întreprinderilor și va asigura realizarea scopurilor furnizorilor de capital. Obiectivele propuse spre realizare sunt: studierea conținutului noțiunilor fundamentale aferente corporațiilor și managementului corporativ; analiza abordărilor teoretice actuale care pledează pentru conceptul de management bazat pe valoare; justificarea și sistematizarea metodologiei de diagnostic a potențialului economico-financiar al corporațiilor, care permit de a identifica forțele-cheie de perfecționare a activității entității; efectuarea aprobării punctelor de vedere privind diagnosticul potențialului entității cu scopul eficientizării managementului corporativ.

Noutatea și originalitatea științifică a investigației constă în: eficientizarea managementului corporativ prin prisma diagnosticului potențialului economico-financiar al întreprinderii; reliefa divergențelor dintre noțiunile „analiză” și „diagnostic”; sistematizarea și evaluarea indicatorilor rezultativi aferenți potențialului economico-financiar al întreprinderii; perfecționarea cadrului legislativ și normativ privind impunerea respectării de către entitățile economice a principiilor guvernantei corporative; elaborarea Codului de guvernanță corporativă, având unul din principii - principiul managementului eficient.

Problema științifică importantă soluționată constă în demonstrarea necesității diagnosticului potențialului entității economice și stabilirii șirului de indicatori în vederea argumentării deciziilor manageriale, fapt ce va contribui la diagnosticul la timp și oportun al potențialului entității și stării ei financiare și la eficientizarea managementului corporativ.

Semnificația teoretică și valoarea aplicativă a lucrării este determinată în principal de: aspectele teoretice fundamentate privind managementul corporativ și diagnosticul potențialului entității economice, ca instrument de eficientizare a acestuia; posibilitatea implementării propunerilor și concluziilor formulate în vederea eficientizării managementului corporativ; promovarea echilibrului între dezvoltarea eficientă a afacerii, pe de o parte, și etica/responsabilitatea socială, pe de altă parte.

Implementarea rezultatelor științifice. Concluziile autorului au fost formulate ca urmare a diagnosticului potențialului următoarelor entități economice: „Supraten” S.A., Î.C.S. „Total Leasing & Finance” S.A., „Alvim-Auto” S.R.L., „Tex-Auto-Pit” și „Cloudata” S.R.L. Principalele concluzii ale autorului, obținute în urma cercetării, au servit drept suport pentru fundamentarea deciziilor managerilor entităților „Alvim-Auto” S.R.L. și „Tex-Auto-Pit” S.R.L., iar rezultate obținute au fost implementate de autor în cadrul entității economice „Cloudata” S.R.L. și au condus la creșterea potențialului economic, fapte confirmate de Actele de implementare.

ANNOTATION

Name of author: Burlea Ecaterina

Thesis title: The streamlining of corporative management in Republic of Moldova based on diagnostics of economic and financial potential of the enterprise

Required scientific degree: PhD in economic sciences

Location: Chisinau

Year: 2017

Thesis structure: introduction, three chapters, conclusions and recommendations, 204 titles of bibliographical resources, 25 annexes, 150 pages of main text, including 31 figures, 23 tables and 12 formulas. The results are published in 21 scientific papers.

Key words: corporate management, corporation, streamlining, diagnosis, potential, tools, effective management.

Field of study: 521.03. Economics and Management in the field of activity.

Scope and objectives of the thesis: The purpose of the paper is to highlight and argue the efficient corporate management streamlining through the diagnosis of economic and financial potential of the entity that will enable the foundation of strategic decisions within the enterprise and will ensure the achievement of capital providers' goals. The objectives to achieve are: the study the fundamental concepts related to corporations and corporate management; the analysis of current theoretical approaches advocating the concept of value-based management; the justification and systematizing the methodology of diagnosis of economic and financial potential of corporations, which enable to identify the key-forces for improvement of the business entity; conducting the approval of standpoints, methods and diagnosis tools with potential to streamline corporate management of the entity.

The scientific novelty of the investigation consists of: increasing of corporate management efficiency by virtue of diagnostics of enterprise financial and economic potential; emphasizing differences between the concepts of "analysis" and "diagnostics"; systematization and evaluation of resultative indicators referred to economic and financial potential of enterprise; improving of legislative and normative framework to ensure compliance by business entities of corporate governance principles; elaboration of Corporate Governance Code, having one of the principles - the principle of effective management.

The important scientific problem solved is to demonstrate the necessity of diagnostics of economic entity's potential and determining of the set of indicators for argumentation of managerial decisions, which will contribute to timely and appropriate diagnostics of enterprise's potential and its financial position and improving of efficiency of corporate management.

The theoretical significance and value of the thesis is mainly determined by: the fundamental theoretical aspects related to corporate management and the diagnosis of potential of economic entity as a tool to streamline it; the possibility of implementing the proposals and conclusions in order to improve the corporate management; promoting the equilibrium between the effective development of business, on the one hand, and ethics / social responsibility, on the other hand.

The implementation of scientific results.

The author's conclusions were stated from the diagnosis of potential of following economic entities: "Supraten" JSC., JV "Total Leasing & Finance" JSC, "Alvim-Auto" LLC, "Tex-Auto-Pit" and "Cloudata" LLC The main conclusions of the author, resulted from research, has served as support for decision making process for managers of „Alvim-Auto” LLC and "Tex-Auto-Pit" LLC, and the results obtained were implemented by the author within the economic entity "Cloudata" LLC, which led to an increase of economic potential, as confirmed by implementing acts.

АННОТАЦИЯ

Фамилия и имя автора: Бурля Екатерина

Название диссертации: Повышение эффективности корпоративного менеджмента в Республике Молдова на основе диагностики финансово-экономического потенциала предприятия

Искомая ученая степень: доктор экономических наук

Место написания диссертации: Кишинев

Год написания диссертации: 2017

Структура диссертации: введение, три главы, общие выводы и рекомендации, библиография из 204 наименований, 25 приложений, 150 страниц основного текста, в том числе 31 рисунок, 23 таблицы и 12 формул. Результаты исследования опубликованы в 21 научных работах.

Ключевые слова: корпоративный менеджмент, корпорация, эффективность, повышение эффективности, диагностика, потенциал, инструменты, эффективное управление.

Область исследования: 521.03 - Экономика и Менеджмент по отраслям.

Цель и задачи исследования: целью диссертационного исследования является выявление и подтверждение повышения эффективности корпоративного менеджмента посредством диагностики экономико-финансового потенциала хозяйствующего субъекта, что позволит обосновывать стратегические решения предприятия и обеспечит достижение целей собственников капитала. Задачами являются: изучение сущности основополагающих понятий, связанных с корпорациями и корпоративным менеджментом; обоснование и систематизация методологии диагностики экономико-финансового потенциала корпораций, которые позволят выявить ключевые факторы совершенствования деятельности предприятия; осуществление апробации различных точек зрения, методов диагностики потенциала предприятия с целью повышения эффективности корпоративного менеджмента.

Научная новизна и оригинальность исследования состоит в: повышении эффективности корпоративного управления посредством диагностики экономико-финансового потенциала предприятия; выявлении различий между понятиями «анализ» и «диагностика»; систематизации и оценке результативных показателей, связанных с экономико-финансовым потенциалом предприятия; совершенствовании законодательной и нормативной базы с целью обеспечения соблюдения хозяйствующими субъектами принципов корпоративного управления; разработке Кодекса корпоративного управления, включающего в качестве одного из принципов - принцип эффективного управления.

Решенная основная научная проблема состоит в: обосновании необходимости диагностики потенциала хозяйствующего субъекта и определении совокупности показателей с целью аргументации управленческих решений, которые будут способствовать своевременной и надлежащей диагностике потенциала предприятия и его финансового состояния и повышению эффективности корпоративного управления.

Теоретическая значимость и практическая ценность исследования определяется главным образом: обоснованием теоретических аспектов корпоративного менеджмента и диагностики потенциала экономического субъекта как инструмента повышения его эффективности; возможностью внедрения сформулированных предложений и выводов в целях повышения эффективности корпоративного менеджмента; поддержанием баланса между эффективным развитием предприятия, с одной стороны, и этики/социальной ответственности, с другой стороны.

Внедрение результатов научных исследований. Выводы автора были сформулированы по итогам диагностики потенциала следующих экономических субъектов: А.О. "Supraten", П.И.К. А.О. "Total Leasing & Finance", О.О.О. "Alvim-Auto", О.О.О. "Tex-Auto-Pit" и О.О.О. "Cloudata". Основные выводы автора, полученные в результате исследований, послужили основой для обоснования решений менеджеров предприятий О.О.О. "Alvim-Auto" и О.О.О. "Tex-Auto-Pit", а полученные результаты были внедрены автором на предприятии О.О.О. "Cloudata" и привели к росту его экономического потенциала, что подтверждается Актами внедрения.

LISTA ABREVIERILOR

BERD - Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare

BNM – Banca Națională a Moldovei

BVM – Bursa de Valori a Moldovei

CECCAR – Corpul Expertilor Contabili si Contabililor Autorizati din Romania

IFRS - International Financial Reporting Standards

ISD – investiții străine directe

Î.C.S. – întreprindere cu capital străin

OCDE – Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică

PIB – produs intern brut

PVM - piața valorilor mobiliare

S.A. – societate pe acțiuni

S.R.L. – societate cu răspundere limitată

SNC – Standarde Naționale de Contabilitate

SUA – Statele Unite ale Americii

SWOT – acronimul pentru Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats

UE – Uniunea Europeană

INTRODUCERE

Actualitatea și importanța problemei abordate. Situația actuală din mediul de afaceri este caracterizată printr-un grad ridicat de complexitate, incertitudine, dinamism. Prin urmare, una din cele mai importante condiții pentru succesul entității economice este îmbunătățirea continuă a instrumentelor de management, a procesului de luare a deciziilor organizatorice și identificarea corectă a domeniilor prioritare de dezvoltare. În acest context, diagnosticul obiectiv al potențialului economico-financiar al întreprinderii va garanta furnizarea de informații elocvente managementului entității, care la rândul său, va asigura gestionarea în mod eficient a afacerii.

Gestionarea activității entității economice prin orientarea spre punctul țintă – creșterea valorii, ca fiind capacitatea de a genera fluxuri de numerar, luând în considerare un nivel acceptabil de risc este relevantă pentru majoritatea companiilor din Republica Moldova, care se confruntă cu alegerea de alternative strategice în dezvoltarea sa, dar nu numai pentru cele care sunt cotate pe piețele bursiere.

Există o serie de deosebiri între abordările asupra instrumentelor utilizate în diagnosticul economico – financiar, ca factor de decizii manageriale, pe de o parte, și instrumente utilizate în managementul corporativ pe de altă parte. Ca o consecință, de multe ori, conducerea societăților corporative din Republica Moldova nu primesc un cadru coerent de informații structurate pentru a lua decizii informate.

Aceste circumstanțe, precum și necesitatea urgentă de instrumente eficiente de ordin metodologic, metodic justificate pentru aprecierea financiară și luarea de decizii strategice orientate spre creșterea valorii corporațiilor, necesare managementului societăților corporative din Republica Moldova, au determinat alegerea temei și au definit scopul său.

Problema cheie în acest caz, este lipsa unui cadru normativ ce ar reglementa atât noțiunea de corporație, management corporativ (pentru ca să se poată stabili cu certitudine categoriile de entități ce cad sub incidența acestor noțiuni), cât și demersul managerilor în gestiunea activității entităților, astfel încât să fie satisfăcute și interesele proprietarilor, și cele ale managerilor și cele ale celorlalți angajați în cadrul managementului corporativ.

Gradul de cercetare a problemei. În Republica Moldova, până în prezent nu există nici un act normativ care ar fundamenta noțiunea „Corporație”, deși în actele legislative și normative începând încă cu 1991 se utilizează această noțiune. Unicul aspect, dar și acesta – indirect, referitor la corporație, este prevăzut în alin. 2, art. 55 Codul civil al Republicii Moldova, și anume: persoana juridică poate fi organizată în mod *corporativ* sau în baza calității de membru,

poate fi dependentă sau independentă de un anumit număr de membri, poate avea scop lucrativ sau nelucrativ. Se concluzionează că, de fapt lipsește cadrul juridic pentru stimularea creării unor adevărate structuri corporative în economia națională și practicarea metodologiei și metodelor de gestiune corporativă.

Fondatorii managementului corporativ, considerați ca cei mai de vază economiști străini, dar și un șir de clasici ai științei economice (Drucker P., Eucken W., Keynes J.M., Lambin J.J., Hall A., Porter M.E., Samuelson P.A.) au acordat acestui aspect al științei economice o importanță majoră.

În continuare cercetările lor au fost dezvoltate în studiile savanților străini de vază Ansoff I., Bredy R., Dunning J., Prahalad C.K., Shleifer A., Stiglitz J.E. și alții.

Pentru Republica Moldova, totuși managementul corporativ, ca știință și ca practică constituie o temă relativ nouă. Autorii naționali contemporani, precum Burlacu N., Țurcanu G., Poloz A., Rău A., Balanuță V. își au orientate cercetările fie pe aspectele generale ale activității corporațiilor fie pe analiza activității financiare a acestora.

Prin urmare, autorul consideră insuficientă abordarea conceptuală a noțiunilor de *corporație* și *management corporativ*, ceea ce cauzează lipsa unui instrumentar de evaluare a eficienței managementului corporativ, și respectiv propune modalități de eficientizare a acestuia în baza diagnosticului potențialului economico-financiar al entității.

Tocmai această situație a determinat scopul tezei și aria de probleme pe care autorul și le-a propus spre soluționare prin prezenta teză.

Scopul și obiectivele tezei. Scopul lucrării este de a reliefa și argumenta eficientizarea managementului corporativ prin prisma diagnosticului potențialului economico-financiar al entității ceea ce va permite fundamentarea deciziilor strategice în cadrul întreprinderilor și va asigura realizarea scopurilor furnizorilor de capital.

În conformitate cu scopul propus în lucrare se urmărește abordarea și realizarea următoarelor obiective:

- studierea conținutului noțiunilor fundamentale aferente corporațiilor și managementului corporativ;
- analiza abordărilor teoretice actuale care pledează pentru conceptul de management bazat pe valoare; determinarea locului și rolului justificării financiare a deciziilor strategice în acest concept;
- clarificarea naturii financiare și economice și conținutul definițiilor de bază privind diagnosticul potențialului entității, relația lor fundamentală cu abordările și tehnologiile de evaluare și luare a deciziilor;

- justificarea și sistematizarea indicatorilor utilizați în diagnosticul potențialului economico-financiar al corporațiilor, care permite de a identifica forțele-cheie de perfecționare a activității entității;
- modelarea economică a indicatorilor rezultativi în vederea perfecționării modului de evaluare a potențialului entității economice;
- efectuarea aprobării punctelor de vedere privind diagnosticul potențialului entității cu scopul eficientizării managementului corporativ pe exemplul entităților: „Supraten” S.A., Î.C.S. “Total Leasing & Finance” S.A., „Alvim-Auto” S.R.L., „Tex-Auto-Pit” și „Cloudata” S.R.L.

Noutatea științifică constă în:

- eficientizarea managementului corporativ prin prisma diagnosticului potențialului economico-financiar al întreprinderii.
- reliefa divergențelor dintre noțiunile „analiză” și „diagnostic”.
- sistematizarea și evaluarea indicatorilor rezultativi aferenți potențialului economico-financiar al întreprinderii.
- perfecționarea cadrului legislativ și normativ privind impunerea respectării de către entitățile economice a principiilor guvernanței corporative.
- elaborarea de către entitățile economice a Codului de guvernanță corporativă, având unul din principii - principiul managementului eficient.

Problema științifică importantă soluționată constă în demonstrarea necesității diagnosticului potențialului entității economice și stabilirii șirului de indicatori în vederea argumentării deciziilor manageriale, fapt ce va contribui la diagnosticul la timp și oportun al potențialului entității și stării ei financiare și la eficientizarea managementului corporativ.

Importanța teoretică și valoarea aplicativă a lucrării este determinată în principal de:

- aspectele teoretice fundamentate privind managementul corporativ și diagnosticul potențialului entității economice, ca instrument de eficientizare a acestuia;
- posibilitatea implementării propunerilor și concluziilor formulate în vederea eficientizării managementului corporativ;
- promovarea echilibrului între dezvoltarea eficientă a afacerii, pe de o parte, și etica/responsabilitatea socială, pe de altă parte.

Valoarea aplicativă a lucrării rezidă din faptul că prin studierea concluziilor autorului, entitățile economice ar putea adopta Codul de guvernanță corporativă și efectua diagnosticul potențialului său, fapt ce ar asigura responsabilizarea managerilor, argumentarea deciziilor

manageriale, sporirea transparenței informaționale, sporirea încrederii din partea partenerilor de afaceri, eficientizarea managementului corporativ (Anexele 25.1, 25.2, 25.3).

Fundamentele teoretice și metodologice ale cercetării. Poziția de cercetare a autorului referitoare la acest subiect a fost formată în baza lucrărilor savanților autohtoni și de peste hotare cu privire la teoria managementului corporativ, management general și strategic, teoria firmei, evaluarea afacerii și proiectelor de investiții, contabilitate și analiză economică, precum și literatura de specialitate cu privire la conceptul de gestionare orientat spre sporirea valorii entității. Printre cei mai importanți autori care au contribuit la fundamentarea teoretică și metodologică a cercetării se pot enumăra autorii autohtoni: Balanuță V., Burlacu N., Catan P., Poloz A., Rău A., Roșca P., Țău N., Țiriulnicova N., Țurcanu G. și străini: Ansoff I., Breal R., Drucker P., Dunning J., Eucken W., Keynes J.M., Lambin J.J., Marshall A., Porter M.E., Prahalad C.K., Samuelson P.A., Shleifer A., Stiglitz J.E. etc.

În vederea elaborării tezei autorul a folosit metode de cercetare precum: deducția; inducția; analiza și sinteza; metode grafice (pentru ilustrarea anumitor rezultate obținute); metode de analiză comparativă (ce au permis compararea în dinamică a mai multor entități în funcție de un anumit indicator); metode ale modelării matematice etc.

Suportul informațional a fost alcătuit și din actele legislative și normative în vigoare pe teritoriul Republicii Moldova (Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare privind aprobarea Codului de guvernanță corporativă; Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi; Legea contabilității), și din datele oficiale de raportare statistică, informații și documente de analiză a anumitor instituții financiare (Coduri de guvernanță corporativă ale băncilor comerciale; informații statistice furnizate de BNM), precum și situațiile financiare ale unor societăți ce își desfășoară activitatea pe teritoriul țării („Supraten” S.A., Î.C.S. “Total Leasing & Finance” S.A., ș.a.).

Aprobarea rezultatelor cercetărilor. Pozițiile teoretico-metodologice și practicile elaborate în lucrare, au fost raportate la conferințele științifico-practice naționale și internaționale: Conferința științifico - practică Internațională, cu tema „Turism: o celebrare a diversității” din 27 septembrie 2009, ediția a 3-a, Chișinău, 2009; Conferința Științifică Internațională „Impactul transporturilor asupra dezvoltării relațiilor economice internaționale”, RM, Chișinău, Academia de Transporturi, Informatică și Comunicații. Ediția a III-a, 24-25.03.2011; Conferința Științifică Internațională „Problemele și perspectivele de dezvoltare a potențialului economic și managerial al Republicii Moldova în condițiile de criză”, 21.04.2011, RM, Chișinău, ULIM; Conferința științifică internațională „Strategii de dezvoltare socio-economică a societății în condițiile globalizării”, Chișinău, 2012; Conferința științifico-practică

internațională „Politici economice și financiare pentru o dezvoltare competitivă”, Chișinău: ULIM, 2013; Conferința științifică internațională „Sectorul serviciilor în secolul XXI: realizări, probleme, perspective”, Chișinău: USM, 2014.

La tematica tezei de doctor sunt publicate 21 lucrări științifice (inclusiv comunicări la conferințe științifice și articole în reviste științifice) cu un volum total de 8,54 c.a.

Implementarea rezultatelor științifice din cadrul tezei. Concluziile autorului au fost formulate ca urmare a diagnosticului potențialului următoarelor entități economice: „Supraten” S.A., Î.C.S. “Total Leasing & Finance” S.A., „Alvim-Auto” S.R.L., „Tex-Auto-Pit” și „Cloudata” S.R.L. Principalele concluzii ale autorului, obținute în urma cercetării, au servit drept suport pentru fundamentarea deciziilor managerilor entităților „Alvim-Auto” S.R.L. și „Tex-Auto-Pit” S.R.L., iar rezultate obținute au fost implementate de autor în cadrul entității economice „Cloudata” S.R.L. și au condus la creșterea potențialului economic, fapte confirmate de Actele de implementare (Act de implementare a rezultatelor cercetărilor științifice eliberat de către „Cloudata” S.R.L., Act de implementare a rezultatelor cercetărilor științifice eliberat de către „Alvim-Auto” S.R.L., Act de implementare a rezultatelor cercetărilor științifice eliberat de către „Tex-Auto-Pit” S.R.L.).

Sumarul compartimentelor tezei. Teza este conținută din Introducere, 3 capitole (care cuprind 23 tabele, 31 figuri, 12 formule, 150 pagini text de bază), concluzii și recomandări, 204 surse bibliografice, 25 anexe.

În **Introducere** autorul argumentează actualitatea temei de cercetare, formulează scopul și obiectivele lucrării, menționează noutatea științifică a tezei și problema științifică importantă soluționată, prezintă sumarul compartimentelor lucrării.

Capitolul 1 „Abordări teoretice privind managementul corporativ și eficientizarea acestuia în baza diagnosticul potențialului economico-financiar al întreprinderii” este destinat să prezinte și să caracterizeze managementul corporativ – ca formă de gestionare a întreprinderii; să abordeze conceptual noțiunea de diagnostic al potențialului întreprinderii; să elucideze rolul diagnosticului în eficientizarea managementului corporativ. Prezentul capitol are drept scop elucidarea conținutului economic al noțiunilor cheie: corporație, management corporativ, diagnostic, potențial; iar în vederea atingerii scopului autorul a utilizat o varietate de surse bibliografice pentru a reliefa opinia diferitor cercetători, economiști cu privire la aceste noțiuni.

În **capitolul 2** „Diagnosticul potențialului economico-financiar al întreprinderilor” autorul prezintă indicatorii generalizatori pe care îi propune a fi analizați în vederea aprecierii potențialului entității și stabilirii unui diagnostic – fapt ce va permite depistarea factorilor de

influență (negativ / pozitiv) asupra activității entității. În acest sens, întreaga cercetare din acest capitol este orientată spre diagnosticul potențialului economico-financiar al 5 entități economice autohtone, și anume: „Supraten” S.A., Î.C.S. “Total Leasing & Finance” S.A., „Cloudata” S.R.L., „Tex-Auto-Pit” S.R.L., „Alvim-Auto” S.R.L., distingându-se și subliniindu-se starea actuală a potențialului entităților, tendințele în evoluția acestuia, factorii care ar fi putut influența asupra mărimii și dinamicii diferitor indicatori analizați.

Dat fiind faptul că o situație des întâlnită în cadrul diagnosticului potențialului entității și stabilității financiare este căutarea factorilor și motivelor ce au condiționat modificarea indicatorului rezultativ doar printre factorii din modelul analitic, autorul, în prezentul capitol urmărește să argumenteze necesitatea unui studiu detaliat al factorilor, motivând această necesitate prin faptul că doar cunoașterea factorilor primari care au condus la un anumit rezultat, s-ar putea influența asupra unui anumit indicator în vederea îmbunătățirii acestuia și ameliorării stării generale a activității entității economice.

Prin urmare, în rezultatul cercetării din acest capitol, autorul propune măsuri de redresare a situației entității economice în funcție de situațiile nefavorabile în care se află.

În **capitolul 3** „Modalități de eficientizare a managementului corporativ în Republica Moldova” autorul pune accent pe faptul că pentru eficientizarea managementului corporativ entitățile economice pot opta pentru elaborarea unui cod de governanță corporativă, unul din principiile cărui va fi principiul managementului eficient și totodată diagnosticul periodic al potențialului entității – fapt ce va permite un control periodic asupra stării de facto a entității și formularea obiectivă a deciziilor privind strategia de activitate a entității.

În vederea argumentării necesității diagnosticului potențialului entității, autorul pune accent atât pe experiența țărilor străine (care, în mare parte, au adoptate mai multe Coduri de governanță corporativă la nivel de țară – de principiile cărora se conduc majoritatea entităților economice) cât și pe consecințele necunoașterii nivelului și capacității de utilizare a potențialului asupra performanței financiare a entității.

Chiar dacă nu există o statistică privind factorii cauzatori ai falimentului multor entități economice, autorul este sigur că un management defectuos, un management neorientat spre rezultat și spre atingerea obiectivelor proprietarilor, va conduce spre înrăutățirea performanței financiare a entității. Anume din acest motiv, în capitolul trei, autorul pune accent pe necesitatea elaborării codurilor de governanță corporativă și efectuării diagnosticului potențialului entității economice drept cele mai realizabile și mai eficiente căi de a asigura un management corporativ eficient.

În **Concluzii generale și recomandări** autorul sintetizează principalele rezultate ale cercetării și se propun recomandări ce vin să completeze gradul de soluționare a problemei studiate.

Cuvinte cheie: management corporativ, corporație, eficiență, eficientizare, diagnostic, potențial, instrumente, gestiune eficientă.

1. ABORDĂRI TEORETICE PRIVIND MANAGEMENTUL CORPORATIV ȘI EFICIENTIZAREA ACESTUIA ÎN BAZA DIAGNOSTICULUI POTENȚIALULUI ECONOMICO-FINANCIAR AL ÎNȚREPRINDERII

1.1. Management corporativ – formă de gestionare a întreprinderii

Majoritatea economiștilor și specialiștilor în domeniul economiei și administrării, autohtoni și străini, consideră că procesele stabile ale crizei ce a afectat economia sunt legate, sub multe aspecte, de problemele formării noului tip adecvat de relații economice, manageriale, administrative și statale, modificate de realitatea economică – relațiile corporative. Cele mai convingătoare manifestări ale acestei situații: existența numeroaselor contradicții care împiedică dezvoltarea dinamică a economiei și crearea noilor forme organizatorice și de drept – nu au adus la formarea proprietarilor eficienți la majoritatea corporațiilor. Deși reformele în economie în Republica Moldova, durează timp de peste douăzeci de ani, încă nu s-a format piața de administratori profesioniști care ar putea fi angajați în cadrul entităților economice, lipsește controlul eficient asupra managementului și administrării corporațiilor din partea fondatorilor; de asemenea, conform opiniei multor investitori străini, constituie un impediment pentru integrarea companiilor din Republica Moldova cu companiile de peste hotare, atragerea investițiilor străine, ieșirea pe piețele externe etc. În așa mod, evoluția formelor de interacțiune dintre fondatori și managerii angajați nu doar că nu a rezolvat problema sporirii eficienței activității entităților economice, ci, viceversa, a acutizat problemele ce existau [13, p. 112].

Esența managementului corporativ drept știință poate fi dedusă din definiția acestuia: managementul corporativ este știința ce studiază mecanismul și procedurile de luare a deciziilor de planificare, organizare, motivare și control asupra lor, cât și a proceselor, legăturilor din cadrul întreprinderilor bazate pe capital cumulativ [140, p. 5].

Fondatorii managementului corporativ, considerați ca cei mai de vază economiști străini, dar și un șir de clasici ai științei economice (P. Drucker, W. Eucken, J.M. Keynes, J.J. Lambin, A. Marshall, M.E. Porter, P.A. Samuelson) au acordat acestui aspect al științei economice o importanță majoră. În continuare cercetările lor au fost dezvoltate în studiile savanților străini de vază Ansoff I., Breal R., Dunning J., Prahalad C.K., Shleifer A., Stiglitz J.E. și alții.

Cercetătorii autohtoni, Țurcanu G. și Rău A., au sistematizat evoluția corporațiilor și a uniunilor corporative (Anexa 1), remarcând că primele forme ale uniunilor corporative au fost înregistrate în Grecia și Roma antică sub forma tovărășiilor; urmate de relațiile corporative în bază legală din Roma antică; urmând ca într-un final să se dezvolte structurile corporative virtuale în anii 90 ai sec. XX [141, p. 23].

Unii autori consideră că managementul corporativ semnifică gestionarea profesională a activității corporațiilor în vederea realizării obiectivelor activității și obținerea profitului prin utilizarea rațională a resurselor [160, p. 28].

Managementul corporativ este interesat să utilizeze cât mai eficient resursele naturale, financiare și umane, astfel încât nevoile și așteptările consumatorilor să fie satisfăcute corespunzător cerințelor acestora, cu costuri, la o calitate sporită a produselor și serviciilor, la un preț cât mai scăzut a factorilor de producție, cât și combinarea optimă a acestora [116, p. 10].

Esența managementului corporativ în calitatea de echipă de conducere o definim drept organul de conducere votat de proprietarii unei corporații – consiliul de directori, consiliul de observatori, consiliul societății, etc. – care apără și gestionează activitatea corporației, bazându-se pe legi, statutul corporației și coduri de etică corporativă, pentru atingerea misiunii și scopurilor strategice ale corporației [116, p. 11].

Potrivit opiniei autorului, pentru a putea, prin diferite maniere, influența asupra eficientizării managementului corporativ, mai întâi de toate trebuie să ne asigurăm că acest management corporativ există în cadrul entității. Prin urmare, în cazul în care el nu există (foarte des în cadrul entităților din Republica Moldova) rezultă că acesta trebuie implementat.

Și cum, în Republica Moldova, termenul de management corporativ, în marea majoritate a cazurilor, se asociază doar societăților pe acțiuni (adică entităților economice mari - corporații), autorul dorește să respingă ideea necesității un management corporativ doar pentru acestea, bazându-se pe două reflecții:

1. Noțiunea „Corporație” nu este identică noțiunii „Societate pe acțiuni”;
2. Indiferent de mărimea entităților economice, acestea au nevoie de principiile, sarcinile și funcțiile unui management corporativ.

Reflecții argumentate în continuare:

Pentru a elucida noțiunea de *Corporație* autorul este de părere că ar fi binevenită prezentarea definiției conținute în Dicționarul Explicativ al limbii Române: 1. (în societatea medievală) Formă specifică de organizare a activității economice a meseriașilor; breaslă; isnaf, rufet. 2. (în unele țări) Întreprindere mare; Societate pe acțiuni [65].

Spre exemplu site-ul Dictionary.com tratează noțiunea *Corporație* drept: o asociație de persoane, creată prin lege sau sub autoritatea legii, având o existență continuă independentă și un patrimoniu separat față de existența și patrimoniul membrilor săi [174].

Potrivit altui dicționar, BusinessDictionary [173], *Corporația* este definită ca fiind o firmă care îndeplinește anumite cerințe legale; este o entitate separată și distinctă de proprietari. Potrivit definiției preluate din acest site, *corporațiile* sunt deținute de fondatori care împart între

ei profitul și pierderea generată de acțiunile firmei și au trei caracteristici de bază: 1) statut juridic – firma poate vinde, cumpăra, de a da în judecată și de a fi dată în judecată; 2) are răspundere limitată – corporația răspunde pentru datoriile sale doar în limita patrimoniului propriu; 3) continuitatea existenței – o corporație poate trăi și dincolo de durata de viață și capacitatea proprietarilor săi, deoarece dreptul de proprietate poate fi transferat prin vânzări sau donații.

În articolul „What Is A Corporation?”, Anthony Kammer definește Corporația ca o structură juridică care permite persoanelor fizice de a contribui cu resursele, capitalul și forța de muncă comună în scopul generării profitului [178].

Foarte multe surse românești tratează termenul *Corporație* drept: firme organizate sub forma societăților comerciale pe acțiuni, care prin forța și poziția sa deține un rol important în viața economică a unei țări și chiar pe piața mondială [67]; afaceri recunoscute drept persoane juridice controlate și deținute de acționari [73].

În româna vorbită și necuprinsă încă în dicționare, cuvântul *corporație* este folosit pentru denumirea unei firme mari; în lucrarea Business Magazin se arată că „după ani de creștere, fosta afacere de familie se transformă în corporație” [61, p. 11].

În una din lucrările franceze, se arată că termenul francez *corporation* este folosit în mare parte potrivit tratărilor din engleza americană, ca echivalent pentru firmă, companie, societate [194, p. 34].

Savantul francez Durkheim E. consideră corporațiile drept grupuri morale profesionale, respectiv o formă de organizare socială, în stare să valorifice virtuțile morale solidariste ale breslelor [176, p. 39].

O mare parte din surse, la fel, tratează *Corporația* ca fiind: societăți pe acțiuni, în care dreptul de acțiune este reprezentat și limitat de cota capitalului investit în aceasta [154].

Profesorul N. Burlacu precizează, că, de fapt, “corporațiile își au aceleași începuturi ca și statele suverane, și viceversa: necesitatea de a lucra împreună, de a fi protejați, de a fi siguri pe viitor, de a se putea dezvolta asigurând angajații-cetățenii cu un viitor prognozabil. Interesele corporațiilor ar fi bine să aibă tangențe cu interesele statului. Conlucrând în diferite domenii de activitate se poate ajunge la un echilibru socioeconomic” [21, p. 92].

Adjectivul "*corporativ*" provine de la cuvântul "*corp*", ceea ce poate echivala cu ideea de ansamblu, de întreg, de unitate. În același timp, aria este extrem de largă, incluzând economia, teoria informației, elemente de drept, contabilitatea, finanțele, managementul, în strânsă corelație cu aspecte de ordin psihologic, sociologic, politic chiar [144].

Modelul de guvernare corporativă diferă de la o țară la alta, însă la nivel internațional sunt implementate 2 modele de bază, și anume: modelul anglo-saxon și modelul german. În tabelul de mai jos se prezintă caracteristicile de bază ale acestora:

Tabelul 1.1. Caracteristicile de bază ale modelelor de guvernare corporativă

Nr. crt.	Caracteristici	Modelul anglo-saxon	Modelul german
1.	Țara în care este utilizat	Marea Britanie, SUA, Australia, Canada	Germania, Japonia
2.	Acționariatul	Dispersat	Concentrat
3.	Controlul	Extern	Intern
4.	Principalul finanțator	Piața financiară	Banca
5.	Mediul economic	Stabil	Instabil
6.	Implicarea autorităților	Neimplicarea autorităților publice în mediul economic	O intervenție consistentă a autorităților publice în reglarea proceselor și fenomenelor economice și sociale

Sursa: elaborat de autor, adaptat după 39.

Studiind literatura de specialitate, autorul ajunge la concluzia că în Republica Moldova, până în prezent nu există nici un act normativ care ar fundamenta noțiunea „Corporație”, deși în actele legislative și normative începând încă cu 1991 se utilizează această noțiune [39, p. 204].

Unicul aspect, dar și acesta – indirect, referitor la corporație, este prevăzut în alin. 2, art. 55 Codul civil al Republicii Moldova, și anume: persoana juridică poate fi organizată în mod *corporativ* sau în baza calității de membru, poate fi dependentă sau independentă de un anumit număr de membri, poate avea scop lucrativ sau nelucrativ [55].

Printre primele acte legislative ale Republicii Moldova în care apare noțiunea „corporativ” este Hotărârea Guvernului Republicii Moldova pentru aprobarea Concepției politicii industriale a Republicii Moldova pe anii 1996-2000, și anume în contextul: unul dintre obiectivele și sarcinile politicii industriale este „reformarea proprietății și privatizarea, formarea sistemului de dirijare corporativă, trecerea la noi forme organizatorico-juridice de gospodărire - asociații ale societăților pe acțiuni, grupuri industrial-financiare, holdinguri etc.” [90]. La fel, în această Hotărâre de Guvern se menționează că o

„componentă importantă a politicii industriale este trecerea la conducerea corporativă a întreprinderilor, ceea ce se asigură de către stat în baza legii cu privire la societățile pe acțiuni și a altor legi, cu participarea Comisiei de stat pentru Piața hârtiilor de valoare și a Bursei de valori din Moldova” [90].

Ulterior, în Hotărârea Guvernului Republicii Moldova cu privire la aprobarea Programului de activitate a Guvernului Republicii Moldova pentru anii 1998-2001, se menționează că nivelul managementului corporativ la întreprinderile privatizate este insuficient și că realizarea privatizării contra mijloace bănești este torpilată de lipsa resurselor financiare interne [89]. Prin urmare, una din sarcinile statului privind restructurarea economiei în acea perioadă a fost formarea cadrului legislativ și organizatoric al managementului corporativ, care să permită controlul eficient al activității managerilor întreprinderilor privatizate (societăților pe acțiuni) și delimitarea strictă a drepturilor și obligațiilor acționarilor, inclusiv a fondurilor investiționale, ridicarea responsabilității personale a reprezentanților statului în societățile pe acțiuni (în care statul deține pachetul de control) și a managerilor întreprinderilor de stat pentru rezultatele activității acestora.

Potrivit Hotărârii Guvernului Republicii Moldova cu privire la aprobarea orientărilor strategice de dezvoltare social-economică a Republicii Moldova până în anul 2005, prima etapă a tranziției Republicii Moldova la economia de piață a inclus reforma proprietății, crearea sectorului particular privat, fapt ce s-a soldat cu apariția unei pătri sociale noi, cea a proprietarilor (acționarilor), cu crearea condițiilor necesare pentru dezvoltarea pieței hârtiilor de valoare și a pieței imobiliare, cu utilizarea administrării corporative, în acest scop obiectivul statului fiind formarea unui management corporativ capabil să controleze activitatea managerilor din întreprinderile privatizate în scopul folosirii raționale a capitalului public și privat (investit în acțiuni) în beneficiul proprietarilor săi [88].

În rezultatul studierii de către autor a multitudinii de lucrări ale economiștilor din Republica Moldova, România, Rusia și alții, autorul a evidențiat faptul că, practic, toate cercetările acestora sunt concentrate asupra problemelor edificării și dezvoltării relațiilor corporative. Pe când, problemele instrumentarului de estimare și evaluare a eficienței managementului corporativ au fost situate pe un plan inferior. Prin urmare, anume cercetările științifice ce urmăresc soluționarea acestei probleme se pot caracteriza printr-o actualitate sporită.

Autorul concluzionează, deci, că de fapt lipsește cadrul juridic pentru stimularea creării unor adevărate structuri corporative în economia națională. În prezent, principalele eforturi ale Republicii Moldova sunt orientate spre efectuarea diverselor reforme și crearea condițiilor

legislative, dar, cu toată însemnătatea acestor măsuri, cu privire la managementul corporativ - factorii interni ai succesului economic rămân în afara atenției managerilor locali [31, p. 196]. Fenomenul noului management corporativ ca unul dintre principalii factori ai proceselor integraționiste, atât în cadrul proceselor geopolitice și megaeconomice globale, cât și al proceselor social-economice interne, în Moldova pe parcursul mai multor ani nu a fost apreciat și, în general, nu s-a ținut cont de el. În noile condiții de instabilitate financiar-economică globală a piețelor mondiale managerii corporațiilor formează cea mai viabilă linie de protecție și opunere activă proceselor distructive. Pentru orice corporație, în virtutea specificului ei de dezvoltare, stabilitatea condițiilor exterioare constituie unul dintre principalii factori ai dezvoltării ei cu succes.

Există păreri precum că, ipoteza concurență, care limitează cercul asociațiilor antreprenoriale, incluse în noțiunea de corporație până la societățile pe acțiuni de tip deschis, se bazează pe afirmația, că cele mai principale caracteristici ale corporației sunt următoarele: independența corporației ca persoană juridică, răspunderea limitată a investitorilor individuali, administrare centralizată, precum și posibilitatea de a transmite altor persoane acțiunile care aparțin investitorilor individuali [20]. În aceste condiții, divergența dintre opiniile diferitor savanți se rezumă la includerea sau nu în noțiunea de „corporație” a entităților pe acțiuni de tip deschis sau nu numai.

Considerăm că convergența termenilor „Corporație” și „Societate pe acțiuni” se datorează multitudinii asemănărilor dintre acestea: separarea patrimoniului entității de patrimoniul membrilor acesteia; separarea funcțiilor de conducere de munca propriu-zisă, etc. Însă, făcând referință la actele legislative în vigoare pe teritoriul Republicii Moldova, autorul conchide că aceste caracteristici sunt proprii și altor forme organizatorico-juridice existente în Republica Moldova. Potrivit Legii cu privire la antreprenariat și întreprinderi, în Republica Moldova antreprenorii pot desfășura activități creând întreprinderi având drept formă organizatorico-juridică una din cele 10 posibile.

În Anexa 2 se prezintă un tabel în care este indicată informația privind formele organizatorico-juridice a activității de antreprenariat cu indicarea: numărului minim de fondatori, statutului, documentului de constituire, răspunderea antreprenorului pentru obligațiile întreprinderii, actele ce reglementează constituirea, înregistrarea și încetarea activității; aceste forme fiind prezentate în figura de mai jos (Fig. 1.1.):

Fig. 1.1. Formele organizatorico-juridice ale activității de antreprenoriat pe teritoriul Republicii Moldova

Sursa: elaborată de autor, adaptat după 98.

Studiind majoritatea concepțiilor și definițiilor date noțiunii *Corporație*, precum și informația conținută în tabelul din Anexa 2, autorul ajunge la concluzia că o mare parte din entitățile economice ce-și desfășoară activitatea economico-financiară pe teritoriul Republicii Moldova cad sub incidența acestei noțiuni, prin urmare, societatea în comandită, societatea cu răspundere limitată, cooperativa de producție, cooperativa de întreprinzător, întreprinderea de arendă, întreprinderea de stat, întreprinderea municipală, sunt acele forme organizatorico-juridice care pot pretinde la implementarea unui management corporativ.

Ținând cont de faptul că, la modul general, managementul reprezintă ansamblul de activități orientate spre schimbarea poziției oricărui sistem, cu scopul de a obține rezultatul dorit [53, p. 68], autorul consideră că managementul corporativ, nu înseamnă nicidecum etatism (intervenția statului în organizarea și administrarea vieții economice și sociale), ci un management nou, care determină entitățile economice (managerii și furnizorii de capital) să accepte un comportament legal, transparent, etic în ceea ce privește organizarea și gestiunea activității entității prin responsabilizarea persoanelor cu funcții de conducere și răspundere.

Iar de acest lucru, cu siguranță ar avea nevoie orice entitate economică indiferent de forma organizatorică-juridică, deoarece printre avantajele managementului corporativ se numără promovarea sectorului privat, crearea unui climat investițional favorabil și creșterea nivelului de încredere a investitorilor și creditorilor [70].

Autorul, ținând cont de faptul că managementul corporativ este orientat spre sporirea eficienței activității, majorarea activelor, menținerea stabilității și rentabilității, soluționarea altor scopuri și obiective strategice ale entității economice, ajunge la concluzia că una din modalitățile de eficientizare a managementului corporativ este diagnosticul oportun al potențialului economic

al entităţii, care ar permite constatarea rezultatelor obţinute de entitate la finele unei anumite perioade de gestiune; determinarea eficienţei cu care a fost folosit întregul potenţial (material, financiar, uman ...) al entităţii; elucidarea factorilor ce au condus la înregistrarea unor sau altor rezultate. Iar deja în baza acestei informaţii, se pot lua decizii fundamentate privind activitatea de viitor a entităţii economice.

1.2. Abordări conceptuale privind diagnosticul potenţialului întreprinderii

Autorul începe acest paragraf cu sintagma: „Nu ai cum controla şi coordona ceea ce nu măsoară”. Cu alte cuvinte, ca un manager să poată să se pronunţe privind activitatea curentă, rezultatele obţinute de către entitate şi paşii ce urmează a fi întreprinşi, acesta trebuie să cunoască, în primul rând, metodele de măsurare a rezultatelor şi performanţelor entităţii pe care o gestionează şi să poată stabili un diagnostic al potenţialului economic al entităţii.

Peter Drucker vorbind despre necesitatea cunoaşterii propriiei întreprinderi precizează că pentru a duce la îndeplinire sarcinile economice ale acesteia (întreprinderea trebuie să devină mai eficientă, potenţialul ei trebuie evaluat corect şi fructificat la maximum, inclusiv transformarea ei într-una complet diferită pentru un viitor diferit), este nevoie de înţelegerea realităţilor întreprinderii privită ca un sistem economic, a capacităţii de performanţă de care dispune şi a relaţiei între resursele disponibile şi rezultatele potenţiale [71, p. 10].

Autorul este de părere că pentru a putea determina esenţa noţiunii „potenţial al entităţii” ca obiect de studiu al ştiinţelor economice, ar fi corect să se înceapă cu abordarea teoretică a acestei noţiuni în cercetările oamenilor de ştiinţă autohtoni şi străini. La etapa actuală, există multe publicaţii care conţin diferite aspecte ale conceptului de „potenţial al entităţii”. Cele mai multe dintre lucrări subliniază importanţa studierii problemei privind evaluarea şi diagnosticul potenţialului, utilizarea sa şi sporirea eficienţei utilizării, indică asupra existenţei unor diferenţe semnificative în ceea ce priveşte definirea conceptului de potenţial, natura sa, compoziţia, şi legătura cu alte categorii economice.

Baza, în formularea termenului „potenţial” se regăseşte în cuvântul ce provine din latină – „potenţă”: putere, forţă, posibilitate de dezvoltare, posibilitate de realizare.

Prin urmare, „potenţialul” se referă la sursele, caracteristicile, instrumentele, bunurile care pot fi folosite pentru a rezolva orice problemă în vederea atingerii scopului propus.

Dicţionarul explicativ al limbii române tratează noţiunea „potenţial” drept capacitate de muncă, de producţie, de acţiune; randamentul calitativ şi cantitativ al unei munci [66].

Potrivit dicţionarului englez „Oxford Dictionaries”, potenţialul reprezintă capacităţile sau abilităţile care pot fi dezvoltate conducând, astfel, la succes sau la o utilitate în viitor [186].

O definiție asemănătoare celor de mai sus este redată și de renumitul dicționar francez „Larousse”: potențialul reprezintă totalitatea resurselor de care cineva, o comunitate, o țară poate beneficia [200].

Un alt dicționar definește potențialul drept gradul de putere în orice privință, totalitatea resurselor și posibilităților [163].

Prin urmare, definiția termenului „potențial” capătă diverse conotații în funcție de ramura sau domeniul în care se utilizează. Iată câteva dintre ele (tabelul 1.2.):

Tabelul 1.2. Conotația termenului „potențial” în funcție de domeniul în care se utilizează

<i>Domeniul</i>	<i>Tratamentul termenului „potențial”</i>
Filozofie	Capacitatea lucrurilor de a fi nu ceea ce sunt, în categoriile: substanță, calitate, cantitate, loc; adică posibilitate de realizare, prin „mișcare” și „proces”
Bilogie	Cota energiei utilizate de către oameni din produsele alimentare consumate
Sociologie	Totalitatea resurselor, rezervelor, forțe disponibile, indiferent de domeniu, utilizate pentru a rezolva orice problemă, pentru a atinge un anumit scop
Psihologie	Utilizat în legătură cu modificările asociate impulsurilor nervoase
Economice	Totalitatea resurselor, rezervelor, posibilităților, indiferent de domeniu

Sursa: elaborat de autor, adaptat după 162.

Astfel, analiza literaturii științifice și enciclopedice a arătat că potențialul este un concept amplu. De exemplu, potențialul este definit ca o combinație a tuturor resurselor care pot fi utilizate opțional cu orice scop. Potențialul este asociat cu gradul de posibilitate a manifestării unei acțiuni. Prin potențial, se are în vedere, mărimea care caracterizează o clasă largă de câmpuri de forță (potențial magnetic, potențialul eclectic, potențial chimic, etc.). În cele din urmă, potențialul presupune posibilitatea unui individ, unei entități, unei societăți într-un anumit domeniu. În ceea ce privește disciplinele umanitare și socio-economice, potențialul este de obicei utilizat ca un sinonim pentru resurse, rezerve sau oportunități în activitatea umană. Putându-se afirma că fiecare om dispune de un anumit potențial care depinde atât de capacitățile transmise ereditar cât și de experiența vieții.

Așa cum se arată în analiza de mai sus, în alte domenii de știință, potențialul este de obicei folosit ca un sinonim pentru resurse și este utilizat în mod activ în astfel de combinații precum: „potențial uman”, „potențial industrial”, „potențial energetic”, „potențial științific”, etc.

Pentru confirmarea celor spuse, servește definiția dată de Л. И. Абалкин: o caracteristică comună și generalizată a resurselor ce depinde de loc și timp [146, p. 24].

În literatura de specialitate, frecvent discutată este relația dintre conceptele: „potențial”, „resurse”, „rezerve” și „posibilități” [153, 156].

Autorul subliniază faptul că „resursele”, „rezervele” și „posibilitățile” caracterizează manifestări individuale ale potențialului, reflectându-l din unghiuri diferite. Acest fapt permite identificarea mai multor niveluri de manifestare a potențialului.

- ▶ Potențialul determină trecutul, din punctul de vedere al proprietăților acumulate de către om și care condiționează capacitățile sale în orice activitate (acest potențial ia forma „resurselor”);
- ▶ Potențialul reflectă prezentul, din punctul de vedere al utilizării practice a capacităților umane existente (acest potențial ia forma „rezervelor”);
- ▶ Potențialul este axat pe dezvoltare (pe viitor) (acest potențial ia forma „posibilităților”).

Aceste constatări, care reflectă semnificațiile termenul „potențial” sunt prezentate schematic în figura 1.2.:

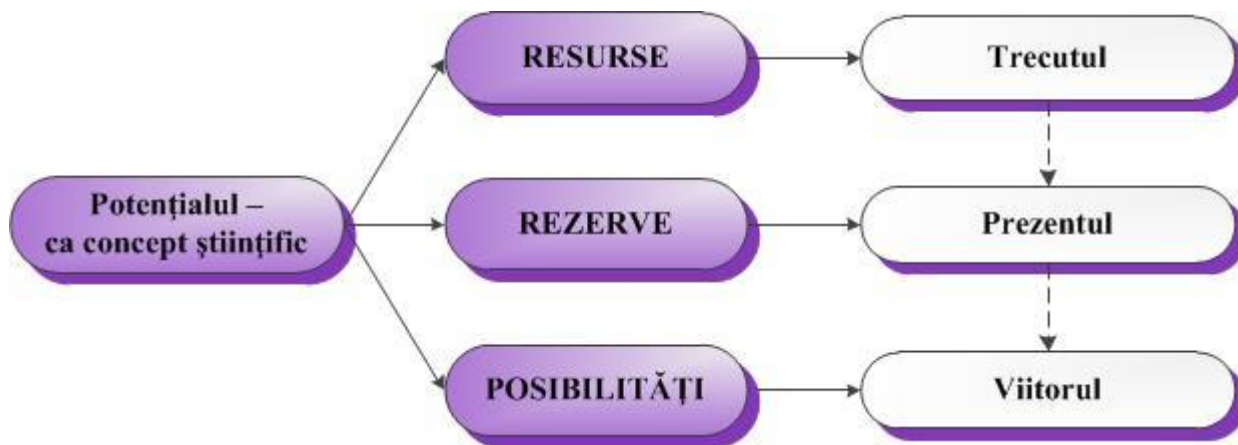

Fig. 1.2. Sensul semantic al noțiunii „Potențial”

Sursa: elaborată de autor.

Prin urmare, interpretarea largă a noțiunii „potențial”, face posibilă considerarea acestuia ca abilități, resurse, capacități, rezerve care pot fi utilizate pentru soluționarea diferitelor probleme, însă, luându-se în considerare în trecutul, prezentul și viitorul potențial.

În ceea ce privește entitatea economică, atunci conceptul cheie care trebuie studiat aferent potențialului este „potențialul economic”.

Pentru a clarifica sensul conceptului „potențial economic al entității” autorul a analizat diferite surse de specialitate și a constatat lipsa de unitate în tratamentul acestuia. Totuși, au fost evidențiate trei direcții de bază în formarea acestui concept:

1. Accent pe resursele disponibile
2. Accent pe obținerea rezultatelor
3. Accent pe atingerea scopurilor (informația detaliată cu indicarea și sursei bibliografice se regăsește în Anexa 3).

Prin urmare, sunt autori care pun accent pe resursele disponibile, definind potențialul economic al întreprinderii drept totalitatea bunurilor și a surselor implicate într-o afacere, pentru dezvoltarea procesului de producție și comercializare, combinarea eficientă a factorilor de producție și valorificarea potențialului financiar [1, p. 8].

Alții, în definirea potențialului economic, punând accent pe rezultate, definesc potențialul economic drept capacitatea totală a entității economice de a produce, de a construi, de a investi, de a presta servicii și de a desfășura oricare funcție economico-socială [159].

Totalitatea resurselor (umane, materiale, financiare, industriale, informaționale, inovaționale) aflate la dispoziția entității economice, și capacitatea managerilor și angajaților de a utiliza eficient aceste resurse, în scopul de a crea produse și servicii, pentru a maximiza veniturile și de a spori eficiența entității economice – este definiția potențialului economic redată de către cercetătorii ce pun accent exclusiv pe scopuri atinse [151].

Studiind tratamentul acestei noțiuni în literatura de specialitate, autorul ajunge la concluzia că urmărirea „potențialului economic” doar sub aspectul resurselor este insuficientă; doar sub aspectul rezultatelor – la fel insuficientă – pentru că nu poți obține rezultate fără a dispune de resurse.

Prin urmare, potrivit opiniei autorului, cea mai amplă definiție a potențialului economic al entității este cea ce pune accent pe atingerea scopurilor: ***Potențialul economic al entității reprezintă capacitatea tuturor resurselor de care dispune aceasta (umane, financiare, materiale, informaționale, etc.) de a realiza scopurile propuse*** [109, p. 318]. Iar evoluția conceptului „potențial economic al entității” poate fi prezentată grafic prin figura 1.3.:

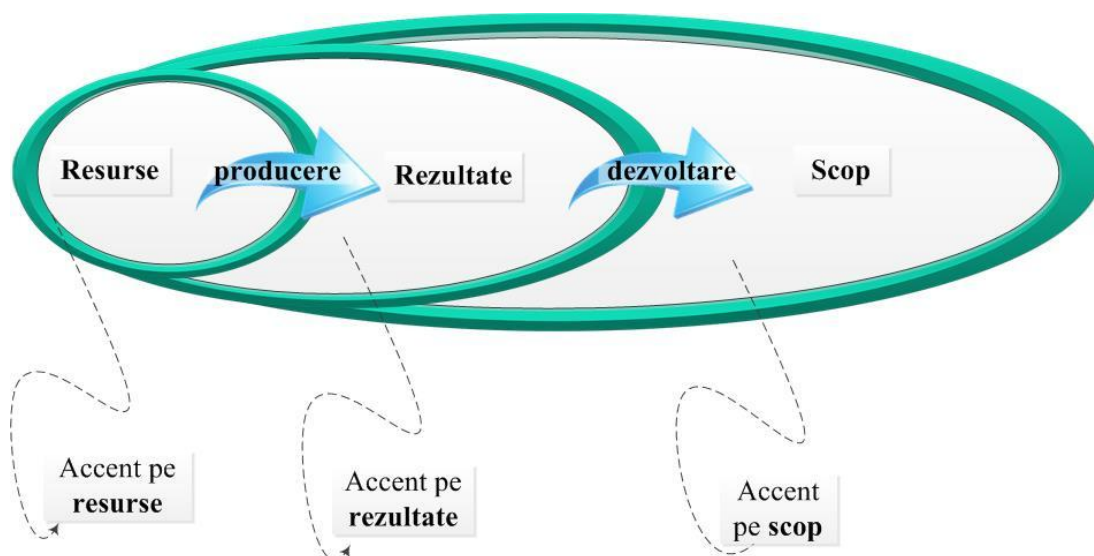

Fig. 1.3. Evoluția conceptului „Potențial economic al entității”

Sursa: elaborată de autor, adaptat după sursa bibliografică 148.

Pe lângă definirea de ansamblu a conceptului „potențial economic al entității”, în literatura de specialitate sunt foarte diferite opiniile privind componența (structura) acestui potențial. În continuare se propune o schemă din care va fi evidentă opinia diferitor autori privind componența structurală a potențialului economic al entității:

Tabelul 1.3. Tratamentul componenței structurale a potențialului economic al entității în diferite surse de specialitate

Componente structurale ale potențialului economic										
	Potențialul tehnologic și productiv	Potențialul financiar	Potențial uman	Potențial inovativ	Potențial patrimonial	Potențial informațional	Potențial de marketing	Potențial tehnico- științific	Potențial de piață	Potențial de gestiune
Autori										
Валеева Ю.С., Исаева Н.С.										
Важдаев А.Н., Ковалев В.В.										
Лисин Б.К., Фридлянов В.Н.										
Мерзликина Г.С., Шаховская Л.С.										
Минаева О.А.										
Некрасова Е.В.										
Осипов П.В.										
Поташева Г.										
Самарская Н.А.										
Улезько А.В.										
Федоренко М.В.										
Хорев А.И., Барщук И.В., Артеменко В.Б.										
Коломыцева О.Ю., Колесникова Е.Ю.										
Хупавко Л.И.										
Чуб Б.А.										

Sursa: elaborat de autor, adaptat după 157.

Notă: celulele marcate cu roșu confirmă prezența caracteristicii în lucrările autorului.

Cu ajutorul informației conținute în tabelul 1.3. se poate menționa reiterat că nu există până la momentul actual o opinie unanimă privind componența structurală a potențialului economic al entității.

Sunt autori, care în lucrările sale prezintă cea mai redusă structură a potențialului, care consideră necesar de enumerat ca componente ale potențialului economic doar potențialul patrimonial și potențialul financiar. Primul, potrivit autorilor, este reprezentat de totalitatea activelor de care dispune entitatea economică, pe când al doilea – reprezintă o caracteristică a situației financiare și a capacităților de finanțare a activității entității.

Autorul consideră că cea mai amplă și completă descrierea a componenței potențialului economic al entității economice este cea redată de autorul Хупавко Л.И., potrivit căruia, potențialul economic este o coeziune dintre potențialul tehnologic și productiv (totalitatea resurselor materiale, utilajelor), potențialul financiar (sursele proprii și străine de finanțare a activității), potențialul uman (totalitatea resurselor umane), potențialul inovativ (investițiile în cercetări științifice și de dezvoltare), potențial tehnico-științific (bază tehnico-materială și personal științific), potențial de piață (posibilitățile entității prin intermediul cunoștințelor de marketing să asigure promovarea pe piață).

Studiind opiniile mai multor autori în ceea ce privește structura potențialului economic, ajungem la concluzia că acesta este format din 5 componente de bază, indiferent de forma organizatorico-juridică a entității sau genul de activitate, prezentate în figura 1.4.:

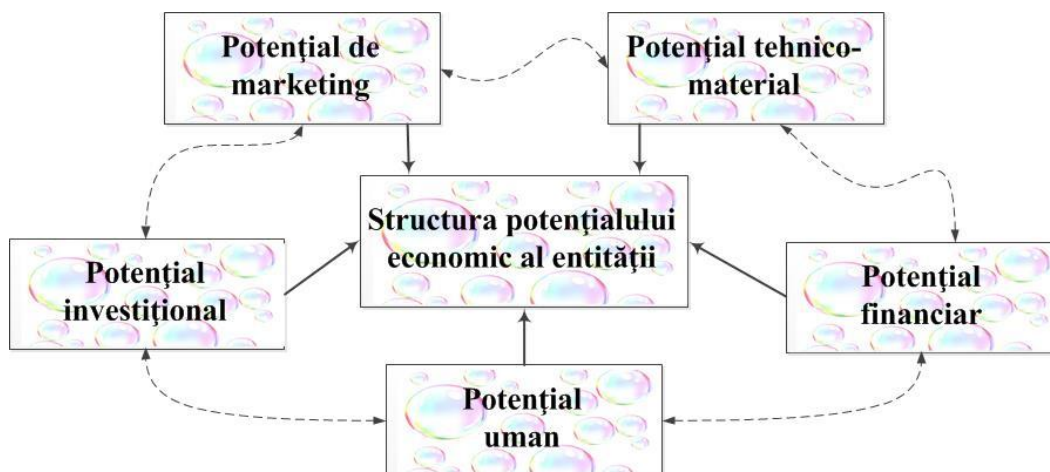

Fig. 1.4. Componența structurală a potențialului economic al entității

Sursa: elaborată de autor.

Din figura 1.4. este evidentă interdependența dintre componentele potențialului economic. Prin urmare, o entitate economică poate să tindă spre realizarea scopurilor sale doar dacă va dispune cumulativ de potențialul tehnico-material, potențialul financiar, potențialul uman, potențialul investițional și potențialul de marketing.

În continuare, autorul prezintă o descriere a acestor componente:

Potențialul tehnico-material – este reprezentat de totalitatea bunurilor și valorilor economice (indiferent de durata de utilizare și sursa de finanțare) care poate fi utilizat de către entitate în activitatea sa.

Potențialul financiar – este reprezentat de totalitatea surselor de finanțare de care dispune entitatea economică (indiferent de sursa de proveniență: proprie sau împrumutată).

Potențialul uman – reprezentat de resursele umane; este unul din cei mai importanți factori ai procesului de producție, deoarece anume resursele umane sunt responsabile de dirijarea procesului de producție, fiind creatorul și animatorul mijloacelor de producție [37, p. 171]. Formarea și realizarea potențialului, care constă în activitatea managerială, sunt legate de astfel de necesități ale salariaților, cum sunt: auto-exprimarea, respectul, succesul, nevoile sociale ale acestora, precum și de independență, inițiativă, responsabilitate, senzația riscului, perseverență etc. [10, p. 12].

Potențialul investițional – reprezintă capacitatea entității economice de a realiza o serie de investiții privind generarea fluxurilor financiare suplimentare prin mobilizarea resurselor disponibile cu scop de creștere a valorii entității economice. Potențialul uman, sau capitalul uman, determină evoluțiile activității economice atât la nivel micro, cât și macro, în sensul creșterii economice. Pentru capitalul uman sunt caracteristice și capacitățile intelectuale, fizice, cunoștințele, experiența [133, p. 89].

Potențial de marketing – capacitatea sistemului de marketing de a asigura o competitivitate continuă a entității economice pe piață, o poziție stabilă și satisfăcătoare a produselor și/sau serviciilor pe piață datorită unei eficiente planificări și studii de marketing privind politica de produs, politica de prețuri, politica de comunicare, etc.

Autorul conchide că din toate cele menționate mai sus este evident că, atunci când se are în vedere studiul potențialului economic, nu este corectă abordarea restrânsă a acestei noțiuni, ci se va lua în calcul totalitatea componentelor structurale ale acestuia, de mărimea și dinamica căruia depinde în mod direct mărimea și dinamica potențialului economic și eficiența utilizării acestuia.

Pentru ca eficiența unei întreprinderi să caracterizeze o activitate utilă, trebuie să aibă în vedere utilitatea atât din punct de vedere al consumatorului, cât și din punctul de vedere al comerciantului [63, p. 19].

Iar pentru a putea determina mărimea și dinamica diferitor subcategorii ale potențialului economic, pentru a putea influența asupra acestora pentru sporirea eficienței utilizării

potențialului, managerii au la dispoziție un instrument capabil să le ofere o informație amplă, și anume: diagnosticul.

În pofida importanței diagnosticului în condiții actuale, acest concept nu este suficient descris și definit. În literatura de specialitate nu există o formulare unanimă a acestei noțiuni. Principalele observații făcute de autor pe parcursul studierii temei în cauză se referă la convergența dintre noțiunile „diagnostic” și „analiză” regăsită în multe din lucrările autorilor autohtoni și străini.

În vederea preîntâmpinării confundării de mai departe a acestor termeni, utilizării lor corecte, în continuare este dezvăluită semnificația lor economică.

Cuvântul *diagnostic* provine din cuvântul grecesc *diagnostikos* care înseamnă *apt să discearnă*. Într-un dicționar francez, diagnosticul este definit ca “acțiunea de a determina o boală după simptomele sale” [204, p. 295]. Dicționarul *Larousse* conține aceeași definiție, la care adaugă următoarele: “judecată îndreptată spre o situație, spre o anumită stare, după ce vor fi desprinse trăsăturile esențiale” [204, p. 287]. Pe când economistul Barbu Elena în lucrarea sa de doctor și Științe economice, definește termenul *diagnostic* în felul următor: metodă folosită de manageri, pe baza constituirii unei echipe multidisciplinare, incluzând conducători și executanți, al cărei conținut principal constă în identificarea punctelor forte și, respectiv, slabe ale domeniului studiat, cu evidențierea cauzelor generatoare, finalizată în recomandări cu caracter corectiv sau de dezvoltare [4, p. 118].

Este evident faptul că calitatea recomandărilor și implicit a diagnosticului efectuat, depinde decisiv de măsura în care acestea sunt concentrate asupra cauzelor care determină punctele slabe și forte ale entității. Astfel utilizată, metoda diagnosticului se dovedește a fi destul de eficientă, contribuind substanțial la eliminarea deficiențelor potențiale sau evidențiate și la valorificarea trăsăturilor pozitive ale domeniului investigat. Pentru valorificarea integrală a rezultatelor metodei diagnosticului este esențial ca eșalonul conducerii superioare din entitățile economice să dea dovadă de receptivitate, astfel încât deciziile și celelalte soluții preconizate pe baza recomandărilor/sugestiilor să se axeze asupra cauzelor care au generat deficiențe și, evident, asupra valorificării punctelor forte constatate, ținând cont de elementele contextuale specifice ale tranziției spre economia de piață.

Prin urmare, în domeniul gestiunii economice, diagnosticul este efectiv o judecată orientată spre o situație sau spre o entitate. În concepția lui *J.Y. Eglem* și *A. Mikol* a face un diagnostic înseamnă “a descoperi și a lua în considerare factorii care influențează evoluția întreprinderii, punctele forte și slabe ale acestora, oportunitățile și riscurile” [201, p. 295].

Diagnosticul potențialului economic este conceput ca o etapă a restructurării întreprinderii, în vederea îmbunătățirii, consolidării sau salvării situației sale economice și financiare prin mijloace adaptate realităților endogene și exogene. Pe această cale, se deschide drumul spre constituirea ulterioară a planurilor de afaceri adecvate, a căror eficacitate să fie determinată pe baza unor criterii coerente și compatibile între ele [30, p. 231].

Autorul consideră că diagnosticul potențialului economic este important pentru o entitate economică, fiind indispensabil pentru a localiza și măsura oportunitățile și vulnerabilitățile, dar nu are nici o incidență directă asupra activității. El nu este decât un mijloc de a pregăti în mod rațional și operațional acțiunile manageriale. Este rațiunea pentru care diagnosticul trebuie considerat ca o fază preliminară a elaborării strategiilor de restructurare și dezvoltare [30, p. 231].

Pe când în “Dicționarul explicativ al limbii române” termenul *analiză* este tratată în felul următor: cercetare obiectivă (cantitativă sau calitativă) bazată pe descompunerea în elementele componente ale proceselor și fenomenelor economice, a factorilor de influență în scopul cunoașterii științifice a întregii activități economice [68].

Rezultă că, esențialul în analiza economică îl constituie sesizarea relațiilor structurale (inclusiv funcționale) și a relațiilor cauză – efect. Analiza activității economice reprezintă o metodă de cercetare, prin care, pe baza datelor sistemului informațional, rezultatele obținute în activitatea verigilor organizatorice (pornind de la economia națională până la nivelul entității economice) se axează pe factorii care au generat rezultatele [110, p. 300].

Autorul poate afirma că *analiza* este pasul cel mai important în ceea ce privește diagnosticul potențialului economic al entității. Iar rezultatele diagnosticului sunt utilizate pentru prognozarea acestuia.

După părerea economistului Ioan Mihai [108, p. 173], diagnosticul potențialului economic al întreprinderii este prezentat ca o sinteză a analizei potențialului, efectuat la nivel de întreprindere, care are ca obiectiv esențial studiul static și dinamic al activității desfășurate de întreprindere, din care să rezulte concluzii cu privire la structura mijloacelor de producție și financiare, modul de gestionare a resurselor, nivelul utilizării acestora, eficiența utilizării lor etc.

Autorul concluzionează că orice diagnostic al potențialului economic al unei entități nu poate fi efectuat fără analiză, pe când analiza poate exista independent de diagnostic, fără a antrena previziunea și evaluarea.

Analiza potențialului economic, în accepțiunea sa indispensabilă a diagnosticului, reprezintă un ansamblu de concepte, tehnici și instrumente care asigură tratarea informațiilor

interne și externe în vederea formulării unor aprecieri pertinente referitoare la situația unui agent economic [30, p. 231].

Dacă ne referim la legătura dintre analiza potențialului economic și diagnostic, constatăm că analiza este tot mai mult considerată un demers al diagnosticului potențialului economic, o componentă de primă dimensiune în cadrul său (tabelul 1.4.):

Tabelul 1.4. Aportul analizei la diagnosticul întreprinderii

Faza diagnosticului	Rolul analizei
1. Poziționarea competitivă a întreprinderii	Evaluarea poziției financiare în sectorul său de activitate și în mediul bancar și bursier
2. Evaluarea potențialului întreprinderii	Evaluarea potențialului economic și financiar (structura financiară; nivelul de autofinanțare a activelor; resursele umane sub aspect structural, cantitativ și calitativ; nivelul asigurării întreprinderii cu mijloace fixe și resurse materiale, etc.)
3. Coerența opțiunilor strategice cu poziția strategică și potențialul intern	Estimarea pentru fiecare opțiune strategică a performanțelor viitoare și compararea resurselor mobilizate cu cele necesare

Sursa: elaborat de autor.

Prin urmare, analiza potențialului economic în cadrul diagnosticului are ca obiectiv să determine starea de performanță economică și financiară, punctele forte și slabe ale gestiunii financiare din exercițiul încheiat.

Conceptului de performanță în noile condiții de gestionare corporativă a firmelor i se asociază cerințe comandabile precum:

- a) eficiența, vizând maximizarea rezultatelor obținute, pornind de la o cantitate/calitate dată a resurselor sau minimizarea cantității de resurse pentru ieșiri prestabilite;
- b) eficacitatea (rezultatele obținute trebuie să fie cele prevăzute, planificate prin aplicarea practicilor de gestiune corporativă în plan regional) și
- c) economicitatea, bazată pe procurarea resurselor necesare la cel mai mic cost, de pe o arie (acum regională) mult lărgită [79, p. 71].

Diagnosticul are ca scop identificarea și măsurarea cauzelor care au dus la diferențele dintre realizări și norme, evidențiindu-se cauzele care provin din conjunctură și cele ce provin din gestionarea defectuoasă a întreprinderii.

Prin urmare, cu denumirea de diagnostic definim aprecierea făcută asupra unei entități economice sau a unei activități a acesteia, pe baza informațiilor cantitative obținute prin analiza economică, permițând ca, pornind de la diferitele analize realizate să fie evidențiată evoluția anormală a unui fenomen [35, p. 63].

Pentru a-și asigura dezvoltarea sau simpla menținere a echilibrului său, o entitate economică trebuie să fie în măsură să sesizeze rapid disfuncționalitățile interne sau eventualele dezechilibre și să pregătească din timp acțiuni de adaptare la schimbări. În practica obișnuită examinarea rezultatelor și evenimentelor din viața unei unități economice și evaluarea tendințelor viitoare, probabile, constituie conținutul procesului de consultanță managerială [111, p. 32]. Din această perspectivă diagnosticul este considerat faza operațională a oricărui proces de consultanță managerială, care, în mod obișnuit, trebuie precedat de un diagnostic preliminar [96, p. 87].

Diagnosticul are un caracter dublu: de prevenire și de redresare; el urmărește, pe baza simptomelor declarate și a analizei efectelor constatate, să propună remedii eficiente, imediate, dar și de perspectivă.

Pentru sistemele de reglare, diagnosticul rezultat în urma analizelor economice presupune relevarea simptomelor cu care se confruntă entitatea economică și stabilirea soluțiilor necesare unei funcționări cu performanțe superioare. Astfel de simptome, pentru un sistem economic pot fi: tendința de scădere a profitului, regresul poziției față de concurenți, stagnare sau descreșterea economică, creșterea costurilor de producție și de desfacere a produselor, scăderea productivității muncii etc. Cel mai important lucru însă este faptul că ***stabilirea unui diagnostic obligă la înțelegerea relațiilor cauză – efect, fără care orice terapie este sortită eșecului*** [180, p. 177].

În lucrările de specialitate se arată că o analiză internă atentă a punctelor forte și slabe ale unei întreprinderi este condiția esențială pentru elaborarea unor strategii de succes, pentru că numai în acest fel oportunitățile pot fi exploatate la maximum și impactul factorilor perturbatori poate fi minimizat. Ca timp, diagnosticul se poate efectua periodic atunci când se dorește testarea stării și performanțelor sistemului sau la solicitarea expresă a managerului atunci când se constată o diminuare a performanțelor, unele disfuncționalități, perturbații externe etc.

Într-un dialog imaginar, Alain BURLAUD [26, p. 8] răspunde unor întrebări de nespecialist: “Ca să faci management trebuie să știi a folosi cifrele, pentru că numai astfel specialistul își poate susține argumentele în fața unui nespecialist. Esențial este nu să lucrezi cu cifre, deoarece sunt specialiști pentru așa ceva, ci să știi a le da o semnificație, să le transformi într-o ***diagnoză***, într-o opinie, înțelegând ipotezele care generează cifrele, limitele și valabilitatea lor”.

În principiu, concluzia autorului în baza studierii literaturii de specialitate privind etapele ce trebuie urmate în diagnostic și corelația dintre ele, este exemplificată în figura 1.5.:

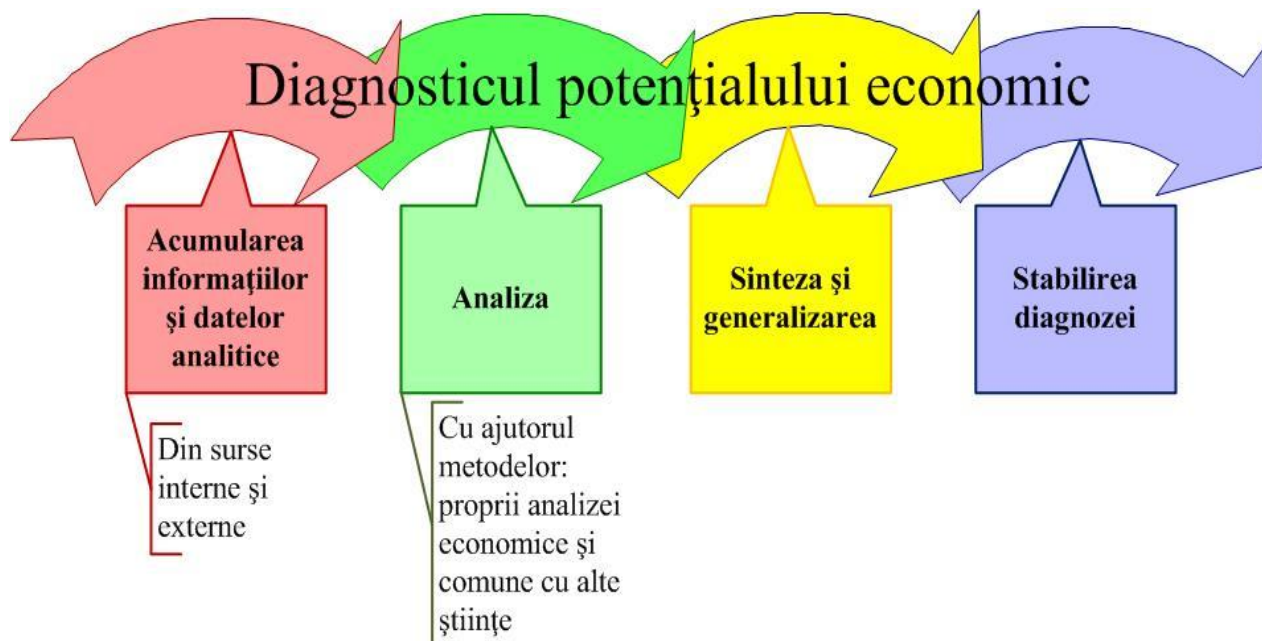

Fig. 1.5. Etapele diagnosticul potențialului economic și corelația dintre ele

Sursa: elaborată de autor.

Pentru a demonstra încă o dată divergența dintre noțiunile „diagnostic” și „analiză”, autorul dorește să prezinte domeniul în care pentru prima dată a fost utilizat termenul „diagnostic”.

Termenul „Diagnostic” a fost pentru prima dată utilizat în domeniul medicinei. În dicționarul explicativ al limbii române, diagnosticul este definit: determinarea precisă a bolii de care suferă cineva, pe baza datelor clinice și a examenelor de laborator; diagnoză [69].

Prin diagnostic, în medicină, este definit întregul proces de examinare a pacientului, de observare și de judecare privind identificarea stării pacientului și bolii [161].

Scopul diagnosticului în medicină este stabilirea adevăratelor cauze ale bolii cu scopul de ale înlătura prin intermediul tratamentului și de a asigura însănătoșirea organismului.

Odată, ce acest termen a fost preluat din medicină, autorul își permite să facă următoarele asocieri:

Om ≈ Entitate economică

Boală ≈ Dificultate

Tratament ≈ Măsuri de redresare

Însănătoșire ≈ Redresare economică

Iar în figura 1.6., autorul reflectă locul diagnosticului în atingerea obiectivelor, valabile atât diagnosticului medicinal cât și diagnosticului economic:

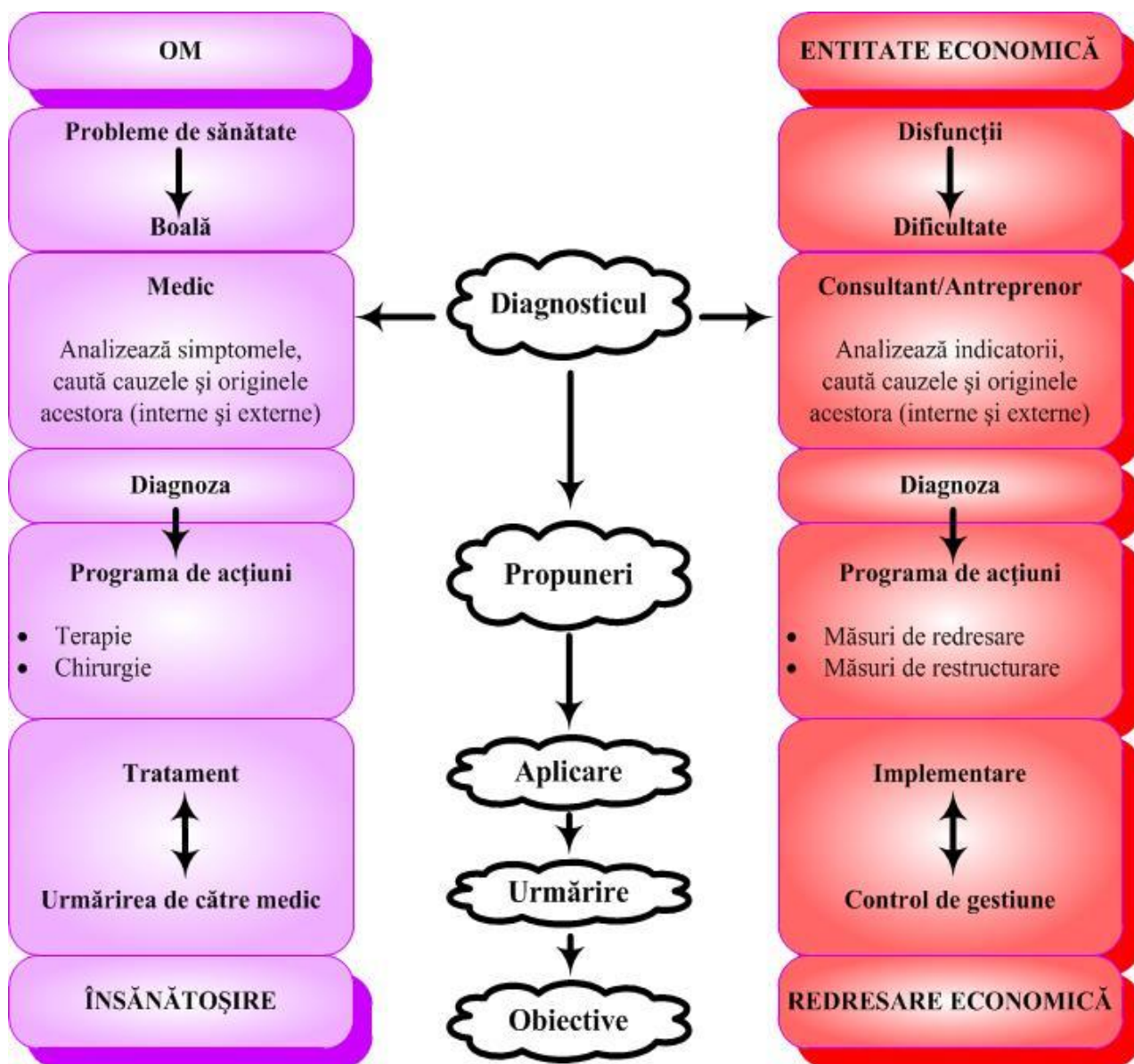

Fig. 1.6. Locul diagnosticului în atingerea obiectivelor de redresare

Sursa: elaborată de autor.

Adică, diagnosticul economic este acel proces, sau acel instrument ce permite managerilor entității economice să stabilească o diagnoză corectă a stării de facto a entității pe care o gestionează, iar în baza ei să propună acele măsuri de redresare sau de restructurare a activității, care urmează a fi aplicate și urmărite, în vederea atingerii scopurilor propuse.

1.3. Metode de evaluare a eficienței managementului corporativ

Pentru a putea insista asupra eficientizării managementului corporativ, autorul este de părere că este primordial de a prezenta care sunt, de fapt, acele metode prin care se poate măsura eficiența managementului corporativ.

Analiza teoretică a cercetărilor în acest domeniu, permite autorului să evidențieze următoarele metode: metoda comparativă și metoda evaluării riscului managementului corporativ.

Metodele cantitative de evaluare a eficienței managementului corporativ sunt bazate pe analiza activității economice a corporației. Totodată, acest grup de metode, de asemenea, se divizează în metode de evaluare a stării financiare și metode de evaluare a costului de piață [13, p. 113].

Managementul corporativ este o temă relativ nouă pentru știința și practica antreprenorială din Republica Moldova. Marea majoritate a autorilor autohtoni contemporani, studiind organizațiile structurale mari, își orientează preocuparea spre studiul problematicii grupurilor financiar-bancare (G. Ulian, A. Poloz), iar corporațiile concomitent sunt divizate în financiare și nefinanciare. O altă parte din cercetătorii-economiști autohtoni, puțini la număr, își au orientată preocuparea spre studiul specificului gestiunii financiare în administrarea corporativă din sectorul non-financiar, lucrările lor purtând un caracter aplicativ, examinând în temei doar aspectele generale ale activității manageriale a corporațiilor (N. Burlacu, G. Țurcanu, A. Poloz) ori analizând activitatea financiară a societăților pe acțiuni (V. Balanuța, A. Caraganciu, A. Poloz).

Autorul concluzionează că sub aspect teoretico-științific este slab dezvoltat instrumentarul metodic ce ar permite evaluarea eficienței managementului corporativ. Prin urmare, autorul este de părere că se impune necesitatea de a perfecționa evaluarea eficienței managementului corporativ în cadrul structurilor ramurale din Republica Moldova.

În continuare vor fi descrise succint prevederile metodelor enumerate mai sus.

Metoda comparativă a evaluării eficienței managementului corporativ constă în compararea mecanismelor în diferite condiții de administrare a corporației (de regulă, divizarea geografică pe țări). Acest punct de vedere este neformalizat și permite de a compara condițiile managementului corporativ în diferite țări [13, p. 114]. În acest caz se recurge la evaluarea prin expertiză a dezvoltării legislației țărilor în domeniul managementului corporativ, a gradului de executare a acestuia, de dezvoltare a pieței de fonduri (se compară capitalizarea), a mecanismului de falimentare (se compară gradul de simplitate a procedurii falimentării și frecvența aplicării acestuia) – aceasta este evaluarea mecanismelor externe ale managementului corporativ [36, p.

83]. Un punct de vedere mai concret asupra problemei evaluării managementului corporativ și-a găsit oglindire în altă metodă de tratare.

Potrivit dr. Bocănete O., unicitatea metodelor acestui tratament constă în înțelegerea faptului că activitatea financiar-economică a corporației și este confirmarea eficienței managementului corporativ. Această tratare se realizează în următoarele metode principale: prima – evaluarea costului de piață al corporației; a doua – evaluarea stării financiare a corporației, aspectul-cheie al căreia constă în diagnosticul potențialului entității economice [13, p. 112].

La rândul său, diagnosticul, ca metodă managerială, presupune utilizarea unui instrumentar științific adecvat în vederea identificării cauzale a punctelor forte și slabe și formulării unor recomandări pentru amplificarea potențialului de viabilitate economică și managerială a acesteia.

Diagnosticul se prezintă într-o tripla ipostază (figura 1.7.):

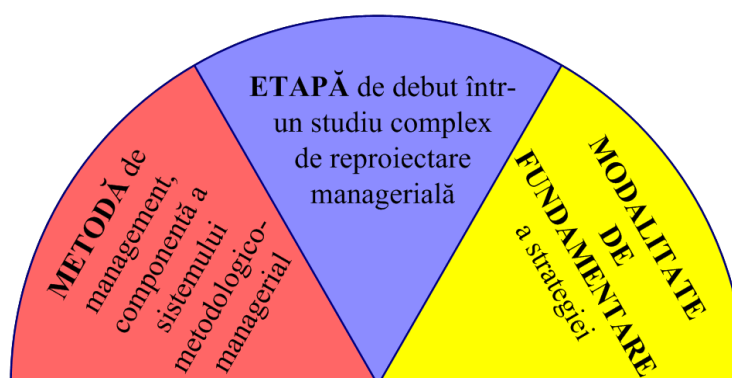

Fig. 1.7. Ipostazele diagnosticului

Sursa: elaborată de autor.

Indiferent de ipostaza în care se realizează diagnosticul potențialului economic al entității, este necesar de reținut următoarele aspecte:

- diagnosticul precede elaborarea strategiei, prin punctele forte și slabe, recomandările pe care le face managementului entității economice în legătură cu sporirea potențialului de viabilitate economică și managerială;
- diagnosticul permite aprecierea potențialului de viabilitate, prin utilizarea de modele și metode variate; pentru aceasta ia în considerare atât punctele forte cât și punctele slabe, atât oportunitățile cât și amenințările (pericolele) mediului înconjurător, național și internațional;
- diagnosticul vizează deopotrivă entitatea economică și mediul său ambiant, național și internațional; diagnosticul intern (axat pe potențialul material, financiar și uman al entității, pe costuri, rentabilitate și patrimoniu) se cuplează cu diagnosticul extern, al

mediului contextual în care își desfășoară activitatea entitatea economică (poziția concurențială absolută și relativă a entității, factorii ce o condiționează și o influențează, etc.);

- ▀ de aici rezultă necesitatea unei analize SWOT cât mai minuțioasă (punctele forte, punctele slabe, oportunitățile și riscurile fiind elemente indispensabile în fundamentarea nivelului potențialului de viabilitate al entității economice;
- ▀ diagnosticul precede orice demers managerial important, global – la nivel de entitate economică sau parțial – la nivel de componentă structurală a acesteia. Nu pot fi adoptate decizii de importanță pentru prezentul și, mai ales, viitorul entității economice, fără o cunoaștere critică a situației domeniului la care se referă, a aspectelor pozitive și negative, a cauzelor care le declanșează.
- ▀ diagnosticul precede schimbările manageriale de ansamblu sau la nivel de componentă managerială (metodologică, decizională, informațională, organizatorică), chiar și în situația în care un astfel de demers este sporadic;
- ▀ pentru a accentua maniera în care funcționează formulele organizatorice noi, diagnosticul se realizează și pe parcursul implementării acestora pentru a aduce corecții unor soluții inițiale;
- ▀ numai printr-un diagnostic complex pot fi depistate “cercurile vicioase” și “cercurile virtuozitate” în care se află entitatea economică;
- ▀ diagnosticul trebuie corelat cu alte instrumente manageriale, tocmai pentru a se amplifica valențele sale manageriale [38, p. 342].

Din toate cele descrise mai sus se pot formula câteva caracteristici ale diagnosticului:

- ▀ caracter post-operativ: diagnosticul axându-se pe aprecierea unei perioade încheiate din ciclul de viață al entității economice;
- ▀ caracter anticipativ: pe baza diagnosticului se proiectează strategia entității;
- ▀ caracter multidisciplinar: diagnosticul implică cunoștințe din vaste domenii (economice, juridice, tehnice, tehnologice, manageriale etc.);
- ▀ caracter complex: implică nu numai diferite tipuri de analize, dar și sintetizarea unor aspecte pozitive și negative, precum și formularea unor recomandări;
- ▀ abordarea cauzală a punctelor forte și slabe: diagnosticul necesită nu numai enumerarea punctelor slabe și forte, ci și descoperirea cauzelor ce le-au generat.

Spre finalizarea acestui paragraf, autorul prezintă argumente ce elucidează rolul diagnosticului potențialului economic al entității în eficientizarea managementului corporativ (figura 1.8.):

Fig. 1.8. Rolul diagnosticului în eficientizarea managementului corporativ

Sursa: elaborată de autor.

În baza figurii 1.8. este posibilă accentuarea faptului că eficientizarea managementului este posibilă doar în baza implementării anumitor decizii elaborate; iar elaborarea acestora trebuie să fie precedată de o argumentare științifică care poate fi obținută, la rândul său în rezultatul diagnozei stabilite prin intermediul diagnosticului potențialului economic al entității.

Prin formularea unui diagnostic corect se pot evita multe efecte negative și, de asemenea, se pot afla răspunsuri la întrebări foarte importante – cum ar fi de exemplu modul de a reduce riscul de investiții ineficiente și, prin urmare, rata de împrumut a companiilor în vederea asigurării unui flux de finanțare pentru realizarea activităților planificate. Prin urmare, este necesar [126, p. 92]:

- să se obțină informații cu privire la indicatorii de bază nefinanciari ce caracterizează activitatea entității economice pentru o anumită perioadă;
- să se explice inițiativele strategice importante ale entității economice și cele privind activitățile planificate;
- să se publice o listă de riscuri majore și să se explice sistemul de management.

1.4. Concluzii la capitolul 1

Un management eficient poate fi realizat doar în condiția în care se va asigura sporirea responsabilității manageriale atât față de proprietarii afacerii cât și față de ceilalți angajați din cadrul acesteia, precum și dacă se va înregistra interesul managerilor în performanța financiară a entității. În această ordine de idei, managerii sunt cei ce ar trebui să se îngrijoreze de starea financiară a entității pe care o gestionează și de nivelul potențialului acestuia. Iar pentru a urmări starea lucrurilor în cadrul entității, nivelul potențialului și capacitatea de utilizare a acestuia, managerii pot utiliza în activitatea lor diagnosticul potențialului întreprinderii, fapt ce le va permite să afle în timp oportun și cu costuri minime starea de facto a lucrurilor în entitatea pe care o gestionează.

Scopul tezei, reliefa și argumentarea eficientizării managementului corporativ prin prisma diagnosticul potențialului economico-financiar al entității, a fost atins prin realizarea următoarelor obiective: studierea conținutului noțiunilor fundamentale aferente corporațiilor și managementului corporativ; analiza abordărilor teoretice actuale care pledează pentru conceptul de management bazat pe valoare; determinarea locului și rolului justificării financiare a deciziilor strategice în acest concept; clarificarea naturii financiare și economice și conținutul definițiilor de bază privind diagnosticul potențialului entității, relația lor fundamentală cu abordările și tehnologiile de evaluare și luare a deciziilor; justificarea și sistematizarea diagnosticului potențialului economico-financiar al corporațiilor, care permite de a identifica forțele-cheie de perfecționare a activității entității; etc.

Problema de cercetare privind demonstrarea necesității diagnosticului potențialului entității economice și stabilirii șirului de indicatori în vederea argumentării deciziilor manageriale, fapt ce va contribui la diagnosticul la timp și oportun al potențialului entității și stării ei financiare și la eficientizarea managementului corporativ a fost elucidată/clarificată prin realizarea următoarelor direcții de soluționare: cercetarea suportului doctrinar și actelor legislative și normative în vigoare; justificarea încărcăturii științifico-practice a deciziilor managementului corporativ luate în cunoștință de situația în care se află entitatea economică; efectuarea aprobării punctelor de vedere etc.

În urma studiului efectuat se pot concluziona următoarele:

1. Managementul corporativ este știința ce studiază mecanismul și procedurile de luare a deciziilor de planificare, organizare, motivare și control asupra lor, cât și a proceselor, legăturilor din cadrul întreprinderilor bazate pe capital cumulativ.
2. În Republica Moldova termenul de management corporativ se asociază doar societăților pe acțiuni, însă, autorul respinge ideea necesității un management

corporativ doar pentru acestea, bazându-se pe faptul că indiferent de mărimea entităților economice, toate au nevoie de principiile, sarcinile și funcțiile managementului corporativ.

3. Actualmente, lipsește cadrul juridic pentru stimularea creării unor adevărate structuri corporative în economia națională; fenomenul noului management corporativ ca unul dintre principalii factori ai proceselor integraționiste, în Moldova pe parcursul mai multor ani nu a fost apreciat.
4. În noile condiții de instabilitate financiar-economică globală a piețelor mondiale managerii corporațiilor formează cea mai viabilă linie de protecție și opunere activă proceselor distructive.
5. Managementul corporativ eficient este activitatea de gestiune a entității pe parcursul întregului ciclu de viață, prin: planificare, implementare, control, raportare, capabilă să genereze efectele, rezultatele scontate, prin urmare, managementul corporativ poate deveni o prerogativă a tuturor managerilor entităților economice.
6. Una din misiunea managementului corporativ trebuie să fie valorificarea potențialului entității economice, acesta fiind reprezentat de capacitatea tuturor resurselor de care dispune aceasta (umane, financiare, materiale, informaționale) de a realiza scopurile furnizorilor de capital.
7. Diagnosticul potențialului economico-financiar al întreprinderii este important pentru o entitate economică, fiind indispensabil pentru a localiza și măsura oportunitățile și vulnerabilitățile, dar nu are nici o incidență directă asupra activității. El nu este decât un mijloc de a pregăti în mod rațional și operațional acțiunile manageriale, astfel conducând la eficientizarea managementului corporativ.
8. Indiferent de ipostaza în care se realizează diagnosticul potențialului economico-financiar al întreprinderii, este necesar de reținut că diagnosticul prefățează elaborarea strategiei; prefățează orice demers managerial important; precede schimbarea managerială de ansamblu sau la nivel de componentă managerială (metodologică, decizională, informațională, organizatorică); permite determinarea potențialului de viabilitate; trebuie corelat cu alte instrumente manageriale, tocmai pentru a i se amplifica valențele manageriale.

2. DIAGNOSTICUL POTENȚIALULUI ECONOMICO-FINANCIAR AL ÎNTRINDERILOR

2.1. Indicatorii generalizatori ce contribuie la diagnosticul potențialului întreprinderii

Dinamismul dezvoltării sociale, intensificarea proceselor concurențiale pe toate planurile, nevoia producerii unor mărfuri care ar face față atât pe piața națională, cât și pe cea internațională, induc necesitatea cercetărilor în domeniul creșterii competitivității drept o sarcină primordială a politicilor economice contemporane, aceasta fiind o misiune importantă a civilizației secolului al XXI-lea [8, p. 11].

În aceste condiții crește vertiginos importanța reproiectării sistemului de management al entităților economice, fapt ce se realizează în concordanță cu un scenariu metodologic structurat în următoarele etape și faze [17, p. 144]:

- a) Diagnosticul potențialului entității și viabilității economice;
- b) Realizarea strategiei organizației (Proiecția viitorului organizației);
- c) Reproiectarea propriu-zisă:
 - Reproiectarea sistemului metodologico-managerial;
 - Reproiectarea sistemului organizatoric;
 - Reproiectarea sistemului decizional;
 - Reproiectarea sistemului informațional;
- d) Implementarea sistemului managerial perfecționat;
- e) Controlul și evaluarea noului sistem managerial.

Prin urmare, un prim pas îl reprezintă diagnosticul potențialului entității economice, care ca metodă managerială, constă în analiza organizației utilizând un instrument științific adecvat în vederea identificării cauzale a punctelor forte și slabe și formulării unor recomandări pentru amplificarea potențialului de viabilitate economică și managerială a acesteia.

Diagnosticul se prezintă într-o triplă ipostază [34, p. 210]:

- a) este o *metodă* de management, componentă a sistemului metodologico-managerial;
- b) este o *etapă* de debut într-un studiu complex de reproiectare managerială;
- c) este o *modalitate* de fundamentare a strategiei.

Principalele caracteristici ale diagnosticului:

- caracter post-operativ: diagnosticul se axează pe analiza unei perioade încheiate din viața organizației (adesea ultimii 2-3 ani);
- caracter anticipativ (previzional): pe baza diagnosticului se proiectează strategia organizației;

- caracter multidisciplinar: diagnosticul implică cunoștințe din domenii foarte variate (economice, juridice, tehnice, manageriale etc.);
- complexitate deosebită: implică nu numai diferite tipuri de analize, dar și sintetizarea unor aspecte politice și negative și formarea unor recomandări;
- abordarea cauzală a punctelor forte și slabe: diagnosticul necesită nu numai enumerarea punctelor slabe și forte, ci și descoperirea cauzelor ce le-au generat.

În practica economică există mai multe tipuri de diagnostic, clasificat după mai multe criterii [34, p. 210]:

- a) în funcție de sfera de cuprindere:
 - diagnostic global: realizat la nivelul organizației, în ansamblul;
 - diagnostic parțial: realizat la nivelul unor componente procesuale (pe funcțiuni sau pe activități) sau la nivelul unor componente structurale (compartimente).
- b) în funcție de poziția elaboratorilor studiului:
 - autodiagnostic: realizat de specialiști numai din interiorul organizației. Avantaj: obținerea de către specialiști a tuturor informațiilor relevante pentru realizarea studiului, întrucât aceștia cunosc foarte bine domeniul respectiv; dezavantaj: subiectivismul elaboratorilor studiului;
 - diagnostic propriu zis: realizat de specialiști numai din exteriorul organizației. Avantaj: realizarea studiului conform unei metodologii riguroase; dezavantaj: cunoașterea uneori imposibilă a domeniului/organizației pentru care se realizează studiul;
 - mixt: realizată de echipe de specialiști atât din interiorul, cât și din exteriorul organizației.

Metodologia diagnosticului presupune parcurgerea următoarelor etape [34, p. 210]:

Etapa I: Pregătirea diagnosticului necesită abordarea următoarelor aspecte:

1. Stabilirea obiectivelor studiului;
2. Stabilirea echipei care realizează studiul;
3. Definirea sarcinilor, competențelor și a responsabilităților fiecărui membru din echipa de diagnostic;
4. Precizarea unor termene intermediare și finale pentru realizarea studiului;
5. Precizarea resurselor.

Etapa a II-a: Documentarea preliminară - reprezintă faza de culegere de informații, fiind necesare în principal 3 categorii de informații:

1. Caracteristici tipologice ale organizației (prezentarea generală a organizației pentru care se realizează studiul): denumire, forma juridică, obiect de activitate, scurt istoric, furnizori, clienți, descrierea fluxului tehnologic, caracteristici ale relațiilor cu organismele financiar-bancare etc.
2. Situația economico-financiară: evidențiată prin 2 categorii de indicatori [110, p. 303]:
 - cantitativi (de volum), care pot fi:
 - de eforturi (exemplu: numărul de salariați, cheltuieli totale și pe categorii, active pe termen lung);
 - de efecte (exemplu: venitul din vânzări, volumul producției fabricate, rezultatul economico - financiar).
 - calitativi (de eficiență): se determină ca raport între un indicator cantitativ de efecte și unul de eforturi sau invers:

$$Eficiență = Efect / Efort \quad (\text{trebuie să tindă la maximum})$$

$$Eficiență = Efort / Efect \quad (\text{trebuie să tindă la minimum})$$

Indicatorii care reflectă situația economico-financiară se preiau din documentele contabile ale organizației (Situații financiare, Anexe la situațiile financiare). Situația economico-financiară a entității economice trebuie evidențiată pe o perioadă de 2-3 ani, astfel încât să poată fi realizată o analiză în dinamică a indicatorilor economico-financieri.

3. Situația managerială: necesită prezentarea sistemului de management prin prisma celor 4 componente ale sale (figura 2.1.):

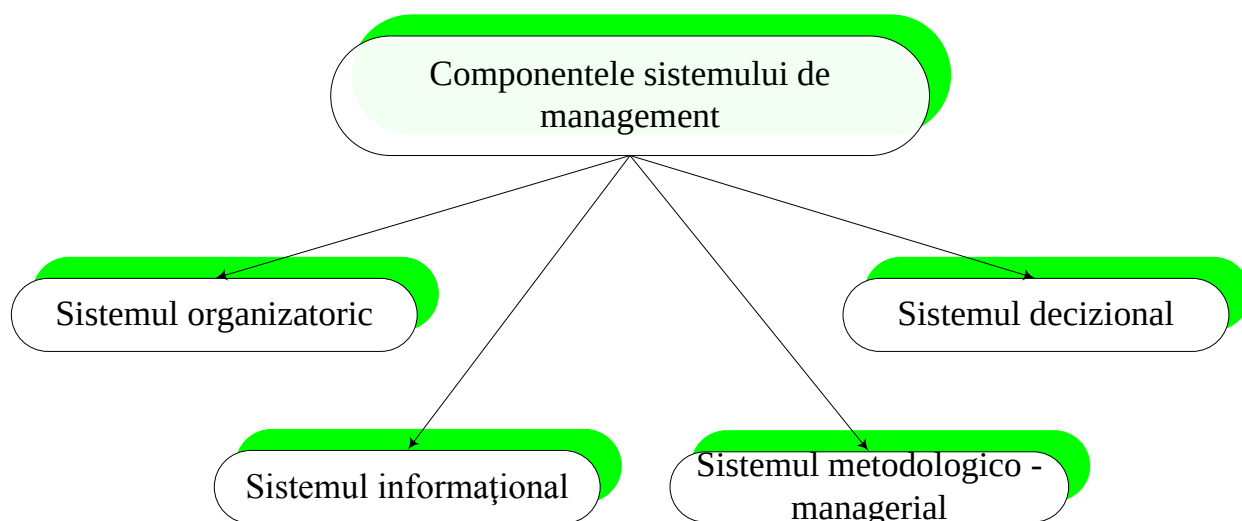

Fig. 2.1. Componentele sistemului de management

Sursa: 81, p. 89.

Sistemul organizatoric:

- b) prezentarea sistemului categorial de obiective;
- c) descrierea funcțiunilor și activităților realizate în cadrul organizației;
- d) prezentarea numărului de niveluri ierarhice;
- e) descrierea principalelor tipuri de relații organizatorice;
- f) prezentarea ponderilor ierarhice medii;
- g) prezentarea documentelor organizatorice (fișa de post, descrieri de posturi, organigrama).

Sistemul decizional:

- a) Succintă caracterizare a decidenților individuali și de grup:
Decidentul = persoana sau grupul de persoane care, în virtutea sarcinilor, atribuțiilor, competențelor și responsabilităților circumscrise postului adoptă o decizie într-o situație dată;
Decidentul individual = orice manager din cadrul organizației, indiferent de eșalonul ierarhic la care este amplasat;
Decidenții de grup = reprezentați în principal prin organisme participative de management (Adunarea Generală a Acționarilor, Consiliul de Administrație).
- b) Prezentarea listei cu deciziile adoptate de către decidenți.

Sistemul informațional:

- a) Prezentarea informațiilor și situațiilor informaționale vehiculate în cadrul organizației;
- b) Descrierea fluxurilor și circuitelor informaționale și reprezentarea grafică a acestora;
- c) Prezentarea procedurilor informaționale și a mijloacelor de tratare a informației;
- d) Identificare și descrierea deficiențelor informaționale.

Sistemul metodologico-managerial:

- a) Prezentarea metodelor, sistemelor și tehnicilor de management utilizate;
- b) Descrierea scenariului metodologic de utilizare a acestora.

Etapa a III-a: Identificarea simptomelor semnificative:

1. Analiza potențialului economico-financiar;
2. Analiza viabilității manageriale;
3. Identificarea simptomelor semnificative.

Etapa a IV-a: Identificarea cauzală a principalelor puncte forte ale entității economice.

Nr. crt.	Puncte forte	Termen de comparație	Cauze	Efecte	Observații
1.	Creșterea gradului de motivare a salariaților			Creșterea productivității	Retragerea de pe piață a unui concurent

Etapa a V-a: Identificarea cauzală a principalelor puncte slabe:

- nerespectarea parametrului calitativ punct slab
- supraîncărcarea cu sarcini a managerului cauza
- lipsa de interes cauza
- neimplicarea din partea subordonaților cauza
- scăderea competitivității pe piață efect

Etapa a VI-a: Formularea unor recomandări de sporire a eficienței utilizării potențialului, de amplificare a viabilității economico-financiare și manageriale și eficientizare a managementului corporativ.

Diagnosticul are un caracter complex, conceput pentru a identifica abateri de la normă, a generaliza rezultatele obținute, axat pe elaborarea măsurilor pentru înlăturarea și preîntâmpinarea apariției pe viitor a abaterilor [32, p. 103].

Autorul concluzionează că diagnosticul potențialului economico-financiar trebuie să devină un demers al oricărui manager, mai ales în situația când apar dificultăți în dialogul cu furnizorii de capital și partenerii de afaceri (fondatori, creditori, investitori, furnizori etc.); când nu se întrevăd posibilitățile de sporire a profitabilității entității. Astfel, pentru a asigura vitalitatea și creșterea economică a entității, aceasta trebuie să fie capabilă să detecteze rapid problemele și dezechilibrele, prin intermediul diagnosticului potențialului și să întreprindă ajustările necesare.

Neefectuarea diagnosticului potențialului entității va face imposibilă identificarea tendințelor privind poziția financiară a entității; compararea performanței entității economice cu cele ale entităților din aceeași ramură / sferă de activitate; urmărirea nivelului de satisfacere a intereselor furnizărilor de capital [45, p. 86].

În cele ce urmează se va elucida metodologia de diagnostic propriu-zis a potențialului economico-financiar al entității economice.

Pentru a analiza activitatea desfășurată de către o anumită entitate economică și a formula un diagnostic, în funcție de genul ei de activitate, se pot utiliza o serie de indicatori. Spre exemplu, dacă entitatea economică activează în domeniul producției, unii din indicatorii supuși analizei ar fi: volumul producției fabricate, productivitatea muncii, randamentul mijloacelor fixe

[27, p. 120], consumul specific de materiale etc.; dacă genul de activitate ar fi prestarea serviciilor, atunci o deosebită atenție se vor acorda următorilor indicatori: probabilitatea apariției comenzilor; cota comenzilor îndeplinite; indicele de creștere a cererii pentru servicii etc.

Totuși, atunci când se dorește o analiză de ansamblu a potențialului unei entități economice, există o serie de indicatori ce pot fi calculați și apreciați, indiferent de genul de activitate a acesteia.

Pentru a facilita studiul acestora în cele ce urmează autorul propune o grupare a acestora (tabelul 2.1.):

Tabelul 2.1. Indicatori generalizatori privind diagnosticul potențialului întreprinderii

Nr. crt.	Categorie de indicatori	Indicatori
1.	Indicatori ai situației patrimoniale și gestiunii activelor	1. Rata imobilizărilor 2. Rata activelor circulante 3. Rata compoziției tehnice a activelor 4. Patrimoniul net 5. Numărul de rotație a activelor 6. Durata de rotație a activelor
2.	Indicatori ai surselor de finanțare	1. Coeficientul de autonomie 2. Coeficientul de îndatorare 3. Rata de autofinanțare a capitalului permanent 4. Rata de îndatorare pe termen lung față de capitalul permanent 5. Rata solvabilității generale
3.	Indicatori ai echilibrului financiar	1. Fondul de rulment 2. Coeficientul lichidității curente 3. Coeficientul lichidității intermediare 4. Coeficientul lichidității absolute
4.	Indicatori ai rentabilității	1. Rentabilitatea comercială 2. Rentabilitatea economică 3. Rentabilitatea financiară

Sursa: elaborat de autor.

În continuare se prezintă un tabel cu indicarea formulelor de calcul a indicatorilor aferenți situației patrimoniale și gestiunii activelor (tabelul 2.2.):

Tabelul 2.2. Indicatori ai situației patrimoniale și gestiunii activelor

Nr. crt.	Indicator	Formula de calcul	Mărime optimă
1.	<i>Rata imobilizărilor</i> - cota activelor imobilizate în totalul activelor [138, p. 147]	$R_{IM} = \frac{A_{IM}}{TA}$	<2/3
2.	<i>Rata activelor circulante</i> - cota activelor circulante în totalul patrimoniului [138, p. 149]	$R_C = \frac{A_C}{TA}$	>1/3
3.	<i>Rata compoziției tehnice a activelor</i> - cota mijloacelor fixe în totalul activelor [138, p. 150]	$R_{CTA} = \frac{MF_{VAL.CON.}}{TA}$	Depinde de genul de activitate
4.	<i>Patrimoniul net</i> – valoarea activelor finanțate din contul surselor proprii [6]	$P_{NET} = TA - D_{TL} - D_c$	În creștere
5.	<i>Numărul de rotații a activelor</i> - eficiența cu care sunt utilizate mijloacele de care dispune entitatea economică [128, p. 95]	$N_{RAi} = \frac{V_v}{A_i}$	Cât mai mare și în creștere
6.	<i>Durata de rotație a activelor</i> - în câte zile are loc o rotație a activelor [138, p. 168]	$D_{RAi} = \frac{365}{N_{RAi}}$	Cât mai mică și în scădere

Sursa: elaborat de autor, în baza surselor bibliografice.

unde:

R_{IM} – rata imobilizărilor

A_{IM} – active imobilizate

TA – total active

R_{AC} – rata activelor circulante

A_C – active circulante

R_{CTA} – rata compoziției tehnice a activelor

$MF_{VAL.CON.}$ – mijloacele fixe la valoarea contabilă

P_{NET} – patrimoniul net

D_{TL} – datorii pe termen lung

D_c – datorii curente

N_{RAi} – numărul de rotații a unui element de activ

V_v – venitul din

vânzări

$\overline{A_i}$ – valoarea medie a unui element de activ

D_{RAi} – durata de rotație a unui element de activ

Evoluția ratei imobilizărilor poate fi apreciată și caracterizată astfel:

- Creșterea în dinamică a ratei imobilizărilor superior nivelului maxim admisibil (2/3): se apreciază negativ deoarece sporește dificultățile privind achitarea datoriilor curente pe motivul diminuării nivelului activelor circulante.
- Scăderea în dinamică a ratei imobilizărilor: se apreciază pozitiv deoarece conduce la eliminarea dificultăților în ceea ce privește achitarea datoriilor curente.

Evoluția ratei activelor circulante poate fi apreciată și caracterizată astfel:

- Creșterea în dinamică a ratei activelor circulante: se apreciază pozitiv deoarece caracterizează modificări structurale în favoarea activelor circulante și se explică prin depășirea ritmului creșterii activelor circulante asupra ritmului creșterii activelor imobilizate.
- Scăderea în dinamică a ratei activelor circulante: se apreciază negativ deoarece amplifică dificultățile în ceea ce privește achitarea datoriilor curente.

Evoluția ratei compoziției tehnice poate fi apreciată și caracterizată astfel [27, p. 121]:

- Creșterea în dinamică a ratei compoziției tehnice a activelor: se apreciază pozitiv deoarece reflectă interesul entității în sporirea gradului de asigurare cu potențial tehnic.
- Scăderea în dinamică a ratei compoziției tehnice a activelor: se apreciază negativ deoarece poate implica fie ieșiri de mijloace fixe din cadrul entității, fie sporirea gradului de amortizarea a acestora.

Evoluția patrimoniului net poate fi apreciată și caracterizată astfel:

- Creșterea în dinamică a patrimoniului net: se apreciază pozitiv deoarece sporește eficiența activității entității economice.
- Scăderea în dinamică a patrimoniului net: se apreciază negativ deoarece apare riscul pierderii solvabilității și autonomiei financiare.

Evoluția numărului de rotații a activelor poate fi apreciată și argumentată astfel:

- Creșterea în dinamică a numărului de rotații: se apreciază pozitiv deoarece patrimoniul entității se reînnoiește mai repede; fiecare unitate de activ (fiecare leu) aduce mai mult venit entității; dar poate fi artificial majorat prin sporirea utilizării activelor arendate.
- Scăderea în dinamică a numărului de rotații: se apreciază negativ deoarece poate fi caracterizată de diminuarea volumului vânzărilor.

Teoria și practica mondială recunosc importanța rotației capitalului pentru prosperitatea întreprinderii. Numeroase studii empirice au scos în evidență faptul că rotația capitalului influențează pozitiv performanța financiară la un nivel statistic semnificativ [170, p.178], [183, p.63], [196, p.177], [198, p.10].

Studiul efectuat de către Botnari N., Nedelcu A. a permis constatarea faptului că creșterea valorii medii a numerarului cu un ritm mai intens decât cel al activelor totale cu condiția că veniturile din vânzări sporesc mai mult decât valoarea medie a numerarului (are loc accelerarea vitezei de rotație a numerarului și a activelor totale) determină sporirea performanței financiare și a fondului de rulment propriu, în timp ce creșterea valorii medii a activelor totale cu un ritm mai

mare decât cel al valorii medii a imobilizărilor corporale și a creanțelor cu condiția că veniturile din vânzări sporesc mai mult decât valoarea medie a numerarului (are loc accelerarea vitezei de rotație a activelor totale, a imobilizărilor corporale și a creanțelor) determină sporirea ratei autonomiei financiare și a ratei fondului de rulment propriu [15, p. 87].

În continuare se prezintă un tabel cu indicarea formulelor de calcul a indicatorilor aferenți surselor de finanțare (tabelul 2.3.):

Tabelul 2.3. Indicatori ai surselor de finanțare

Nr. crt.	Indicator	Formula de calcul	Mărime optimă
1.	<i>Coeficientul de autonomie - cota capitalului propriu în suma totală a pasivelor [138, p. 191]</i>	$C_A = \frac{CP}{TP}$	>0,5
2.	<i>Coeficientul de atragere a surselor împrumutate (grad de îndatorare) - nivelul de îndatorare a entității economice [138, p. 191]</i>	$C_{Asi} = \frac{(D_{TL} + D_C)}{TP}$	<0,5
3.	<i>Rata da autofinanțare a capitalului permanent – reflectă capacitatea entității economice de a se finanța cu surse financiare proprii pentru o perioadă îndelungată de timp [138, p. 215]</i>	$C_{ACPerm} = \frac{CP}{(CP + D_{TL})}$	
4.	<i>Rata de îndatorare pe termen lung față de capitalul permanent – gradul de îndatorare al entității economice față de capitalul permanent [138, p. 215]</i>	$C_{iCPerm} = \frac{D_{TL}}{(CP + D_{TL})}$	
5.	<i>Rata solvabilității generale gradul de acoperire a surselor împrumutate cu activele totale de care dispune întreprinderea [138, p. 191]</i>	$R_{SG} = \frac{TP}{(D_{TL} + D_C)}$	>2

Sursa: elaborat de autor, în baza surselor bibliografice.

unde:

C_A – coeficientul de autonomie

CP – capital propriu

TP – total pasive

C_{Asi} – coeficientul de atragere a surselor împrumutate

D_{TL} – datorii pe termen lung

D_C – datorii curente

C_{ACPerm} – coeficientul de autofinanțare a capitalului permanent

C_{iCPerm} – coeficientul de îndatorare față de capitalul permanent

R_{SG} – rata solvabilității generale

O parte din analiști sunt de părere că mărimea optimă a coeficientului de autonomie este mai mare de 0,5, pe când în alte țări se consideră nivel îndestulător chiar și mărimea de 0,33. Autorul este de părere că în condițiile gestionării eficiente a patrimoniului său, entitatea economică poate să mențină nivelul acestui indicator chiar și la pragul de 0,33.

Mărimea indicatorului poate fi apreciată și argumentată astfel [45, p. 87]:

- Mărimea mai mare de intervalul optim a coeficientului de autonomie: se apreciază pozitiv și se explică prin creșterea capacității de autofinanțare; în caz că creditorii vor cere, concomitent, achitarea tuturor sumelor creditoare, entitatea va putea face față provocării.
- Mărimea mai mică de intervalul optim a coeficientului de autonomie: se apreciază negativ și se caracterizează prin o posibilă majorare a activelor procurate din surse străine de finanțare; scăderea autonomiei entității și capacității de autofinanțare.

Mărimea coeficientului de îndatorare poate fi apreciată și argumentată astfel:

- Mărimea mai mică de intervalul optim a coeficientului de îndatorare: se apreciază pozitiv și se explică prin creșterea capacității de autofinanțare și diminuare a necesității de apelare la surse străine de finanțare.
- Mărimea mai mare de intervalul optim a coeficientului de îndatorare: se apreciază negativ și se caracterizează prin o posibilă majorare a activelor procurate din surse străine de finanțare ceea ce poate conduce la scăderea autonomiei entității și capacității de autofinanțare.

Accentul plasat pe utilizarea preponderentă, în cadrul activității, a surselor externe de finanțare este condiționat de nivelul redus al rentabilității economice (sau al activelor) a activității operaționale desfășurate de întreprindere, precum și de o politică agresivă de finanțare. În ambele cazuri, crește nivelul riscului financiar și posibilitatea de a da faliment. Totodată, utilizarea preponderentă a surselor interne de finanțare limitează posibilitatea întreprinderii de a spori rentabilitatea financiară (sau a capitalului propriu) din cauza efectului pârgheii financiare [128, p. 94].

Folosirea mai largă a surselor împrumutate, adică creșterea gradului de îndatorare și a ratei pârgheii financiare este avantajoasă, dacă rentabilitatea întreprinderii depășește rata cheltuielilor de deservire a datoriilor, adică rata dobânzii. Varianta opusă semnifică descreșterea capitalului propriu din cauza atragerii împrumuturilor prea costisitoare [128, p. 97].

Creșterea în dinamică a ratei de autofinanțare a capitalului permanent: se apreciază pozitiv și se explică prin creșterea capacității de autofinanțare a capitalului permanent din contul capitalului propriu.

Scăderea în dinamică a ratei de autofinanțare a capitalului permanent: se apreciază negativ și se explică prin scăderea capacității de autofinanțare a capitalului permanent din contul capitalului propriu și apelarea mai intensivă la surse străine de finanțare.

Un nivel înalt al ratei de îndatorare pe termen lung față de capitalul permanent semnalează o dependență înaltă a entității economice de sursele străine pe termen lung, ceea ce poate conduce la subminarea stabilitatea financiară a acesteia. Dacă entitatea economică nu ar apela la credite/împrumuturi pe termen lung, atunci mărimea indicatorului dat ar fi nulă. Scăderea în dinamică a ratei de îndatorare pe termen lung față de capitalul permanent: se apreciază pozitiv și se explică prin suficiența capitalului propriu de finanțare a capitalului permanent. Creșterea în dinamică a ratei de îndatorare pe termen lung față de capitalul permanent: se apreciază negativ și se caracterizează prin insuficiența surselor proprii de finanțare și apelarea preponderent către sursele străine de finanțare pe termen lung.

Creșterea în dinamică a ratei solvabilității generale: se apreciază pozitiv deoarece se caracterizează prin sporirea gradului de autofinanțare a entității economice. Scăderea în dinamică a ratei solvabilității generale: se apreciază negativ deoarece se caracterizează prin diminuarea gradului de autofinanțare a entității economice, apelarea crescândă la sursele străine de finanțare și conduce la diminuarea stabilității financiare [32, p. 104].

În continuare se prezintă un tabel cu indicarea formulelor de calcul a indicatorilor aferenți echilibrului financiar (tabelul 2.4.):

Tabelul 2.4. Indicatori ai surselor de finanțare

Nr. crt.	Indicator	Formula de calcul	Mărime optimă
1.	<i>Fondul de rulment</i> - parte din capitalul permanent ce depășește valoarea activelor imobilizate [138, p. 263]	$FR = C_{perm} - A_{IM}$ $FR = A_C - D_C$	> 0
2.	<i>Coeficientul lichidității curente</i> – presupune comparația activelor circulante cu datoriile curente [128, p. 101]	$L_C = \frac{A_C}{D_C}$	2 – 2,5
3.	<i>Coeficientul lichidității intermediare</i> – cota datoriilor curente ce pot fi achitate prin mobilizarea numerarului, investițiilor și creanțelor curente [128, p. 101]	$L_I = \frac{N + I_C + C_C}{D_C}$	0,7 – 0,8
4.	<i>Coeficientul lichidității absolute</i> – cota datoriilor curente ce pot fi achitate utilizând numai numerarul disponibil la moment [128, p. 101]	$L_A = \frac{N}{D_C}$	0,2 – 0,25

Sursa: elaborat de autor, în baza surselor bibliografice.

unde:

A_{IM} – active imobilizate	L_C – lichiditatea curentă	C_C – creanțe
A_C – active circulante	L_I – lichiditatea intermediară	curente
$C_{Perm.}$ – capital permanent	N – numerar	
D_C – datorii curente.	I_C – investiții curente	

În accepțiunea patrimonială, activul și pasivul sunt formate din două mari mase:

- o masă relativ permanentă (cu o durată >1 an), formată din imobilizări (A_{IM}) și capitalul permanent (C_{Perm});
- o masa mobilă (cu o durată < 1 an), alcătuită din activul circulant (A_C) și datoriile curente (D_C).

Potrivit teoriei patrimoniale, o entitate economică este solvabilă dacă asigură echilibrul maselor de aceeași durată, dacă respectă următoarele reguli financiare [138, p. 266]:

$$A_{IM} = C_{Perm} \quad (2.1.)$$

$$A_C = D_C \quad (2.2.)$$

unde respectarea strictă a acestor ecuații de echilibru presupune o activitate fără întreruperi și de o regularitate perfectă în privința încasărilor și plăților.

Cu alte cuvinte, întreprinderea trebuie să dispună la fiecare scadență a unei obligații, de disponibilități suficiente pentru a le achita. Realizarea practică a acestor cerințe este dificilă deoarece activele (ca intrări potențiale de fonduri) și pasivele (ca ieșiri potențiale de fonduri) sunt asimetrice din punct de vedere al riscului. În timp ce exigibilitatea datoriilor curente este certă, transformarea activului în disponibilități este aleatoare, putând fi perturbată de o serie de factori economici, financiari și de conjunctura lor. Această asimetrie impune necesitatea constituirii unei rezerve, a unei marje în măsură să facă față “neregularităților de scadență”, cunoscută în teoria economică sub numele de fond de rulment patrimonial [28, p. 423].

Noțiunea de fond de rulment, rezultată prin punerea în corespondență a lichidității activelor cu exigibilitatea pasivelor permite aprecierea pe termen scurt a riscului de nerambursare a datoriilor, a riscului de faliment. Între activele circulante, ca lichidități potențiale (obținute prin realizarea stocurilor, încasarea creanțelor și păstrarea de disponibilități) și exigibilitatea potențială pot exista, practic, următoarele situații [28, p. 423]:

$$- \quad A_C = D_C \Rightarrow FR = 0 \quad (2.3.)$$

Solvabilitatea pe termen scurt pare a fi asigurată, dar acest echilibru este fragil, putând fi compromis de orice dereglare în realizarea creanțelor.

$$- \quad A_c > D_c \Rightarrow FR > 0 \quad (2.4.)$$

În acest caz se înregistrează un excedent de lichidități potențiale pe termen scurt față de exigibilitatea potențială curentă. Entitatea economică are o situație favorabilă în termeni de solvabilitate, pentru că este în măsură să facă față obligațiilor la scadență, dispunând în plus de un stoc de lichidități potențiale.

$$- \quad A_c < D_c \Rightarrow FR < 0 \quad (2.5.)$$

O astfel de situație reflectă faptul că lichiditățile potențiale nu acoperă în totalitate exigibilitățile potențiale, entitatea economică având dificultăți în ce privește echilibrul financiar.

Aprecierea corespunzătoare a semnificației fondului de rulment pentru echilibrul financiar necesită luarea în considerare a duratei medii a activelor și pasivelor, care în practică nu sunt egale decât ca excepție [40, p. 109]:

- Dacă activele circulante se rotesc (deci devin lichide) mai repede decât datoriile, înseamnă că entitatea economică poate să-și asigure echilibrul financiar. Un exemplu clasic în acest sens îl reprezintă situația întreprinderilor din sectorul distribuției, a căror activitate se caracterizează printr-o rotație rapidă a activelor circulante, datorită încasării în numerar a vânzărilor și o rotație mai lentă a datoriilor curente, datorită termenelor de plată favorabile, acordate de furnizori. În aceste condiții, echilibrul financiar e compatibil nu numai cu un fond de rulment mai mic ca valoare, dar și cu un fond de rulment negativ.
- Dacă activele circulante se rotesc mai lent decât datoriile curente (deci timpul de transformare a activelor în lichidități depășește timpul de achitare a datoriilor curente), menținerea echilibrului financiar necesită un fond de rulment pozitiv și de valoare ridicată.

Rezultă astfel că nu există o relație simplă și clară între fondul de rulment și riscul de faliment al unei entități economice [40, p. 107]. Anumite unități satisfac cerințele echilibrului financiar cu un fond de rulment negativ, în timp ce altele se dovedesc insolabile în ciuda unui fond de rulment pozitiv.

De asemenea, unele entități economice își mențin solvabilitatea cu un fond de rulment scăzut, în timp ce altele cunosc dificultăți financiare în ciuda unui fond de rulment de valoare foarte mare.

Prin urmare, în cazul studiului fondului de rulment nu trebuie să se facă abstracție de la genul de activitate al entității economice, de la politica de vânzare (în numerar sau în credit), de la politica de stingere a obligațiilor.

În literatura științifică se menționează că intervalul optim al lichidității curente este 1,5 și 2,5 [167]. Mărimea acestui indicator poate fi apreciată și argumentată astfel:

- Mărimea mai mică de intervalul optim a lichidității curente: există dificultăți privind stingerea datoriilor curente; trebuie întreprinse măsuri privind diminuarea datoriilor curente.
- Mărimea mai mare de intervalul optim a lichidității curente: folosirea irațională a activelor curente; necesitatea îmbunătățirii accesului la sursele curente de creditare.

Unele surse menționează că intervalul optim al lichidității intermediare este situat între 0,7 și 1 [168]. Mărimea indicatorului poate fi apreciată și argumentată astfel:

- Mărimea mai mică de intervalul optim a lichidității intermediare: există riscul de a pierde potențialii investitori; creditele/împrumuturile vor fi acordate entității economice la o rată a dobânzii destul de înaltă și va crește valoarea bunurilor depuse drept gaj la contractarea acestor credite/împrumuturi.
- Mărimea mai mare de intervalul optim a lichidității intermediare: crește capacitatea de plată a entității economice.

Intervalul optim al lichidității absolute este mai mare de 0,2 și mai mic de 0,5 [166]. Mărimea indicatorului poate fi apreciată și argumentată astfel:

- Mărimea mai mică de intervalul optim a lichidității absolute: entitatea economică nu este în stare să achite imediat datoriile din contul numerarului disponibil; se necesită o analiză mult mai amplă a capacității de plată.
- Mărimea mai mare de intervalul optim a lichidității absolute: o structură irațională a capitalului – este prea mare cota activelor nelucrătoare sub forma numerarului; se necesită o analiză mult mai amplă a utilizării activelor entității.

Concluzia ce poate fi formulată vizavi de coeficienții de lichiditate este că pozitiv se apreciază creșterea lichidității, dar până la nivelul maxim recomandat, deoarece, creșterea excesivă a coeficienților nu este binevenită - depășirea nivelului maxim recomandat semnalează un management defectuos, nivele excesive ale numerarului, stocuri supradimensionate devenite inutile, zadarnice (comparativ cu nevoile curente), o structură irațională a activelor entității economice, când o parte de mijloace sunt “înghețate” în stocuri anormale și nejustificate, care nu aduc venit.

În continuare se prezintă un tabel cu indicarea formulelor de calcul a indicatorilor aferenți rentabilității (tabelul 2.5.):

Tabelul 2.5. Indicatori ai rentabilității

Nr. crt.	Indicator	Formula de calcul
1.	<i>Rentabilitatea veniturilor din vânzări</i> (comercială) – capacitatea entității economice de a obține profit în urma vânzării produselor finite, mărfurilor și prestării serviciilor [128, p. 98]	$R_v = \frac{PB}{V_v} \times 100$
2.	<i>Rentabilitatea activelor</i> (economică) – reflectă nivelul profitului obținut la 100 lei mijloace investite în circuitul economic [29, p. 440]	$R_A = \frac{PPI}{\bar{A}} \times 100$
3.	<i>Rentabilitatea capitalului propriu</i> (financiară) - reflectă capacitatea entității economice de a utiliza capitalul propriu în vederea obținerii profitului [29, p. 440]	$R_{CP} = \frac{PN}{CP} \times 100$

Sursa: elaborat de autor, în baza surselor bibliografice.

unde:

R_v – rentabilitatea vânzărilor

PB – profitul brut

V_v – venituri din vânzări

R_A – rentabilitatea activelor

PPI – profitul (pierdere) până la impozitare

$\bar{A}$ – valoarea medie a activelor

R_{CP} – rentabilitatea capitalului propriu

PN – profit net

CP – capital propriu

În figura 2.2. autorul prezintă cauzele principale ce pot determina fie majorarea fie diminuarea în dinamică a rentabilității vânzărilor:

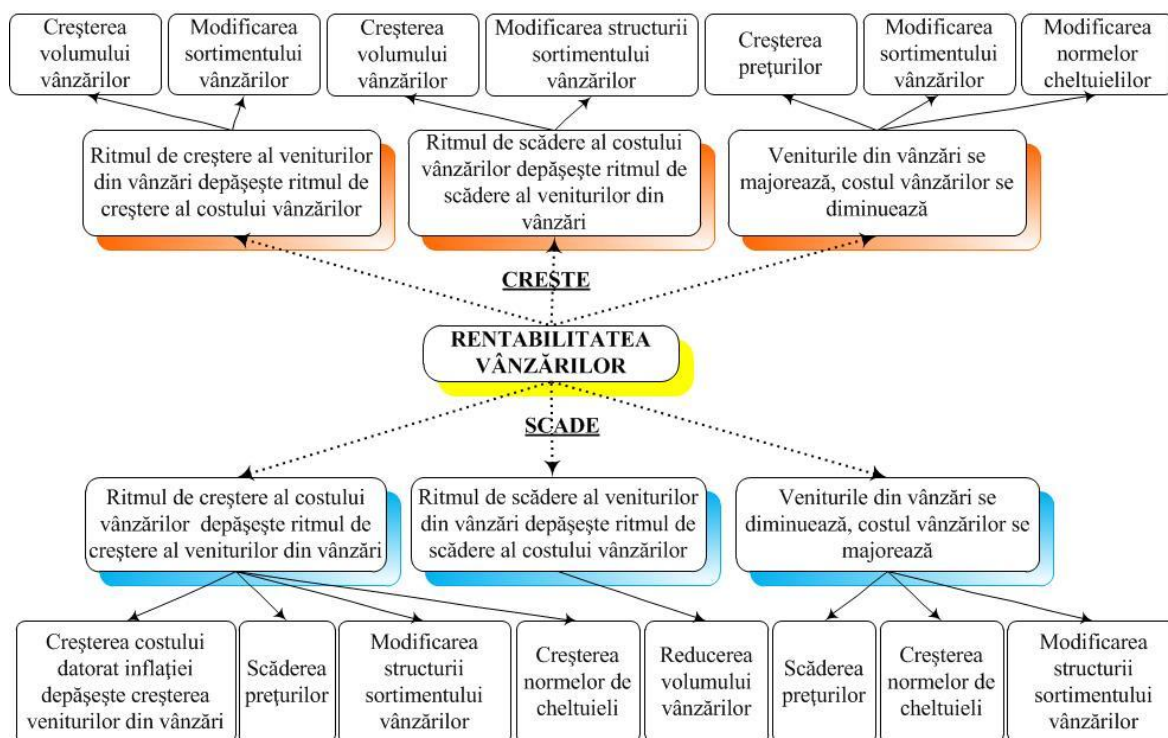

Fig. 2.2. Argumentarea dinamicii rentabilității vânzărilor

Sursa: elaborată de autor.

Din figura 2.2. se poate concluziona că orice modificare, cât de mică nu ar fi ea, asupra cantității vândute, sortimentului vânzărilor, prețului, normelor de cheltuieli va conduce în mod inevitabil la modificarea în dinamică a nivelului rentabilității vânzărilor, doar că dinamica: pozitivă sau negativă a rentabilității va depinde deja de cât de rațională a fost decizia privind influențarea asupra unui anumit factor de influență.

Prin urmare, figura de mai sus poate ajuta echipa managerială a entității economice în ceea ce privește luarea de decizii pentru ameliorarea situației și sporirea nivelului rentabilității în funcție de situația creată în cadrul acesteia. Adică: dacă în cadrul entității economice se constată o diminuare a rentabilității vânzărilor datorată unui ritm de creștere al costului vânzărilor superior ritmului de creștere al veniturilor din vânzări, managerii entității pot opta pentru: găsirea furnizorilor ce le vor putea oferi materii prime, servicii la un preț net inferior față de actualii furnizori; majorarea, în limitele posibile, a prețului de vânzare; modificarea structurii sortimentului vânzărilor prin majorarea cotei de vânzare a produselor ce se caracterizează prin costuri reduse sau în scădere dar care pot fi comercializate la un preț destul de înalt; etc.

Autorul menționează faptul că potrivit surselor de specialitate, potrivit opiniei unor economiști, caracteristic pentru întreprinderile agricole este faptul că rata rentabilității veniturilor din vânzări este înlocuită cu rata *rentabilității resurselor consumate și utilizate* care se calculează ca raportul dintre profitul brut și costul vânzărilor, exprimat în procente [134, p. 83]:

$$R_{RCU} = \frac{PB}{C_v} \times 100 \quad (2.6.)$$

unde:

R_{RCU} – rentabilitatea resurselor consumate și utilizate;

PB – profitul brut;

C_v – costul vânzărilor.

Potrivit opiniei acestora, puterea informațională a acestei rate este mai mare decât a rentabilității veniturilor din vânzări, deoarece reflectă eficiența resurselor alocate pentru obținerea produselor agricole la nivel de entitate [134, p. 81].

Iar pentru efectuarea analizei factoriale a rentabilității resurselor consumate și utilizate este necesară descompunerea formulei de calcul în vederea obținerii modelului factorial [134, p. 83]:

$$R_{RCU} = \frac{PB}{C_v} \times 100 = \frac{\sum q_i p_i - \sum q_i c_i}{\sum q_i c_i} \times 100 \quad (2.7.)$$

unde:

R_{RCU} – rentabilitatea
resurselor consumate și
utilizate;

PB – profitul brut;
 C_v – costul vânzărilor;
 q_i - cantitatea;

p_i - prețul unitar;
 c_i - costul unitar.

Potrivit acestui model, ar rezulta că factorii ce modifică rentabilitatea resurselor consumate și utilizate sunt:

- modificarea structurii și sortimentului produselor agricole (Δq_i);
- modificarea costurilor unitare în profilul produselor agricole (Δc_i);
- modificarea prețurilor de vânzare la produsele agricole (Δp_i).

Dintre toate elementele pieței, prețul este variabila cea mai puțin controlabilă de către întreprindere, deoarece nivelul său real se stabilește pe piață în funcție de o serie de factori obiectivi sau subiectivi, pe care ea nu-i poate determina, ci doar îi poate influența prin cantitatea de produse oferite și nivelul cheltuielilor de producție efectuate. Cu toate acestea, este cel mai ușor de influențat, pe termen scurt, de către producător – producerea, promovarea și distribuția cer mai mult timp și cheltuială [145, p. 40].

Formula aferentă rentabilității economice prezentată în tabelul 2.5. este cea regăsită în practica autohtonă, însă autorul este de părere că în calitate de numărător este corect să fie utilizat nu profitul până la impozitare, ci profitul până la impozitare însumat cu suma dobânzilor ce le-a calculat entitatea economică aferentă resurselor financiare atrase străine.

Pentru a demonstra corectitudinea acestei decizii autorul propune figura 2.3.:

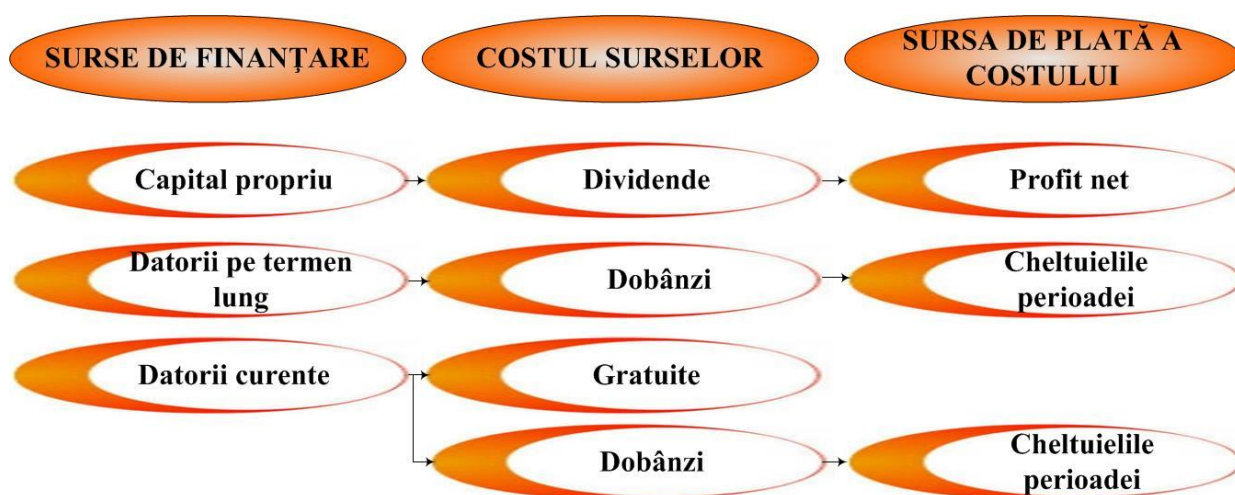

Fig. 2.3. Costul surselor de finanțare și sursa de plată a acestora

Sursa: elaborată de autor.

Din figura 2.3., se observă că entitatea economică își poate finanța activitatea din contul a 3 surse de finanțare, dintre care o sursă proprie și două surse străine. Capitalul propriu, cu toate că aparține în întregime fondatorilor, acesta oricum costă. Costul acestuia se măsoară prin

mărimea dividendelor (fie S.A., fie S.R.L.) care se achită fondatorilor pentru aporturile în capitalul entității. Datoriile (cu excepția celor gratuite – datorii față de fondatori, datorii față de buget, datorii față de salariați) au și ele costul lor, care se măsoară în mărimea dobânzilor ce trebuie achitate creditorilor pentru sumele creditelor și/sau împrumuturilor contractate de la ei.

Pentru a obține numerarul necesar pentru achitarea acestui cost al surselor de finanțare diferiților furnizori de capital este obținut prin antrenarea în circuitul economic al întregului patrimoniu de activ, doar că... și aici apar întrebările: de ce pentru calculul rentabilității economice se ia în calitate de numărător profitul până la impozitare?; oare cheltuielile aferente plății dobânzilor care au fost deduse la determinarea profitului până la impozitare nu tot prin utilizarea patrimoniului de activ al entității vor fi achitate?; oare nu au același conținut economic cheltuielile aferente dobânzilor și plățile pentru dividende în funcție de activele utilizate pentru generarea numerarului aferent plății lor?

Răspunsul autorului este unul cert: dacă se dorește determinarea rentabilității activelor, indiferent de sursa de finanțare a acestora (definiția rentabilității economice), în calitate de numărător în formula de calcul cu siguranță trebuie să apară acea valoarea a profitului care a fost obținută efectiv prin utilizarea activelor, adică pe lângă profitul până la impozitare trebuie luată în calcul și suma aferentă cheltuielilor cu dobânzile. Această sumă nu trebuie dedusă nici într-un caz din mărimea rezultatului financiar luat în calcul la cuantificarea rentabilității economice.

Prin urmare, formula propusă de autor pentru determinarea rentabilității economice de către entitățile autohtone este:

$$R_A = \frac{PPI + D}{\bar{A}} \times 100 \quad (2.8.)$$

unde:

R_A – rentabilitatea activelor;

PPI – profitul (pierdere) până la impozitare;

D – suma aferentă cheltuielilor cu dobânzile;

$\bar{A}$ – valoarea medie a activelor (media aritmetică dintre valoarea activelor la începutul anului gestionar și la finele anului gestionar).

De menționat că până în prezent nu există, la nivel internațional, o metodologie unică de determinare a rentabilității economice, astfel încât în diferite țări ale lumii diferiți autori tratează în mod variat acest subiect. Totuși, metodologia propusă de autor a fost regăsită în unele surse ale autorilor ruși, englezi, români.

În figura 2.4. autorul prezintă cauzele principale ce pot determina fie majorarea fie diminuarea în dinamică a rentabilității activelor:

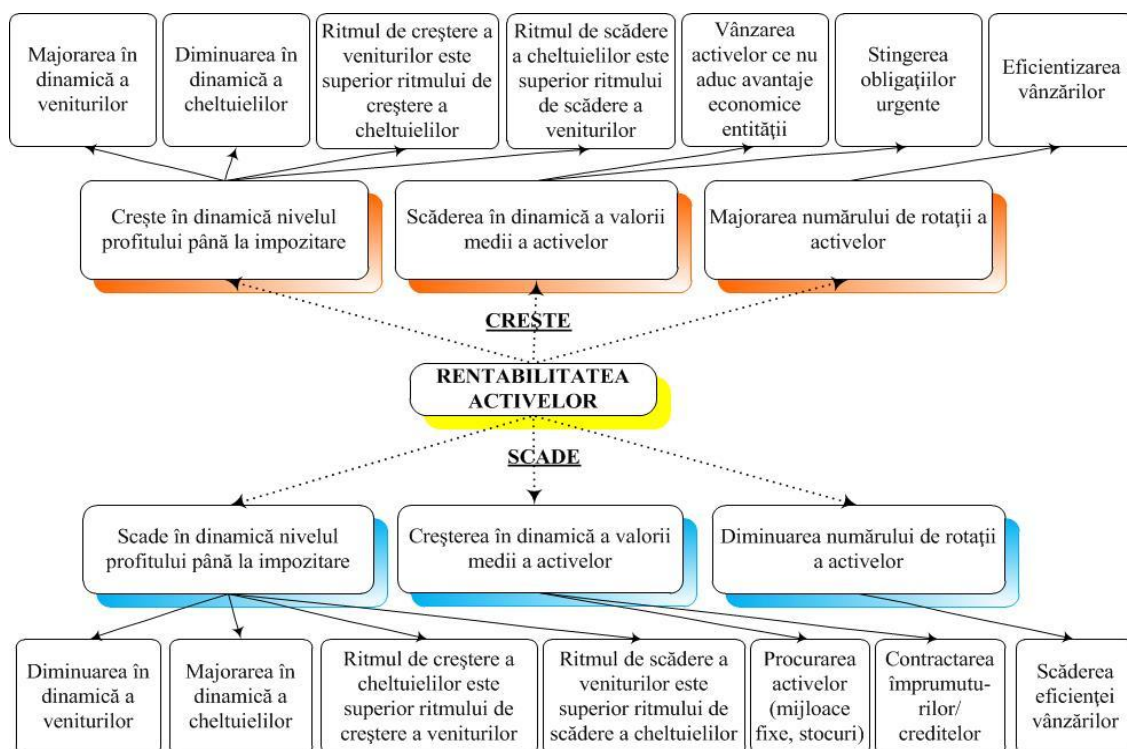

Fig. 2.4. Argumentarea dinamicii rentabilității activelor

Sursa: elaborată de autor.

Din analiza interacțiunii diferitor factori ce determină nivelul rentabilității activelor firmei, autoarea deduce faptul că nu orice majorare a rentabilității activelor în dinamică poate fi apreciată pozitiv, ci doar cea datorată majorării profitului și vânzărilor care conduce la majorarea numărului de rotații a activelor. Pe când majorarea rentabilității din contul diminuării mărimii medii a activelor este o creștere artificială. Anume din acest motiv, analiza rentabilității activelor doar sub aspect procentual, fără a se face o analiză factorială și a se determina concret factorii de influență nu este corectă și obiectivă; o astfel de analiză poate duce în eroare managerii entității, care fără cunoștință de cauză pot aprecia drept pozitivă activitatea entității, cu toate că factorii mascați de după acest nivel satisfăcător și dinamică pozitivă a rentabilității pot fi unii cu totul neașteptați; iar odată ce nu vor fi depistați, entitatea nu va avea posibilitatea de a-i influența.

La fel și diminuarea în dinamică a rentabilității activelor, poate avea loc atât sub influența negativă a dinamicii vânzărilor și profitului cât și sub influența creșterii în dinamică a valorii medii a activelor. Cu toate că creșterea valorii medii a activelor conduce la diminuarea în dinamică a rentabilității acestora, această dinamică poate fi apreciată sub dublu sens:

1. Folosire irațională a activelor – fiecare leu investit în patrimoniul de activ aduce în dinamică tot mai puțini lei câștig – fapt ce se apreciază cu siguranță negativ;
2. Activele nou-achiziționate pe parcursul anului de gestiune încă nu au reușit să fie la maximum capacitate utilizată fapt ce a condus la încetinirea avantajelor economice

obținute pe urma utilizării lor – fapt care nu poate fi apreciat numai decât negativ; în acest caz este necesară urmărirea acestui indicator pentru următorii ani.

Autorul consideră absolut necesară calcularea și aprecierea acestui indicator cu depistarea factorilor de influență și a cauzelor generatoare a unui anumit nivel al rentabilității, deoarece mărimea acestuia nu întotdeauna spune totul. Concluzia în baza analizei rentabilității capitalului propriu se va referi la mărimea și dinamica indicatorului de rentabilitate, ținându-se cont de faptul că o remunerare în creștere a capitalurilor investite asigură: un acces facil la resurse financiare datorită încrederii proprietarilor actuali de a reinvesti în întreprindere și a potențialilor investitori – deținători de resurse financiare disponibile pentru plasamente; capacitatea de dezvoltare [42, p. 50].

În figura 2.5. autorul prezintă cauzele principale ce pot determina fie majorarea fie diminuarea în dinamică a rentabilității capitalului propriu:

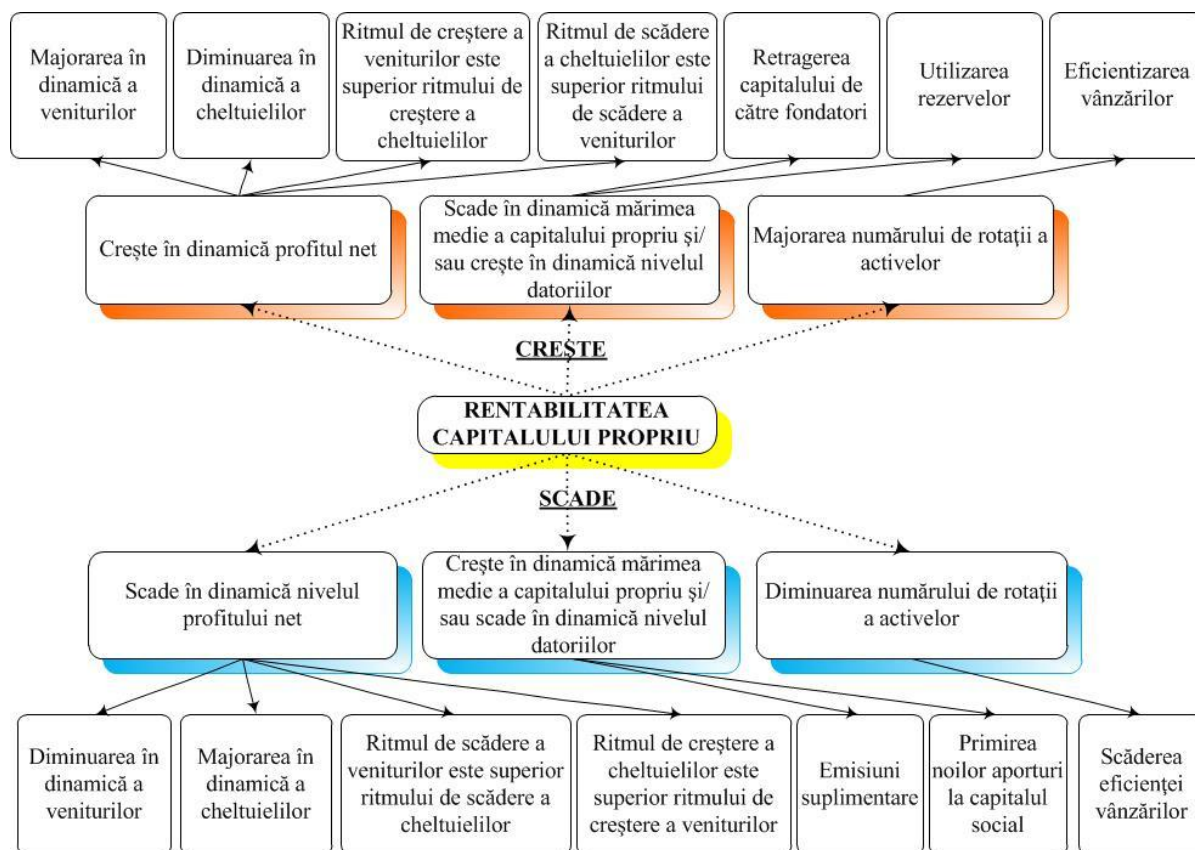

Fig. 2.5. Argumentarea dinamicii rentabilității capitalului propriu

Sursa: elaborată de autor.

Ca și în situația rentabilității activelor, majorarea în dinamică a rentabilității capitalului propriu nu întotdeauna poate fi apreciată drept pozitiv, deoarece această creștere poate fi artificial înregistrată datorită diminuării mărimii medii a capitalului propriu. Iar situațiile care ar putea duce la această diminuare ar putea fi: retragerea capitalului de către fondatori, utilizarea

rezervelor pentru plata dividendelor. Și, în acest caz, ținând cont de faptul că capitalul retras și valoarea dividendelor achitate au fost obținute pe parcursul activității entității și au condus și aceste surse de finanțare la obținerea rentabilității, nu ar fi obiectiv rezultatul obținut al rentabilității, adică acesta ar conține influența mascată a capitalului retras din circuitul entității.

Același lucru se întâmplă și în cazul scăderii în dinamică a rentabilității capitalului propriu, care în marea majoritate a cazurilor va fi apreciată drept o situație negativă, cu excepția cazului când această diminuare a fost cauzată de majorarea în dinamică a mărimii medii a capitalului propriu. Dacă spre exemplu, spre finele anului de gestiune entitatea economică acceptă drept aport la capitalul social aportul unui nou fondator (sau se fac emisiuni suplimentare de acțiuni) atunci mărimea rentabilității va suferi sub influența negativă a majorării capitalului propriu.

Din cele menționate mai sus, autorul dorește să concluzioneze faptul că orice calcul a indicatorilor de rentabilitate nu trebuie să se reducă la un simplu calcul matematic și apreciere a rezultatului; ci trebuie să fie urmată de o analiză mai profundă pentru a putea depista cauzele sau factorii de influență ce au condus la un anumit rezultat. Doar astfel, analistul va putea furniza managerilor entității economice informații veridice și obiective privind situația financiară a entității și a potențialului acestuia, pentru ca cei din urmă să poată lua deciziile corecte privind derularea de mai departe a activității entității economice.

2.2. Diagnosticul potențialului economico-financiar al întreprinderilor autohtone

În vederea argumentării necesității diagnosticului potențialului entității economice și prezentării modului de cuantificarea a mărimii și dinamicii acestuia, autorul va utiliza în cele ce urmează date din evidența contabilă a următoarelor entități:

1. „Cloudata” S.R.L.
2. „Tex-Auto-Pit” S.R.L.
3. „Alvim-Auto” S.R.L.
4. „Supraten” S.A.
5. Î.C.S. “Total Leasing & Finance” S.A.

Primele trei entități economice sunt societăți cu răspundere limitată, pentru care de altfel nu se atribuie (conform studiilor actuale) principiile managementului corporativ. Pe când celelalte două entități sunt societăți pe acțiuni, deci rezultă că se caracterizează printr-un patrimoniu mai mare și printr-o activitate mai amplă față de precedentele.

Alegerea anume a acestor 5 entități economice nu a fost deloc una întâmplătoare. Autorul a considerat binevenită o analiză comparativă a societăților pe acțiuni și a societăților cu

răspundere limitată. Pe de o parte, societățile pe acțiuni se caracterizează prin o activitate mai amplă, un număr impunător de angajați, o valoare considerabilă a patrimoniului; pe când despre societățile cu răspundere limitată, adesea, se poate spune viceversa; pe de altă parte, atât societățile pe acțiuni cât și cele 3 societăți cu răspundere limitată sunt formate prin asociere de capitaluri, având drept fondatori 2 sau multe persoane. Prin urmare, managerul sau echipa managerială în toate aceste entități poate fi diferită de fondatorii acestora. Analiza comparativă va permite autorului să sublinieze și să accentueze rolul diagnosticului potențialului entității în eficientizarea managementului corporativ, indiferent de forma organizatorico-juridică a acesteia, reliefându-se necesitatea diagnosticului potențialului entității la o anumită periodicitate, ceea ce ar garanta responsabilizarea managerilor și lucrul acestora în vederea eficientizării activității și satisfacerii intereselor furnizorilor de capital, indiferent de mărimea entității economice.

Societatea cu răspundere limitată „Cloudata” a fost înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la 17 mai 2007. La formarea capitalului social al entității au participat 3 fondatori. Principalele genuri de activitate desfășurate de către entitate sunt: activități legate de băncile de date; editarea de programe; fabricarea betonului; fabricarea de articole de îmbrăcăminte; întreținerea și repararea autovehiculelor; prelucrarea datelor; realizarea de programe și consultanța în domeniul dat; reșaparea și reformarea pneurilor. Autorul a ales drept bază de studiu a potențialului entității economice în vederea argumentării necesității diagnosticului economico-financiar pentru eficientizarea managementului corporativ anume această entitate, pe motiv că fondatorii acesteia sunt trei la număr, iar din cele menționate în capitolul I al lucrării – managementul eficient prin diagnostic și analiză deja sunt imperative pentru astfel de entități.

În continuare se propune un diagnostic expres al entității pe cele 4 dimensiuni de indicatori. Și în primă etapă – calculul și analiza indicatorilor aferenți situației patrimoniale – care este prezentat în Tabelul A 9.1 din Anexe. Datele prezentate în Tabelul A 9.1 reflectă situația potențialului economic al entității economice S.R.L. „Cloudata” pentru perioadele de gestiune 2012, 2013, 2014 și 2015. Din totalitatea indicatorilor prezentați se observă că sunt indicatori mărimea cărora și dinamica poate fi apreciată pozitiv dar și viceversa. Spre exemplu, rata imobilizărilor, în toți cei patru ani supuși analizei se încadrează în intervalul recomandat nedepășind nivelul maxim admisibil de 2/3 din mărimea activelor totale. Cu toate acestea se observă o tendință continuă de diminuare a acestuia, astfel încât la finele anului 2014 acesta să constituie 33% din mărimea activelor totale ale entității față de 57% în anul 2012; iar în ultimul an de gestiune se ajunge ca acest indicator să se diminueze până la 0,15. Scăderea în anul 2015 față de anul 2012 a acestui indicator constituie 73,68%. Acest fapt nu se va aprecia negativ atât

timp cât activele imobilizate de care dispune S.R.L. „Cloudata” îi sunt suficiente pentru desfășurarea în condiții normale fără întreruperi a activității sale.

În aceeași ordine de idei, majorarea în dinamică a ratei activelor circulante de la 0,43 la 0,85 în anul 2015 față de anul 2012 se va aprecia pozitiv atât timp cât coeficientul dat nu va cauza nivel insuficient de imobilizări.

Cât privește rata compoziției tehnice a activelor este important de menționat că acest indicator reflectă asigurarea entității cu mijloace fixe și scăderea acestuia în dinamică cu condiția că nu este influențată activitatea de producere sau prestare de servicii nu se va aprecia negativ. Dacă e să urmărim Bilanțul S.R.L. „Cloudata” pentru anii 2012, 2013, 2014 și 2015 se observă o diminuare a valorii mijloacelor fixe de care dispune entitatea dar și o majorare în dinamică a valorii amortizării acumulate; ambele aceste situații conduc la diminuarea în dinamică a ratei compoziției tehnice a activelor cu 94,55% în anul 2015 față de anul 2012. Totuși, această diminuare este una destul de considerabilă, motiv pentru care entitatea ar trebui să atragă o atenție mai mare nivelului de asigurare cu potențial tehnic.

Un alt indicator care se apreciază negativ din punct de vedere a dinamicii este patrimoniul net. Da, acest indicator trebuie să înregistreze o mărime pozitivă, iar în cadrul entității S.R.L. „Cloudata” așa și este pentru toți cei patru ani analizați. Doar că, în anul 2015 se înregistrează o diminuare a acestuia cu 291392 lei față de anul 2012, ceea ce reprezintă o diminuare cu 87,57%, adică patrimoniul net al entității la finele anului 2015 a scăzut de aproximativ 8 ori față de nivelul său din anul 2012. Acest indicator și dinamica lui se va aprecia negativ, deoarece o astfel de situație vorbește despre tendința entității se a-și finanța activele sale din contul surselor străine. De menționat faptul că, atât timp cât această finanțare străină nu se răsfrânge negativ asupra stabilității financiare a entității, motive pentru îngrijorare nu sunt (această situație se va studia mai jos).

Ratele de rotație a activelor entității S.R.L. „Cloudata” pot fi apreciate drept pozitive ca dinamică, pentru perioada anilor 2012, 2013, 2014, dacă vom vorbi doar despre mărimea absolută a acestora: numărul de rotație al activelor se majorează în dinamică de la 0,15 în anul 2012 la 0,42 în anul 2014 (o creștere de 177,15%); iar durata de rotație (indicator care trebuie să tindă să scadă) se diminuează de la 2389 zile în anul 2012 la 862 zile în anul 2014 (diminuându-se mai mult decât de 2 ori). Totuși, dacă e să analizăm cu atenție informația prezentată atât în Bilanțul entității S.R.L. „Cloudata” cât și în Raportul de profit și pierderi, atunci se observă că veniturile din vânzări scad în dinamică în anul 2014 față de anul 2012; însă pe motiv că ritmul de scădere a activelor pentru această perioadă $\left(\frac{348266}{1350692}-1\right)*100=-74\%$ este superior ritmului de scădere a veniturilor din vânzări pentru această perioadă $\left(\frac{147467}{206357}-1\right)*100=-25\%$.

1)*100=-29%), se obține că în dinamică indicatorul se majorează; fapt care în cazul unei analize factoriale, se va aprecia cu siguranță negativ. Până la urmă, majorarea numărului de rotație a activelor în dinamică conduce la diminuarea duratei de rotație a activelor cu 1527 zile în anul 2014 față de anul 2012, fapt care din nou nu poate fi apreciat pozitiv, deoarece factorii de influență nu sunt eficiența activității ci diminuarea considerabilă a valorii activelor disponibile.

Spre finele anului 2015, situația este una și mai critică. Entitatea economică S.R.L. „Cloudata” nu obține de loc venituri din vânzări, ceea ce conduce la înregistrarea numărului nul al rotației activelor; iar durata de rotație, prin urmare, nici măcar nu poate fi determinată. Studiind, în detalii Raportul de profit și pierderi pentru anul 2015 al entității economice, se constată că aceasta pe parcursul anului 2015 nu a obținut venituri din vânzări; ceea ce cu siguranță trebuie să fie un motiv de îngrijorare pentru managerii entității dar și pentru fondatorii acesteia.

În acest caz, trebuie ținut cont de faptul că veniturile din vânzări sunt acele venituri ce entitatea economică le obține sub forma fluxurilor de avantaje economice în urma desfășurării activității de bază. Prin urmare, lipsa acestora vorbește despre nedeșfășurarea acestei activități de bază de către S.R.L. „Cloudata” pe parcursul anului 2015. Soluția în acest caz, pentru redresarea situației în care se află S.R.L. „Cloudata”, nu trebui căutată în direcțiile de majorare a veniturilor din vânzări, ci mai degrabă atenția trebuie îndreptată spre depistarea direcțiilor ce au cauzat nedeșfășurarea acestei activități.

Este necesar de menționat faptul că atunci când ne referim la indicatori ce caracterizează potențialul entității economice și stabilitatea financiară, un studiu doar al mărimii absolute a acestora nu este deloc suficient. În absolut orice caz este necesară determinarea factorilor de influență cauzatori ai mărimilor absolute obținute. Un studiu în detalii, privind factorii ce au cauzat mărirea și dinamica indicatorilor, va fi efectuat spre finele paragrafului.

În Tabelul A 9.2 este reflectată mărirea și dinamica indicatorilor aferenți surselor de finanțare a activității entității S.R.L. „Cloudata” pentru perioadele de gestiune 2012, 2013, 2014 și 2015 (calculați în baza informației conținute în Situațiile financiare ale entității pentru anii respectivi (Anexa 4). La general, situația privind dinamica surselor de finanțare ale entității S.R.L. „Cloudata” poate fi apreciată pozitiv până în anul 2014; pentru că spre finele anului 2015 – situația financiară ia o altă întorsătură. Coeficientul de autonomie în nici unul din cei patru ani supuși analizei nu se încadrează în nivelul minim recomandat (0,5), fapt care se apreciază negativ, demonstrând lipsa suficientelor surse proprii pentru finanțarea activității. Cu toate că spre finele anului 2014 coeficientul de autonomie a constituit 0,32 ceea ce semnifică că entitatea S.R.L. „Cloudata” își finanțea activitatea în mărime de 32% din contul surselor proprii de

finanțare, înregistrând astfel o dinamică pozitivă față de anii precedenți, spre finele anului 2015, situația se înrăutățește, astfel încât acest indicator a ajuns să constituie 0,19. Dacă urmărim informația din Situația financiară a entității pentru anul 2015, se constată că această diminuare negativă este cauzată de diminuarea bruscă a surselor proprii de finanțare.

La fel pozitivă se poate aprecia dinamica până în anul 2014 a indicatorului – coeficientul de îndatorare. Scăderea acestuia de la 0,75 în anul 2012 la 0,68 în anul 2014 (o scădere de aproximativ 10%) se explică prin faptul că entitatea economică S.R.L. „Cloudata” tinde să își majoreze sursele proprii de finanțare a activității.

Dacă e să urmărim Bilanțul entității, atunci se constată că către anul 2013 indicatorii aferenți capitalului propriu au înregistrat o scădere semnificativă (situație cauzată de mărimea profitului net obținut de către entitate la finele anului - -251764 lei), fapt care a condus la o dinamică negativă atât a coeficientului de autonomie (scădere până la nivelul de 0,09), cât și la o dinamică negativă a coeficientului de îndatorare (majorare până la nivelul de 0,91). Prin urmare, această dinamică nu s-a datorat faptului că entitatea economică, simțindu-se stabilă din punct de vedere financiar, a apelat la surse străine de finanțare, ci dimpotrivă, din cauza faptului că entitatea economică nu a reușit să acopere cheltuielile suportate pe parcursul anului de gestiune din contul veniturilor acumulate.

Totuși, din câte s-a menționat anterior, mărimea indicatorilor obținuți la finele anului 2014, deja poate fi apreciată pozitiv, deoarece anume anul 2014 este anul când entitatea S.R.L. „Cloudata” reușește să înregistreze rezultat financiar pozitiv.

Însă, pe fonul diminuării surselor proprii de finanțare pe parcursul anului 2015, se ajunge la mărimea de 0,81 a acestui indicatorului ce reflectă îndatorarea entității. Cu toate că, mărimea datoriilor totale la fel este în scădere, ca de altfel și mărimea capitalului propriu, situația creată se caracterizează prin faptul că ritmul de diminuare a surselor proprii de finanțare a activității este superior ritmului de diminuare a datoriilor – fapt care deja se apreciază negativ.

Capitalul permanent fiind capitalul care poate fi la dispoziția entității pentru finanțarea nevoilor pe o perioadă îndelungată de timp, ar trebui, în mod logic, să fie finanțat preponderent din surse proprii de finanțare. În cazul entității S.R.L. „Cloudata” se observă că rata de autofinanțare a capitalului permanent în anul 2012 este de 0,43, iar rata de îndatorare față de capitalul permanent este de 0,57 – această situație în primul rând vorbește despre faptul că entitatea apelează la credite și împrumuturi pe termen lung, iar pe de altă parte, vorbește despre un grad de îndatorare destul de înalt față de capitalul permanent. Și această situație se explică prin rezultatul financiar negativ înregistrat de către entitate în perioada anului 2012. Din câte se vizualizează din tabel, pentru ceilalți 3 ani de gestiune, rata de autofinanțare a capitalului

permanent este 1, și respectiv rata de îndatorare față de capitalul permanent este 0. La prima vedere – o situație minunată. Dar, din nou, dacă ne vor referi la factorii de influență, atunci conchidem că această situație nu s-a datorat suficienței surselor proprii de finanțare, ci dimpotrivă unui rezultat financiar negativ în anii 2012, 2013, 2015 care au cauzat lipsa de încredere din partea creditorilor (în ceea ce privește rambursarea sumelor datorate și sumelor de dobânzi aferente), motiv pentru care entitatea nu a putut atrage surse străine de finanțare.

Rata solvabilității generale – cu toate că mărimea optimă a acestui indicator este mai mare decât 2, iar în cadrul entității S.R.L. „Cloudata” în nici unul din cei patru ani indicatorul dat nu se apropie către această mărime, pozitivă poate fi apreciată doar dinamică ratei solvabilității generale până în anul 2014. Către anul 2013 acest indicator scade considerabil (de la 1,33 în 2012 către 1,10) din cauza rezultatul financiar negativ obținut la finele perioadei de gestiune. Însă către anul 2014 acest indicator se majorează până la 1,47, înregistrând astfel o majorare de 10,48% în anul 2014 față de anul 2012. Și din nou, o situație negativă – indicatorul se diminuează către finele anului 2015 pe fonul rezultatului financiar negativ.

Tabelul 2.6. include informație referitor la indicatorii echilibrului financiar, calculați pentru cele 4 perioade de gestiune: 2012, 2013, 2014 și 2015:

Tabelul 2.6. Calculul indicatorilor aferenți echilibrului financiar al S.R.L. „Cloudata”

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Anul calendaristic				Abaterea	
		2012	2013	2014	2015	absolută: 2015 față de 2012	relativă: 2015 față de 2012 (%)
1.	Fondul de rulment, lei	-1144	-216720	-5027	9964	11108	770,98
2.	Coeficientul lichidității curente, coef.	0,998	0,71	0,98	1,06	0,06	6,21
3.	Coeficientul lichidității intermediare, coef.	0,80	0,46	0,97	1,05	0,25	31,25
4.	Coeficientul lichidității absolute, coef.	0,02	0,0002	0,0002	0,0002	-0,02	-99,27

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 4.

Din câte se vizualizează din tabelul 2.6. și din câte a fost menționat în paragraful precedent – mărimea absolut tuturor indicatorilor înregistrați în perioada 2012-2014, poate fi apreciată negativ.

Fondul de rulment, spre exemplu, înregistrează în primii trei ani, o mărime negativă (2012 – 1144 lei; 2013 – 216720 lei; 2014 – 5027 lei), fapt care se apreciază negativ. Cea mai

„proastă” situație e cea înregistrată în anul 2013, prim urmare, îmbucurător este faptul că mărimea acestui indicator s-a majorat către finele anului 2014, însă, oricum nivelul minim cerut prin regula echilibrului financiar minim ($A_C=D_C$) nu este obținut.

De obicei, în astfel de cazuri, pentru a determina care sunt factorii de influență asupra indicatorului rezultativ, se recurge la analiza factorială a fondului de rulment prin metoda balanțieră, întocmindu-se tabelul 2.7.

Tabelul 2.7. Analiza fondului de rulment al S.R.L. „Cloudata” pentru anii 2012 și 2013 prin metoda balanțieră

<i>Metoda</i>	<i>Nr. crt.</i>	<i>Indicatori</i>	<i>Anul 2012</i>	<i>Anul 2013</i>	<i>Abatere, ±</i>	<i>Influența</i>
1	1.1.	Active circulante	578936	533557	-45379	$\Delta FR_{Ac} = -45379$
	1.2.	Datorii curente	580080	750277	170197	$\Delta FR_{Dc} = -170197$
		Fond de rulment (rd.1.1. – rd.1.2.)	-1144	-216720	-215576	X
2	2.1.	Capital propriu	332733	71607	-261126	$\Delta FR_{CPr} = -261126$
	2.2.	Datorii pe termen lung	437879	0	-437879	$\Delta FR_{Dtl} = -437879$
	2.3.	Capital permanent (rd.2.1. + rd.2.2.)	770612	71607	-699005	$\Delta FR_{CPerm} = -699005$
	2.4.	Active imobilizate	771756	288327	-483429	$\Delta FR_{Ai} = +483429$
		Fond de rulment (rd.2.3. – rd.2.4.)	-1144	-216720	-215576	X

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 4.

unde:

ΔFR_{Ac} – abaterea fondului de rulment sub influența modificării activelor circulante;

ΔFR_{Dc} – abaterea fondului de rulment sub influența modificării datoriilor curente;

ΔFR_{CPr} – abaterea fondului de rulment sub influența modificării capitalului propriu;

ΔFR_{Dtl} – abaterea fondului de rulment sub influența modificării datoriilor pe termen lung;

ΔFR_{CPerm} – abaterea fondului de rulment sub influența modificării capitalului permanent;

ΔFR_{Ai} – abaterea fondului de rulment sub influența modificării imobilizărilor.

Din analiza factorială a fondului de rulment prezentată în tabelul 2.7, autorul concluzionează că potrivit primei formule de calcul a fondului de rulment, factorii cu influență negativă sunt ambii: din cauza faptului că activele circulante se diminuează cu 45379 lei în anul 2013 față de anul 2012, fondul de rulment din această cauză sub influența acestuia factor se diminuează cu aceeași sumă; din cauza majorării datoriilor curente cu 170197 lei (fiind factor cu influență negativă) fondul de rulment scade cu aceeași sumă.

Dinamica în scăderea a activelor circulante paralel cu majorarea datoriilor curente este o situație complet defavorizantă pentru entitatea economică, deoarece anume activele circulante

reprezintă acele mijloace din contul cărora se pot achita datoriilor curente. Însă, diminuarea acestora a cauzat dificultăți entității în ceea ce privește respectarea scadențelor de plată a datoriilor curente.

Potrivit cele de a 2-a formulă de calcul a fondului de rulment, se observă că factorul ce a condus la diminuarea fondului de rulment este capitalul permanent, care a scăzut în anul 2013 față de anul 2012 cu 699005 lei (o scădere considerabilă) cauzată la rândul său de diminuarea atât a capitalului propriu (pe motivul rezultatului financiar total negativ obținut la finele perioadei de gestiune), cât și a datoriilor pe termen lung (prin rambursarea acestora și imposibilitatea de contractare a altora noi). Normal că această situație este una critică pentru entitatea economică, nu doar din motivul lipsei surselor proprii de finanțare ci și din cauza scăderii încrederii creditorilor și neacordării noilor credite și împrumuturi.

La prima vedere, pare că unicul factor cu influență pozitivă sunt activele imobilizate, scăderea cărora în dinamică cu 483429 lei conduce la majorarea fondului de rulment cu aceeași sumă.

Însă, când vorbim despre activele imobilizate ale entității economice, de fapt, vorbim despre potențialul economic al firmei reprezentat de terenuri, clădiri, utilaje etc.; influența acestora pozitivă (din punct de vedere matematic) asupra fondului de rulment nu poate fi apreciată drept o influență pozitivă din punct de vedere economic asupra indicatorului rezultativ. Totuși, entitatea ar trebui să întreprindă măsuri să își majoreze fondul de rulment nu din contul diminuării imobilizărilor, ci din contul majorării surselor proprii de finanțare.

În tabelul 2.8. este prezentată analiza factorială, prin metoda balanțieră, a fondului de rulment al entității economice pentru anii 2013 și 2014:

Tabelul 2.8. Analiza fondului de rulment al S.R.L. „Cloudata” pentru anii 2013 și 2014 prin metoda balanțieră

<i>Meto- da</i>	<i>Nr. crt.</i>	<i>Indicatori</i>	<i>Anul 2013</i>	<i>Anul 2014</i>	<i>Abatere, ±</i>	<i>Influența</i>
1	1.1.	Active circulante	533557	232556	-301001	$\Delta FR_{Ac} = -301001$
	1.2.	Datorii curente	750277	237583	-512694	$\Delta FR_{Dc} = +512694$
		Fond de rulment (rd.1.1. – rd.1.2.)	-216720	-5027	211693	X
2	2.1.	Capital propriu	71607	110683	39076	$\Delta FR_{CPr} = +39076$
	2.2.	Datorii pe termen lung	0	0	0	$\Delta FR_{Dtl} = 0$
	2.3.	Capital permanent (rd.2.1. + rd.2.2.)	71607	110683	39076	$\Delta FR_{CPerm} = +39076$
	2.4.	Active imobilizate	288327	115710	-172617	$\Delta FR_{Ai} = +172617$
		Fond de rulment (rd.2.3. – rd.2.4.)	-216720	-5027	211693	X

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 4.

Situația din anul 2014 față de anul 2013 diferă de cea din 2013 față de 2012. În primul rând pentru că fondul de rulment în dinamică se majorează înregistrând la finele anului 2014 - 5027 lei – da, o mărime negativă, dar totuși în creștere față de anul precedent. Prin urmare, potrivit primei formule de calcul a fondului de rulment, se observă că doar activele circulante sunt cele ce au condus la diminuarea fondului de rulment, și anume, diminuarea lor cu 301001 lei au cauzat diminuarea fondului de rulment cu aceeași sumă. Pe când diminuarea datoriilor curente de la 750277 lei în 2013 la 237583 lei în anul 2014 conduce la majorarea fondului de rulment la finele anului 2014 cu 512694 lei. Potrivit celei de a 2-a formule de calcul, se observă că se ameliorează situația privind mărimea capitalului permanent – acesta se majorează în dinamică datorită majorării capitalului propriu (de la 71607 lei în 2013 la 110683 lei în 2014). Majorarea acestuia a favorizat majorarea fondului de rulment cu 39076 lei. Aceeași situație se vizualizează cu privire la imobilizări: diminuarea acestora cu 172617 lei conduce la majorarea (din punct de vedere matematic) a mărimii fondului de rulment, situație care din punct de vedere economic, totuși, nu se poate aprecia drept una pozitivă.

Informația aferentă anului 2015 este una satisfăcătoare, deja, din punct de vedere matematic, pentru entitatea economică, deoarece fondul de rulment ajunge să înregistreze o mărime pozitivă. Însă, mărimea pozitivă a acestuia, nu trebuie să fie un indiciu al stării financiare favorabile în cadrul entității. Din nou, este necesară de o analiză factorială. Prin urmare, observând informația reflectată în Situațiile financiare ale entității economice S.R.L. „Cloudata” pentru anul 2015, se constată că activele circulante se diminuează considerabil (de la 232556 lei în anul 2014 la 184397 lei în anul 2015 – fapt care nu se apreciază pozitiv) și datoriile curente la fel (de la 237583 lei în anul 2014 la 174433 lei în anul 2015). Însă, entitatea economică reușește, în aceste condiții să obțină un fond de rulment pozitiv, nu datorită gestionării eficiente a activelor dale, ci datorită ritmului superior de diminuare a datoriilor curente față de ritmul de diminuare a activelor circulante. Această situație, ne vorbește despre faptul că nu întotdeauna un rezultat al unui anumit indicator care la prima vedere poate fi apreciat drept pozitiv, este obținut sub influența pozitivă a factorilor primari și secundari.

Revenind la tabelul indicatorilor aferenți echilibrului financiar, se constată că coeficientul lichidității curente este practic de 2 ori mai mic decât nivelul minim recomandat. Dinamica acestuia în anul 2013 față de anul 2012 cu siguranță se apreciază negativ, deoarece scade, însă îmbucurător este faptul că către finele anului 2014 acesta înregistrează o ușoară creștere (0,98), și către finele anului 2015 ajunge să constituie 1,06. Nivelul mai mic decât 1 al acestui indicator vorbește despre imposibilitatea entității economice S.R.L. „Cloudata” de a achita la scadența de 1 an totalitatea datoriilor curente din contul tuturor activelor circulante de care dispune. Această

situație este unul din declanșatorii situației de criză financiară în cadrul firmei. Prin urmare, tendința de majorare acestuia observată pe parcursul anului 2015 se apreciază pozitiv.

Unicul indicator, din totalul celor prezentați în tabelul studiat, mărimea și dinamica căruia pot fi apreciate pozitiv este coeficientul lichidității intermediare. Acest indicator se încadrează în intervalul optim în anul 2012 și 2014 (0,80 și respectiv 0,97), fapt care poate fi apreciat pozitiv, deoarece entitatea are suficiente active sub formă de numerar, creanțe și investiții necesare pentru acoperirea datoriilor curente. Situația nefavorabilă din anul 2013 a fost redresată din contul rezultatului financiar pe care l-a înregistrat entitatea S.R.L. „Cloudata” către finele anului 2014. Către finele anului 2015 acest indicator continuă să se majoreze.

Iar coeficientul lichidității absolute se apreciază negativ, deoarece nivelul acestuia de 0,02 și respectiv 0,0002 în anii 2013, 2015 și 2015 sunt net inferiori nivelului minim recomandat – 0,2-0,25. Acest nivel scăzut cauzează entității dificultăți în ceea ce privește achitarea datoriilor curente din contul numerarului disponibil, fapt care, după cum a fost menționat mai sus, este unul din declanșatorii situațiilor de criză financiară.

Pentru a cunoaște care sunt factorii de influență asupra lichidității absolute, autorul propune de a efectua analiza factorială cu ajutorul metodei substituției în lanț și evidențierea influenței valorice a factorilor cauzali ai lichidității pentru anii 2013 și 2014 (nu se va lua în calcul ultimul an de gestiune, deoarece mărimea numerarului disponibil la finele anului 2015 este identic cu cel de la finele anului 2014) (se vor utiliza mai multe cifre după virgulă pentru o elucidare mai clară a influenței factorilor) (tabelul 2.9.):

Tabelul 2.9. Analiza factorială a lichidității absolute prin metoda substituției în lanț, în anul 2014 față de anul 2013

<i>Numărul de calcul</i>	<i>Numărul de substituție</i>	<i>Indicatorii (factorii) corelați</i>		<i>Lichiditatea absolută (coeficient)</i>	<i>Calculul influenței factorilor</i>	<i>Rezultatul influenței (+, -)</i>	<i>Denumirea factorilor</i>
		<i>Numerar (lei)</i>	<i>Datorii curente (lei)</i>				
1	2	3	4	8	9	10	11
1	0	155	750277	0,00021	-	-	
2	1	41	750277	0,00005	0,0005-0,00021	-0,00015	ΔLa_N
3	2	41	237583	0,00017	0,00017-0,0005	0,00012	ΔLa_{Dc}
Total		X	X	X	X	-0,00003	ΔLa

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexele 4.2. și 4.3.

unde:

ΔLa_N – abaterea lichidității absolute sub influența modificării numerarului;

ΔLa_{Dc} – abaterea lichidității absolute sub influența modificării datoriilor curente;

ΔLa – abaterea lichidității absolute.

Din informația prezentată în tabelul 2.9. se constată că lichiditatea absolută se diminuează în dinamică din cauza mărimii numerarului: pentru că numerarul se diminuează de la 155 lei în 2013 la 41 lei în anul 2014, lichiditatea absolută scade cu 0,00015 unități. Datoriile curente sunt factorul care au condus la majorarea în dinamică a lichidității absolute cu 0,00012 unități, însă această majorarea nu a reușit să acopere influența negativă a numerarului. Prin urmare, una din problemele cu care se confruntă entitatea economică S.R.L. „Cloudata” la capitolul lichiditate – este lipsa de lichidități, iar măsurile ce trebuie să le întreprindă trebuie să vizeze sporirea vânzărilor și încasarea numerarului suficient pentru achitarea datoriilor curente.

Potrivit prevederilor art. 2, capitolul I al Legii insolvenței, *insolvabilitatea* – este situația financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea de a își onora obligațiile de plată, constatată prin act judecătoresc de dispoziție; iar *incapacitatea de plată*, la rândul său – este situație financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea lui de a își executa obligațiile pecuniare scadente, inclusiv obligațiile fiscale (incapacitatea de plată este, de regulă, prezumată în cazul în care debitorul a încetat să efectueze plăți); *falimentul* – este procedura de insolvență concursuală colectivă și egalitară care se aplică debitorului în vederea lichidării patrimoniului (procedură aplicabilă debitorului în cadrul unui proces complex de insolvență, care constă în valorificarea masei debitoare în vederea obținerii de mijloace bănești pentru satisfacerea creanțelor creditorilor) acestuia pentru acoperirea pasivului [100], prin urmare, pentru a nu ajunge la astfel de situații, entitatea economică trebuie să acorde o deosebită atenție mărimii și structurii activelor circulante de care dispune.

Un alt studiu pe care autorul îl prezintă în continuare se referă la calculul și aprecierea indicatorilor de rentabilitate (tabelul 2.10.).

Tabelul 2.10. Calculul indicatorilor de rentabilitate a activității S.R.L. „Cloudata”

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Anul calendaristic				Abaterea	
		2012	2013	2014	2015	absolută: 2015 față de 2012	relativă: 2015 față de 2012 (%)
1.	Rentabilitatea comercială, %	90,11	75,62	32,97	0	-90,11	-100,00
2.	Rentabilitatea economică, %	-9,23	-23,18	6,68	-21,44	-30,67	-132,29
3.	Rentabilitatea financiară, %	-30,48	-351,59	35,30	-79,74	-110,22	-161,61

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 4.

Dacă e să urmărim indicatorul rentabilității comerciale se observă că acesta înregistrează o dinamică negativă, fapt care se apreciază negativ (indicatorul se diminuează de la 90,11% în

2012 la 32,97% în anul 2014; ajungând să fie nul în anul 2015). Pentru că factorii de influență asupra rentabilității comerciale sunt profitul brut și veniturile din vânzări, rezultă că unul din aceștia sau chiar ambii au cauzat această situație. Urmărind informația prezentată în Situațiile financiare se vizualizează că profitul brut înregistrat de către entitatea economică înregistrează o creștere nesemnificativă către anul 2013 și o scădere bruscă către finele anului 2014 (de aproximativ 3,8 ori), anume această scădere a și fost factorul determinant în scăderea rentabilității comerciale în anul 2014.

La fel, din Situațiile financiare ale S.R.L. „Cloudata” se observă că și veniturile din vânzări s-au diminuat în dinamică (de la 206357 lei în anul 2012 la 147467 lei către finele anului 2014). Din punct de vedere matematic, această diminuare influențează pozitiv asupra indicatorului rezultativ conducând la majorarea în dinamică a rentabilității comerciale, doar că... nici o dată, pentru nici o entitate economică, indiferent de forma de proprietate sau genul de activitate diminuarea în dinamică a veniturilor din vânzări nu se va aprecia pozitiv. Prin urmare, din punct de vedere economic, diminuarea veniturilor din vânzări se apreciază drept o situație nefavorabilă pentru entitatea economică.

Urmărind informația prezentată în Situațiile financiare pentru anul 2015, se constată că entitatea, în genere nu a desfășurat activitatea sa de bază, neînregistrând prin urmare nici venituri din vânzări și nici profit brut.

Se necesită aici o analiză a profitului brut prin corelarea veniturilor din vânzări și costului vânzărilor. În acest sens autorul propune următoarea figură (figura 2.6.):

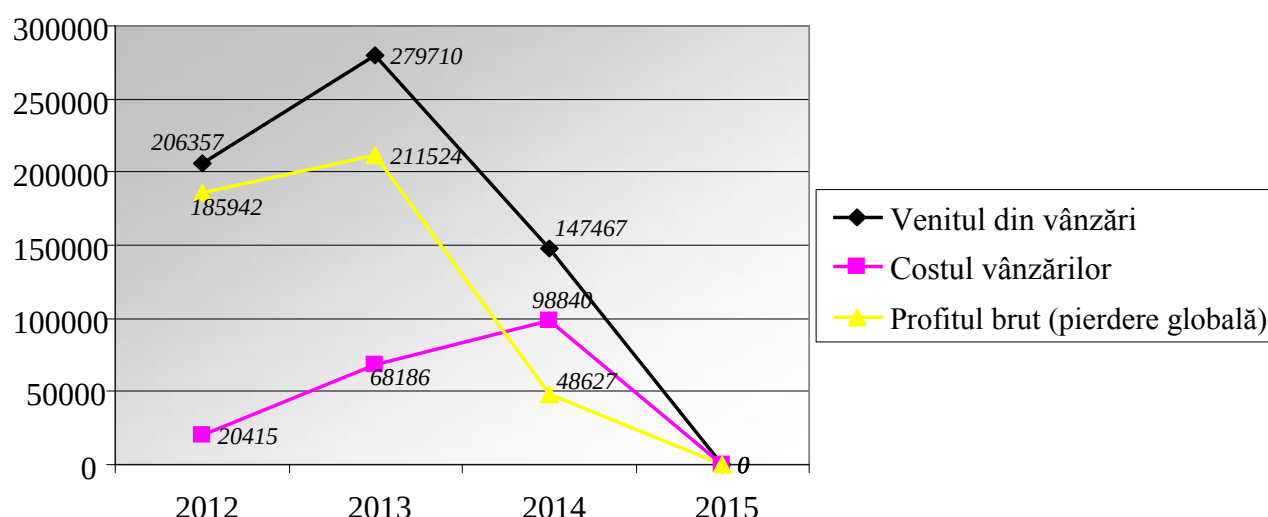

Fig. 2.6. Dinamica veniturilor din vânzări, costului vânzărilor și profitului brut înregistrați de către entitatea S.R.L. „Cloudata” pe parcursul anilor 2012, 2013, 2014 și 2015

Sursa: elaborată de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 4.

Din figura 2.6. se constată diminuarea treptată a costului vânzărilor suportat de către entitatea economică pe parcursul a trei ani de la 20415 lei în anul 2012 la 98840 lei în anul 2014 (situația care e cauzată atât de majorarea costului unitar al serviciilor prestate cât și a cantității serviciilor prestate). În mod normal, o astfel de majorarea a costului ar fi trebuit să genereze o majorarea echivalentă a veniturilor din vânzări, însă potrivit figurii acest lucru nu se realizează.

Pentru a determina supracosturile sau consumurile nejustificate pentru anii 2013-2014 autorul va utiliza în continuare metoda recalculării și va întreprinde următorii pași:

1. Se determină costisitatea pentru anul 2013 – adică ce cost al vânzărilor revine la un lei de venit din vânzări (raportându-se costul vânzărilor la veniturile din vânzări):

$$68186/279719=0,24 \text{ lei} \quad (2.9.)$$

Rezultă că entitatea economică în anul 2013 pentru a obține un leu de venituri din vânzări consuma 0,24 lei în calitate de costuri ale vânzării.

2. Se determină costurile vânzărilor pentru anul 2014 cu condiția păstrării costisității anului precedent (ca produs dintre veniturile din vânzări ale anului 2014 și costisitatea aferentă anului 2013):

$$147467*0,24=35392,08 \text{ lei} \quad (2.10.)$$

Deci, mărimea costurilor de vânzare care ar fi fost înregistrate de către entitate dacă era să se mențină costisitatea anului precedent este de 35392,08 lei.

3. Se determină supraconsumurile suportate în anul 2014 (ca diferență dintre costul vânzărilor înregistrat în anul 2014 și costul vânzărilor pentru anul 2014 cu condiția păstrării costisității anului precedent):

$$98840-35392,08 =63447,92 \text{ lei} \quad (2.11.)$$

Prin urmare, supraconsumurile, sau costurile nejustificate, sau cu alte cuvinte costurile care nu au condiționat obținerea veniturilor sunt destul de mari, și anume 63447,92 lei. Costurile reale suportate de către entitate pe parcursul anului 2014 depășesc de 2,79 ori costurile care ar fi trebuit înregistrate cu condiția respectării costisității.

Dacă e să ne referim la general la indicatorul rentabilității comerciale, atunci se ajunge la concluzia că cauza principală ce a condiționat diminuarea acestuia în dinamică este ritmul sporit de scădere a veniturilor din vânzări în raport cu creșterea constantă a costului vânzărilor. Probabil, anume această situație a și stat la baza deciziei luate de conducerea entității economice privind stoparea desfășurării pe parcursul anului 2015 a activității sale de bază.

Cu privire la rentabilitatea economică (ce reflectă eficiența utilizării activelor entității economice) se observă că în primii 2 ani analizați acest indicator este negativ (-9,23% în anul 2012 și -23,18% în anul 2013), situație care se apreciază negativ, deoarece aceasta relevă faptul

că în acești ani, entitatea economică S.R.L. „Cloudata” pierderea 9 lei și respectiv 23 lei la fiecare 100 lei de active investite în activitate.

Factorul care a cauzat acest nivel scăzut al rentabilității și diminuarea acestuia în dinamică este pierderea până la impozitare: de la valoarea de -101422 lei în anul 2012 ajunge la -251764 lei la finele anului 2013. La rândul său, pierderea până la impozitare a fost influențată negativ de majorarea în dinamică a cheltuielilor administrative și altor cheltuieli ale activității operaționale, precum și de rezultatul negativ din activitatea financiară. În astfel de condiții se obține diminuarea patrimoniului de activ, diminuarea surselor de finanțare proprii, diminuarea stabilității financiare, creșterea riscului falimentului etc.

Totuși, îmbucurător este faptul că spre finele anului 2014, entitatea S.R.L. „Cloudata” reușește să înregistreze un profit până la impozitare în locul pierderilor de până acum – 39076 lei. Această majorare a fost posibilă datorită diminuării considerabile a cheltuielilor administrative, a altor cheltuieli ale activității operaționale, precum și lipsei rezultatului financiar negativ.

Însă, nedesfășurarea activității de bază de către S.R.L. „Cloudata” pe parcursul anului 2015 și lipsirea acesteia de sursa principală de formare a rezultatului financiar – venituri din vânzări – a condus la înregistrarea la finele anului a unei pierderi până la impozitare, care din nou a influențat asupra rentabilității economice, astfel încât, această rentabilitate a constituit la finele anului 2015 - -21,44%.

O dinamică similară rentabilității economice se vizualizează cu privire la rentabilitatea financiară (ce reflectă eficiența utilizării surselor proprii de finanțare). Factorul care a condus la înregistrarea unei mărimi negative a acestui indicator și a unei dinamici negative este pierderea netă luată în calcul la determinarea indicatorului. Pierderea netă s-a obținut sub influența pierderii până la impozitare (situație explicată mai sus).

Spre finele anului 2014, entitatea S.R.L. „Cloudata” reușește să înregistreze profit până la impozitare, datorită căruia rezultatul financiar total este profit net și nu pierdere netă. Prin urmare, se obține că indicatorul rentabilității financiare se majorează la finele anului 2014 atingând un nivel destul de bun – 35,30%.

De menționat că acest lucru a fost posibil datorită diminuării unor cheltuieli ale activității operaționale și financiare desfășurate de către entitate. Însă accentul trebuie pus pe costul vânzărilor și veniturile din vânzări: costurile trebuie diminuate iar veniturile trebuie majorate – deoarece anume aceste venituri constituie sursa principală de formare a veniturilor entității economice.

Situația critică a fost înregistrată în anul 2015, atunci când, din cauza nedesfășurării activității de bază, entitatea a cauzat diminuarea bruscă a rentabilității financiare (de la 35,30% în anul 2014 la -79,74% în anul 2015). Această situație, dacă nu va fi redresată în cel mai scurt timp posibil, va genera scăderea în continuare a încrederii furnizorilor de capital și va conduce direct la falimentul entității economice.

În continuare se propune diagnosticul potențialului entității economice „Tex-Auto-Pit” S.R.L. Societatea comercială „Tex-Auto-Pit” S.R.L. a fost înregistrată la 05.11.2008 și are drept activități de bază:

- Întreținerea și repararea autovehiculelor
- Comerțul cu ridicata al pieselor, componentelor și accesoriilor pentru autovehicule
- Comerțul cu amănuntul al pieselor, componentelor și accesoriilor pentru autovehicule
- Alte tipuri de comerț cu amănuntul în magazine nespecializate.

În tabelul A 10.1 este prezentat calcul indicatorilor aferenți situației patrimoniale.

„Tex-Auto-Pit” S.R.L. la capitolul structura activelor poate fi apreciată pozitiv, deoarece ambii indicatori ce reflectă cota activelor imobilizate și cota activelor circulante în toți cei 4 ani supuși analizei se încadrează în intervalele optime: rata imobilizărilor este mai mică de 2/3, iar rata activelor circulante este mai mare de 1/3 ceea ce nu ar trebui să permită careva apariția a careva dificultăți privind achitarea datoriilor curente.

O tendință de diminuare înregistrează rata compoziției tehnice care scade de la 0,347 în anul 2012 la 0,128 în anul 2015. Această scădere este cauzată de diminuarea valorii contabile a mijloacelor fixe de care dispune „Tex-Auto-Pit” S.R.L. ca urmare a majorării amortizării acumulate. În acest caz, entitatea ar trebui să țină sub control valoarea mijloacelor fixe și capacitatea utilă a acestora.

Cu privire la patrimoniul net, autorul afirmă că situația este una critică, deoarece patrimoniul net al entității înregistrează în toți cei patru ani (2012-2015) valori negative. O ușoară majorare se urmărește începând cu anul 2014. Situația este creată de rezultatul financiar obținut în urma activității desfășurate care în perioada anilor de până la 2014 este unul negativ conducând la înregistrarea unei mărimi negative a capitalului propriu. Abia începând cu anul 2014 „Tex-Auto-Pit” S.R.L. reușește să înregistreze rezultat financiar pozitiv însă insuficient pentru acoperirea pierderilor perioadelor precedente.

Numărul de rotații a activelor în cadrul entității „Tex-Auto-Pit” S.R.L. înregistrează o dinamică de creștere de la 1,23 în anul 2012 la 1,43 în anul 2015 – o creștere lentă, care se datorează ritmului de creștere al veniturilor din vânzări superior ritmului de creștere al activelor,

fapt ce se apreciază pozitiv, și conduce la diminuarea duratei de rotație de la 297,12 zile în anul 2012 la 255,43 zile în anul 2015.

Pentru a cunoaște starea lucrurilor cu privire la sursele de finanțare a activității entității „Tex-Auto-Pit” S.R.L., autorul prezintă în continuare tabelul 2.11.:

Tabelul 2.11. Calculul indicatorilor aferenți surselor de finanțare a activității entității „Tex-Auto-Pit” S.R.L.

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Anul calendaristic				Abaterea	
		2012	2013	2014	2015	absolută: 2015 față de 2012	relativă: 2015 față de 2012 (%)
1.	Coeficientul de autonomie, coeficient	-0,39	-0,41	-0,32	-0,22	+0,17	+43,80
2.	Coeficientul de îndatorare, coeficient	1,39	1,41	1,32	1,22	-0,17	-12,26
3.	Rata de autofinanțare a capitalului permanent, coeficient	0	0	0	0	0	0
4.	Rata de îndatorare pe termen lung față de capitalul permanent, coeficient	1,00	1,00	1,00	1,00	0	0
5.	Rata solvabilității generale, coeficient	0,72	0,71	0,76	0,82	+0,10	+13,98

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 5.

Tabelul 2.11. reflectă o imagine sumbră a surselor de finanțare a activității entității „Tex-Auto-Pit” S.R.L., care se caracterizează printr-o finanțare sută la sută din contul surselor străine atrase (credite, împrumuturi, datorii comerciale etc.). În toți cei patru ani analizați coeficientul de autonomie nu că este unul scăzut dar este unul negativ, fapt care conduce la înregistrarea unei rate de îndatorare supraunitare – situație negativă pentru entitatea economică, situație ce poate conduce direct la falimentul entității economice în caz de lipsă de acțiune imediată.

Dat fiind faptul că entitatea nu dispune deloc de surse proprii de finanțare, rata de autofinanțare a capitalului permanent este nulă, iar rata de îndatorare față de capitalul permanent în toți cei 4 ani este egală cu 1, ceea ce se explică prin faptul că totalitatea capitalului permanent este reprezentat doar de datorii pe termen lung.

Mărimea capitalului propriu și mărimea datoriilor conduc la înregistrarea unei rate a solvabilității generale subunitare (oscilează în jurul mărimii de 0,7-0,8). Această situație la fel se apreciază drept una negativă și se explică prin imposibilitatea entității economice „Tex-Auto-Pit”

S.R.L. de a face față datoriilor pe care le are din contul activelor disponibile, deci activele nu îi sunt suficiente pentru achitarea tuturor datoriilor.

Într-o astfel de situație devine imperios necesară aprecierea echilibrului financiar al „Tex-Auto-Pit” S.R.L. cu ajutorul Tabelului A 10.2.

Aceeași situație ca și în cazurile de mai sus se desprinde și din Tabelul A 10.2, unde se observă că mărimea fondului de rulment care ar trebui cel puțin să fie egală cu zero (regula echilibrului financiar minim) este una negativă în toți patru ani. Se înregistrează totuși o ușoară majorare în dinamică de la -1783645 lei în anul 2012 la -1031713 lei în anul 2015.

Pentru a determina influența cantitativă a factorilor de influență asupra fondului de rulment se va întocmi Tabelul A 10.3. în care cu utilizarea metodei bilanțiere se va cuantifica influența factorilor. Conform informației din Tabelul A 10.3 se observă că fondul de rulment înregistrat de către „Tex-Auto-Pit” S.R.L. în anul 2014 este în creștere față de anul 2013 cu 313206 lei, însă această creștere a fost insuficientă pentru acoperirea valorii negative a acestuia acumulate din anii precedenți. Factorul datorită căruia a fost posibilă majorarea în dinamică a fondului de rulment este activele circulante, majorarea cărora cu 411284 lei a condus la majorarea indicatorului rezultativ cu aceeași sumă. Pe când, majorarea în dinamică a datoriilor curente cu 98078 lei a cauzat diminuarea cu aceeași sumă a fondului de rulment în anul 2014 față de anul 2013. Potrivit celei de a doua formulă de calcul a fondului de rulment se constată că ambii factori de influență au favorizat majorarea acestuia: sub influența majorării capitalului propriu cu 131853 lei entitatea economică reușește să înregistreze o majorare a fondului de rulment cu aceeași sumă; diminuarea activelor imobilizate cu 181353 lei la fel conduce la majorarea indicatorului rezultativ cu aceeași sumă.

Cu siguranță diminuarea activelor imobilizate în anul 2014 față de anul 2013 nu poate fi apreciată pozitiv, mai ales ținând cont de faptul că această diminuarea are loc pe fonul majorării amortizării cumulate pentru mijloacele fixe de care dispune aceasta.

Pentru perioada 2014-2015 situația privind fondul de rulment se prezintă în Tabelul A 10.4. Fond de rulment din nou în creștere, de această dată cu 332216 lei în anul 2015 față de anul 2014. Cu toate acestea mărimea indicatorului rămâne a fi una negativă din lipsa suficienței majorării acestuia în dinamică. Potrivit primei formule de calcul, fondul de rulment în anul 2015 se majorează la fel datorită majorării în dinamică a activelor circulante cu 389062 lei. O scădere neînsemnată se înregistrează din cauza majorării în anul 2015 față de anul 2014 a datoriilor curente cu 56846 lei, entitatea nedispunând de suficiente lichidități pentru a face față datoriilor scadente.

Potrivit celei de a doua formulă de calcul a fondului de rulment situația rămâne identică cu cea din anul 2014 față de 2013: majorarea capitalului propriu cu 222823 lei conduce la majorarea indicatorului rezultativ cu aceeași sumă; și diminuarea în dinamică a activelor imobilizate favorizează majorarea fondului de rulment cu 109393 lei.

Ca și în cazul anilor precedenți, diminuarea activelor imobilizate în anul 2015 față de anul 2014 nu poate fi apreciată pozitiv ținând cont de faptul că această diminuarea are loc pe fondul majorării amortizării cumulate pentru mijloacele fixe de care dispune aceasta.

Ca finisare a gândului privind echilibrul financiar, se vor studia indicatorii aferenți lichidității: Coeficientul lichidității curente care reflectă capacitatea entității economice „Tex-Auto-Pit” S.R.L. de a face față datoriilor curente din contul activelor circulante este net inferior nivelului minim recomandat (2-2,5) fiind chiar subunitar. Totuși se urmărește tendința de majorarea acestuia de la 0,47 în anul 2012 la 0,72 în anul 2015, ceea ce semnifică că la finele anului 2015 entitatea ar fi capabilă să achite din contul activelor circulante de care dispune doar 72% din datoriile scadente – fapt apreciat cu siguranță negativ. Coeficientul lichidității intermediare este la începutul anului 2012 unul destul de scăzut (0,47) însă îmbucurător este faptul că acesta ajunge să înregistreze un nivel satisfăcător spre finele anului 2015 (0,72). Coeficientul lichidității absolute care reflectă capacitatea entității „Tex-Auto-Pit” S.R.L. de a face față datoriilor curente doar din contul disponibilului bănesc este unul foarte scăzut în toți cei patru ani analizați. O creștere de 300% înregistrează acest indicator în anul 2015 față de anii precedenți – o creștere însemnată dar totuși insuficientă pentru asigurarea încadrării indicatorului în nivelul optim (0,2-0,25).

În tabelul 2.12. se prezintă cuantificarea influenței factorilor asupra lichidității absolute:

Tabelul 2.12. Analiza factorială a lichidității absolute prin metoda substituției în lanț, în anul 2015 față de anul 2014

<i>Numărul de calcul</i>	<i>Numărul de substituție</i>	<i>Indicatorii (factorii) corelați</i>		<i>Lichiditatea absolută (coeficient)</i>	<i>Calculul influenței factorilor</i>	<i>Rezultatul influenței (+, -)</i>	<i>Denumirea factorilor</i>
		<i>Numerar (lei)</i>	<i>Datorii curente (lei)</i>				
1	2	3	4	8	9	10	11
1	0	26436	3575015	0,007	-	-	
2	1	151675	3575015	0,042	0,318-0,269	+0,035	ΔLa_N
3	2	151675	3631861	0,042	0,212-0,318	-0,001	ΔLa_{Dc}
Total		X	X	X	X	-0,045	ΔLa

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în anexele 5.2. și 5.3.

Ca urmare a cuantificării influenței factorilor asupra coeficientului lichidității absolute înregistrat de către entitatea „Tex-Auto-Pit” S.R.L. în anul 2015 se obține că factorul care a favorizat majorarea lichidității absolute este numerarul, majorarea căruia de la 26436 în anul 2014 la 151675 în anul 2015 a condus la majorarea lichidității absolute cu 0,035.

Această majorare a fost parțial acoperită de influența negativă a datoriilor curente, majorarea căroră de la 3575015 lei în anul 2014 la 3631861 lei în anul 2015 a condus la diminuarea lichidității absolute cu 0,001.

Cu siguranță, mărimea acestui indicator trebuie să fie alarmantă pentru entitatea economică „Tex-Auto-Pit” S.R.L. și aceasta trebuie să întreprindă măsuri urgente de redresare a situației create.

În Tabelul A 10.5 sunt prezentați indicatorii aferenți eficienței activității desfășurate de către „Tex-Auto-Pit” S.R.L. pe parcursul anilor 2012-2015.

Studiul indicatorilor în Tabelul A 10.5 reflectă o situație favorabilă cu privire la rentabilitatea comercială, mărimea acesteia oscilând în jurul valorii de 53%. Totuși spre finele anului 2015 acest indicator ajunge să măsoare 51,88% înregistrând astfel o scădere cu 0,17% față de anul 2012. Făcând abstracție de această dinamică în scădere neînsemnată, autorul apreciază activitatea de bază a entității sub aspectul eficienței - pozitiv.

Cât privește rentabilitatea economică se observă că acest indicator în anul 2013 înregistrează o mărime negativă (-2,60%) fapt ce se apreciază negativ și semnifică că entitatea „Tex-Auto-Pit” S.R.L. pierde la fiecare 100 lei investiți în active 2,60 lei. Această mărime a rentabilității este cauzată de rezultatul financiar negativ înregistrat de către entitate în acest an. Dat fiind faptul că entitatea economică „Tex-Auto-Pit” S.R.L. reușește să își majoreze profitul brut care contribuie în consecință la majorarea profitului până la impozitare, rentabilitatea economică ce se înregistrează în anii ulteriori este într-o ușoară creștere: 4,88% în anul 2014 și 8,50% în anul 2015.

Rentabilitatea financiară însă continuă pe parcursul tuturor patru ani să înregistreze valori negative, iar aceasta este cauzată de faptul că entitatea economică a înregistrat în anii anteriori anului 2014 pierderi din activitatea desfășurată care au condus la înregistrarea unei mărimi negative a capitalului propriu. Prin urmare, acest indicator va continua să fie unul negativ până când entitatea nu va reuși să își majoreze veniturile iar din contul acestora profitul net – care și este de altfel, principala sursă de majorarea a capitalului propriu.

În cele ce urmează se va studia potențialul entității economice „Alvim-Auto” S.R.L. Societatea comercială „Alvim-Auto” S.R.L. a fost înregistrată la 17.01.2006 și desfășoară următoarele genuri de activitate:

- Transportul auto de călători în folos public; transportul auto internațional de mărfuri
- Întreținerea și repararea autovehiculelor
- Comerțul cu ridicata al pieselor, componentelor și accesoriilor pentru autovehicule
- Comerțul cu amănuntul al pieselor, componentelor și accesoriilor pentru autovehicule
- Comerțul cu amănuntul al autovehiculelor.

În Tabelul A 11.1 este prezentat diagnosticul situației patrimoniale și a gestiunii activelor entității economice „Alvim-Auto” S.R.L.

Ținând cont de faptul că nivelul optim al ratei imobilizărilor este de $<2/3$ deoarece nivelul mai mare decât $2/3$ al acestui indicator creează dificultăți privind achitarea datoriilor curente, iar nivelul optim al ratei activelor circulante este respectiv $>1/3$ se poate aprecia drept pozitive mărimile acestor indicatori pentru entitatea economică „Alvim-Auto” S.R.L., întrucât mărimea ambilor indicatori se încadrează în nivelele recomandate: rata imobilizărilor constituind la finele anului 2015 – 0,23, iar rata activelor circulante – 0,77.

Rata compoziției tehnice este una destul de joasă (0,131 în anul 2012 diminuându-se până la 0,075 în anul 2015) fapt ce se argumentează prin genul de activitate desfășurat de către entitatea economică, care este preponderent – prestarea serviciilor și comerțul, fapt pentru care „Alvim-Auto” S.R.L., nu necesită fonduri înalte investite în mijloace fixe.

Cu privire la patrimoniul net se poate constata dinamica de creștere a acestuia pe parcursul întregii perioade analizate, de la valoarea de 10067381 lei în anul 2012 la 10361616 lei spre finele anului 2015, ceea ce semnifică o majorare cu 294235 lei – fapt ce se apreciază pozitiv deoarece reflectă eficiența utilizării surselor proprii de finanțare și multiplicarea acestora.

Ratele de rotație însă se caracterizează printr-o dinamică negativă: numărul de rotație care în mod normal ar trebui să se majoreze din an în an, în cazul entității „Alvim-Auto” S.R.L. continuă treptat să se diminueze de la 1,51 în anul 2012 la 0,70 în anul 2015. Pe când, durata de rotație care ar trebui să înregistreze o dinamică în scădere, în cazul entității studiate tinde să se majoreze de la 241,56 zile în anul 2012 la 521,27 zile în anul 2015, ceea ce semnifică o majorare cu 112,80% în anul 2015 față de anul de reper 2012. Această situație este cauzată de dinamica în scădere a veniturilor din vânzări – factor primar de influență asupra ratelor de rotație. Acestea ajung să valoreze la finele anului 2015 – 38168590 lei față de 57329972 lei la finele anului 2013. Aceasta este o situație alarmantă pentru entitatea în cauză și un motiv de revedere a activității desfășurate sub aspectul eficienței.

În vederea determinării nivelului și structurii surselor de finanțare a activității „Alvim-Auto” S.R.L., autorul propune în continuare tabelul 2.13.:

Tabelul 2.13. Calculul indicatorilor aferenți surselor de finanțare a activității entității
„Alvim-Auto” S.R.L.

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Anul calendaristic				Abaterea	
		2012	2013	2014	2015	absolută: 2015 față de 2012	relativă: 2015 față de 2012 (%)
1.	Coeficientul de autonomie, coeficient	0,43	0,28	0,18	0,19	-0,24	-55,88
2.	Coeficientul de îndatorare, coeficient	0,57	0,72	0,82	0,81	+0,24	+42,29
3.	Rata de autofinanțare a capitalului permanent, coeficient	0,46	0,30	0,24	0,24	-0,21	-46,81
4.	Rata de îndatorare pe termen lung față de capitalul permanent, coeficient	0,54	0,70	0,76	0,76	+0,21	+39,17
5.	Rata solvabilității generale, coeficient	1,76	1,40	1,22	1,23	-0,52	-29,72

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 6.

În rezultatul calculelor prezentate în tabelul 2.13. se poate constata cu ușurință că cea mai mare problemă cu care se confruntă entitatea economică „Alvim-Auto” S.R.L. este lipsa suficienței surselor proprii de finanțare a activității. Autorul afirmă acest fapt, întrucât se constată că mărimea coeficientului de autonomie înregistrează o dinamică bruscă de scădere de la 0,43 în anul 2012 la 0,19 în anul 2015, ceea ce semnifică faptul că „Alvim-Auto” S.R.L. își finanțează activitatea din contul surselor proprii doar în proporție de 19%. Prin urmare, coeficientul de îndatorare se majorează de la 0,57 în anul 2012 la 0,81 în anul 2015, entitatea economică apelând în ultimii ani la sume enorme de împrumuturi, credite și finanțări/încasări cu destinație specială. Totodată, urmărind Situațiile financiare ale „Alvim-Auto” S.R.L. se observă că în anii ulteriori anului 2012 entitatea înregistrează sume impunătoare de datorii comerciale, nivelul acestora crescând considerabil spre finele anului 2015.

Situația respectivă este creată din cauza nivelului inferior de creștere a capitalului propriu față de nivelul de creștere a datoriilor contractate.

Ritmul scăzut de creștere al capitalului propriu față de cel al datoriilor conduce la înregistrarea unei mărimi în scădere a ratei de autofinanțare a capitalului permanent și respectiv a unei mărimi în creștere a ratei de îndatorare față de capitalul permanent.

Coraportul dintre capitalul propriu și sursele străine de finanțare se răsfrânge negativ și asupra ratei solvabilității generale, care se diminuează progresiv de la 1,76 în anul 2012 la 1,23 în anul 2015.

Pentru a se putea pronunța cu privire la suficiența sau insuficiența lichidității autorul propune în continuare studiul echilibrului financiar cu ajutorul Tabelului A 11.2.

Cât privește echilibrul financiar se poate constata, în rezultatul datelor prezentate în Tabelul A 11.2 că regula echilibrului financiar minim este satisfăcută, deci activele circulante ale entității economice sunt mai mare decât datoriilor curente, fapt constatat prin mărimea pozitivă și în creștere a fondului de rulment în anul 2015 față de anul 2012 (cu toate acestea, se constată că în anul 2015 s-a înregistrat o scădere esențială a acestuia față de anul 2014). Acest fapt cu siguranță se apreciază pozitiv și se explică prin grija entității față de respectarea scadenței de plată a datoriilor și suficiența activelor pentru acoperirea lor.

Pentru a determina factorii de influență (negativi și pozitivi) asupra fondului de rulment se întocmesc Tabelele A 11.3 și A 11.4.

În anul 2014 față de anul 2013 fondul de rulment înregistrează o majorare cu 3211726 lei. Această majorare se datorează creșterii în dinamică a activelor circulante cu 14282085 lei ceea ce conduce la majorarea indicatorului rezultativ cu aceeași sumă. Totodată, al doilea factor de influență – datoriilor curente – prin majorarea cu 11070359 lei au cauzat diminuarea fondului de rulment cu aceeași sumă.

Potrivit celei de a doua formulă de calcul a fondului de rulment, factorul care a condus la majorarea în dinamică a acestuia este capitalul permanent, care s-a majorat în dinamică cu 2843376 lei datorită nivelului în creștere al datoriilor pe termen lung, și al doilea factor care a favorizat majorarea în dinamică a fondului de rulment este diminuarea mărimii absolute a activelor imobilizate.

Cu toate că se înregistrează majorarea în dinamică a mărimii absolute a fondului de rulment, este necesar la aprecierea modificării acestuia să se țină cont și de factorii concreți care au condus la această majorare. Și în condițiile în care, fondul de rulment se majorează doar datorită majorării datoriilor pe termen lung și diminuării activelor imobilizate, această situație nu poate fi apreciată drept pozitivă, deoarece până la urmă nu contează doar mărimea absolută a indicatorului rezultativ ci mărimea și dinamica factorilor de influență. Iar majorarea constată a datoriilor și diminuarea constantă a activelor – vor avea consecințe negative asupra rezultatelor financiare ale entității, motiv pentru care entitatea trebuie să țină în vizor mărimea și dinamica acestor indicatori și factori.

Pentru perioada anilor 2014-2015 situația privind mărimea fondului de rulment și influența factorilor asupra acestuia se modifică puțin.

Fondul de rulment se diminuează cu 2598148 lei, scădere cauzată de dinamica negativă a activelor circulante, diminuarea cărora cu 3944139 lei a condus la diminuarea fondului de rulment cu aceeași sumă. Influența pozitivă a datoriilor curente (+1345991 lei) nu a acoperit influența negativă a activelor circulante.

Potrivit celei de a doua formulă de calcul, se observă deja că și capitalul propriu este factorul ce conduce la majorarea fondului de rulment cu 492201 lei – da, o sumă neînsemnată față de influența datoriilor pe termen lung (+1216425), totuși, pozitivă este tendința de majorarea a surselor proprii de finanțare și autofinanțare a capitalului permanent. Majorarea în dinamică a activelor imobilizate cu 4306774 lei a cauzat diminuarea indicatorului rezultativ cu aceeași sumă, fapt ce nu poate fi apreciat cu negativ, atât timp cât entitatea reușește să înregistreze o mărime pozitivă și optimă a fondului de rulment.

Revenind la calculele din Tabelul A 11.2, se constată că coeficientul lichidității curente și coeficientul lichidității intermediare înregistrează mărimi net superioare intervalului optim recomandat, fapt care se poate caracteriza prin nesiguranța entității și frica acesteia față de noi investiții.

Coeficientul lichidității absolute, însă, este destul de mic în comparație cu nivelul recomandat (0,2-0,25), fapt care poate crea dificultăți la achitarea datoriilor curente urgente cărora le-a sosit termenul de achitare.

În vederea cuantificării influenței factorilor asupra lichidității absolute, autorul va folosi metoda substituției în lanț, întocmind Tabelul A 11.5.

În primul rând se constată că în ambii ani analizați, lichiditatea absolută nu se încadrează în intervalul optim recomandat (0,2-0,25), fapt ce se apreciază negativ și se poate avea consecințe negative asupra capacității de plată a datoriilor urgente.

Diminuarea cu 0,045 a nivelului lichidității absolute în anul 2015 față de anul 2014 este cauzată de dinamica numerarului disponibil în cadrul entității (și aici se are în vedere numerarul sub orice formă: în casierie, în conturile curente, în documente bănești etc.). Sub influența dinamicii numerarului, lichiditatea absolută se diminuează cu 0,048.

O parte din această influență este acoperită de influența pozitivă a datoriilor curente, diminuarea cărora de la 13092747 lei în anul 2014 la 11746756 lei în anul 2015 a favorizat majorarea lichidității absolute cu 0,003 unități.

Deci entitatea economică „Alvim-Auto” S.R.L. trebuie să se îngrijoreze de valoarea numerarului și să asigure prezența acestuia în limita minimă de 20% din valoarea totală a datoriilor curente pentru a nu risca să ajungă în situație de insolvabilitate.

Dat fiind faptul că eficiența activității desfășurate se poate aprecia calculându-se indicatorii de rentabilitate, autorul prezintă în continuare calculul mărimii și dinamicii acestora pentru entitatea economică „Alvim-Auto” S.R.L. pentru perioada anilor 2012-2015:

Tabelul 2.14. Calculul indicatorilor de rentabilitate a activității entității „Alvim-Auto”

S.R.L.

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Anul calendaristic				Abaterea	
		2012	2013	2014	2015	absolută: 2015 față de 2012	relativă: 2015 față de 2012 (%)
1.	Rentabilitatea comercială, %	18,48	15,71	13,47	16,42	-2,06	-11,16
2.	Rentabilitatea economică, %	7,78	3,67	-2,89	0,91	-6,87	-88,31
3.	Rentabilitatea financiară, %	16,81	11,83	-15,70	4,75	-12,06	-71,75

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 6.

Ținând cont de cele prezentate în tabelul 2.14. dar și de cele comentate în baza tabelelor precedente, se constată consecința diminuării eficienței activității desfășurate de către „Alvim-Auto” S.R.L. pe parcursul anilor 2012-2015, cu o mică redresare în anul 2015 față de anul 2014.

Rentabilitatea comercială se diminuează în anul 2014 semnificativ față de anul 2012 cu 5,01%, această dinamică însă a fost oprită, indicatorul majorându-se în anul 2015 atingând nivelul de 16,42%. Însă, cu părere de rău, această dinamică s-a datorat mai cu seamă diminuării costului vânzărilor suportate de către entitatea economică. Autorul afirmă acest fapt, întrucât în baza Situațiilor financiare pentru „Alvim-Auto” S.R.L. se constată că veniturile din vânzări au scăzut semnificativ spre finele anului 2015, prin urmare, doar scăderea cu un ritm superior a costului vânzărilor față de ritmul de scădere a veniturilor din vânzări, a reușit să asigure majorarea rentabilității comerciale. Ci siguranță reducerea costului vânzărilor se apreciază drept o situație pozitivă, doar că dinamica rentabilității se putea aprecia pozitiv în primul rând dacă s-ar fi asigurat majorarea veniturilor din vânzări (fapt ce era posibil prin majorarea volumului activității desfășurate).

Rentabilitatea economică atinge un nivel critic în anul 2014 când mărimea acesteia este una negativă - -2,89% ceea ce semnifică faptul că la fiecare 100 lei de active investite în activitate, entitatea economică „Alvim-Auto” S.R.L. pierde 2,89 lei. Această dinamică este cauzată de

diminuarea veniturilor din vânzări dar și de faptul că entitatea economică nu reușește să facă față tuturor cheltuielilor curente (comerciale, administrative) din contul fluxului de venituri ce îl obține. Această situație, din nou este un pic redresată spre finele anului 2015, când rentabilitatea economică ajunge să măsoare 0,91% - o cifră, de altfel, foarte mică pentru a putea vorbi despre eficiență. Această mărime a rentabilității entitatea ajunge să o înregistreze nu datorită majorării volumului de activitate ci datorită restrângerii volumului cheltuielilor suportate.

Cât privește rentabilitatea financiară, ce măsoară eficiența utilizării surselor proprii de finanțare, se constată că anul 2014 și este pentru acesta un an critic, când ajunge să măsoare -15,70%. Spre finele anului 2015, când entitatea „Alvim-Auto” S.R.L. reușește să își reducă din cheltuieli, aceasta obține o mărime pozitivă a rezultatului financiar, fapt ce a permis înregistrarea unei mărimi pozitive a rentabilității financiare de -4,75%.

Compania „Supraten” S.A. este un producător de vopsele și amestecuri uscate din Republica Moldova. „Supraten” S.A. produce mai mult de 125 tipuri de amestecuri uscate pe bază de ipsos și ciment, vopsele, grunduri, gleturi, adezivi și alte materiale de construcții. Dar gama de produse SUPRATEN este mult mai largă - compania produce uși de înaltă calitate acoperite cu furnir, ferestre și uși din PVC și rolete. Produsele de calitate înaltă SUPRATEN sunt validate de certificatul sistemului de management al calității internațional ISO 9001:2008, certificatul de conformitate CE și Acordul Tehnic European ETA [132].

Societatea pe acțiuni Supraten a fost fondată în anul 1997. Atunci personalul companiei a constat din trei persoane și fabrica doar un singur tip de produs. În prezent, fabricile Supraten, echipate cu tehnologii germane de ultimă oră, în fiecare zi produc aproximativ 50 tone de materiale de vopsit și 400 tone de amestecuri uscate. Atenția față de această entitate rezidă din faptul că este o entitate de interes public, având acțiunile cotate la bursa de valori.

În continuare se propune un diagnostic expres al entității pe cele 4 dimensiuni de indicatori. Și în primă etapă – calculul și analiza indicatorilor aferenți situației patrimoniale prezentat în Tabelul A 12.1.

Drept urmare a calculării indicatorilor aferenți situației patrimoniale se constată că „Supraten” S.A. dispune de o valoare semnificativă de active reprezentate de 26% de active imobilizate și 74% de active circulante la finele anului 2015. Raportul dintre aceste două categorii de active este unul optim și specific genului de activitate al entității economice. De remarcat că, indicatorii aferenți ratei imobilizărilor și ratei activelor circulante nu se modifică semnificativ pe parcursul anilor 2012 – 2015.

Rata compoziției tehnice a activelor se diminuează nesemnificativ în anul 2015 față de anul 2012 cu 0,044 unități – situație cauzată de cumularea amortizării pentru mijloacele fixe de

care dispune entitatea – lucru firesc dar și de ritmul superior de creștere al activelor totale față de mijloacele fixe.

Pozitiv se apreciază mărimea dar și dinamica patrimoniului net (activelor finanțate din contul surselor proprii) care înregistrează la finele anului 2015 valoarea de 139664308 lei față de 110275091 la finele anului 2012.

Ratele de rotație la fel se apreciază pozitiv. Chiar dacă numărul de rotație rămâne a fi unul destul de neînsemnat, totuși dinamica acestuia (de la 1,85 în anul 2012 la 2,36 în anul 2015) este cu siguranță o situație ce se considera un a pozitivă. Majorarea în dinamică a acestui indicator se datorează majorării veniturilor din vânzări ce reușește entitatea să le cumuleze. La fel, veniturile din vânzări sunt cele ce influențează pozitiv și asupra duratei de rotație, care se diminuează cu 42,62 zile în anul 2015 față de anul 2012.

În Tabelul A 12.2. este reflectată mărimea și dinamica indicatorilor aferenți surselor de finanțare a activității entității „Supraten” S.A. pentru perioadele de gestiune 2012, 2013, 2014 și 2015 (calculați în baza informației conținute în Situațiile financiare ale entității pentru anii respectivi (Anexa 7).

Din datele Tabelului A 12.2 se observă că coeficientul de autonomie calculat pentru „Supraten” S.A. în toți cei patru ani supuși analizei nu se încadrează în intervalul optim ($\geq 0,5$), oscilând în jurul valorii 0,3 și înregistrând o scădere cu 0,04 unități în anul 2015 față de anul 2012.

Coeficientul opus celui de autonomie – coeficientul de îndatorare – înregistrează, dimpotrivă, o majorare cu 0,04 unități în anul 2015 față de anul 2012, depășind pe parcursul anilor 2012-2015 mărimea maximă admisibilă (mărime critică – 0,5).

Aceste momente se explică prin faptul că entitatea „Supraten” S.A. apelează preponderent la sursele străine de finanțare și faptul că marea parte a activelor este finanțată din contul datoriilor entității – fapt ce se apreciază negativ.

Cât privește capitalul permanent al entității economice și a surselor de finanțare a acestuia se observă atât în baza datelor din tabel cât și în baza Situațiilor financiare ale „Supraten” S.A. pentru perioada 2012-2015 că acest indicator se majorează în dinamică, fapt ce se poate aprecia pozitiv. Totodată, se constată că anume capitalul propriu este cel ce deține cota cea mai mare din structura capitalului permanent (69% în anul 2015 față de 58% în anul 2012), rata de autofinanțare a capitalului permanent înregistrând o majorare cu 10%. Ca consecință, rata de îndatorare pe termen lung față de capitalul permanent a scăzut spre finele anului 2015 față de anul 2012 cu 10%.

Nivelul înalt al datoriilor entității economice față de sursele proprii de finanțare au cauzat și nivelul scăzut al ratei solvabilității generale, care este mult mai jos decât nivelul optim (≥ 2) înregistrând la finele anului 2015 valoarea de 1,46 fiind în scădere față de anul 2012 cu 0,08 unități.

Acest fapt se apreciază negativ deoarece poate avea consecințe neplăcute asupra capacității de plată a entității – situație ce se va studia în cele ce urmează.

Tabelul 2.15. include informație referitor la indicatorii echilibrului financiar, calculați pentru cele 4 perioade de gestiune: 2012, 2013, 2014 și 2015 pentru „Supraten” S.A.:

Tabelul 2.15. Calculul indicatorilor aferenți echilibrului financiar al „Supraten” S.A.

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Anul calendaristic				Abaterea	
		2012	2013	2014	2015	absolută: 2015 față de 2012	relativă: 2015 față de 2012 (%)
1.	Fondul de rulment, lei	102205126	98871974	73133808	88354475	-13850651	-13,55
2.	Coeficientul lichidității curente, coef.	1,82	1,47	1,27	1,36	-0,45	-24,90
3.	Coeficientul lichidității intermediare, coef.	0,47	0,28	0,19	0,28	-0,19	-39,58
4.	Coeficientul lichidității absolute, coef.	0,08	0,02	0,03	0,02	-0,06	-72,37

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 7.

Datele tabelului 2.15. reflectă o situație nu tocmai pozitivă pentru entitatea economică „Supraten” S.A. la capitolul – fondul de rulment – acest indicator înregistrând o dinamică negativă în anul 2015 față de anul 2012 (s-a diminuat cu 13850651 lei). Cea mai critică situație a fost înregistrată în anul 2014, când fondul de rulment a ajuns să valoreze 73133808 lei față de valoarea acestuia din anul 2012 – 102205126 lei.

Cu scopul determinării factorilor de influență asupra fondului de rulment autorul propune în continuare Tabelele A 12.3 și A 12.4.

În rezultatul calculelor efectuate în Tabelul A 12.3 se constată că fondul de rulment în anul 2014 scade față de anul 2013 cu 25738166 lei. Potrivit primei formule de calcul fondului de rulment, factorul ce a influențat negativ asupra diminuării acestuia sunt datoriile curente, majorarea cărora cu 54838279 lei a condiționat diminuarea fondului de rulment cu aceeași sumă.

Influența pozitivă a activelor circulante, care s-au majorat în anul 2014 față de anul 2013 cu 29100113 lei nu a reușit să acopere influența negativă a datoriilor curente.

Potrivit celei de a doua formulă de calcul a fondului de rulment se constată că ambii factori de influență (capitalul permanent și activele imobilizate) au condiționat diminuarea acestuia în dinamică în anul 2014 față de anul 2013, și anume: din cauza diminuării capitalului permanent cu 21378169 lei și din cauza majorării valorii activelor imobilizate cu 4359997 lei, fondul de rulment a scăzut cu ambele valori concomitent.

Totuși, în pofida faptului că se constată diminuarea fondului de rulment, valoarea acestuia rămâne a fi una pozitivă și destul de semnificativă, fapt ce nu poate fi apreciat ca negativ.

O schimbare spre bine în dinamica fondului de rulment înregistrat de către „Supraten” S.A. se urmărește prin valoarea în creștere a acestuia în anul 2015 față de anul 2014 cu 15220667 lei în baza datelor Tabelului A 12.4. Potrivit primei formule de calcul a fondului de rulment, majorarea acestuia se datorează diminuării considerabile a nivelului datoriilor curente (cu 23337604 lei), fapt ce a condus la majorarea indicatorului rezultativ cu aceeași sumă. Pe când, activele circulante au o influență negativă asupra fondului de rulment conducând prin dinamica lor la diminuarea indicatorului cu 8116937 lei.

Potrivit celei de a doua formulă de calcul a fondului de rulment, factorul căruia i se datorează majorarea în dinamică a acestuia este capitalul permanent care se majorează cu 16574323 lei în anul 2015 față de anul 2014 și conduce în cele din urmă la majorarea indicatorului rezultativ cu aceeași sumă. Activele imobilizate, însă, au diminuat valoarea fondului de rulment cu 1353656 lei din cauza majorării acestora cu aceeași sumă.

Totuși, în pofida existenței factorilor cu influență negativă asupra fondului de rulment, valoarea acestuia rămâne a fi una pozitivă și destul de semnificativă, fapt ce nu poate fi apreciat ca negativ.

Cât privește indicatorii de lichiditate prezentați în tabelul 2.15. se constată că nici unul din indicatori nu ating nivelul minim recomandat:

- lichiditatea curentă oscilează între 1,82 și 1,36, cu toate că nivelul minim recomandat este 2;
- lichiditatea intermediară oscilează între 0,47 și 0,28, cu toate că nivelul minim recomandat este 0,7;
- lichiditatea absolută oscilează între 0,08 și 0,02, cu toate că nivelul minim recomandat este 0,2.

Nivelul scăzut al acestor indicatori vorbește despre insuficiența activelor circulante pentru achitarea datoriilor curente, fapt ce poate cauza lipsa de solvabilitate și poate conduce la falimentul entității economice.

Pentru a determina factorii de influență asupra lichidității absolute, spre exemplu, se propune în continuare aprecierea influenței factorilor prin metoda substituției în lanț, calculele fiind prezentate în tabelul 2.16.:

Tabelul 2.16. Analiza factorială a lichidității absolute prin metoda substituției în lanț, în anul 2015 față de anul 2014

<i>Numărul de calcul</i>	<i>Numărul de substituție</i>	<i>Indicatorii (factorii) corelați</i>		<i>Lichiditatea absolută (coeficient)</i>	<i>Calculul influenței factorilor</i>	<i>Rezultatul influenței (+, -)</i>	<i>Denumirea factorilor</i>
		<i>Numerar (lei)</i>	<i>Datorii curente (lei)</i>				
1	2	3	4	8	9	10	11
1	0	8814267	265953584	0,033	-	-	
2	1	5110884	265953584	0,019	0,019-0,033	-0,014	ΔLa_N
3	2	5110884	242615980	0,021	0,021-0,019	+0,002	ΔLa_{Dc}
Total		X	X	X	X	-0,012	ΔLa

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în anexele 7.3 și 7.4.

Conform datelor prezentate în tabelul 2.16. se observă că lichiditatea absolută înregistrată de către „Supraten” S.A. în anul 2014 a constituit 0,033 unități. Spre finele anului 2015 acest indicator a scăzut cu 0,012 unități astfel încât a ajuns să constituie 0,021.

Aplicându-se regulile metodei substituției în lanț se obține că factorul cu influență negativă asupra lichidității absolute este numerarul, care diminuându-se de la 8814267 lei în anul 2014 la 5110884 lei în anul 2015 a cauzat diminuarea lichidității absolute cu 0,014.

Al doilea factor de influență – datoriile curente, prin dinamica lor de diminuare cu 23337604 lei în anul 2015 față de anul 2014 au condus la majorarea coeficientului lichidității absolute cu 0,002 – creștere care însă nu a fost în stare să acopere influența negativă a diminuării numerarului.

Cu siguranță că această situație trebuie să fie una îngrijorătoare pentru „Supraten” S.A., deoarece dacă aceasta va continua activitatea în același mod și nu va întreprinde măsuri pentru majorarea coeficienților de lichiditate, riscă să ajungă în stare de insolvență.

În Tabelul A 12.5 se prezintă calculul indicatorilor ce reflectă rentabilitatea activității desfășurate de către „Supraten” S.A. pe parcursul anilor 2012-2015. Dacă e să urmărim indicatorul rentabilității comerciale se observă că acesta înregistrează o dinamică pozitivă, fapt

care se apreciază pozitiv (indicatorul se majorează de la 13,39% în 2012 la 19,13% în anul 2015). Pentru că factorii de influență asupra rentabilității comerciale sunt profitul brut și veniturile din vânzări, rezultă că unul din aceștia sau chiar ambii au condus la această situație. Urmărind informația prezentată în Situațiile financiare se vizualizează că ambii factori tind să se majoreze în dinamică.

Pentru a elucida situația privind dinamica factorilor de influență asupra rentabilității comerciale, autorul propune figura 2.7.:

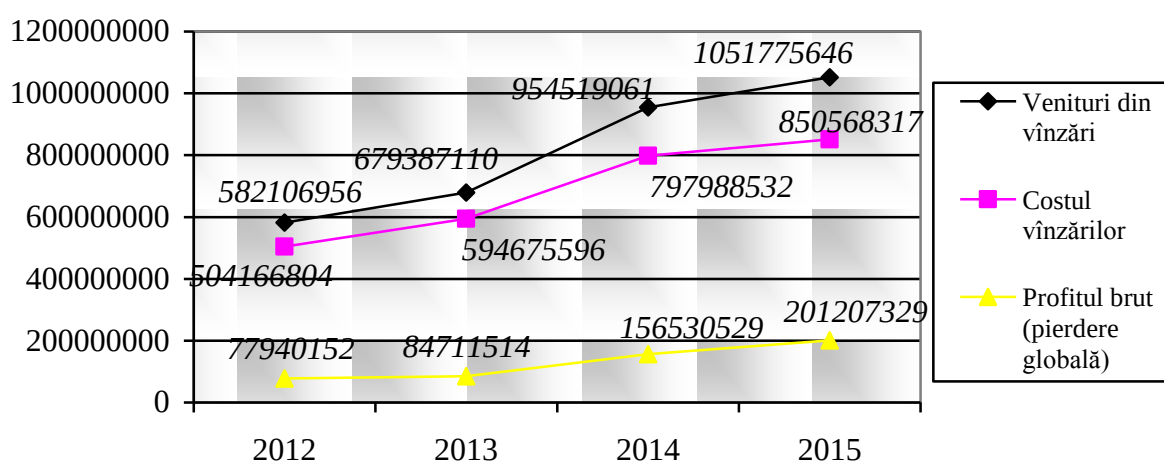

Fig. 2.7. Dinamica veniturilor din vânzări, costului vânzărilor și profitului brut înregistrați de către „Supraten” S.A. pe parcursul anilor 2012, 2013, 2014 și 2015

Sursa: elaborată de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 7.

Din această figură se observă din nou dinamica în creștere a factorilor de influență asupra rentabilității comerciale.

Rentabilitatea economică cu toate că înregistrează un nivel scăzut pe parcursul anilor studiați totuși se remarcă printr-o dinamică în creștere, majorându-se de la 2,60% în anul 2012 la 3,14% în anul 2015. Acest fapt se apreciază pozitiv și se datorează eficienței utilizării activelor de care dispune entitatea economică.

Rentabilitatea financiară înregistrată de către „Supraten” S.A. pe parcursul anilor 2012-2015 cunoaște o majorare continuă: de la 5,76% în anul 2012 la 10,02% în anul 2015. Această majorare se datorează eficienței utilizării capitalului propriu al entității economice și obținerea unui profit net mereu în creștere față de anii precedenți.

Î.C.S. “Total Leasing & Finance” S.A. este o societate pe acțiuni înființată la data de 29 august 2006, fiind prima companie de leasing pe piață autohtonă cu capital 100% străin, instituția dovedind a fi un partener solid, respectând interesele și nevoile financiare ale unei

game largi de clienți: întreprinderi mici și mijlocii, mari corporații, liberi profesioniști și persoane fizice [94].

Aționarii (fondatorii) întreprinderii sunt două mari companii străine: Emerging Europe Leasing and Finance B.V. (Olanda) – 75,38% și Nederlandse Financierings Maatschappij Voor Ontwikkelingslanden N.V. (Olanda) – 24,62%.

Inițial, compania a debutat cu prestarea serviciilor de leasing financiar. Începând cu anul 2008, datorită performanței atinse, corectitudinii și obiectivității în activitate, Î.C.S. “Total Leasing & Finance” S.A. devine unul din liderii pieței de leasing din Republica Moldova, remarcându-se pe piața financiară ca o entitate de încredere, o entitate cu o experiență bogată, o entitate cu număr de clienți în ascensiune continuă. Datorită suportului acționarilor și partenerilor internaționali, Î.C.S. “Total Leasing & Finance” S.A. reușește începând cu anul 2010 să ofere întreprinderilor mici și mijlocii din Republica Moldova un nou instrument de finanțare – împrumutul, adresându-se următoarelor sectoare de activitate: producere, servicii, agricultură, comerț [94].

Specificul activității desfășurate de către Î.C.S. “Total Leasing & Finance” S.A. a condus la adoptarea de către fondatori a Codului de guvernare corporativă. Potrivit acestui cod, compania este guvernată astfel încât să asigure maximizarea valorii afacerii, crearea condițiilor pentru o creștere durabilă, dezvoltarea adecvată a informației și transparența acesteia.

În Tabelul A 13.1 sunt prezentați indicatorii aferenți situației patrimoniale și gestiunii activelor de care dispune Î.C.S. “Total Leasing & Finance” S.A. Din calculele prezentate în acest tabel se constată că rata imobilizărilor aferente imobilizărilor Î.C.S. “Total Leasing & Finance” S.A. pentru anii 2012, 2013, 2014 nu se încadrează în intervalul recomandabil ($<0,67$), înregistrând mărimea de 0,83, 0,86 și respectiv 0,91. Acest nivel înalt și această corelație față de rata activelor circulante (care în primii 3 ani de gestiune rămâne a fi sub nivelul minim recomandat ($>0,33$)) se datorează specificului activității desfășurate de către Î.C.S. “Total Leasing & Finance” S.A., și anume – leasingul financiar și acordarea împrumuturilor. Î.C.S. “Total Leasing & Finance” S.A. acordă în leasing mijloace fixe și acordă împrumuturi preponderent pe o perioadă mai mare de un an. Spre finele anului 2015, situația privind corelația dintre rata imobilizărilor și rata activelor circulante se modifică datorită faptul că entitatea a acordat pe parcursul anului o sumă însemnată de împrumuturi pentru un termen mai mic decât un an, astfel încât soldul împrumuturilor curente la finele anului 2015 a constituit 214010942 lei față de soldul de la finele anului 2014 – 17816655 lei.

Nivelul mijloacelor fixe la valoarea contabilă în toți cei 4 ani analizați nu se schimbă esențial, înregistrând o ușoară scădere în anul 2015 față de anul 2012 cu 0,001 unități, fapt ce

demonstrează că Î.C.S. “Total Leasing & Finance” S.A. menține politica sa aferentă leasingului financiar la același nivel.

O situație pozitivă cu privire la patrimoniul de activ al Î.C.S. “Total Leasing & Finance” S.A. se referă la dinamica în creștere a patrimoniului net. Acesta se majorează în anul 2015 față de anul 2012 cu 49208452 lei, ceea ce constituie o majorare cu 60,62% față de nivelul anului 2012. Această situație se explică prin întărirea poziției financiare a entității, astfel încât aceasta reușește să își majoreze în dinamică sursele proprii de finanțare.

Indicatorii aferenți ratelor de rotație de asemenea se apreciază pozitiv, deoarece se constată o majorare continuă a numărului de rotație a activelor (cu 0,08 în anul 2015 față de anul 2012) și o diminuare continuă a duratei de rotație (cu 64,85 zile mai puțin în anul 2015 față de anul 2012). Acest fapt se datorează majorării în dinamică a veniturilor din vânzări ce reușește entitatea economică să le acumuleze pe parcursul anilor de gestiune, iar majorarea acestora la rândul său este o consecință a eficienței activității desfășurate.

În Tabelul A 13.2 este reflectată mărimea și dinamica indicatorilor aferenți surselor de finanțare a activității entității Î.C.S. “Total Leasing & Finance” S.A. pentru perioadele de gestiune 2012, 2013, 2014 și 2015 (calculați în baza informației conținute în Situațiile financiare ale entității pentru anii respectivi (Anexa 8):

În baza informației conținute în Tabelul A 13.2 se urmărește tendința de îmbunătățire a situației privind sursele de finanțare a activelor, și anume:

- coeficientul de autonomie, cu toate că a înregistrat o dinamică în scădere pe parcursul anilor 2013, 2014, reușește să se majoreze în anul 2015 față de anul 2012 cu 0,02 puncte procentuale – fapt ce se apreciază pozitiv și se datorează majorării în dinamică a profitului net înregistrat de către Î.C.S. “Total Leasing & Finance” S.A. pe parcursul anilor de gestiune;
- datorită influenței pozitive a profitului net al entității economice asupra surselor de finanțare și coeficientul de îndatorare tinde să se diminueze în anul 2015 față de anul 2012 cu 0,02%. Cu toate că este o scădere nu prea semnificativă, totuși pozitiv se apreciază tendința de finanțare a activității preponderent din contul surselor proprii;
- sursele de finanțare ce pot fi utilizate o perioadă îndelungată de timp (capitalul permanent) de asemenea pot fi apreciate pozitiv ca dinamică deoarece se observă tendința de majorare a ratei de autofinanțare a acestuia (cu 0,12% în anul 2015 față de anul 2012) și tendința de diminuare a ratei de îndatorare pe termen lung față de capitalul permanent (cu 0,12% în anul 2015 față de anul 2012);

- rata solvabilității generale – indicatorul ce reflectă capacitatea entității economice de a acoperi datoriile totale din contul activelor de care dispune – cu toate că nu corespunde nivelului minim optim (2), totuși tinde să se majoreze, astfel încât la finele anului 2015 a constituit 1,35.

Tabelul 2.17. include informație referitor la indicatorii echilibrului financiar, calculați pentru cele 4 perioade de gestiune: 2012, 2013, 2014 și 2015:

Tabelul 2.17. Calculul indicatorilor aferenți echilibrului financiar al Î.C.S. „Total Leasing & Finance” S.A.

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Anul calendaristic				Abaterea	
		2012	2013	2014	2015	absolută: 2015 față de 2012	relativă: 2015 față de 2012 (%)
1.	Fondul de rulment, lei	48759540	51971876	33532231	94671092	+45911552	+94,16
2.	Coeficientul lichidității curente, coef.	7,05	4,22	3,26	1,63	-5,42	-76,92
3.	Coeficientul lichidității intermediare, coef.	6,95	4,19	3,23	1,50	-5,45	-78,42
4.	Coeficientul lichidității absolute, coef.	3,93	1,92	1,83	0,21	-3,71	-94,59

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 8.

Cât privește indicatorii reflectați în tabelul 2.17. se observă o situație nu prea îmbucurătoare pentru anii 2013 și 2014, pe când în anul 2015 situația se modifică spre bine.

Fondul de rulment în anul 2015 se majorează față de anul 2012 cu 45911552 lei, ceea ce constituie o majorare cu 94,16% - acest fapt garantează posibilitatea achitării tuturor datoriilor curente din contul activelor circulante de care dispune Î.C.S. „Total Leasing & Finance” S.A.

Pentru a determina care sunt factorii ce au influențat asupra dinamicii fondului de rulment se propun Tabelele A 13.3 și A 13.4 în care în baza metodei substituției în lanț este cuantificată influența factorilor.

Astfel, studiind datele din Tabelul A 13.3 se constată că:

- potrivit primei formule de calcul a fondului de rulment, factorul ce a condiționat diminuarea în dinamică a acestuia în anul 2014 față de anul 2013 sunt activele circulante – care s-au diminuat în această perioadă cu 19696991 lei conducând la diminuarea fondului de rulment cu aceeași sumă. Cu toate că datoriile curente în

această perioadă s-au diminuat și ele (cu 1257346 lei), influența pozitivă a acestora față de fondul de rulment nu a putut acoperi influența negativă a activelor circulante. Dinamica activelor circulante a fost condiționată de diminuarea considerabilă a investițiilor curente ale entității economice;

- potrivit celei de a doua formulă de calcul a fondului de rulment, se constată că factorul ce a condiționat diminuarea fondului de rulment sunt activele imobilizate, majorarea cărora cu 97402222 lei a condus la diminuarea fondului de rulment cu aceeași sumă. Majorarea activelor imobilizează se datorează majorării valorii investițiilor plasate pe termen lung.

Ținând cont de mărimea fondului de rulment în anul 2014 (una pozitivă – 33532231 lei), totuși, autorul consideră că nu este o situație alarmantă diminuarea acestuia în dinamică. Autorul afirmă aceasta bazându-se și pe faptul că modificarea valorii activelor circulante și activelor imobilizate a avut loc printr-un schimb de poziție a activelor, și anume a investițiilor: mai puține pe termen scurt și mai multe pe termen lung – valoarea totală a activelor entității continuând să se majoreze în dinamică.

În Tabelul A 13.4 se prezintă calculul fondului de rulment și prezentarea factorilor de influență asupra acestuia pentru perioada anilor 2014 și 2015 (completat în baza Bilanțului entității pentru anul 2015 – e necesar de menționat aici că mărimea indicatorilor preluați spre calcul diferă de mărimea acelorași indicatori prezentați în Bilanțul pentru anul 2014 din cauza modificărilor regulilor și normelor de evaluare a activelor și pasivelor la data raportării în rezultatul intrării în vigoare a noilor Standarde Naționale de Contabilitate).

Calculule prezentate în Tabelul A 13.4 reflectă următoarele:

- conform primei metode de calcul a fondului de rulment, acesta este în scădere în anul 2015 față de anul 2014 cu 17576887 lei din cauza influenței negative deja a datoriilor curente: dat fiind faptul că acestea se majorează la finele anului 2015 cu 50312627 lei comparativ cu finele anului 2014, fondul de rulment sub influența acestuia se diminuează cu aceeași sumă. Îmbucurător aici este tendința de majorare a activelor circulante;
- potrivit celei de a doua formulă de calcul, fondul de rulment se diminuează deja din cauza majorării activelor imobilizate la finele anului 2015 față de începutul anului 2015 cu 75265738 lei; ceilalți factori (capitalul propriu, datoriile pe termen lung) conducând la majorarea în dinamică a fondului de rulment, însă majorare insuficientă pentru acoperirea influenței negative a dinamicii activelor imobilizate.

Totuși, în pofida diminuării în dinamică a fondului de rulment, autorul consideră că atât timp cât entitatea economică Î.C.S. „Total Leasing & Finance” S.A. reușește să înregistreze majorări în dinamică a fondului de active paralele cu înregistrarea unei dinamici pozitive a profitului net, motive de îngrijorare pentru situația financiară a acesteia nu sunt.

Cât privește coeficienții de lichiditate reflectați în tabelul 2.17. – aceștia înregistrează mărimi destul de înalte pe parcursul anilor 2012, 2013 și 2014 (depășind cu mult nivelul optim recomandat – fapt ce se apreciază negativ), însă din nou, anul 2015 este anul când situația se redresează, astfel încât: coeficientul lichidității curente tinde să fie 1,63 în anul 2015 față de 7,05 în anul 2012; coeficientul lichidității intermediare tinde să fie 1,50 în anul 2015 față de 6,95 în anul 2012; coeficientul lichidității absolute tinde să fie 0,21 în anul 2015 față de 3,93 în anul 2012. Această dinamică se apreciază pozitiv din simplul motiv că depășirea nivelului optim pentru indicatorii de lichiditate semnifică o utilizare irațională a activelor – situație când foarte multe active sunt stocate și neutilizate în activitate neaducând careva avantaje economice entității; prin urmare, diminuarea acestora semnează faptul că entitatea economică a început a utiliza activele disponibile mult mai eficient.

Dat fiind faptul că unul din cei mai importanți indicatori aferenți lichidității este lichiditatea absolută, autorul propune în continuare în Tabelul A 13.5 analiza factorială a acestuia pentru entitatea Î.C.S. „Total Leasing & Finance” S.A. pentru perioada anilor 2014 și 2015 (completat în baza Bilanțului entității pentru anul 2015 – e necesar de menționat aici că mărirea indicatorilor preluați spre calcul diferă de mărirea acelorași indicatori prezentați în Bilanțul pentru anul 2014 din cauza modificărilor regulilor și normelor de evaluare a activelor și pasivelor la data raportării în rezultatul intrării în vigoare a noilor Standarde Naționale de Contabilitate).

Datele prezentate în Tabelul A 13.5 confirmă faptul că lichiditatea absolută înregistrată de către Î.C.S. „Total Leasing & Finance” S.A. la finele anului 2015 este în scădere cu 0,057 unități la finele anului 2015 față de finele anului 2014. Influență negativă asupra acestui indicator a avut-o mărirea datoriilor, care majorându-se de la 1007862 lei în anul 2014 la 1510988 lei în anul 2015 a condiționat diminuarea lichidității curente cu 0,106 unități. Pe când, factorul ce a condus la majorarea lichidității curente sunt activele circulante, majorarea cărora în anul 2015 față de anul 2014 cu 4931489 lei a condus la majorarea indicatorului rezultativ cu 0,049 unități – însă această majorare a fost insuficientă pentru acoperirea influenței datoriilor.

Pe de o parte, diminuarea indicatorilor de lichiditate, se apreciază negativ deoarece se poate afirma că scade capacitatea de plată a entității economice, însă, complet situație opusă este cazul când aceștia se diminuează în limita pragului optim. Prin urmare, dat fiind faptul că până în

anul 2014 acest indicator în cadrul Î.C.S. „Total Leasing & Finance” S.A. a înregistrat o mărime cu mult mai mare de intervalul optim, iar la finele anului 2015 entitatea reușește să îl încadreze în intervalul optim, vorbește doar despre eficiența utilizării activelor și diminuarea numerarului ce nu este investit în activitate.

Un alt studiu pe care autorul îl prezintă în continuare se referă la calculul și aprecierea indicatorilor de rentabilitate a activității entității Î.C.S. „Total Leasing & Finance” S.A. pentru anii 2012, 2013, 2014 și 2015 (tabelul 2.18.).

Tabelul 2.18. Calculul indicatorilor de rentabilitate a activității Î.C.S. „Total Leasing & Finance” S.A.

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Anul calendaristic				Abaterea	
		2012	2013	2014	2015	absolută: 2015 față de 2012	relativă: 2015 față de 2012 (%)
1.	Rentabilitatea comercială, %	27,10	58,14	60,89	57,61	+30,50	+112,56
2.	Rentabilitatea economică, %	3,70	5,14	5,02	7,52	+3,82	+103,35
3.	Rentabilitatea financiară, %	14,75	22,40	20,88	25,41	+10,66	+72,28

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 8.

Și din nou, activitatea entității economice Î.C.S. „Total Leasing & Finance” S.A. sub aspectul eficienței activității poate fi apreciată cu calificativul pozitiv. Autorul afirmă acest fapt bazându-se pe mărimea destul de înaltă a ratelor de rentabilitate și dinamica pozitivă a acestora în ultimul an de activitate față de anul 2012.

Urmărind atât datele prezentate în tabelul 2.18. cât și Situațiile financiare ale entității pentru anii luați în calcul, se constată că rentabilitatea comercială a înregistrat o majorare de 112,56% față de nivelul ei în anul 2012 datorită faptului că entitatea economică a reușit să desfășoare o activitate prosperă ceea ce ia asigurat înregistrarea unor venituri în creștere.

Majorarea rentabilității activelor cu 3,82% în anul 2015 față de anul 2012 la fel se apreciază pozitiv și se datorează nivelului în creștere a profitului până la impozitare obținut în rezultatul activității desfășurate.

Eficiența utilizării surselor proprii de finanțare la fel este în creștere, cu 10,66% în anul 2015 față de anul 2012, situație apreciată pozitiv.

În figura 2.8. autorul propune prezentarea grafică a veniturilor din vânzări, a costului vânzărilor și a profitului brut pentru a putea demonstra repetat eficiența activității desfășurate de către Î.C.S. „Total Leasing & Finance” S.A. în anul 2015 față de anii precedenți:

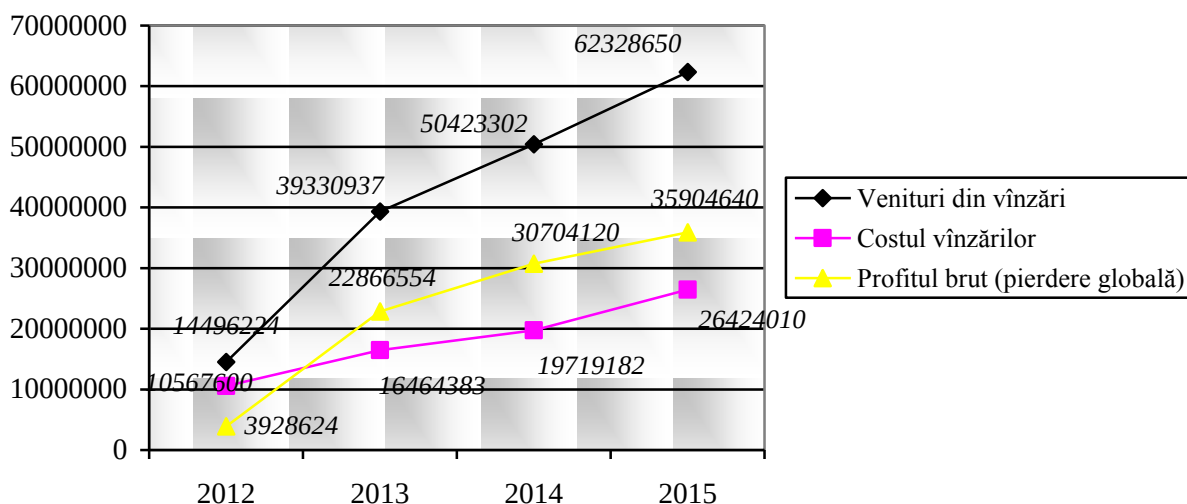

Fig. 2.8. Dinamica veniturilor din vânzări, costului vânzărilor și profitului brut înregistrați de către Î.C.S. „Total Leasing & Finance” S.A. pe parcursul anilor 2012, 2013, 2014 și 2015

Sursa: elaborată de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 8.

Datele prezentate în figura 2.8. relevă o majorare constată a veniturilor din vânzări. Cu toate că și costul vânzărilor se majorează (preponderent datorită majorării volumului de activitate și nu a costului unitar), entitatea reușește să înregistreze pe parcursul activității sale un nivel pozitiv al profitului brut – de altfel, principala sursă de formare a profitului net al entității.

Una din sarcinile importante ce stau în fața managementului entității este să depisteze corect care sunt factorii ce au influențat indicatorii și au condus la obținerea unor anumite rezultate – pentru a stabili conștient măsurile ce urmează a fi întreprinse pentru ameliorarea situației. Însă, o situație des întâlnită în cadrul diagnosticului potențialului entității și stabilității financiare este căutarea factorilor și motivelor ce au condiționat modificarea indicatorului rezultativ doar printre factorii din modelul analitic (formula de calcul).

Pentru a fi mai explicit, autorul redă următorul *exemplu*:

Lichiditatea curentă reflectă capacitatea entității economice de a face față obligațiilor pe termen scurt din contul activelor circulante de care dispune. Mărimea indicatorului se determină ca raportul dintre activele circulante și datoriile curente.

Datoriile curente sunt reprezentate de sumele datorate furnizorilor pentru bunurile procurate; sumele datorate bugetului sub forma diferitor taxe și impozite; sumele datorate angajaților sub forma salariului și altor recompense care trebuie achitate cu respectarea prevederilor legale (anume acesta și este motivul apariției acestor datorii); avansurile primite de la clienți; creditele contractate etc.

Activele circulante sunt reprezentate de stocuri sub formă de materii prime, obiecte de mică valoare și scurtă durată procurate pentru realizarea activității; produse și mărfuri; precum și de creanțele terților pentru serviciile prestate, bunurile procurate.

Diminuarea în dinamică a acestui indicator vorbește despre diminuarea capacității entității economice de a face față acestor datorii curente din contul activelor circulante de care dispune, prin urmare, este nevoie de a determina care sunt factorii de influență asupra acestui indicator.

Motivul de diminuare a lichidității curente, dacă e să ne referim strict la modelul analitic, rezumă din ritmul de creștere al numitorului superior ritmului de creștere a numărătorului. În foarte dese cazuri, prin intermediul acestei gândiri pur matematice, dinamica negativă a indicatorului se argumentează în felul următor: diminuarea lichidității curente este cauzată de ritmul înalt de creștere al datoriilor curente, prin urmare, pentru a majora în dinamică lichiditatea curentă este nevoie să se întreprindă măsuri de diminuare în dinamică a acestor datorii curente.

Această concluzie "în limbajul managementului" ar însemna că entitatea economică trebuie să renunțe la avansurile primite de la cumpărătorii săi; să plătească creditorilor săi cât mai curând posibil; iar salariile și taxele să le achite mai des decât ar fi nevoie (pentru că, de fapt, toate acestea ar însemna o reducere a datoriilor curente).

Iar pentru a majora în dinamică activele circulante înseamnă că entitatea ar trebui să cumpere cât mai multe stocuri pentru mai mulți ani înainte, să mențină excedenturi de produse la depozit, să permită clienților să nu plătească facturile, să plătească avansuri cât mari către furnizori etc.

De fapt, cauzele diminuării lichidității curente sunt mult mai profunde. Motiv pentru care s-ar putea formula întrebările: De ce datoriile curente ale entității continuă să crească sau de ce entitatea a recurs la contractarea creditelor? Poate că contabilul-șef al entității este neatent și din uitare nu a achitat facturile furnizorilor, ceea ce a cauzat o majorare necontrolată a nivelului datoriilor.

Dar, în cele mai multe cazuri, decizia de a amâna plata datoriilor se face în cunoștință de cauză dintr-un motiv simplu – entitatea nu dispune de fonduri suficiente pentru a menține și desfășura activitatea operațională curentă. Rămâne de a face ultimele retușuri: banii proprii câștigați - sunt cu siguranță profitul entității.

Desfășurarea activității prin producerea de bunuri sau prestarea de servicii – presupune crearea capitalului imobilizat și achiziționarea de active circulante necesare activității. (De ce avem nevoie pentru a produce produse sau presta servicii? materiale – din care se fabrică

produsele sau sunt necesare prestatării serviciilor și clădiri, utilaje cu ajutorul cărora acestea pot fi produse/prestate).

Prin urmare, unul dintre motivele ce conduc la reducerea lichidității curente este faptul că societatea poate „sări” peste nivelul maxim admisibil al investițiilor în active imobilizate - construcția de încăperi, achiziționarea de echipamente, procurarea de automobile – , adică entitatea poate să facă achiziții pe care acum nu și le poate permite din propriul buzunar (buzunar, în acest caz, este același profit).

Investițiile în imobilizări față de capitalurile proprii ale entității vor solicita capital în plus – entitatea va fi nevoită să apeleze la datorii noi. Creșterea accelerată a fondurilor împrumutate va reduce indicatorul lichidității curente.

În figura 2.9. autorul prezintă principalele cauze ce pot conduce la diminuarea lichidității curente:

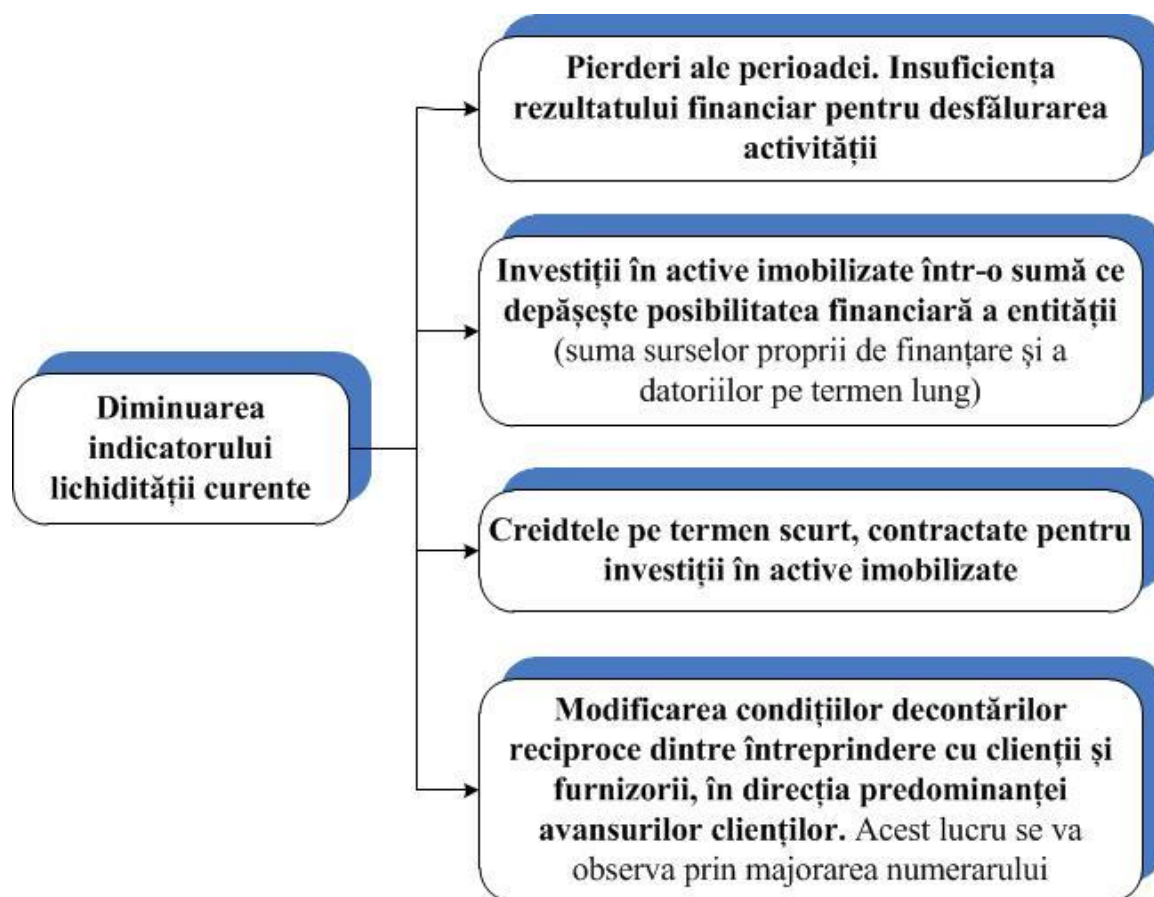

Fig. 2.9. Factorii cauzatori ai diminuării indicatorului lichidității curente

Sursa: elaborată de autor.

Cu finanțarea costurilor legate de investițiile în active imobilizate mai este legat un alt motiv al diminuării lichidității curente. Regulile managementului financiar vorbesc despre regula

echilibrului financiar minim, potrivit căruia, activele imobilizate urmează să fie finanțate din contul capitalului permanent (capital propriu și datorii pe termen lung), iar activele circulante urmează a fi finanțate din contul datoriilor curente. Se poate afirma și altfel: pentru a păstra o lichiditate acceptabilă mărimea investițiilor în activele imobilizate nu ar trebui nici într-un caz să depășească sursele de finanțare utilizabile pentru o perioadă îndelungată (capitalul permanent). Însă, realitățile vieții sunt de așa natură încât de achiziții de durată, de modernizare a potențialului material, are nevoie absolut oricare entitate economică, însă să obțină surse de finanțare proprii sau să contracteze credite pe termen lung nu este capabil oricine. În aceste condiții, se recurge la contractarea creditelor pe termen scurt pentru a le investi în imobilizări. Iar aceasta, conduce în mod inevitabil la diminuarea lichidității curente.

Astfel, în cele mai multe situații, cauza reducerii lichidității curente este faptul că entitatea nu a câștigat deloc surse proprii de finanțare (înregistrând rezultat financiar negativ) sau a câștigat, dar foarte puțin, astfel încât aceste surse sunt insuficiente, sau entitatea a utilizat mult mai mult decât a putut să câștige într-o anumită perioadă de gestiune.

Prin schimbarea formulei de calcul a lichidității curente, vom ajunge la următorii factori care determină valoarea sa:

$$L_c = \frac{A_c}{D_c} = \frac{TA - A_I}{D_c} = \frac{CP_r + D_{TL} + D_c - A_I}{D_c} = \frac{CP_r + D_{TL} - A_I}{D_c} + 1 \quad (2.12.)$$

unde:

L_c – lichiditatea curentă;

A_c – active circulante;

D_c - datorii curente;

TA – active totale (= pasive totale);

A_I – active imobilizate;

CP_r – capital propriu;

D_{TL} - datorii pe termen lung;

În așa mod, în prim-plan apar sursele proprii de finanțare a activității (care se constituie în mare parte din profitul entității economice), activele imobilizate (investițiile în capital imobilizat) și credite pe termen lung, care în mod ideal nu ar trebui să fie implicate în finanțarea activelor circulante.

Analiza rentabilității și stabilității financiare sunt similare.

Rentabilitatea activelor totale - raportul profitului până la impozitare pentru perioada de gestiune la valoarea contabilă a tuturor activelor - indică capacitatea entității economice de a câștiga bani în plus pentru a spori creșterea patrimoniului său.

În limbajul analizei financiare, rentabilitatea entității economice este determinată de profitabilitatea activității și rotația activelor.

Dependența rentabilității de valoarea profitului este evidentă. Termenul „cât de repede se obțin câștigurile”, ne duce la aceleași active circulante.

Cu cât mai mult timp materia primă este depozitată într-un depozit până la începerea activității de producție, cu atât mai lung este procesul de producție; cu cât mai mult stau produsele finite depozitate în depozit, și cu cât mai mult cumpărătorii nu plătesc facturile pentru produsele livrate / serviciile prestate, cu atât mai mult va trebui entitatea economică să aștepte obținerea acelor câștiguri (cunoscându-se ciclul: Bani - Produse - Bani noi).

Într-adevăr, cu cât mai mult are entitatea să aștepte veniturile viitoare, cu atât mai neplăcută este situația pentru proprietarul care a investit în afacerea respectivă.

În această ordine de idei, pentru a finaliza studiul indicatorilor pornit mai sus (aferent activității entităților economice „Cloudata” S.R.L., „Tex-Auto-Pit” S.R.L., „Alvim-Auto” S.R.L., „Supraten” S.A. și Î.C.S. “Total Leasing & Finance” S.A., autorul își propune să prezinte în Anexele 14, 15, 16, 17 și 18 o totalizare a indicatorilor calculați și prezentarea atât a factorilor de gradul I de influență a acestora cât și a celor de gradul II, III.

Din datele prezentate în Anexa 14 se concluzionează că în ultimii ani de gestiune entitatea economică S.R.L. „Cloudata” se confruntă cu următoarele probleme: diminuarea vânzărilor, rezultat financiar negativ; diminuarea surselor proprii de finanțare, diminuarea numerarului și toate aceste reprezintă factori de gradul II, III ... de influență asupra tuturor indicatorilor analizați și apreciați mai sus, dar până la urmă factori declanșatori ai situației în care se află momentan entitatea economică.

Din cele observate în tabel dar și de cele prezentate mai sus prin exemplul autorului se constată că problemele cu lichiditatea, solvabilitatea, autonomia financiară, rentabilitatea au rădăcini comune: entitatea S.R.L. „Cloudata” nu are posibilitatea de a menține o situație financiară rezonabilă (compania nu a câștigat câțiva ani la rând profit, iar în ultimul an de gestiune câștigă insuficient pentru a fi sănătoasă financiar), sau totodată, a utilizat irațional rezultatul activității sale în anii precedenți.

Dacă vom face analogie cu bugetul personal, rezultă că insuficiența de bani (lichiditatea scăzută), nemulțumirea cu nivelul de viață (rentabilitate scăzută), datoriile față de cunoscuți

(dependența de sursele străine de finanțare) sunt legate fie de faptul că câștigăm puțin, fie de faptul că cheltuim foarte mult utilizând irațional banii disponibili.

Din datele prezentate în Anexa 15 se concluzionează că în ultimii ani de gestiune entitatea economică S.R.L. „Tex-Auto-Pit” se confruntă cu următoarele probleme: majorarea cheltuielilor, rezultat financiar negativ, insuficiența surselor proprii de finanțare, insuficiența numerarului pentru investire în activitate și toate aceste reprezintă factori declanșatori ai situației în care se află momentan entitatea economică.

Datele prezentate în Anexa 16 vorbesc despre faptul că situația economico-finanțiară a entității economice S.R.L. „Alvim-Auto” poate fi caracterizată prin: diminuarea surselor proprii de finanțare, insuficiența numerarului pentru investire în activitate, diminuarea vânzărilor, majorarea cheltuielilor, lipsa de investiții eficiente.

În Anexa 17 se prezintă concluziile formulate în baza diagnosticului potențialului economico-financiar al „Supraten” S.A.; aceste date permit autorului să concluzioneze că în ultimii ani de gestiune entitatea economică „Supraten” S.A. se confruntă cu următoarele probleme: majorarea cheltuielilor, insuficiența surselor proprii de finanțare.

Iar datele prezentate în Anexa 18 permit autorului să concluzioneze că entitatea economică Î.C.S. “Total Leasing & Finance” S.A. în ultimii ani de gestiune se confruntă cu următoarele dificultăți: insuficiența surselor proprii de finanțare.

Tendința care se desprinde aici este următoarea: cu cât mai mare este entitatea economică sub aspectul potențialului de care dispune cu atât mai puține probleme are cu care se confruntă – iar acest fapt reiese din posibilitățile mai mari ce le au entitățile economice mari.

În continuare, autorul urmărește, în baza metodei de analiză comparativă, să analizeze potențialul economico-financiar al celor 5 întreprinderi și să evidențieze specificul fiecăreia în domeniul eficientizării managementului corporativ.

Dat fiind faptul că spectrul indicatorilor ce urmează a fi analizați pentru diagnosticul potențialului economico-financiar este destul de mare, autorul va reduce acest studiu la indicatorii aferenți surselor de finanțare (coeficientul de autonomie), indicatorii de lichiditate (lichiditate absolută) și indicatorii de eficiență (rentabilitatea economică).

În baza Tabelului A 19.1 în care sunt generalizați coeficienții de autonomie pentru entitățile economice „Cloudata” S.R.L., „Tex-Auto-Pit” S.R.L., „Alvim-Auto” S.R.L., „Supraten” S.A. și ÎCS „Total Leasing & Finance” S.A. se generează următoarea figură (figura 2.10.):

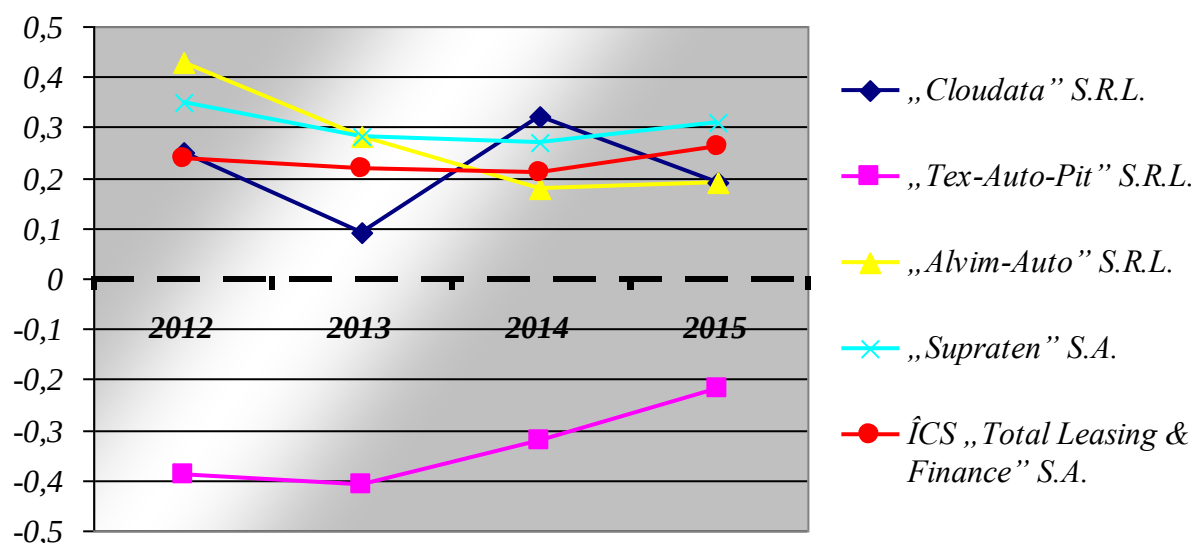

Fig. 2.10. Analiza comparativă a 5 întreprinderi în funcție de coeficientul de autonomie

Sursa: elaborată de autor.

Este cunoscut deja faptul că coeficientul de autonomie, ca indicator ce reflectă capacitatea entității economice de autofinanțare, trebuie să se încadreze în intervalul 0,5 – 1. Însă, în conformitate cu informația ce se vizualizează din figura 2.10., este evident faptul că 4 din 5 entități economice se caracterizează printr-un coeficient de autonomie pozitiv; și nici una din entități nu au coeficientul de autonomie încadrat în intervalul optim – fapt ce vorbește despre îndatorarea sporită a acestora și dependența lor de sursele străine.

Cea mai bună situație cu privire al acest indicator o are „Supraten” S.A., urmată de ÎCS „Total Leasing & Finance” S.A. „Tex-Auto-Pit” S.R.L. Pentru aceste 2 entități economice, coeficientul de autonomie practic se menține la același nivel pe parcursul ultimilor 4 ani (2012-2015). O situație relativ pozitivă este situația entităților economice „Cloudata” S.R.L. și „Alvim-Auto” S.R.L. – coeficientul de autonomie al cărora înregistrează atât majorări cât și diminuări, dar totuși înregistrează o mărime pozitivă. Situația critică este situația entității „Tex-Auto-Pit” S.R.L. – în cadrul cărei coeficientul de autonomie este negativ.

În baza Tabelului A 19.2 autorul elaborează următoarea diagramă, pentru a ilustra dinamica coeficientului lichidității absolute pentru cele 5 întreprinderi (figura 2.11.):

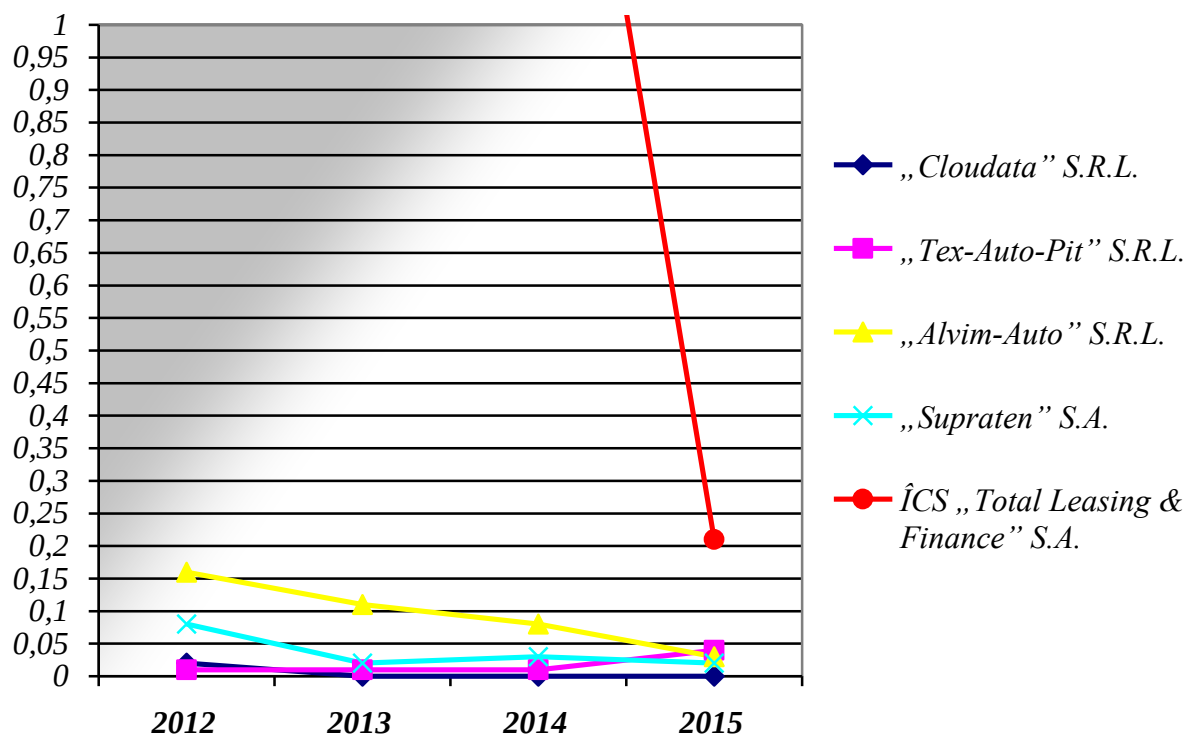

Fig. 2.11. Analiza comparativă a 5 întreprinderi în funcție de lichiditatea absolută

Sursa: elaborat de autor.

În baza metodei de analiză comparativă și informației prezentate în figura 2.11., se constată că ÎCS „Total Leasing & Finance” S.A. este entitatea în cadrul căreia coeficientul lichidității absolute se încadrează în anul 2015 în intervalul optim, entitatea întreprinzând măsuri de diminuare a acesteia de la ≈ 4 în anul 2012 la 0,21 în anul 2015.

Pe când celelalte 4 entități economice se caracterizează printr-un nivel foarte scăzut al lichidității: „Alvim-Auto” S.R.L. înregistrează o scădere continuă a acestui indicator; în cadrul „Supraten” S.A. acest indicator este relativ constatat în ultimii 3 ani (0,03-0,02); „Tex-Auto-Pit” S.R.L. se caracterizează printr-o ușoară majorare a coeficientului spre sfârșitul anului 2015 (0,04); iar „Cloudata” S.R.L. înregistrează cea mai critică situație cu privire la acest capitol – coeficientul lichidității fiind deja 3 ani consecutiv 0,0002.

O astfel de situație creează dificultăți entității în ceea ce privește efectuarea la scadență a plăților necesare și pierderea oportunității de a face achiziții în situații avantajoase.

Următorul indicator în funcție de care se va continua analiza în baza metodei comparative este rentabilitatea economică; în acest caz diagrama de mai jos (figura 2.12.) este elaborată în baza datelor conținute în Tabelul A 19.3:

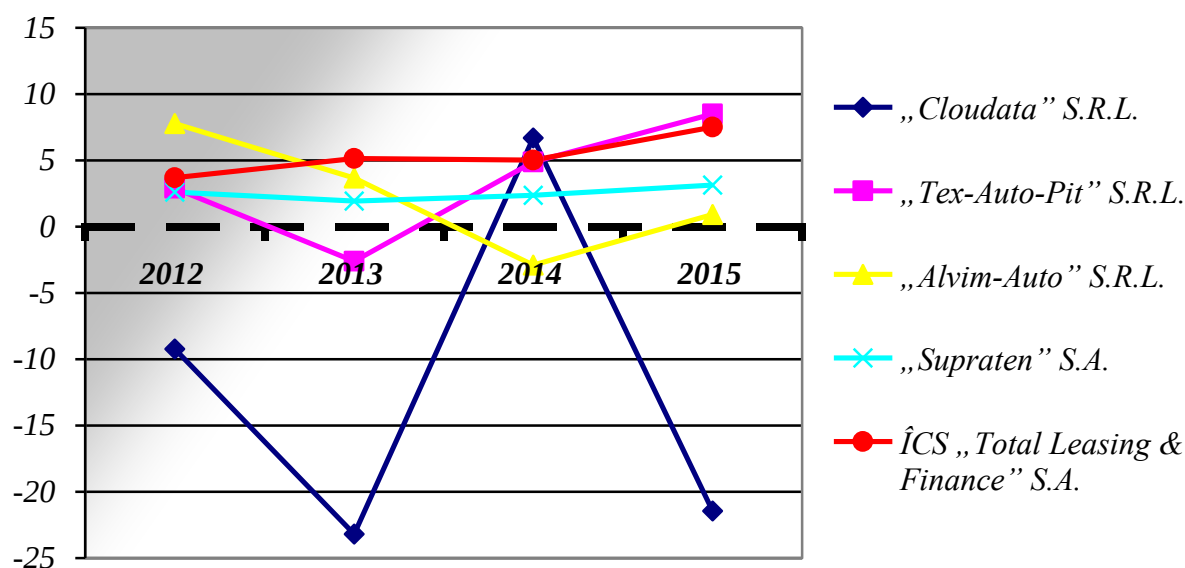

Fig. 2.12. Analiza comparativă a 5 întreprinderi în funcție de rentabilitatea economică

Sursa: elaborat de autor.

Conform informației ce se vizualizează din figura 2.12., se poate constata că doar 2 din 5 entități economice nu au înregistrat în ultimii 4 ani de activitate nivel negativ al rentabilității economice, și anume: ÎCS „Total Leasing & Finance” S.A. cu cea mai înaltă rentabilitate, urmată de „Supraten” S.A. Celelalte entități economice pot fi enumerate în următoarea ordine: „Tex-Auto-Pit” S.R.L. – cu o rentabilitate negativă în anul 2013 și cu un ritm constant de majorarea a acesteia spre finele anului 2015; „Alvim-Auto” S.R.L. – cu o rentabilitate negativă în anul 2014 și o ușoară majorare spre finele anului 2015; „Cloudata” S.R.L. – cu rentabilitatea economică negativă în 3 ani din 4.

În mod evident, aceste mărimi ale rentabilității economice vorbesc despre eficiența activității desfășurate de către entități; de eficiența utilizării activelor materiale, financiare.

Per ansamblu, în figura 2.13. autorul generalizează principalele probleme observate în activitatea societăților cu răspundere limitată (pentru că în cazul societăților pe acțiuni situația este una mult mai bună) a căror potențial a fost diagnosticat și menționează cauzele ce le-au generat:

Fig. 2.13. Probleme depistate în activitatea entităților economice „Cloudata” S.R.L., „Tex-Auto-Pit” S.R.L., „Alvim-Auto” S.R.L., și cauzele generatoare

Sursa: elaborat de autor.

Concluzia ce poate fi formulată vizavi de managementul din cadrul acestor entități economice și de măsurile întreprinse în vederea eficientizării managementului este, cu părere de rău, una nesatisfăcătoare. În primul rând, managementul entităților nu întreprinde măsuri eficiente de redresare a situației economico-financiare, în al doilea rând – managementul entităților nu efectuează diagnosticul potențialului economico-financiar în vederea determinării eventualelor puncte forte și disfuncționalități (insuficiența rezultatului financiar, utilizarea irațională a rezultatului financiar), ceea ce și împiedică cunoașterea situației reale în care se află entitatea și stabilirea pașilor concreți ce ar trebui parcurși pentru redresarea situației.

Managerii acestor entități economice ar trebui să înțeleagă că de eficiența managementului depinde eficiența economică a întreprinderii; iar eficiența economică a entității asigură premisele pentru asigurarea eficienței manageriale. Prin urmare, fără un management eficient, orientat spre performanță nu pot fi atinse scopurile entității economice (scopurile furnizorilor de capital); în același timp pentru organizarea unui management eficient entitatea economică are nevoie de resurse (materiale, financiare, umane, informaționale), care la rândul său se pot obține doar printr-o activitate economică eficientă.

În acest sens, autorul vine cu propuneri privind studiul ce ar trebui efectuat de către managementul entităților (sau la dispoziția lor).

Pentru început, se va studia problema lipsei profitului (sau nivelului lui foarte scăzut în cazul unor entități) făcându-se referire și la entitățile studiate dar și în general la entitățile

economice ce desfășoară activitate de antreprenoriat pe teritoriul Republicii Moldova. Cantitatea de profit poate fi măsurată după criteriul suficienței fiind evaluată în mărime absolută, urmărindu-se dinamica schimbărilor (creșteri, scăderi) și studiindu-se rentabilitatea vânzărilor.

Principalele motive ce conduc la obținerea unui rezultat financiar insuficient (profit scăzut sau pierdere) sunt:

1. Nivelul scăzut al vânzărilor, care la rândul său poate fi determinat de:
 - Cerere scăzută pentru produsul/serviciu entității;
 - Activitate insuficientă a serviciului de marketing.
2. Costuri înalte suportate la producerea produselor / prestarea serviciilor, care pot fi influențate de:
 - Prețuri majorate stabilite de furnizorii materiei prime, semifabricatelor etc.;
 - Lipsa unui control adecvat asupra resurselor consumabile în activitatea de producere / prestare se servicii;
 - Nivelul fondurilor de producție nu corespunde cu nivelul actual al vânzărilor – ceea ce cauzează un nivel înalt al costurilor fixe.
3. Pierderi din alte activități cauzate de:
 - Amenzi, penalități achitate;
 - Despăgubiri achitate;
 - Lipsuri la inventariere;
 - Diferențe nefavorabile de sumă și de curs valutar;
 - Pierderi excepționale cauzate de calamități naturale sau alte situații excepționale.

Dacă e să ne oprim la profitul brut (cel, de altfel, de mărimea căruia depinde în mare parte rezultatul financiar total) atunci acesta depinde nu doar de volumul vânzărilor și nivelul prețurilor, așa cum pare la prima vedere. Desigur, ideea privind volumului vânzărilor vine în primul rând: un volumul redus al vânzărilor garantează un profit brut scăzut. De ce există o astfel de situație? În cele mai multe cazuri, se poate auzi: "Nu există cerere pentru produsele/serviciile noastre". Dar de multe ori cauza este efortul insuficient pentru a promova produsul/serviciul. Și aici, autorul nu are în vedere lipsa publicității, ci pasivitatea departamentului de marketing sau a unui alt departament cu aceleași atribuții responsabil pentru atragerea clienților. În loc să caute clienți, să participe la expoziții, distribuirea de informații, acest departament duplică funcțiile departamentului de vânzări: sintetizând informația privind comenzile primite și realizate. Acesta fiind, prin urmare, în loc de departament de marketing - departament de statistici ale vânzărilor curente.

În cazul în care situația de pe piață este de așa natură încât nu este de așteptat majorarea cererii pentru produsele/serviciile companiei, precum și extinderea pieței în viitorul apropiat este limitată, este posibil să vorbim despre necesitatea unor noi produse sau reducerea fondurilor de producție. Lansarea unui nou produs, cerut pe piață, va crește volumul de vânzări, dar va necesita investiții în echipamente noi, know-how și prin urmare, entitatea trebuie să gândească asupra valorii admisibile a investițiilor în active imobilizate, care nu vor duce la înrăutățirea situației financiare a entității. Totodată, reducerea valorii activelor de producție va crește profitul entității prin reducerea costurilor fixe (reducerea costurilor de întreținere și reparații a echipamentelor, clădirilor etc.).

Este posibilă și o altă situație: promovarea produsului este organizată la un nivel înalt, iar profitul continuă să rămână scăzut. Motivul pentru acest lucru poate fi costurile ridicate. În acest caz în primul rând gândul se îndreaptă către furnizori care au majorat prețurile pentru materiile prime, obiectele de mică valoare și scurtă durată, serviciile achiziționate de la ei. În acest caz, reducerea costurilor poate fi obținută doar prin căutarea de furnizori care oferă prețuri mai mici.

Un alt motiv al costurilor înalte poate fi și societatea în sine. Prin urmare, o mare parte din costurile aferente iluminării, încălzirii, consumului de apă se pot suporta deoarece acestea pur și simplu nu sunt controlate. Acest lucru este valabil mai ales în cazul întreprinderilor mari. În acest caz, reducerea costurilor poate fi realizată prin creșterea controlului.

În unele cazuri, reducerea costurilor poate necesita măsuri mult mai radicale - reducerea activelor de producție ale entității, sau diminuarea „mărimii” acesteia. La astfel de măsuri trebuie adesea să recurgă întreprinderile care au fost create pe vremea sovietică și sunt proiectate pentru a produce de zece ori mai mult decât sunt în măsură să producă astăzi. Subutilizarea factorilor de producție devin prea scumpe pentru întreprindere: pentru întreținerea lor se necesită mult mai mult în comparație cu câștigul entităților. Aici rezultă o singură decizie logică - renunțarea la o parte a fondurilor și, astfel, reducerea costurilor. Anume în scop de diminuare a costurilor, multe companii mari vând filiale sau subdiviziuni ale sale.

Pe lângă acele cheltuieli constante despre care s-a menționat anterior, entitatea suportă și alte cheltuieli precum: penalități și amenzi achitate pentru încălcarea prevederilor contractuale; organizarea de celebrări și alte achiziționări de natură personală. Prin urmare, reducerea și acestor cheltuieli, de asemenea, poate servi drept un mijloc de optimizare a profitului și, în consecință de îmbunătățire a poziției financiare a societății.

Și, a doua problemă invocată, este utilizarea inadecvată sau irațională a rezultatului financiar obținut din activitatea desfășurată. Deoarece sursele de finanțare se utilizează pentru finanțarea activelor (imobilizate și circulante), rezultă că irraționalitatea utilizării rezultatului

financiar se referă la repartizarea greșită a surselor de finanțare între suplinirea necesarului de imobilizări și/sau active circulante.

Autorul concluzionează că situațiile ce pot conduce și finaliza cu o iraționalitate a utilizării resurselor se referă la:

1. Gestiunea neadecvată a activelor circulante, raportându-se la:
 - Achiziționarea nerezonabilă a materiei prime, semifabricatelor pentru o perioadă îndelungată de timp – supraîncărcarea depozitelor cu materiale;
 - Necorespunderea planului de producere cu planul de vânzări – producerea masivă și supraîncărcarea depozitelor cu produse finite;
 - Deficiențe în aprovizionări și perturbări (întreruperi) ale procesului de producere / prestare se servicii – existența unei cantități mari se produse nefinisate;
 - Condiții și cerințe inadecvate pentru entitate privind achiziționarea materialelor, semifabricatelor, utilajelor – solicitarea de avansuri etc.
2. Investiții care depășesc posibilitățile financiare ale entității.

Autorul este de părere că pentru a îmbunătăți situația entităților se poate încerca fie a câștiga mai mult fie a utiliza mult mai rezonabil ceea ce s-a câștigat. Cu toate acestea, a câștiga mai mult fie a utiliza mult mai rezonabil ceea ce s-a câștigat – nu sunt lucruri echivalente. O entitate economică, câștigând puțin poate face mai puține rezerve, poate forța clienții să plătească fără întârziere, poate vinde produsele literalmente "pe roți", nelăsând ceva în stoc. Dar, această metodă de optimizare nu este un „sac fără fund”: nu se pot reduce stocurile sub nivelul minim necesar; nu se poate face ciclul de fabricare a produsului mai mic decât o prevede tehnologia de producție. Această posibilitate de a reduce activele circulante ale entității se va încheia mai devreme sau mai târziu.

„Găurile financiare” din bugetul entității se pot cârpi: eșalonarea plăților față de creditori, solicitarea de avansuri maxime, contractarea creditelor, sau în cel mai rău caz – neachitarea impozitelor. Cu toate acestea, această posibilitate de amânare a obligației de plată este, de asemenea, nu infinită.

Cu privire la achiziționarea de imobilizări – situația este analogă: abandonarea investițiilor mari, cum ar fi construirea de clădiri, ar putea conduce la îmbunătățirea situației financiare a companiei. Dar, reducerea acestor investiții este posibilă doar până la nivelul „zero” – prin urmare, și această oportunitate de a îmbunătăți a situației entității este limitată.

Totuși, autorul consideră că nu este totul atât de trist. Perpetuu-mul motor pentru dezvoltarea financiară a entității economice – este profitul. Prin urmare, elaborarea previziunilor

financiare pe termen lung ar trebui să se concentreze întotdeauna pe îmbunătățirea nivelului profitului - maximizarea performanței.

Din punct de vedere contabil, performanța financiară constituie întruchiparea succesului obținut de către întreprindere într-o perioadă de timp. Specificul acestei abordări constă în identificarea performanței financiare cu performanța întregii întreprinderi, precum și utilizarea valorii contabile în evaluarea performanței. Din punct de vedere financiar, performanța financiară descrie succesul actual și potențialul viitor al întreprinderii. Performanța financiară este considerată ca reprezentare a reușitei generale a întreprinderii, doar că, spre deosebire de abordarea contabilă, sunt utilizate în estimare, pe lângă valori contabile și valoarea de piață [16, p. 49].

Un manager eficient trebuie să garanteze un management eficient, iar pentru asta el trebuie să fie un strateg - pentru a evalua cu exactitate situația în care se află entitatea economică stabilindu-i un diagnostic al potențialului și a stabilității financiare și pentru a alege combinația cea mai eficientă de soluții. Prin urmare, lucrarea sa ar trebui să fie structurată pe următoarele trei etape principale:

1. Evaluarea stării actuale a potențialului entității și a modificărilor în comparație cu perioada precedentă. Propriile sale observații (de exemplu, lipsa de bani este foarte dificil să nu fie simțită) pot fi suplimentate prin calculul indicatorilor financiari. Reducerea coeficienților indică faptul că situația se îndreaptă spre înrăutățire; majorarea lor înseamnă că situația devine mai stabilă. Obiectivul acestei etape este nu numai o analiză a dinamicii indicatorilor, dar, de asemenea, definirea unor niveluri acceptabile de reducere a factorilor. În unele cazuri, este admisibilă în mod deliberat o scădere temporară a performanței. De exemplu, realizarea unui program de investiții serioase (căutând în timp record pentru a construi și dota producția), entitatea poate efectua investiții care depășesc capacitatea sa financiară actuală. Adică pentru finanțarea cheltuielilor în active imobilizate, pe lângă sursele proprii de finanțare și creditele pe termen lung (dacă a fost posibilă contractarea lor) entitatea poate folosi și credite pe termen scurt, datoriile față de furnizori eşalonate în timp, ceea ce va conduce la scăderii lichidității și solvabilității. Astfel de acțiuni pot fi justificate: perioada de construcție scurtă va permite entității să nu piardă situația actuală a pieței. Însă, dacă construcția de imobilizări va dura în timp mai mulți ani, entitatea poate fi gata de începerea produsului și lansarea lui, doar că la acea vreme piața se va schimba, iar acest produs riscă să nu mai fie necesar pieței. Astfel, pentru a crește profitul (iar astfel de investiții în active imobilizate au drept obiectiv obținerea

profitului suplimentar) și, prin urmare, consolidarea situației financiare este admisibilă diminuarea temporară a indicatorilor financiari. Sarcina managerului – să nu depășească acel prag, mai jos de care situația financiară va deveni critică.

2. Determinarea cauzelor care au condus la schimbări în situația financiară a entității (nu numai cauzele problemelor, dar, de asemenea, motivele succesului). Este important să se stabilească locul apariției cauzelor/motivelor - rezultatele operațiunilor sau utilizarea rezultatelor; ce acțiuni ale entității sau schimbări în mediul de afaceri au condus la o anumită situație (planificarea analfabet a producției și a muncii, creșterea prețurilor furnizorului).
3. Elaborarea programului de acțiune pentru viitor. Combinarea soluțiilor poate fi destul de diversă și poate varia de la o perioadă la alta. În condiții de profitabilitate scăzută (de exemplu, scăderea sezonieră a cererii) devine deosebit de important controlul asupra gestionării activelor circulante (volumul stocurilor achiziționate, furnizarea la timp a componentelor, acuratețea volumelor planificate de producție și lipsa de depozit overstocking (majorare de stocuri)) și determinarea valorii admisibile a investițiilor în imobilizări. Reducerea activelor circulante poate crea fonduri suplimentare pentru investiții în imobilizări, de exemplu, prin achiziționarea unui volum mai mic de stocuri (desigur, nu sub nivelul minim necesar pentru producerea neîntreruptă) sau care asigurarea restituirii mai repede decât în mod normal, a mijloacelor de la cumpărătorii debitori. Dacă profitul este mic și rezervele de optimizare a activelor circulante au fost epuizate, este necesar să se acorde o atenție deosebită costurilor. Pe fondul scăderii volumului de vânzări, uneori, util ar fi să se apeleze la transferul anumitor etape de producție altor filiale (subdiviziuni), ceea ce ar permite reducerea unora dintre activele de producție (tipic pentru întreprinderi mari, cu filiale semnificative de fabricație). Odată cu creșterea volumului vânzărilor reducerea costurilor de vânzare poate fi atins prin organizarea producției de componente individuale refuzând achiziția lor de la terți. În astfel de situație, este strict necesară o evaluare a fezabilității unui astfel de proiect (calculul profitului suplimentar) și evaluarea capacităților financiare ale entității de a pune în aplicare un astfel de proiect.

Drept finalizare a diagnosticului entităților economice „Cloudata” S.R.L., „Tex-Auto-Pit” S.R.L., „Alvim-Auto” S.R.L., „Supraten” S.A. și Î.C.S. “Total Leasing & Finance” S.A. autorul vine cu murătoarele propuneri pentru fiecare din ele:

Pentru „Cloudata” S.R.L.: investiții în mijloace fixe, dar la o valoare admisibilă care nu va conduce la înrăutățirea situației financiare a entității. Totodată, reducerea valorii mijloacelor fixe de care dispune entitatea la moment (uzate în mare parte) va crește profitul entității prin reducerea costurilor fixe (reducerea costurilor de întreținere și reparație). Însă în lipsă de surse de finanțare, unica posibilitate reală de a le obține sunt împrumuturile de la fondatori. De remarcat că dacă entitatea S.R.L. „Cloudata” era să realizeze un diagnostic al potențialului său în fiecare an care a fost studiat în prezenta lucrare, cu siguranță unele din problemele depistate puteau fi identificate cu mult timp înainte, iar consecințele care au fost generate de acestea puteau fi evitate.

Pentru „Tex-Auto-Pit” S.R.L.: una din propunerile esențiale pentru această entitate este diversificarea serviciilor prestate, astfel încât vânzările entității să fie în stare să acopere totalitatea cheltuielilor suportate și să asigure necesarul profitului net. Dat fiind faptul că principalul gen de activitate este reparația auto, aceasta ar mai putea presta și următoarele servicii: comerțul cu amănuntul al autovehiculelor, lărgirea comerțului cu ridicata și cu amănuntul a pieselor și accesoriilor pentru autovehicule etc.

Pentru „Alvim-Auto” S.R.L.: diminuarea costului vânzărilor, care continuă să fie destul de înalt pe parcursul anilor studiați. În acest caz, reducerea costurilor poate fi obținută doar prin căutarea de furnizori care oferă prețuri mai mici. Și, totodată, prin creșterea controlului asupra costurilor aferente iluminării, încălzirii, consumului de apă ce se suportă deoarece acestea pur și simplu nu sunt controlate – fapt cer poate fi asigurat prin încheierea contractelor de răspundere materială cu angajații entității.

Cât privește entitățile economice: „Supraten” S.A. și Î.C.S. “Total Leasing & Finance” S.A. se constată că acestea nu se confruntă cu careva probleme de ordin economic sau financiar. Nivelul de dezvoltare la care au ajuns le permite apelarea fără risc la surse străine de finanțare; primirea acestora fără restricții datorită poziției lor pe piață și capacității de plată – iar toate acestea au fost posibile datorită faptul că conducerea entităților au urmărit în permanență nivelul potențialului și capacitatea/raționalitatea de utilizare a acestuia. Prin urmare, propuneri concrete pentru acestea nu are rost să fie formulate.

În condițiile create, pentru soluționarea problemelor cu care se confruntă entitățile economice (atât societățile cu răspundere limitată cât și societățile pe acțiuni), autorul propune câteva recomandări valabile în orice situație și la orice nivel de dezvoltare a entității:

- responsabilizarea managerilor;
- perfecționarea managementului financiar. Modul în care o întreprindere crește și se dezvoltă, precum și capacitatea acesteia de a rămâne competitivă pe piață și de

a supraviețui depinde de capacitatea managerilor de a promova noi idei pentru produse noi, a managerilor financiari de a utiliza maximum eficient resursele financiare, pe baza căreia este posibilă creșterea profitabilității entității economice;

- lărgirea pieței de desfacere prin cercetări de marketing;
- urgentarea comercializării activelor neutilizate. În condițiile în care entitatea economică dispune de bunuri neutilizate, acestea trebuie comercializate sau transmise în folosință terțelor persoane, asigurând, pe de o parte, evitarea pierderilor provocate de uzura fizică și deprecierea și creșterea fluxului financiar de intrare, pe de altă parte, creșterea cifrei vânzărilor și, corespunzător, sporirea profitului;
- dezvoltarea și modernizarea tehnologiile utilizate etc.

Din toate cele zise anterior, autorul concluzionează că diagnosticul potențialului entității și stabilității financiare a acesteia sunt absolut necesare, astfel încât, cunoașterea și luarea în considerare a tuturor factorilor de mai sus ce pot influența activitatea entității economice, pot asigura dezvoltarea cu succes a companiei prin realizarea unui management eficient, iar neefectuarea acestui studiu, va conduce în cazul entităților „Cloudata” S.R.L., „Tex-Auto-Pit” S.R.L. și „Alvim-Auto” S.R.L. la diminuări a rezultatelor financiare, la diminuări a cererii pentru produse/servicii, la diminuări a stabilității financiare etc.

2.3. Concluzii la capitolul 2

Un management eficient poate fi realizat doar în condiția în care se va asigura sporirea responsabilității manageriale atât față de proprietarii afacerii cât și față de ceilalți angajați din cadrul acesteia, precum și dacă se va înregistra interesul managerilor în performanța financiară a entității. În această ordine de idei, managerii sunt cei ce au trebui să se îngrijoreze de starea financiară a entității pe care o gestionează și de nivelul potențialului acestuia. Iar pentru a urmări starea lucrului în cadrul entității, nivelul potențialului și capacitatea de utilizare a lui, managerii pot utiliza în activitatea lor diagnosticul potențialului economico-financiar, fapt ce le va permite să afle în timp oportun și cu costuri minime starea de facto a lucrurilor în entitatea pe care o gestionează. Pentru a ilustra și argumenta rolul diagnosticului potențialului în activitatea managerială a entității, autorul a utilizat date din evidența analitică următoarelor entități: „Cloudata” S.R.L., „Tex-Auto-Pit” S.R.L., „Alvim-Auto” S.R.L., „Supraten” S.A. și Î.C.S. „Total Leasing & Finance” S.A., dar a marcat momente valabile pentru toate entitățile economice ce desfășoară activitate de antreprenariat pe teritoriul Republicii Moldova.

În urma studiului efectuat se pot concluziona următoarele:

1. Diagnosticul se prezintă într-o triplă ipostază: este o *metodă* de management; este o *etapă* de debut într-un studiu complex de reprojecare managerială; este o *modalitate* de fundamentare a strategiei.
2. Metodologia diagnosticului presupune parcurgerea următoarelor etape: pregătirea diagnosticului; documentarea preliminară; identificarea simptomelor semnificative; identificarea cauzală a principalelor puncte forte ale entității economice; identificarea cauzală a principalelor puncte slabe; formularea recomandărilor de sporire a eficienței utilizării potențialului, de amplificare a viabilității economico-financiare și manageriale și eficientizare a managementului corporativ.
3. Principalele categorii de indicatori care se calculează pentru a diagnostica potențialul entității sunt: indicatori ai situației patrimoniale și gestiunii activelor; indicatori ai surselor de finanțare; indicatori ai echilibrului financiar; indicatori ai rentabilității.
4. În cadrul diagnosticului, analistul trebuie să privească mult mai profund și să stabilească principalele motive sau cauze ce au condus la obținerea unui anumit rezultat, și nici într-un caz să nu se limiteze doar factorii din modelul analitic – de această cerință ține obiectivitatea diagnosticului și oportunitatea măsurilor întreprinse pentru îmbunătățirea situației entității economice.
5. În cele mai dese cazuri, problemele cu care se confruntă entitățile economice se referă la dificultăți privind achitarea datoriilor, lipsa de eficiență a capitalului investit, stabilitate financiară scăzută; iar cauzele acestora, în mare parte, se rezumă la: insuficiența rezultatului financiar al activității sau utilizarea irațională a rezultatului financiar al activității desfășurate.
6. Un manager eficient trebuie să garanteze un management eficient, iar pentru asta el trebuie să fie un strateg - pentru a evalua cu exactitate situația în care se află entitatea economică stabilindu-i un diagnostic al potențialului și a stabilității financiare și pentru a alege combinația cea mai eficientă de soluții.
7. Diagnosticul potențialului economico-financiar trebuie să devină un demers al oricărui manager, mai ales în situația când apar dificultăți în dialogul cu furnizorii de capital și partenerii de afaceri; când nu se întrevăd posibilități de sporire a profitabilității entității. Astfel, pentru a asigura vitalitatea și creșterea economică a entității, acesta trebuie să fie capabil să detecteze rapid problemele și dezechilibrele, prin intermediul diagnosticului potențialului și să întreprindă ajustările necesare.

3. MODALITĂȚI DE EFICIENTIZARE A MANAGEMENTULUI CORPORATIV ÎN REPUBLICA MOLDOVA

3.1. Importanța obligativității diagnosticului potențialului entității economice

În condițiile actuale de globalizare, eficientizarea managementului corporativ reprezintă unul din cei mai importanți factori ai dezvoltării economiei naționale. Un management corporativ adecvat contribuie la sporirea eficienței utilizării capitalului, responsabilizării managerilor.

Prin urmare, managementul corporativ în cadrul entității economice trebuie să se bazeze pe principii de respectare a drepturilor și intereselor furnizorilor de capital și să asigure desfășurarea unei activități eficiente; în același timp să asigure menținerea și sporirea stabilității financiare a entității, să facă față concurenței, să asigure formarea noilor locuri de muncă.

Cel mai puternic argument în favoarea necesității eficientizării managementului corporativ constă în faptul că anume un management corporativ eficient sporește profitabilitatea entității economice.

Realizarea unui management corporativ eficient ar trebui să devină un scop strategic pentru orice entitate economică, deciziile căreia ar putea contribui nu doar la îmbunătățirea imaginii entității, ci și la sporirea eficienței economice a activității desfășurate.

Autorul este de părere că este absolut imposibil să se realizeze o dezvoltare economică durabilă a entității în lipsa unui management corporativ eficient. Însă, în afară de reglementarea și stimularea din partea statului a dezvoltării guvernantei corporative, entitățile economice sunt cele ce ar trebui de sine stătător să ajungă la această concluzie, înțelegând acest lucru și apreciind la justa valoare nivelul de concurență.

Practica mondială în domeniul managementului corporativ arată că anume conștientizarea de către entitățile economice a necesității implementării practicilor managementului corporativ contribuie la obținerea unei reale creșteri economice prin diminuarea costurilor, creșterea eficienței activității, sporirea stabilității financiare.

Iar toate acestea, la rândul său, vor asigura sporirea atractivității investiționale, sporirea competitivității.

În practica națională și internațională sunt recunoscute și utilizate mai multe modalități de eficientizare a managementului corporativ, generalizate și prezentate în figura de mai jos:

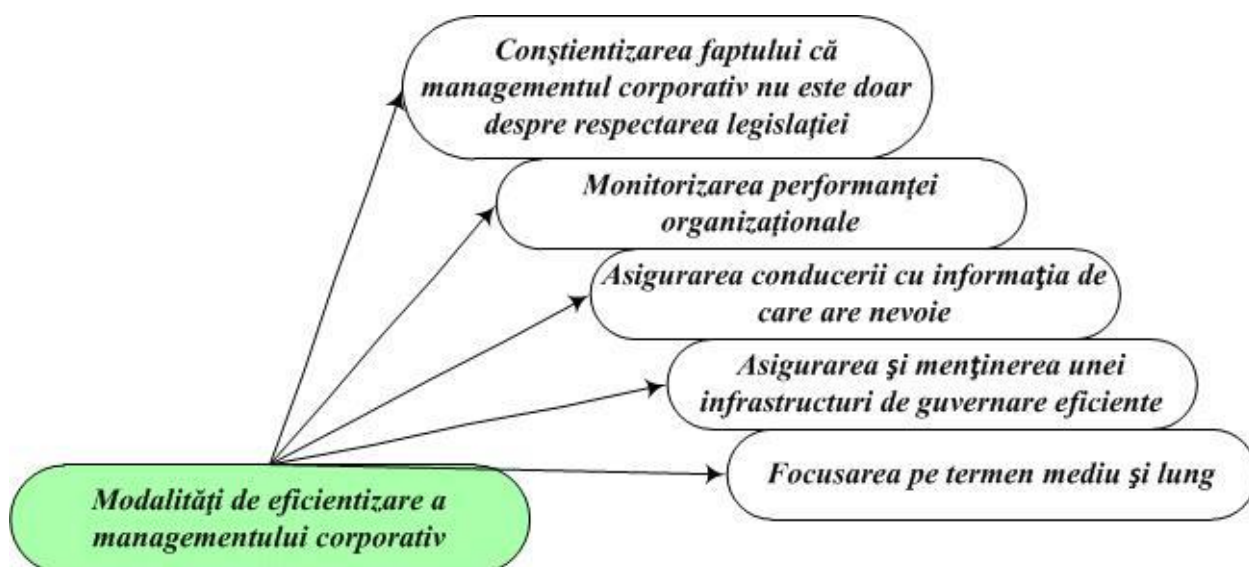

Fig. 3.1. Modalități de eficientizare a managementului corporativ

Sursa: Elaborat de autor, în baza surselor bibliografice.

O succintă descriere a acestor modalități de eficientizare a managementului corporativ:

Conștientizarea faptului cu managementul corporativ nu este doar despre respectarea legislației – conducerea entității economice trebuie să înțeleagă că necesitatea managementului corporativ nu rezidă doar din rigorile legislative prin care entitatea este obligată să respecte drepturile asociaților, ci managementului corporativ trebuie să aibă drept scop echilibrarea conformității cu legislația și cu aspectele de performanță ale activității conducerii (sporirea eficienței activității entității prin formularea de strategii și elaborarea de politici).

Monitorizarea performanței organizaționale – monitorizarea eficienței activității entității economice reprezintă una din principalele funcții ale conducerii iar asigurarea respectării prevederilor legale reprezintă unul din aspectele principale ale monitorizării. Aceasta asigură faptul că procesul de luare a deciziilor corporative este în concordanță cu strategia organizațională și cu așteptările proprietarilor.

Asigurarea conducerii cu informația de care are nevoie – o mai bună informare înseamnă decizii mai bune. Organul de conducere trebuie să fie la timp informat despre activitatea entității pentru a asigura o supraveghere continuă și adecvată a acesteia.

Asigurarea și menținerea unei infrastructuri de guvernare eficiente – în acest caz este inevitabilă o separare clară a funcțiilor, responsabilităților, drepturilor și obligațiilor managementului față de proprietari; managementului față de executori. În caz contrar se pot întâlni situații precum: lipsa accesului la informații; informarea neadecvată; slaba comunicare între subiecții entității; formularea deciziilor neinformate; nemulțumirea din partea proprietarilor.

Focusarea pe termen mediu și lung – managementul entității economice trebuie să aibă viziuni pe termen mediu și lung privind activitatea entității economice mai degrabă, decât să urmărească remedierea rapidă a rezultatelor.

Studiind literatura de specialitate, autorul ajunge la concluzia că există mai multe modalități de eficientizare a managementului corporativ. Însă, un prim pas în eficientizarea managementului corporativ trebuie să fie determinarea eficienței managementului corporativ.

După cum a fost menționat și în capitolul precedent – eficiența managementului depinde direct de eficiența activității desfășurate de către entitatea economică – rezultă că una din metodele de apreciere a eficienței managementului corporativ este anume studiul detaliat al potențialului economico-financiar și al indicatorilor de eficiență a activității: cu cât mai mare este potențialul entității economice, cu cât mai eficient este acesta folosit în desfășurarea activității – cu atât este mai eficient managementul din cadrul entității, și viceversa.

Necesitatea obligativității efectuării diagnosticului potențialului economico-financiar al întreprinderii este argumentată în continuare.

O persoană fizică când merge la medic i se stabilește un „diagnostic” care ajută medicului în formularea deciziei privind tratamentul ce urmează să i-l prescrie. Ținând cont de asemănările aduse în primul capitol al lucrării, apare întrebarea: când persoanele juridice (entitățile economice) ce își desfășoară activitatea de antreprenariat pe teritoriul Republicii Moldova au fost ultima dată la „medic”???, că doar sensul vizitei este stabilirea diagnosticului afacerii entității economice și identificarea pașilor de urmat în vederea eliminării factorilor negativi și valorificării rezervelor.

Pentru a răspunde la această întrebare, autorul a elaborat un chestionar (Anexa 20) în care a formulat 10 întrebări grupate în 2 compartimente și anume:

I: Întrebări de identificare:

4. Forma organizatorico-juridică a entității
5. Numărul de fondatori
6. Numărul managerilor în cadrul entității

II: Întrebări de conținut:

1. Considerați necesară elaborarea Codului de guvernanță corporativă?
2. Dacă da, pentru ce (garantarea drepturilor și intereselor legale ale fondatorilor; eficientizarea managementului corporativ; garantarea repartizării eficiente a împuternicirilor între organele de conducere; garantarea controlului eficient al activității desfășurate)?
3. Ați efectuat vreodată diagnosticul potențialului economic al entității?

4. Dacă da, la ce etapă a activității entității dvs. ați efectuat diagnosticul?
5. De către cine a fost efectuat diagnosticul potențialului economic al entității dvs.?
6. Dacă nu, ați fi interesați de efectuarea diagnosticul potențialului economic al entității dvs. pentru a cunoaște starea de facto a lucrurilor în entitate?
7. Credeți că este posibilă eficientizarea managementului entității dvs. prin intermediul diagnosticului potențialului economic?

Răspunsul clar care a fost obținut în urma prelucrării răspunsurilor primite de la diferite societăți cu răspundere limitată este: doar 33,33% din ele au fost măcar o dată la „medic” și 66,67% nu s-au adresat niciodată. Mai grav, după părerea autorului, este faptul că la întrebarea „ați fi interesați de efectuarea diagnosticul potențialului economic al entității dvs. pentru a cunoaște starea de facto a lucrurilor în entitate”, 50% dintre entitățile economice respondente au dat răspunsul „nu știu”. Prin urmare, o mare parte dintre entitățile economice nici măcar nu își cunosc „starea de sănătate” a afacerii pe care o conduc/gestionează plus la aceasta o și mai mare parte din ele nu conștientizează necesitatea unui studiu al stării de facto al afacerii.

Precum o maladie poate fi tratată dacă a fost corect și la timp diagnosticată și prescris tratamentul corespunzător, așa și o instabilitate financiară, rentabilitate scăzută ... la timp diagnosticată poate fi ocolită sau măcar îi pot fi diminuate consecințele negative asupra entității.

Prin urmare, autorul concluzionează că pentru dezvoltarea cu succes a entității economice este necesară cunoașterea stării actuale, modului în care este posibilă redresarea situației în caz de înrăutățire a acesteia (care sunt pârgھیile ce merită a fi folosite), adică este necesar un diagnostic al potențialului economic al entității economice și a stării sale financiare.

Diagnosticul potențialului ar trebui să devină o componentă obligatorie a gestiunii financiare a oricărei entități (se referă de fapt la acele entități care urmăresc să „trăiască mult”).

Păstrând același gând de mai sus, autorul face referire la spusele lui Gh.Băileșteanu care la fel tratează diagnosticul economic în comparație-asemănare cu cel medical, spunând:

- „Ca și diagnosticul medical, cel economic are ca principal obiectiv aprecierea stării de sănătate a întreprinderii cu identificarea cauzelor care au generat „maladia”, contextul în care aceasta s-a instalat și ce șanse de supraviețuire există.
- Ca și medicul, expertul evaluator se confruntă cu simptomele bolii, pe care trebuie să le interpreteze și să le ordoneze, separând întâmplătorul de permanent, esențialul de neesențial, în funcție de care diagnostichează starea de sănătate a întreprinderii.
- Ca și în medicină, un diagnostic greșit are consecințe imprevizibile pentru „pacient”. Aceasta face ca actul de diagnostic să aibă o mare încărcătură morală de care expertul evaluator trebuie să țină cont când optează pentru această profesiune. Dacă în medicină

calitatea actului medical, în general, și a diagnosticului, în special, depinde de pregătirea și experiența medicului, în economie calitatea diagnozei depinde de „arta” expertului evaluator de a pătrunde în tainele existenței și funcționalității întreprinderii, de a vedea ceea ce în mod normal un neinițiat nu poate să vadă. Dacă medicul are avantajul să diagnosticheze pe o ființă vie, rațională, capabilă de dialog, pacientul expertului evaluator „dialoghează” cu acesta prin cifre și alte semnale, „conversația” fiind intuitivă și mai greu de realizat.

- Așa cum nu oricine poate deveni medic, tot așa nu orice economist poate fi expert evaluator” [5].

Din cele expuse mai sus se concluzionează: dacă vrei să cunoști starea reală a lucrurilor în cadrul entității economice pe care ai fondat-o sau pe care o conduci – trebuie să faci diagnosticul acesteia; dacă vrei să faci un diagnostic calitativ – trebuie să fii sigur că cel ce îl face deține cunoștințe științifice atât în ceea ce privește realizarea unui diagnostic, cât și în ceea ce privește cunoașterea domeniului supus diagnosticului.

Potrivit legislației în vigoare pe teritoriul Republicii Moldova, entitățile economice nu sunt obligate să efectueze diagnosticul potențialului economico-financiar, cu excepția băncilor comerciale – obligate prin Regulamentul cu privire la dezvoltarea informației de către băncile comerciale din Republica Moldova a informației aferente activității lor, aprobat prin Hotărârea Băncii Naționale nr. 52 din 20.03.2014. Însă, pe motiv că anume băncile comerciale sunt cele ce respectă prevederile privind dezvoltarea informației încă din anul 2000 (pe când era în vigoare vechiul Regulament) și totodată sunt primii aderanți la Codul de guvernare corporativă, prin urmare fiind primii participanți la relațiile de piață care au încercat să soluționeze problemele dintre proprietari și manageri, problemele ce țin de stabilitatea financiară etc., atenția autorului se va îndrepta, în cele ce urmează, asupra celorlalte entități economice, mai cu seamă asupra societăților cu răspundere limitată. Societatea cu răspundere limitată fiind forma organizatorico-juridică aleasă de către 93673 antreprenori, ceea ce constituie 54,87% din totalul întreprinderilor înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova la data de 01.06.2016.

Da, potrivit legislației în vigoare entitățile economice nu sunt obligate să efectueze un diagnostic al potențialului său și a stabilității financiare; însă aceasta nu trebuie să constituie un motiv sau un argument în vederea nerealizării diagnosticului.

O primă încercare de a obliga entitățile economice să efectueze o analiză expresă a activității sale este dată de noile Standarde Naționale de Contabilitate. Și anume, Standardul Național de Contabilitate „Prezentarea situațiilor financiare” solicită de la antreprenori la prezentarea anuală a situațiilor financiare să includă în conținutul acestora o analiză a activității

economico-financiare desfășurate [41, p. 10]. Pct. 162 al acestui SNC solicită ca compartimentul „Analiza activității economico-financiare a entității” să conțină analiza datelor din situațiile financiare și alte informații suplimentare care sunt relevante pentru înțelegerea situațiilor financiare și pentru luarea deciziilor economice de către utilizatori. Acest compartiment ar trebui să includă:

- indicatorii financiari de bază care caracterizează performanțele și poziția financiară a entității cum sunt, de exemplu, rentabilitatea, rata de îndatorare, fondul de rulment net, cota datoriilor expirate, lichiditatea;
- factorii, adică cauzele principale care au provocat modificări esențiale a indicatorilor financiari de bază în comparație cu perioada precedentă;
- esența politicilor de investiții, de finanțare, privind dividende etc.;
- informații care nu sunt prevăzute de Standardele Naționale de Contabilitate, ca de exemplu, valoarea adăugată, capacitatea de producție, cota pieței de desfacere, starea mediul înconjurător în care entitatea își desfășoară activitatea [131].

Nu există stipulate nici un fel de cerințe privind efectuarea analizei; cerințe privind formularea comentariilor aferente indicatorilor calculați etc., prin urmare, autorul consideră că indicatorii prezentați în această notă explicativă nu conțin nici o conotație științifică.

Însă, până la urmă, decident, în vederea stabilirii informației ce urmează să fie reflectată în această notă explicativă, rămâne a fi conducătorul entității economice. Și aici, autorul poate afirma cu certitudine, că de obiectivitatea/subiectivitatea și competența/incompetența conducătorilor în vederea realizării unei analize a activității economico-financiare va depinde corectitudinea și plenitudinea informației prezentate. Iar aceasta la rândul său, va putea influența fie pozitiv fie negativ deciziile ce pot fi formulate cu privire la situația patrimonială și stabilitatea financiară a entității economice de către diferiți utilizatori ai informației cuprinse în conținutul Situațiilor financiare [41, p. 12].

Diferitele categorii de utilizatori folosesc informațiile financiare, precum și alte informații oferite de evidența contabilă, statistică și operativă a întreprinderii în vederea diagnosticului activității acesteia, iar pe această bază să-și poată fundamenta deciziile economice și financiare. Principalii utilizatori ai informațiilor furnizate de analiza economico-financiară sunt:

1. Furnizorii de capital: acționarii și consultanții acestora; investitorii; băncile;
2. Managementul firmei;
3. Partenerii de afaceri: furnizorii, clienții, angajații;
4. Statul: fiscul, guvernul, autoritățile locale;

5. Alți utilizatori: analiștii și consultanții, auditorii și publicul [35, p. 65].

Ținând cont de multitudinea utilizatorilor informației conținute în Situațiile financiare, autorul este de părere că efectuarea diagnosticului potențialului economico-financiar al entității economice și reflectarea acestei informații în Situațiile financiare anuale, trebuie să aibă un fundament reglementat, astfel încât, cei ce efectuează diagnosticul – să dețină un șablon de indicatori obligatorii spre calcul și să poarte răspundere pentru informația pe care o prezintă în acest document contabil; pe de altă parte cei ce utilizează informația prezentată în nota explicativă la Situațiile financiare să fie siguri de corectitudinea și veridicitatea ei.

Prin urmare, propunerea autorului constă în obligarea entităților economice să efectueze diagnosticul potențialului economico-financiar al entității cel puțin o dată în decursul unei perioade de gestiune potrivit unui model tipic comun și dezvăluirea acestei informații fie pe site-ul web al entității (sau o altă modalitate) la care poate să aibă acces orice persoană fie fizică fie juridică. Până la urmă, ca metodă managerială cu caracter general, diagnosticul poate fi utilizat de orice manager – indiferent de poziția sa ierarhică în structura organizatorică – în ipostaze din ce în ce mai variate.

Diagnosticul este necesar atunci când:

- se dorește o analiză profundă a domeniului condus și, pe această bază, evidențierea cauzală a principalelor disfuncționalități și atu-uri;
- se impune fundamentarea și elaborarea strategiei globale sau a strategiilor parțiale (de cercetare-dezvoltare, comerciale, de producție, etc.)
- se dorește restructurarea firmei;
- managementul este pus în situația de a derula demersuri strategico-tactice de ansamblu sau parțiale;
- se finalizează exercițiul financiar și se elaborează raportul de gestiune al administratorului. Acesta din urmă prefațează diagnosticul general sau parțial aprofundat, la solicitarea acționarilor;
- se elaborează planuri de afaceri, diagnosticul fiind o importantă componentă a acestora;
- se elaborează studii de fezabilitate, ce exprimă necesitatea și oportunitatea unui demers investițional important pentru firmă;
- se exercită funcția de control-evaluare, atribuit al muncii oricărui manager, integrat în procesul de management. Finalizarea unui ciclu managerial și pregătirea “terenului” pentru derularea altuia sunt asigurate de (prin) diagnostic, tratată în acest context ca interfață între “ce a fost și ce va fi” în domeniul condus etc.

Din toate cele spuse anterior, reiese că în realizarea diagnosticului potențialului entității economice, analistul sau managerul antrenat în efectuarea lucrărilor, trebuie să se conducă de următoarele principii: *principiul cunoașterii științifice; principiul completitudinii; principiul abordării democratice; principiul finalității.*

Obiectivul diagnosticului trebuie să fie determinarea stării entității economice la o dată anumită, determinarea parametrilor activității care pot fi acceptabili și a modului de menținere a acestora la nivelul realizat, precum și determinarea parametrilor ce pot fi calificați drept nesatisfăcători și necesită o intervenție pentru a fi corecți.

Discutarea problemelor privind potențialul entității economice, de regulă, se reduce la discuții privind aspectele și particularitățile calculului unui anumit indicator. În așa mod, se realizează o substituie a scopurilor, de la cele ce decurg din soluționarea sarcinilor managementului financiar la cele ce reies din calculul indicatorilor. Autorul consideră că, anume acesta este motivul pentru care managerii consideră diagnosticul (și analiza economică) atât de plictisitor. Fără o înțelegere a legilor de bază ale economicului din cadrul entității economice, acest sistem nesfârșit de indicatori pare inutil. Pe de altă parte, o cunoaștere clară a acestor relații permite diagnosticul calitativ al potențialului companiei și construirea unui management eficient în baza unui minim de indicatori.

Atunci când prin intermediul diagnosticului se recurge la studierea potențialului entității economice și a stabilității financiare a acesteia, este posibilă depistarea următoarelor trei probleme:

1. Reducerea autofinanțării (independenței financiare) sau o stabilitate financiară scăzută. În practică, stabilitatea financiară scăzută amenință posibilitatea de a face față datoriilor în viitor, cu alte cuvinte conduce la sporirea dependenței entității economice de creditori.
2. Deficitul de numerar – lichiditate și solvabilitatea scăzută. În practică, acest lucru înseamnă că entitatea în scurt timp nu va avea numerar suficient (sau deja nu are) pentru a face față datoriilor scadente. Factorii care prevestesc lichiditatea și solvabilitatea scăzută sunt și datoriile mari la buget, față de personal, față de creditori.
3. Lipsa de satisfacere a intereselor proprietarilor. Această problemă, în cele mai dese cazuri în practică, este discutată drept rentabilitatea scăzută a capitalului propriu. În practică, aceasta înseamnă că proprietarii primesc venituri relativ mici în comparație cu investițiile ce le-au efectuat. Consecința unei astfel de situații poate fi și nemulțumirea privind activitatea managementului și dorința de a se retrage din entitatea (prin retragerea capitalului social investit).

Totodată, una din sarcinile de bază ale managementului oricărei entități economice este și punerea în valoare a performanțelor oamenilor, care reprezintă factorul de producție determinant; iar acest lucru este posibil doar în condițiile în care sarcina managementului îmbracă o dimensiune concretă și pozitivă în raportul management – profit – valoarea entității. Ca urmare, latura financiară se regăsește în toate compartimentele activității manageriale, adică:

- în toate funcțiile actului managerial: prevedere, organizare, coordonare, antrenare și control-evaluare;
- în toate elementele sistemului de management: sistemul organizatoric, sistemul informațional, sistemul decizional, sistemul metodelor și tehnicilor de management etc. De asemenea, în întreaga structurare și materializare practică a funcțiilor întreprinderii (cercetare-dezvoltare, de producție, comercială, de personal și financiar-contabilă), elementele de natură financiară (resurse necesare și consumate – cost – profit) reprezintă parametrii esențiali pentru alegerea deciziei.

În cercetarea efectuată autorul insistă și asupra faptului că una din funcțiile principale ale diagnosticului potențialului entității economice este controlul și evaluarea potențialului și stabilității financiare a entității economice din punct de vedere sistemic.

Controlul și evaluarea închid ciclul procesului managerial și pregătesc fundamentarea și demararea ciclului următor. Prin realizarea acestei funcții se cuantifică finalitatea modului de realizare a celorlalte atribute ale actului managerial (previziunea, organizarea, coordonarea și antrenarea), iar prin compararea rezultatelor obținute cu parametrii prestabiliți se cuantifică abaterile și se stabilesc cauzele care le-au determinat, punctele forte și slabe ale entității economice, precum și măsurile care se impun pentru îndreptarea locurilor, prevenirea repetării fenomenelor negative și pentru simularea extinderii ariei de manifestare a efectelor fenomenelor pozitive apărute. De asemenea, prin instrumentarul acestei funcții se realizează evaluarea entității economice în ansamblu și pe elemente patrimoniale.

Viabilitatea entității economice în condițiile concurențiale de piață, performanțele acesteia obținute în procesul desfășurării activității economico-financiare depind în mod esențial de oportunitatea și argumentarea deciziilor manageriale. Elaborarea deciziilor economice bine chibzuite este neapărat precedată de etapa analizei informațiilor conținute în diferite surse de date și, în primul rând, în situațiile financiare și stabilirea unui diagnostic corect.

Diagnosticul potențialului entității prin aplicarea instrumentelor și procedeele specifice oferă managerilor, investitorilor și creditorilor un sprijin absolut necesar pentru elaborarea și fundamentarea deciziilor corespunzătoare.

Deci, în final se poate spune că diagnosticul potențialului entității economice atinge toate

compartimentele întreprinderii, astfel influențându-le, ajută la diminuarea riscului entității, stimulează atingerea performanțelor și sporirea calității produselor/serviciilor în scopul maximizării profitului.

Respectarea tuturor funcțiilor, utilizarea corectă și la timp a metodelor de diagnostic, precum și inventarierea cunoștințelor care se impun a fi însușite de către managerii entităților economice pentru a stăpâni aceste domenii este un mare câștig, așezând în imaginea acestora dimensiunea reală a importanței lor. Prin aceasta, așa cum s-a arătat, se asigură capitalurile necesare, se fundamentează deciziile pentru alocarea profitabilă a acestora, se proiectează profitul maxim și căile de realizare a lui, se pun în mișcare acțiunile de control, inclusiv financiar, prin care se asigură atingerea obiectivelor strategice și tactice stabilite.

Un diagnostic nereușit, lipsa unui diagnostic, lipsa argumentării deciziilor manageriale bazate pe un diagnostic eficient al potențialului entității economice, fiind o cauză a managementului defectuos poate, și cauzează de fapt și scăderea atractivității investiționale.

Datele statistice reflectă o pondere scăzută a investițiilor străine directe atrase în Republica Moldova. Pot fi identificate o serie de cauze. Volumul investițiilor străine directe recepționat depinde de proporțiile economice ale țării, de localizarea sa geografică, de resursele naturale [185, p. 90-99].

În figura 3.2. autorul prezintă dinamica intrărilor de investiții străine directe în Republica Moldova:

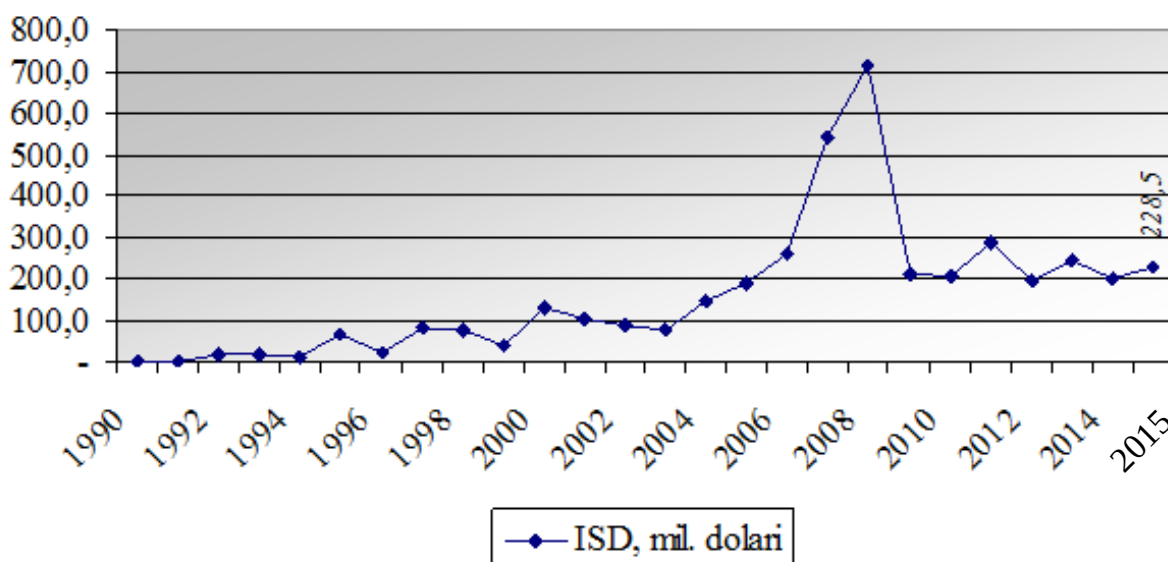

Fig. 3.2. Dinamica intrărilor investițiilor străine directe în Republica Moldova

Sursa: [197].

Volumul investițiilor străine în economia moldovenească, chiar dacă a crescut în valoare absolută în ultimul deceniu, rămâne mic (raportată la PIB) și în comparație regională. Acesta atestă o absorbție încă limitată a cunoștințelor și tehnologiilor produse în exterior prin intermediul conexiunilor tehnologice [76, p. 61].

Pentru a prezenta o comparație a nivelului investițiilor străine directe pe cap de locuitor în Republica Moldova în comparație cu alte țări, autorul ilustrează figura 3.3.:

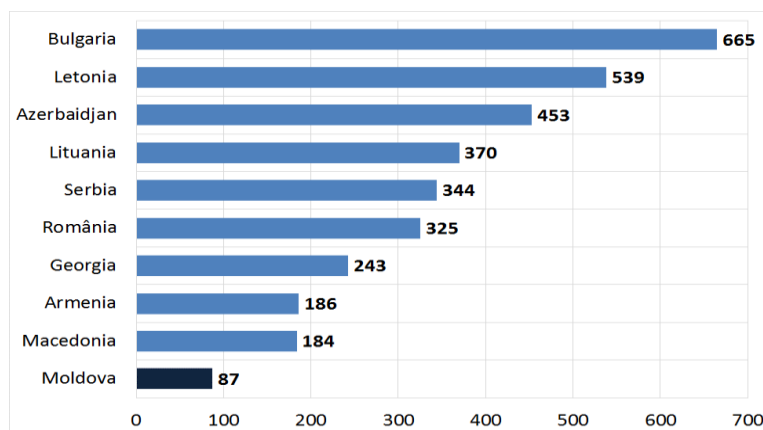

Fig. 3.3. Intrările nete de investiții străine directe pe cap de locuitor, dolari SUA, perioada 2005-2014

Sursa: [197].

Datele empirice cu privire la acest indicator relevă discrepanțe accentuate existente între statele din regiune, iar Republica Moldova înregistrează un nivel scăzut al acestui indicator [48].

Potrivit opiniei profesorului Țău Nicolae, importanți factori ce pot cauza scăderea sau lipsa atractivității investiționale este și mediul de afaceri, și calitatea guvernării și nivelul de corupție [137, p. 236]. Climatul investițional al Republicii Moldova rămâne destul de neatractiv. Despre aceasta relevă atât poziția Moldovei în ratingurile internaționale (Anexa 21), cât și comparația directă a performanțelor privind atragerea ISD-urilor dintre țări [18, p. 105].

Totodată, potrivit opiniei doctorului habilitat Ganea Victoria, potențialii investitori străini pot fi totuși atrași cu ajutorul statului prin intermediul sectorului privat. Investitorii străini, ca regulă, dezvoltă colaborarea cu partenerii pe care au încredere și își asumă noi riscuri investiționale, chiar mai majore, dacă cunosc clar actorii și regulile businessului [75, p. 44].

Ținând cont de toate cele descrise mai sus, se poate confirma reiterat că un diagnostic eficient va permite cunoașterea de facto a situației entității economice atât de către personalul din interiorul entității economice, cât și de persoane terțe entității. Ca rezultat, se poate garanta creșterea încrederii acordate entității din partea partenerilor de afaceri, printre care creditorii și investitorii; iar o consecință ce rezidă din buna gestionare a entității economice sunt și efectele sociale indirecte. Deci, datorită investițiilor suplimentare, profitul este reinvestit din nou;

creșterea veniturilor populației, totodată, înseamnă o creștere a nivelului de cerere internă, care devine un factor elementar în dezvoltarea economică, crearea locurilor de muncă, creșterea impozitului veniturilor [9, p. 57]. La nivel macro, dezvoltarea potențialului uman, ca urmare a efectelor pozitive de investiții, este unul dintre factorii de creștere economică și competitivitate a economiei [127, p. 133]. La nivel micro, investițiile generează efecte semnificative reflectate asupra productivității, eficienței și competitivității activităților [124, p. 79].

Un atu al entităților economice de peste hotarele Republicii Moldova este utilizarea soft-urilor de analiză economico – financiară. O particularitate însemnată a acestor programe de analiză este că acestea permit nu doar desfășurarea analizei interne a activității întreprinderii, ci și efectuarea unei analize din punct de vedere a poziției băncii, investitorilor, creditorilor, etc. Acest fapt permite întreprinderii cunoașterea imediată a opiniei privind acordarea de credite sau împrumuturi din partea terților, prin urmare, în cazuri nefavorabile, aceasta poate acționa în vederea înlăturării neajunsurilor, și contractarea, într-un final, a sumelor necesare.

Un punct forte al societăților pe acțiuni este prezența în cadrul acestora a Comisiilor de cenzori, care conform legislației ar trebui să exercite controlul activității economico-financiare a societății. Deja rămâne la latitudinea entității – cât de obiectiv va fi acest control.

Este necesar de menționat că în cadrul societăților cu răspundere limitată – obiect de studiu al prezentei cercetări, nu a fost efectuat un diagnostic complet al potențialului economico-financiar, fapt care a cauzat gestiunea entității prin decizii neargumentate științific și fără încărcătură practică. Ca urmare a propunerilor autorului, „Alvim-Auto” S.R.L. și „Tex-Auto-Pit” S.R.L. au utilizat în formularea deciziilor privind activitatea de viitor, principalele concluzii ale tezei (fapte confirmate de Actele de implementare (Anexa 25.1, 25.2, 25.3)) iar în activitatea „Cloudata” S.R.L. au fost implementate rezultatele obținute în urma cercetării, și anume: entitatea a primit un împrumut de la fondatori destinația căruia a fost achiziționarea inventarului tehnic necesar desfășurării activității, și totodată, pentru a-și spori gradul de lichiditate și diminua costurile, entitatea a casat mijloacele fixe cu durata de utilizare expirată.

3.2. Implementarea Codului de guvernanță corporativă – ca măsură în procesul de eficientizare a managementului corporativ

Conducătorii majorității entităților economice din Republica Moldova trebuie să conștientizeze rolul unui management corporativ eficient pentru buna evoluție a activităților acestora. Prin urmare, pentru a asigura obținerea avantajului competitiv, conducătorii entităților trebuie să accepte faptul că politica de perfecționare a managementului corporativ devine o componentă majoră a dezvoltării întreprinderilor, iar utilizarea principiilor și bunelor practici ale

guvernanței corporative sunt deja scoase în evidență atât la nivelul entităților autohtone, cât și la nivel internațional.

Crizele financiare din Asia, Rusia, America Latină au evidențiat că procedurile de administrare corporativă neaplicabile în practică sau ineficiente prezintă un pericol colosal atât pentru firme, cât și pentru societate. Eșecurile administrării corporative pot fi la fel de distrugătoare ca orice alt șoc economic [118, p. 146].

După criza financiară din Asia, fostul guvernator al Băncii Thaiandei Chatu Mongol Sonakul a menționat [112, p. 10]: „Nu am nici un dubiu că pentru soluționarea crizei economice din Asia guvernul și sectorul corporativ trebuia să colaboreze mai bine. Nu vreau să spun că cauza recentei crize economice a fost colaborarea insuficientă dintre ei. Dimpotrivă, aceștia au colaborat prea bine și s-au înțeles între ei... Criza financiară din Asia a demonstrat că în cazul în care nu există un control transparent, nu se respectă drepturile acționarilor și consiliile de administrație nu sunt responsabile, economiile puternice se pot prăbuși destul de rapid atunci când dispare încrederea investitorilor”.

Oricare ar fi cauza aparentă a înrăutățirii situației financiare, cauza principală a crizei în orice organizație este nivelul scăzut al profesionalismului managementului companiei [33, p. 250]. În aceste condiții, autorul consideră că o entitatea și toți angajații acesteia pot respecta anumite prevederi, drepturi, obligații cu condiția că acestea sunt stipulate în diferite Legi, Regulamente, Instrucțiuni, ordine etc.

Deoarece autorul își propune prin prezenta lucrare să demonstreze rolul diagnosticului în eficientizarea managementului corporativ, vine cu ideea că acest diagnostic ar trebui să fie obligatoriu pentru absolut toate entitățile economice ce desfășoară activitate de antreprenariat pe teritoriul Republicii Moldova (indiferent de genul de activitate, de forma de proprietate, de forma organizatorico-juridică).

Și... vorbind totul despre întreprindere și la nivel de întreprindere, autorul consideră că una din cele mai realizabile și mai eficiente căi de a asigura un management corporativ eficient este diagnosticul oportun al potențialului entității economice; iar acest diagnostic poate fi înfăptuit de către managerii entității sau la ordinea acestora în mod constant doar dacă acești manageri vor avea responsabilitatea socială atât față de proprietari cât și față de salariații firmei. La rândul său, sporirea responsabilității manageriale este o înălțime ce poate fi atinsă prin elaborarea și adaptarea Codurilor de guvernare corporativă, printre principiile cărora, să se enumere numai de cânt – managementul eficient!

În Republica Moldova, Codul de guvernare corporativă a fost elaborat și aprobat încă în 2007 prin Hotărârea Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare (actualmente Comisia Națională a

Pieței Financiare) care era valabil pentru implementare doar societăților pe acțiuni, conținând prevederi aferente drepturilor acționarilor; sarcinile Adunării Generale a Acționarilor, Consiliului Societății, Președintelui Consiliului Societății, Organului executiv; mecanismelor de aplicare pentru protejarea drepturilor acționarilor, etc.

Acesta, este de altfel, primul document juridic în care se explică pe larg noțiunile „corporativ”, „guvernare corporativă”. Potrivit acestui Cod, un element cheie pentru îmbunătățirea eficienței economice îl reprezintă o bună administrare a corporațiilor; administrarea corporațiilor sau guvernarea corporativă fiind sistemul prin care o companie este condusă și controlată [91].

În conținutul Codului de guvernare corporativă sunt enumerate principii și situații concrete pe care persoanele implicate în gestionarea companiei (membrii organului executiv, ai consiliului societății, organelor de supraveghere, acționarii) ar trebui să le urmărească în relațiile reciproce.

Principiile au fost elaborate sub formă de cele mai bune situații din practica națională și internațională și reprezintă un set de standarde de guvernare pentru a ghida managementul companiei și acționarii în aplicarea principiilor generale de conducere eficientă a unei companii.

Este necesar de menționat că la data de 04.03.2016 Codul de guvernare corporativă descris mai sus este abrogat deoarece intră în vigoare noul Cod de guvernanță corporativă, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare la data de 24.12.2015 [87].

Potrivit prevederilor acestui Cod, guvernanța corporativă implică un set de relații între consiliul societății pe acțiuni (denumită în continuare - societate), organul executiv, acționari și alte părți interesate (Stakeholders), și anume angajați, parteneri, creditorii ai societății, autorități locale etc. [87]. Totodată, acest cod vine să enumere și să explice mai în detalii totalitatea drepturilor și obligațiilor Adunării generale a acționarilor, Consiliului societății, organului executiv.

Noutatea noului Cod de guvernanță corporativă constă în recomandarea instituirii unui secretar corporativ care ar contribui la interacțiunea între acționari și organele de conducere ale societății în contextul guvernanței corporative.

O altă noutate a acestuia constă în obligativitatea entităților de interes public (entitate care are o importanță deosebită pentru public datorită domeniului (tipului) de activitate și care reprezintă o instituție financiară, un organism de plasament colectiv în valori mobiliare, o societate de asigurări, un fond nestatal de pensii, o societate comercială ale cărei acțiuni se cotează la bursa de valori [97]) să se conforme prevederilor acestuia timp de 6 luni de la data

intrării în vigoare (fapt ce nu a fost prevăzut în Codul precedent); iar pentru celelalte societăți pe acțiuni – conformarea este benevolă [87].

Însă, cu toate că guvernanta corporativă a apărut ca rezultat al numeroaselor eșecuri din domeniul privat, într-un timp scurt, ceea ce a dus la pierderea încrederii investitorilor în capacitatea managerilor de a conduce și gestiona marile corporații sau instituții publice; sau în cazul Republicii Moldova – ca necesitate pentru reformarea proprietății și privatizare, adoptarea Codului de guvernanta corporativă și implementarea managementului corporativ nu ar trebui să se limiteze doar la societățile pe acțiuni.

Managementul corporativ eficient este activitatea de gestiune a entității pe parcursul întregului ciclu de viață, prin: planificare, implementare, control, raportare capabilă să genereze efectele, rezultatele scontate. Managementul corporativ, odată implementat oferă entității economice și fondatorilor acesteia o serie de avantaje economice (figura 3.4.).

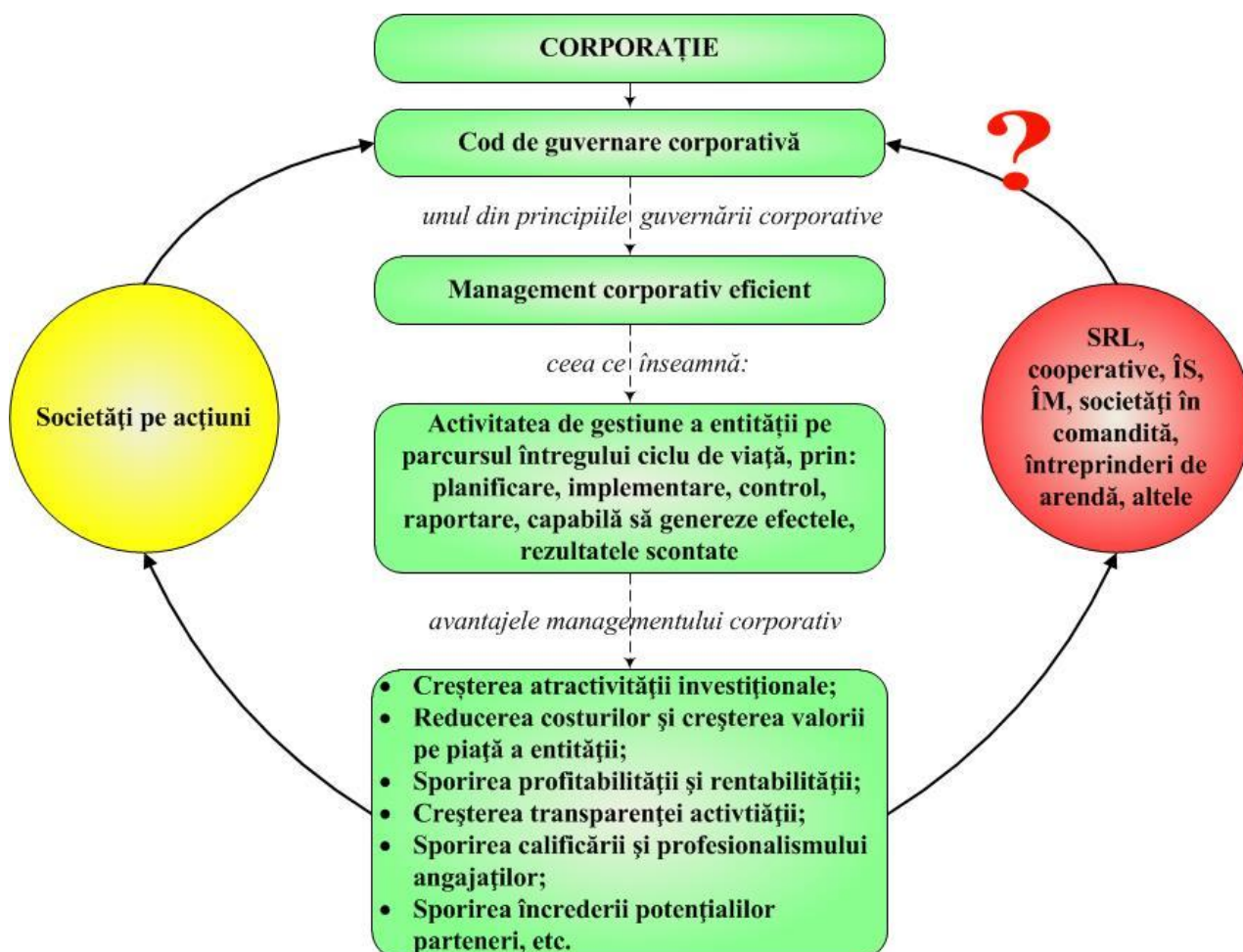

Fig. 3.4. Necesitatea managementului corporativ

Sursa: [43, p. 142]

Prin urmare, apar întrebările: Oare entitățile economice cu o formă organizatorico-juridică diferită de societățile pe acțiuni nu au nevoie de planificare, implementare, control,

raportare în activitatea sa? Nu au nevoie de generarea rezultatelor scontate? Nu au nevoie de multiplele avantaje pe care le oferă managementul corporativ? Nu pot pretinde sau nu au necesitatea de a implementa managementul corporativ?

Mai mult ca atât, ținând cont de faptul că pe teritoriul Republicii Moldova, marea parte a entităților au forma organizatorico-juridică alta decât societatea pe acțiuni (societăți pe acțiuni - doar 4596 entități din numărul de 170703 entități înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova la data de 01.06.2016 (tabelul 3.1.)), crește vertiginos necesitatea perfecționării managementului acestor entități.

Tabelul 3.1. Persoane juridice și întreprinzători individuali la 01.06.2016 pe teritoriul Republicii Moldova

Nr. crt.	Forma organizatorico-juridică	Număr	Cota (%)
1.	Societăți cu răspundere limitată	93673	54,87
2.	Întreprinzători individuali	61877	36,25
3.	<i>Societăți pe acțiuni</i>	4596	2,69
4.	Cooperative	3945	2,31
5.	Organizații necomerciale	1878	1,10
6.	Întreprinderi de stat și municipale	1566	0,92
7.	Altele (societăți în comandită, întreprinderi de arendă,)	3168	1,86
TOTAL		170703	100

Sursa: elaborat de autor, în baza sursei bibliografice 130.

Structura entităților economice din Republica Moldova, conform formei organizatorico-juridice se prezintă în figura 3.5.:

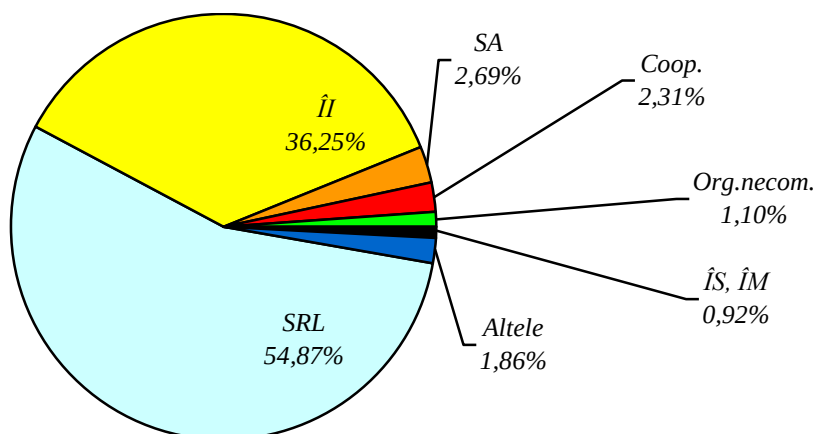

Fig. 3.5. Structura entităților economice din Republica Moldova, conform formei organizatorico-juridice, la 01.06.2016

Sursa: elaborată de autor, în baza sursei bibliografice 130.

Din tabelul 3.1. și figura 3.5., este clar evidențiat faptul că societăți pe acțiuni în Republica Moldova, la data de 01.06.2016 sunt doar 4596, ceea ce semnifică 2,69% din totalul entităților economice din țară. Dacă e să ne menținem pe poziția managementului corporativ doar pentru societățile pe acțiuni, atunci ce rezultă? O grijă considerabilă față de aceste entități din partea statului: elaborarea Codului de guvernanță corporativă; impunerea prin codul dat exercitarea unui management corporativ eficient... Dar cum rămâne cu celelalte entități economice?

Autorul consideră că, indiferent de forma organizatorico-juridică a entității economice, indiferent de mărimea ei, dacă este formată prin asociere de membri, implementarea managementului corporativ prin adoptarea unui Cod de guvernanță corporativă este necesară.

Și chiar dacă ar părea retorică întrebarea: Cod de guvernanță corporativă pentru întreprinderile mici și mijlocii, pentru S.R.L. și cooperative?, răspunsul ar fi unul afirmativ, acest cod are dreptul la existență [43, p. 144].

Odată ce a fost aprobat primul Cod de guvernanță corporativă (în Marea Britanie), foarte multe state ale lumii, în vederea perfecționării managementului entităților au recurs la elaborarea propriilor Coduri de guvernanță corporativă [43, p. 144]. În Anexa 22 este prezentată o retrospectivă privind țările ce au elaborat și aprobat propriul Cod de guvernanță corporativă (sub formă de coduri, ghiduri, set de principii) și anul aprobării.

Dinamica aprobării Codurilor de guvernanță corporativă este prezentată în figura 3.6.:

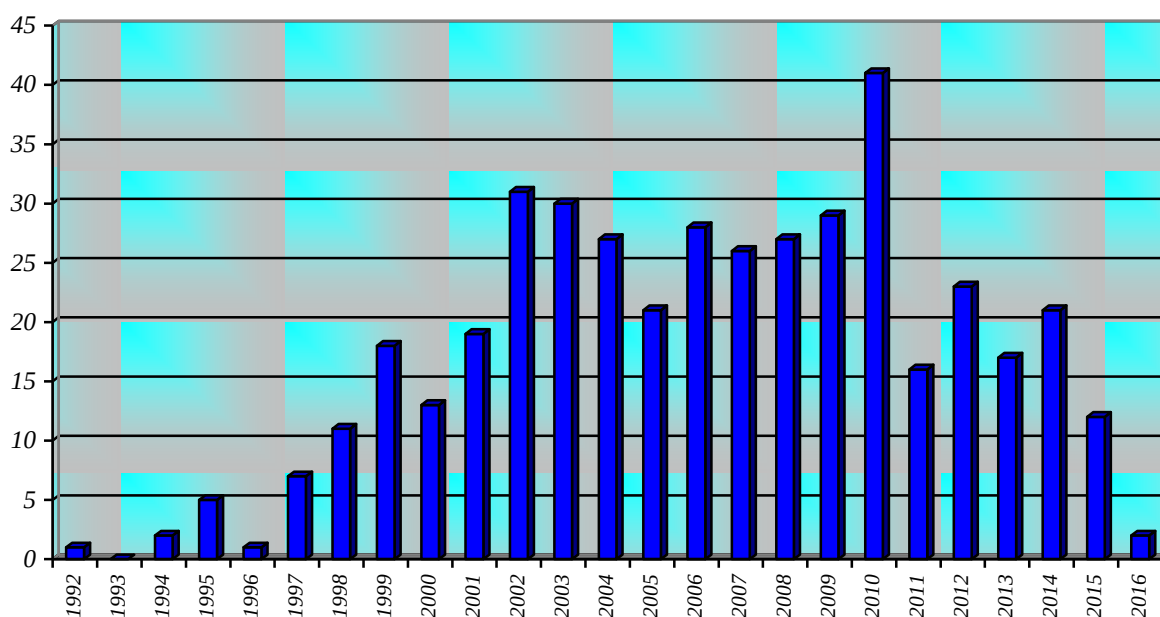

Fig. 3.6. Dinamica elaborării Codurilor de guvernanță corporativă (mai multe la nivel de țară)

Sursa: elaborată de autor, în baza sursei bibliografice 194.

În baza informației obținute la data de 21.07.2016 din partea Comisiei Naționale a Pieței Financiare a Republicii Moldova, se constată că până la momentul de față, doar 50 de entități de interes public din Republica Moldova au aprobat propriile Coduri de guvernare corporativă (dintre care - 11 bănci comerciale) (Anexa 24).

Din câte se observă, anume băncile comerciale sunt cei mai disciplinați aderenți la Codul de guvernare corporativă. În aprilie 2010, Banca Națională a Moldovei (BNM) le-a impus elaborarea și respectarea obligatorie a Codului, printr-un document special – Regulamentul cu privire la sistemul de control al băncilor. Din cele 11 bănci funcționale, nu există nici una care să nu respecte principiile actului respectiv [114].

La un moment dat, băncile din Republica Moldova au simțit necesitatea unei gestionări mult mai eficiente pentru a fi active și competitive pe piața locală [43, p. 146]. Codul de guvernare corporativă le permite să delimiteze clar responsabilitățile în cadrul băncilor, să-și elaboreze strategii de dezvoltare și politici interne de administrare a riscurilor, ceea ce le garantează stabilitate financiară și sporirea competitivității pe piață [114]. Stabilitatea financiară fiind acea stare în care mecanismele economice de formare a prețurilor, de evaluare, divizare și gestionare a riscurilor financiare funcționează suficient de bine pentru a contribui la creșterea performanței economice [51, p. 90].

Codul de guvernare corporativă include un set de reguli și principii de care se conduc cei implicați în gestiunea, planificarea strategică și acțiunile entității economice, însă unul din principiile de bază ale acestuia, cel de altfel responsabil de sporirea profitabilității și rentabilității entității economice, este principiul managementului corporativ eficient. Și dacă e să urmărim informația prezentată în Anexa 23, se va observa că în nici unul din Codurile de guvernare corporativă ale băncilor comerciale din Republica Moldova acest principiu nu lipsește.

Potrivit noului Cod de guvernare corporativă, care a intrat în vigoare la 04.03.2016, absolut toate entitățile economice de interes public, urmează să se conforme prevederilor acestuia tip de 6 luni de la data intrării în vigoare a acestuia, prin urmare sub incidența acestei prevederi cad entitățile care au o importanță deosebită pentru public datorită domeniului (tipului) de activitate și care reprezintă:

- instituție financiară,
- un organism de plasament colectiv în valori mobiliare,
- societate de asigurări,
- un fond nestatal de pensii,
- societate comercială ale cărei acțiuni se cotează la bursa de valori.

Importanța elaborării acestor Codurilor de governanță corporativă reiese și din faptul că anual pe teritoriul Republicii Moldova își încep activitatea mii de entități economice, care cu părere de rău, în mare parte, din cauza unui management defectuos ajung să falimenteze. În figura 3.7. autorul prezintă dinamica înregistrării și radierii întreprinderilor în/din Registrul de Stat pentru perioada 2000 – I trimestru al 2016:

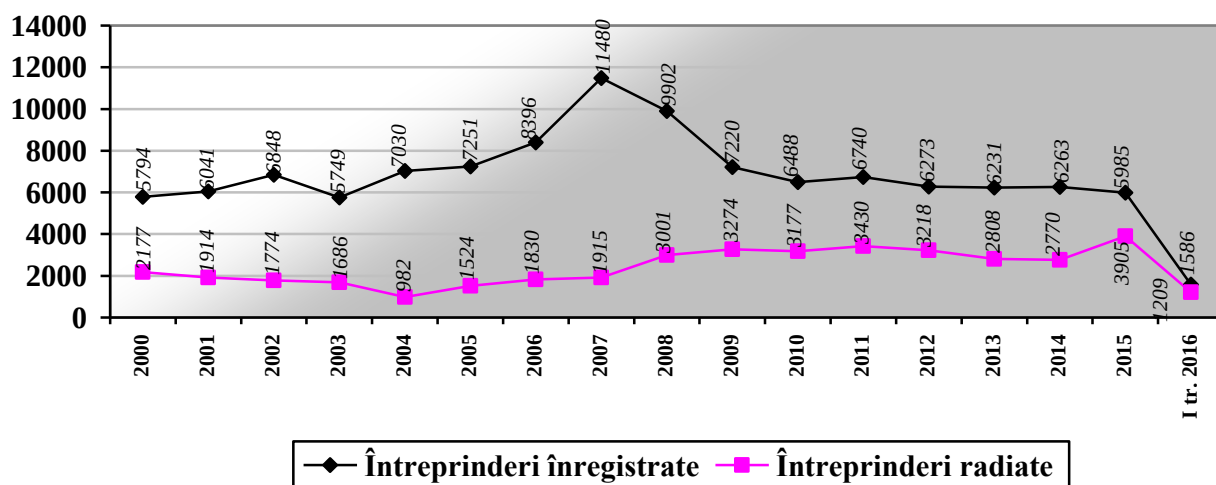

Fig. 3.7. Dinamica înregistrării și radierii întreprinderilor în/din Registrul de Stat pentru perioada 2000 – I trimestru al 2016

Sursa: elaborată de autor, în baza sursei 130.

Analiza datelor prezentate în figura 3.7. demonstrează o creștere a ritmului de înregistrare al întreprinderilor începând cu anul 2000 către anul 2007, pe când începând cu anul 2008 situația se schimbă brusc în sensul diminuării numărului de entități înregistrare. Spre exemplu, doar în anul 2007 au fost înregistrare în Registrul de Stat 11480 întreprinderi, pe când în anul 2015 doar 5985 (ceea ce înseamnă că numărul întreprinderilor înregistrate s-a redus din acel an de practic în jumătate). O altă situație ce bate alarma este apropierea din ce în ce mai mult a numărului de întreprinderi radiate din Registrul de Stat de numărul de întreprinderi înregistrate. Acest fapt este mult mai vizibil pentru anul 2015: 5985 întreprinderi înregistrare și tocmai 3905 întreprinderi radiate. O situație și mai dură se vizualizează pentru primul trimestru al anului 2016: 1586 întreprinderi înregistrare și tocmai 1209 întreprinderi radiate.

Un alt argument în elaborarea Codului de governanță corporativă prin includerea în acesta a principiului „managementului eficient” reiese și din faptul că de eficiența managementului entităților economice depinde și soarta angajaților din cadrul lor. Și dacă ne referim la societățile cu răspundere limitată, atunci vorbim despre un număr de 257147 de

salariați ceea ce constituie 69,70% din totalul numărului de salariați în Republica Moldova la nivelul anului 2014 [121].

Dacă e să e să ne referim la nivel de țară, atunci, cu siguranță că și cifra de afaceri pe care entitățile economice cu forma organizatorico-juridică – S.R.L. – o înregistrează timp de un an de zile și care, pe de o parte reprezintă indicatorul cheie ce caracterizează eficiența activității acestora, iar pe de altă parte – sursa de bază de formare a veniturilor impozabile, ar trebui să fie un indice ce sporește argumentele în vederea disciplinării entităților economice prin obligarea acestora să desfășoare activități profitabile în baza unui Cod de guvernanta corporativă.

În figurile 3.8. și 3.9. autorul prezintă coraportul dintre numărul de angajați și cifra de afaceri în funcție de formele organizatorico-juridice ale entităților economice ce își desfășoară activitatea de antreprenariat pe teritoriul Republicii Moldova:

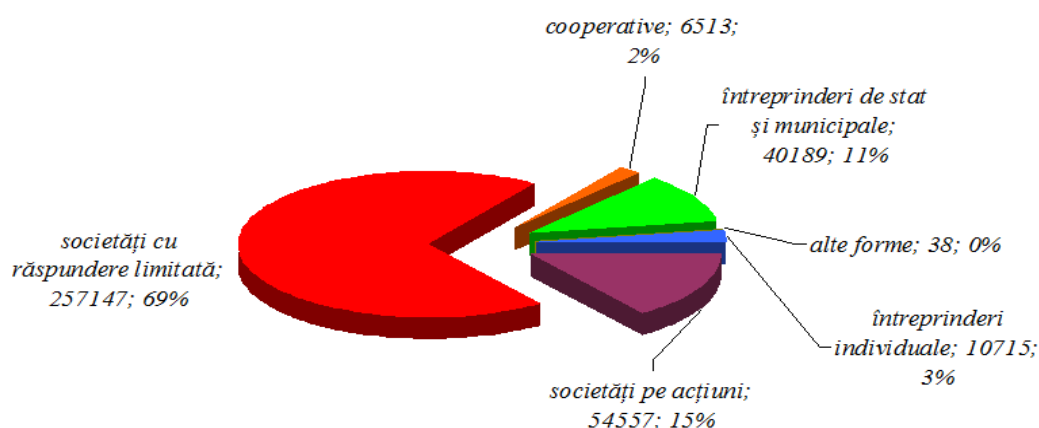

Fig. 3.8. Numărul mediu de salariați în întreprinderi, pe forme organizatorico-juridice pentru anul 2014 (persoane, %)

Sursa: elaborată de autor, după 121.

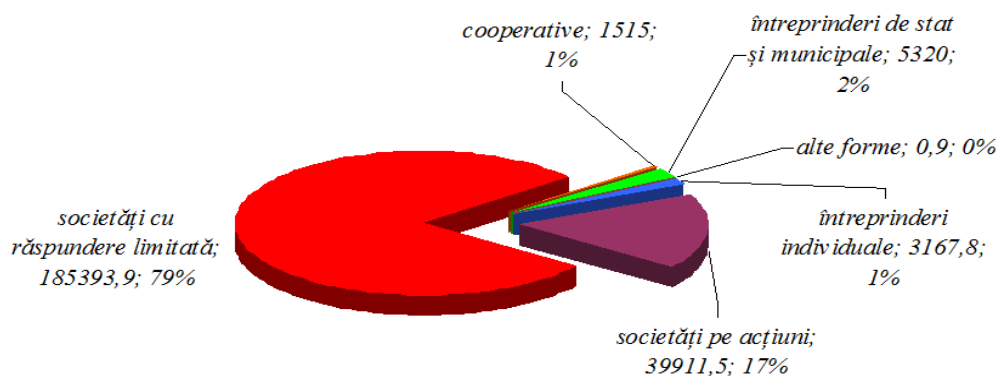

Fig. 3.9. Cifra de afaceri la nivel de întreprindere, pe forme organizatorico-juridice pentru anul 2014 (mii lei, %)

Sursa: elaborată de autor, după 121.

Din figurile 3.8. și 3.9., cu siguranță este evident faptul că importanța care trebuie acordată societăților cu răspundere limitată prin disciplinarea și responsabilizarea managerilor este colosală, deoarece de eficiența managementului acestor entități nu depinde doar !!! profitul proprietarilor (ceea ce la fel este destul de important), dar și siguranța locurilor de muncă și viitorul a 257147 persoane; și totodată de eficiența managementului acestor entități depinde valoarea veniturilor bugetare acumulate prin intermediul impozitelor pe venit achitate de către acestea la bugetul de stat – surse care ulterior vor servi pentru acoperirea cheltuielilor bugetare. Prin urmare: cu cât sunt mai responsabilizați managerii și orientați spre eficiența activităților pe care le gestionează cu atât sunt mai sigure locurile de muncă a unui număr enorm de angajați, cu atât rata șomajului scade sau cel puțin nu se majorează, cu atât sunt mai impunătoare prevalările la bugetul de stat sub forma impozitelor pe venit achitate de către aceste entități.

Cercetătorii Țugui A., Bîrcă A., Chelariu G., afirmă că rezultatele sau performanțele unei firme variază în funcție de atitudinea persoanelor însărcinate cu guvernanta față de evenimentele care se produc atât în interiorul, cât și în exteriorul ei [139, p. 42].

Implementarea guvernantei corporative în cadrul entităților economice cu cel puțin 2 fondatori presupune parcurgerea următoarelor etape:

1. Separarea managementului strategic de cel operațional. Transferul funcțiilor de conducere cu entitatea de la proprietari către manageri permite proprietarului să se concentreze pe obiective strategice mai largi ale activității sale.
2. Organizarea activității consiliului de administrație și manageri. Un sistem eficient de guvernanta corporativă prevede stabilirea de stimulente pentru membrii consiliului de administrație sau a managerilor în vederea respectării intereselor proprietarilor afacerii. De obicei, rezultatul financiar total al companiei este grav afectat de dezechilibrul de interese față de management, deoarece fiecare manager tinde să fie responsabil doar pentru sfera sa de activitate, neurmărind imaginea de ansamblu.
3. Introducerea transparenței financiare și manageriale. Elaborate în conformitate cu prevederile Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS), Situațiile financiare ale entităților permit companiei să „prevadă” rezultatele financiare înainte de finele anului fiscal și din timp să poată lua măsuri și implementa pentru a obține un rezultat mai bun. În absența unei raportări financiare internaționale, conducerea entităților economice funcționează orbește, iar proprietarul vede rezultatul absolut neașteptat al companiei doar după finisarea anului de gestiune.
4. Determinarea factorilor valorii companiei. Managerii companiei trebuie să gândească ca proprietarii, de aceea remunerația lor ar trebui să depindă de activitățile lor,

contribuind la crearea valorii. Factorii valorii companiei pot fi măsurați prin indicatori-cheie de performanță, care includ, de exemplu, rata de menținere a clientului, profitul brut, costurile de depozitare, costurile de livrare, etc. Pe când, motivarea celorlalți lucrători ar trebui să fie legat de indicatori-cheie de performanță pentru realizarea cărora aceștia sunt responsabili.

Managementul corporativ realizat eficient bazat fiind pe un Cod de guvernanță corporativă va asigura mecanismul pentru protejarea intereselor tuturor agenților economici, inclusiv a investitorilor. Este evident faptul că astfel de efecte negative ale unui management corporativ deficient precum sustragerea activelor sau fluxurilor de numerar ale entității de către manageri, anumiți acționari, prin încheierea tranzacțiilor dubioase, constituie o încălcare directă a drepturilor investitorilor și, prin urmare, conduce la reducerea solvabilitatea entității.

Managementul corporativ deficient generează o luptă pentru controlul între diferiți subiecți cointeresați: actualii și potențialii acționari, manageri, personal. Adesea unul dintre instrumentele folosite în aceste neînțelegeri este procedura de faliment. Această luptă pentru controlul asupra entității patrimoniale sustrage managerii și acționarii de la activitatea operațională și investițională. Toate acestea generează consecințe negative pentru situația financiară a entității [44, p. 147].

Imperfecțiunea managementului corporativ (sau – instabilitatea drepturilor de proprietate) face ca atât acționarii cât și managerii să prețuiască mai puțin reputația întreprinderii, precum și istoria creditară a acesteia. Ca urmare, adesea survine o politică financiară de scurtă durată și cu risc înalt, iar uneori chiar și reticența privind achitarea datoriilor.

Sistemul managerial corporativ perfect – reprezintă o condiție preliminară restructurării entității, prin înlocuirea proprietarilor și managerilor ineficienți care nu au reușit să realizeze o afacere profitabilă și stabilă din punct de vedere financiar. Prin urmare, ineficiența managementului corporativ poate conduce la situația când entitatea patrimonială nu este capabilă să genereze fluxuri financiare necesare pentru stingerea datoriilor.

După părerea autorilor A.Shleifer și R.Vishny, în companiile cu concentrarea înaltă a capitalului se observă probleme legate de administrarea corporativă neadecvată, în special, lezarea drepturilor acționarilor minoritari [190, p. 995]. Adesea, asociații majoritari, bazându-se anume pe concentrarea proprietății, nu au nevoie de acordul asociaților minoritari pentru a aproba anumite decizii.

Prin urmare, în lipsa unor mecanisme eficiente de protecție a drepturilor asociaților cointeresați în prosperitatea afacerii (mai ales în cazul când cota acestora este minoritară), entitatea patrimonială își pierde capacitatea de a atrage capital suplimentar prin intermediul

atragerii co-fondatorilor. O astfel de limitare a flexibilității financiare afectează enorm solvabilitatea întreprinderii. Studiile Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE – organizație internațională a acelor națiuni dezvoltate care acceptă principiile democrației reprezentative și a economiei de piață libere) au permis evidențierea a 5 principii cheie a guvernanței corporative eficiente (figura 3.10.):

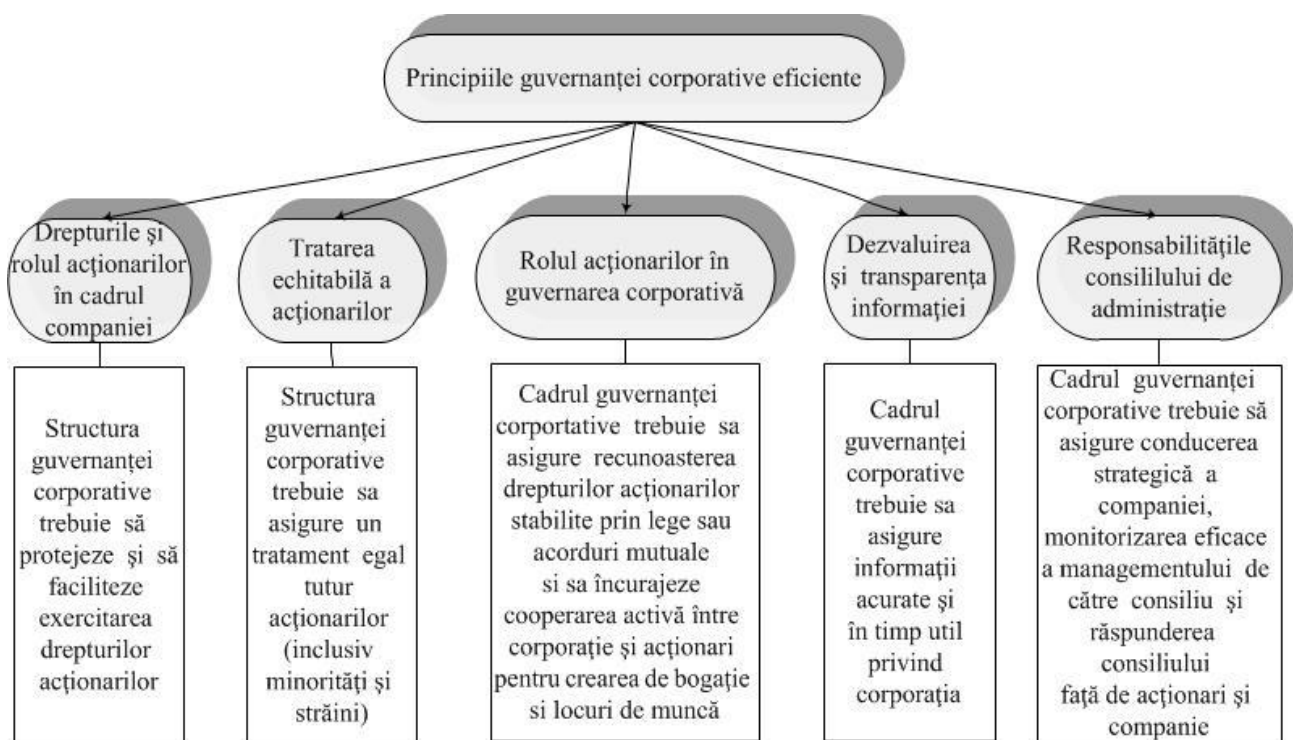

Fig. 3.10. Principiile guvernanței corporative eficiente

Sursa: elaborat de autor, adaptat după 118, p. 148.

Asigurarea, cu scopul protecției intereselor acționarilor, a dezvoltării sistemului de control corporativ – a fost recomandarea dată de economiștii Hîncu R. și Biloacaia S. în articolul *Analiza comparativă a dezvoltării piețelor de capital din țările dezvoltate și în curs de dezvoltare din UE și Republica Moldova, pe baza abordării indicativ-funcționale*. În baza practicii UE, autorii consideră că obligarea companiilor, admise spre tranzacționare pe BVM, să adopte Codul de guvernanță corporativă, sau să argumenteze, în conformitate cu principiul „respectă sau explică”, imposibilitatea aprobării acestuia, sunt soluțiile ce ar asigura dezvoltarea PVM autohtone [84, p. 65].

Însă, continuând gândul început în capitolul I, autorul consideră că aceste practici sunt real de implementat și în cadrul entităților economice cu o altă formă organizatorico-juridică, ceea ce va favoriza sporirea responsabilizării sociale a managerilor.

Elementele-cheie ale sistemului managerial corporativ eficient includ [112]:

- factori externi:
 - starea generală a economiei;
 - tradițiile culturale;
 - actele legislative și normative și mecanismele de aplicare: legislația privind înființarea și funcționarea întreprinderilor de diverse forme de proprietate și organizare juridică; legislația privind protecția drepturilor investitorilor; legislația privind falimentul; legislația cu privire la piața financiară;
 - reglementarea pieței financiare;
 - infrastructura informațională: standardele raportării financiare; standarde de audit; cerințele față de integralitatea, acuratețea și promptitudinea prezentării informației;
 - piețe: piața de capital, piața forței de muncă (în special – manageri) ș.a.
- factori interni (factori ai întreprinderii):
 - documentele de constituire ale întreprinderii: dreptul de a participa, al asociaților și investitorilor, la luarea deciziilor strategice; în stabilirea consiliului de administrație și conducere; mecanismele de protecție împotriva tranzacțiilor abuzive; etc.;
 - transparența: actualitatea, exactitatea și caracterul complet al informației referitor la situația financiară a entității; datoriile sale; structura proprietății;
 - procedura de alegere și funcționare a consiliului de administrație și a managementului entității.

Gestionarea corporativă este, de asemenea, un factor important în luarea deciziei de investire. Prin urmare, potrivit statisticelor, peste 80% din investitori declară disponibilitatea de a plăti mai mult pentru cotele părți ale societății ce se caracterizează printr-un management corporativ eficient, comparativ cu acțiunile societăților cu un management corporativ deficient [44, p. 148].

Practica echitabilă a unui management corporativ reprezintă o garanție a faptului că entitatea ia în considerare interesele unei game largi de părți cointerestate, și că conducerea acestei întreprinderi poartă răspundere pentru activitatea desfășurată. Acest lucru, la rândul său, ajută la menținerea încrederii investitorilor, atât a celor autohtoni cât și a celor străini, precum și la atragerea mai multor investiții pe termen lung.

Nivelul scăzut al practicii de gestionare corporativă are un impact negativ asupra atragerii investițiilor, precum și contribuie la apariția problemelor de nivel național și regional.

Începând cu mijlocul anilor '90 către perfecționarea managementului corporativ și-au îndreptat eforturile investitorii, autoritățile, managerii, atât în țările cu o economie dezvoltată cât și în cele cu economie în tranziție, și instrumentul folosit pentru a atinge acest obiectiv a fost

anume elaborarea și implementarea Codurilor de guvernanță corporativă. Obiectivele lor constau în asigurarea dezvoltării informațiilor necesare utilizatorilor în vederea evaluării juste a performanțelor și practicilor de administrare a companiilor și nu a prescrierii detaliate a unui comportament corporativ.

Anterior, în capitolul I a fost menționat faptul că în Republica Moldova Codul de guvernanță corporativă a fost adoptat pentru prima dată prin Hotărârea Comisiei Naționale a valorilor mobiliare nr. 28/6 din 01.06.2007 (publicat în Monitorul Oficial nr. 86-89 din 22.06.2007) [91], urmat de aprobarea unui Cod nou de guvernanță corporativă aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 67/10 din 24.12.2015.

Importanța elaborării și aplicării acestui Cod de guvernanță corporativă în Republica Moldova este vădită, fiind condiționată de un șir de momente, inclusiv:

- integrarea țării în procesele de globalizare, care presupune necesitatea armonizării legislației autohtone cu standardele internaționale;
- posibilitatea realizării unui management eficient în vederea dezvoltării cu succes a afacerii proprietarilor;
- posibilitatea prevenirii în baza Codului a eventualelor conflicte corporative, diminuării abuzurilor de serviciu și reducerii nivelului de corupere a persoanelor cu funcții de răspundere ale companiilor;
- posibilitatea aplicării practicii de soluționare a conflictelor corporative la nivel de întreprindere, până a se adresa în instanțele de judecată;
- posibilitatea promovării unei imagini benefice a întreprinderilor vizavi de investitori și parteneri;
- posibilitatea soluționării în baza Codului a unor chestiuni reglementate insuficient de cadrul legal existent, etc.

Cu toate acestea, practica a demonstrat, în primul rând, necesitatea de perfecționare a actelor normative și legislative în vigoare, precum și extinderea continuă a cadrului juridic, elaborarea de standarde și norme de reglementare a acelor aspecte ale sistemului managerial corporativ, care până în prezent nu au fost atinse.

O altă problemă, mult mai importantă, constă în asigurarea aplicării și executării cât mai eficiente a actelor normative și legislative în vigoare. Prin urmare, nivelul gestionării corporative în țară va depinde în mare măsură de nivelul de aplicabilitate al cadrului juridic.

O atenție deosebită trebuie acordată și sporirii nivelului culturii afacerilor în Republicii Moldova.

Astfel, pentru perfecționarea sistemului de gestionare corporativă este necesar un imbold din exterior, prin aplicarea în mediul de afaceri a ideilor și principiilor elaborate și utilizate în țările ce posedă mecanisme stabile și eficiente.

În vederea perfecționării managementului corporativ, atât organizații și instituții naționale cât și internaționale, organizează mese rotunde (având ca tematică – managementul corporativ), asigură diverse proiecte de sporire a calității managementului corporativ, printre acestea se enumără:

Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică a inițiat organizarea mai multor mese rotunde;

- Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD – oferă finanțări de proiecte pentru bănci, întreprinderi industriale și comerciale, adresându-se atât noilor inițiative cât și companiilor deja existente; de asemenea, colaborează și cu societăți din sectorul public pentru a sprijini privatizarea acestora, restructurarea întreprinderilor de stat și îmbunătățirea serviciilor municipale sau comunale);
- Comisia Națională a Pieței Financiare (autoritate autonomă a administrației publice centrale, responsabilă față de Parlament, care autorizează și reglementează activitatea participanților pe piața financiară nebanară, precum și supraveghează respectarea legislației de către ei), etc.

Cu toate acestea, foarte important este ca aceste măsuri să fie susținute de eforturile subiecților entităților economice (manageri, investitori, și alte grupuri de interese).

Un management corporativ perfect și eficient va putea asigura:

- protejarea drepturilor tuturor asociațiilor (inclusiv a celor străini) prin asigurarea accesului la informație și transparența acesteia;
- facilitarea proceselor de îmbunătățire a indicatorilor economico-financiar ai entităților, sporind volumul profiturilor și exportului;
- creșterea credibilității entităților în fața investitorilor străini care va stimula aflulul resurselor financiare în economia națională;
- sporirea calificării și profesionalismului angajaților entităților;
- cultivarea culturii și eticii administrării corporative.

Prin urmare, măsurile întreprinse în vederea perfecționării managementului corporativ trebuie să devină parte componentă a strategiei de dezvoltare a societății. Iar pentru aceasta, este necesară participarea activă în acest program a tuturor participanților la relațiile de piață. În caz contrar, toate acțiunile se vor limita la adoptarea declarațiilor, realizarea proiectelor, care au foarte puțin în comun cu mediul de afaceri corporativ.

Principalele obstacole în calea adoptării guvernantei corporative eficiente sunt următoarele:

1. Marea parte a managerilor au ferm convingerea că trebuie să câștige bani doar pentru ei înșiși. Ca urmare, aceștia sunt implicați în tranzacții în primul rând care satisfac propriile lor interese și nu caută să pună în aplicare în companiile pe care le gestionează tehnici eficiente ale guvernantei corporative.
2. Nu este stabilit sistemul de raportare a rezultatelor activității față de proprietarii afacerii. Unii manageri greu se adaptează necesității de a raporta proprietarilor companiei. Activitățile acestora sunt, de obicei, îndreptate pentru a obține pe termen scurt câștig personal, mai degrabă decât să dezvolte planuri de dezvoltare strategică pe termen lung, lucru care este imposibil fără restructurare complexă și costisitoare.
3. Unii din proprietari mai rămân cu convingerea că tradițiile managementului centralizat sunt cele ce pot garanta succesul afacerii – se dau comenzi, se fac pedepse ... și doar în astfel de condiții conducătorii se simt „în largul lor”. Multora le este complicat să conștientizeze că de fapt profitabil pentru afacere ar fi să se ia în considerare interesele clienților, angajaților, partenerilor de afaceri.
4. Companiile acordă destul de mult timp pentru crearea Consiliului de directori, uitând că acesta nu funcționează în mod izolat de infrastructura entității. Consiliul de directori acceptă decizii echilibrate, dar ele nu funcționează. De multe ori se poate observa următoarea imagine: compania a creat un consiliu de directori și se așteaptă ca toate de la sine se vor îmbunătăți; conflictele se vor rezolva. Acest lucru aproape niciodată nu se produce. Prin urmare, proprietarii companiei ar trebui să fie pregătiți pentru faptul că introducerea guvernantei corporative – este un proiect complex, care necesită o pregătire semnificativă și o abordare integrată la punerea în aplicare.

Guvernanța corporativă începe numai atunci când conducătorul conștientizează beneficiile economice ale interacțiunii dintre interesele publicului, clienților, angajaților etc.

Urmărind scopul analizării guvernantei corporative, se desprind câteva idei de avansat și dezvoltat, cum ar fi: guvernanța corporativă nu presupune numai supravegherea și stimularea în scopul obținerii de performanțe, ci ea trebuie să încurajeze experimentele și practicile avansate, să aducă o contribuție decisivă nu numai în apărarea intereselor investitorilor, ci și la asigurarea stabilității sociale, încurajarea mobilității și creșterii calitative a capitalului uman, desfășurarea ordonată a proceselor de producție, evitarea unei mișcări haotice a prețurilor relative, strânsa corelare cu valorile culturale. Așadar, e de realizat ideea că modelarea guvernantei corporative în condiția existenței un Cod de guvernanță corporativă este necesar a fi integrată în condițiile

procesului de transformare, în strategia entităților naționale de dezvoltare sustenabilă, aliniindu-se la restructurarea principalelor ramuri din economie sau la reforma sectorului serviciilor sociale.

Toate acestea vor crea premisele viitoarelor performanțe economice și vor crește capacitatea de adaptare a economiei naționale la modificările impuse de integrare și globalizare sau vor fi ele însele derivate din aceste fenomene.

Indiferent de modelul adoptat, implementarea normelor de gestionare corporativă impune respectarea următoarelor principii:

- drepturile și tratamentul echitabil al asociațiilor;
- rolul grupurilor de interese (stakeholders);
- Consiliul de administrație și supraveghere a conducerii;
- transparența și asigurarea accesului la informații.

Unele dintre măsurile ce se pot lua în ceea ce privește dezvoltarea culturii guvernantei corporative la noi în țară sunt:

- creșterea eforturilor și concertarea acestora în vederea impunerii unui *Cod obligatoriu de guvernanță corporativă*;
- dezvoltarea unor societăți de consultanță autorizate și a unor agenții de rating independente care să furnizeze contra cost analize și informații prețioase pentru investitorii interesați;
- îmbunătățirea sistemului juridic prin reformarea acestuia și încurajarea asociațiilor și oamenilor de afaceri în implicarea privind elaborarea de regulamente, norme, legi referitor la guvernanța corporativă;
- sporirea exigențelor organismelor de supraveghere a piețelor și a vitezei de reacție în cazul constatării încălcării prevederilor actelor legislative și normative în vigoare;
- creșterea transparenței și a credibilității managementului societăților prin participarea în cadrul Consiliului de administrație a unor persoane independente;
- încurajarea salariaților pentru a face publice practicile ilegale observate în compania în care activează.

Până la urmă, concluzia finală privind alegerea sau dezvoltarea unui anumit model de guvernanță corporativă de către entitățile din Republica Moldova nu se rezumă la găsirea modelului ideal, ci la faptul că indiferent de modelul de guvernanță ales, nu societatea există pentru ca oamenii de afaceri și corporațiile să profite de pe urma ei, ci afacerile există pentru a satisface necesitățile sociale [39, p. 205].

Potrivit experților, probleme de management pot fi în toate companiile, indiferent dacă sunt cu cotă de stat sau sunt private. Mult mai important trebuie să fie echilibrul dintre puterea consiliului de administrație și asociați. Astfel, bunele practici ale guvernantei corporative vor ajuta societățile să-și stabilească roluri și responsabilități clare, să se extindă într-un mod durabil, dar și să-și asigure un control intern structural și substanțial.

De asemenea, autorul menționează următoarele direcții în activități menite să îmbunătățească managementul corporativ și să sporească nivelul de transparență al entităților economice:

1. Entitățile economice trebuie să își schimbe mentalitatea. Transparența, mai ales cea informațională, atitudinea egală față de acționari și controlul asupra managementului au fost (și sunt în continuare) absolut improprii pentru multe entități economice pe toata durata funcționării lor. Realizarea principiilor de management corporativ este percepută de acestea drept un proces străin, o activitate căreia nu i se merită de acordat atenție.

În afara de aceasta, în Republica Moldova nu există standarde de calificare în domeniul managementului corporativ pentru persoane fizice desemnate să controleze eficacitatea lui. Această afirmație se referă atât la existența standardelor pentru directori corporativi, cât și pentru angajați ai organelor de control de stat. În cercurile publice generale deocamdată nu este înțeleasă corect importanța atribuită managementului corporativ în atragerea investițiilor spre exemplu. Pentru îmbunătățirea culturii corporative este necesar să se elaboreze programe corespunzătoare de educare și să se întreprindă acțiuni importante de informare (mai ales în regiunile Republicii Moldova). În această privință, trebuie implementate următoarele măsuri:

- constituirea organelor instituțiilor abilitate de stat pentru care vor avea drept obiectiv elaborarea și diseminarea politicii unice de informare și educare și exercitare a funcțiilor de coordonare în sfera managementului corporativ;
- elaborarea de standarde profesionale de calificare în domeniul managementului corporativ pentru angajații organelor de control de stat, precum și pentru directori corporativi;
- formularea cerințelor obligatorii pentru persoane fizice implicate în management corporativ privind corespunderea lor standardelor profesionale de calificare.

2. Pe măsura ce practica managementului corporativ se dezvoltă, este necesară realizarea unei serii de acțiuni pentru reînnoirea conținutului din Codul de guvernanță corporativă. Recomandările din Codul care au confirmat avantajul său practic și au fost recunoscute în mediul de afaceri, trebuie asigurate pe calea legislativă. Ultimele tendințe din practica internațională în ceea ce privește reglementarea managementului corporativ, arată că

unele prevederi care înainte au avut un caracter recomandat pentru respectare liberă, la ora actuală devin o parte reală din baza legislativă și normativă. Pentru entitățile economice din Republica Moldova, cel mai important este faptul ca aceste noutăți să ia în considerare la maxim particularitățile și condițiile de activitate ale acestora și să contribuie la favorizarea desfășurării activității.

3. Este necesar intensificarea eforturilor necesare pentru introducerea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (pentru toate entitățile economice trebuie fixată o dată obligatorie de trecere la aceste standarde). Totodată, evidența financiară și contabilă conform Standardelor Internaționale de Raportare Financiară trebuie considerată de proprietarii entităților nu numai ca condiția prealabilă pentru atragerea de resurse financiare externe, ci și ca un mod de control mai riguros al managementului.

În viitorul apropiat, după cum consideră unii economiști, este de așteptat activizarea proceselor de absorbție, îndeosebi în acele ramuri, unde absorbția nu necesită resurse financiare considerabile, gradul de raționalizare al acestor procese este înalt (spre deosebire de politica anterioară a crizei, aceea de acaparare a oricăror obiecte potențial rentabile), creșterea numărului de comasări și absorbții legat de costul mic și problemele financiare ale corporațiilor [22].

Prin urmare, mergând mai departe într-o succesiune logic, se constată că este vorba și despre aplicarea riguroasă a criteriilor de transparență, de responsabilitate în asigurarea veridicității datelor din raportările financiare și de altă natură. Într-un cuvânt, autorul vizează ansamblul obiectivelor și modalităților de acțiune în actul conducerii unor entități, în special firme, prin promovarea unei culturi a guvernantei bazată pe valori, pe integrarea acestora în esența afacerilor, dar și a politicilor promovate.

Standardele de guvernanță aplicabile în cadrul entităților economice trebuie concepute astfel încât să țină seama, simultan, de capacitățile profesionale și de noile cerințe economice și sociale impuse de realitatea cotidiană, de situația specifică rezultată în urma crizei globale și a necesității de a o depăși cât mai curând posibil. Autorul consideră că dezvoltarea capacității de adaptare a entităților economice este cheia și nu sisteme care să blocheze actorii mediului de afaceri.

Potrivit directorului general al CECCAR, guvernanța corporativă este o încercare de implementare a unor sisteme de analiză a riscurilor, de verificare, evaluare și control, în scopul realizării unui management eficient [144].

În final, autorul conchide că, una din căile de eficientizare a managementului corporativ este cu siguranță verificarea, evaluarea și controlul activității desfășurate – acțiune realizată prin prisma diagnosticului potențialului entității economice. Dar totodată, trebuie să se țină cont și de

faptul că un management corporativ nu presupune numai supravegherea și stimularea în scopul obținerii de performanțe; acesta trebuie să încurajeze experimentele și difuziunea practicilor avansate, să aducă o contribuție decisivă la apărarea intereselor investitorilor, la asigurarea stabilității sociale, stimularea mobilității și creșterii calitative a capitalului uman, desfășurarea echilibrată a proceselor de producție, strânsa corelare cu valorile culturale.

Din cele 5 entități economice care au reprezentat obiect al cercetării, doar „Supraten” S.A. este obligată, conform prevederilor Codului de guvernare corporativă (aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare la data de 24.12.2015) să-și desfășoare activitatea în concordanță cu propriul Cod de guvernare corporativă (este societate a cărei acțiuni sunt cotate la bursa de valori); pentru Î.C.S. “Total Leasing & Finance” S.A. - conformarea este benevolă (dar aceasta deja își are adoptat Codul de guvernare corporativă din anul 2013); iar pentru „Cloudata” S.R.L., „Tex-Auto-Pit” S.R.L., „Alvim-Auto” S.R.L. – nici măcar nu există această recomandare.

3.3. Concluzii la capitolul 3

Pentru ca o entitate economică să poată prospera aceasta are nevoie în primul rând de o monitorizare a activității sale, pentru a asigura depistarea la timp a cauzelor ce pot influența negativ traseul entității și pentru a elabora măsuri ce ar permite fie înlăturarea de tot a consecințelor acestor probleme, fie cel puțin atenuarea acestora.

Rezultatele de bază ce au fost obținute în urma studierii modalităților de eficientizare a managementului corporativ prin prisma diagnosticului potențialului entității permit să afirmăm următoarele:

1. Există o cotă foarte mică a entităților economice ce au recurs la efectuarea unui diagnostic al potențialului său (33,33%) și doar 50% din entitățile intervievate consideră că diagnosticul potențialului este un instrument ce ar putea conduce la eficientizarea managementului entității; rezultă că o mare parte dintre entitățile economice nici măcar nu își cunosc „starea de sănătate” a afacerii pe care o conduc/gestionează.
2. Potrivit legislației în vigoare pe teritoriul Republicii Moldova, entitățile economice nu sunt obligate să efectueze diagnosticul potențialului economico-financiar, cu excepția băncilor comerciale – prin urmare, autorul consideră necesară obligativitatea efectuării diagnosticul potențialului economico-financiar al entității cel puțin o dată în decursul unei perioade de gestiune și dezvăluirea acestei informații.

3. Problemele ce pot fi depistate cu ajutorul diagnosticului potențialului sunt: reducerea autofinanțării sau o stabilitate financiară scăzută; deficitul de numerar – lichiditate și solvabilitatea scăzută; lipsa de satisfacere a intereselor proprietarilor.
4. Diagnosticul oportun al potențialului entității economice reprezintă una din cele mai realizabile și mai eficiente căi de a asigura un management corporativ eficient; iar acesta poate fi îndeplinit în mod constant doar dacă managerii vor avea responsabilitatea socială atât față de proprietari cât și față de salariații firmei.
5. Practica echitabilă a unui management corporativ reprezintă o garanție a faptului că entitatea ia în considerare interesele unei game largi de părți cointeresate, și că conducerea acestei întreprinderi poartă răspundere pentru activitatea desfășurată.
6. Este absolut necesară responsabilizarea managerilor entităților economice prin recomandarea acestora să adopte Coduri de guvernanță corporativă.
7. În rezultatul diagnosticului potențialului economico-financiar al „Alvim-Auto” S.R.L., „Tex-Auto-Pit” S.R.L., „Cloudata” S.R.L., conducerea acestora au utilizat în formularea deciziilor privind activitatea de viitor, principalele concluzii ale tezei (fapte confirmate de Actele de implementare).

CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

Cercetările realizate în domeniul managementului corporativ și eficientizarea acestuia prin utilizarea diagnosticului potențialului economico-financiar al întreprinderii au permis formularea următoarelor concluzii:

1. Managementul corporativ în cadrul entităților economice trebuie să fie interesat de utilizarea cât mai eficientă a resurselor disponibile, astfel încât nevoile și așteptările consumatorilor să fie satisfăcute corespunzător cerințelor, la o calitate sporită a produselor/serviciilor și la un preț cât mai scăzut al factorilor de producție [43, p. 142].

2. În Republica Moldova termenul de management corporativ se referă doar la societățile pe acțiuni (adică entitățile economice mari – corporații), însă, autorul respinge ideea necesității unui management corporativ doar pentru acestea, bazându-se pe faptul că indiferent de mărimea entităților economice, toate au nevoie de principiile, sarcinile și funcțiile managementului corporativ [43, p. 144].

3. În Republica Moldova, până în prezent nu există nici un act normativ care ar fundamenta noțiunea „Corporație”, deși în actele legislative și normative începând încă cu anul 1991 se utilizează această noțiune [39, p. 204].

4. Managementul corporativ eficient presupune activitatea de gestiune a întreprinderii sub aspectul planificării, implementării, controlului, raportării, capabilă să conducă la obținerea rezultatelor scontate, prin urmare, managementul corporativ poate deveni o prerogativă a tuturor managerilor [31, p. 194].

5. Unul din obiectivele managementului corporativ trebuie să fie valorificarea potențialului entității economice, iar în acest scop, acest potențial trebuie mai întâi de toate diagnosticat în vederea sesizării rapide a disfuncționalităților interne sau eventualelor dezechilibre, urmate de pregătirea acțiunilor de adaptare la schimbări [35, p. 62].

6. Diagnosticul potențialului economico-financiar al întreprinderii presupune calculul și aprecierea unei serii de indicatori, care pot fi grupați în următoarele compartimente: indicatori ai situației patrimoniale și gestiunii activelor; indicatori ai surselor de finanțare; indicatori ai echilibrului financiar; indicatori ai rentabilității [35, p. 65].

7. Diagnosticul potențialului economico-financiar al întreprinderii facilitează depistarea cauzală a punctelor forte și slabe; permite determinarea potențialului de viabilitate economică și managerială; permite prezentarea celor mai importante recomandări, de natură strategică și tactică, orientate spre atenuarea sau eliminarea cauzelor generatoare de puncte slabe, prin urmare, diagnosticul trebuie să prefățeze orice demers managerial important [38, p. 342-343].

8. Problemele cu care se confruntă marea majoritate a entităților economice se referă la posibilitatea scăzută de a face față datoriilor scadente, eficiența scăzută a resurselor investite, stabilitate financiară scăzută; iar acestea, în mare parte, sunt cauzate de insuficiența rezultatului financiar al activității desfășurate sau utilizarea irațională a acestuia [36, p. 84].

9. Unui manager îi revine sarcina să garanteze un management eficient, iar pentru asta deciziile sale manageriale trebuie să fie argumentare. Prin urmare, diagnosticul potențialului (evaluarea stării actuale a potențialului entității și a modificărilor în comparație cu perioada precedentă; determinarea cauzelor care au condus la schimbări în situația financiară a entității; elaborarea programului de acțiune pentru viitor) devine platforma pentru justificarea deciziilor manageriale [32, p. 108].

Recomandări:

Concluziile formulate elucidează problema științifică soluționată, care constă în demonstrarea necesității diagnosticului potențialului entității economice și stabilirii șirului de indicatori în vederea argumentării deciziilor manageriale, fapt ce va contribui la diagnosticul la timp și oportun al potențialului entității și stării ei financiare și la eficientizarea managementului corporativ, iar recomandările elaborate vin să completeze gradul de soluționare a problemei prin:

1. Elaborarea și adoptarea de către organele de conducere ale entităților economice (Adunarea Generală) a unui Cod de governanță corporativă ce ar include unul din principii - principiul managementului eficient, realizarea căruia ar cere de la manageri efectuarea periodică a diagnosticului potențialului economico-financiar al entității în vederea stabilirii stării de factor a întreprinderii. Aceasta va conduce la eficientizarea managementului corporativ prin sporirea responsabilității manageriale și luarea de decizii privind activitate de viitor a entității economice în cunoștință de cauză.

2. Nelimitarea, de către analiștii economici și/sau managerii implicați în diagnosticul potențialului entității, doar la factorii din modelul analitic, în cadrul aprecierii dinamicii și determinării factorilor de influență asupra indicatorilor rezultativi, deoarece, în cele mai dese cazuri aceștia sunt factori de gradul I care au fost la rândul său influențați de o serie de alți factori. Prin urmare, în procesul diagnosticului și argumentării dinamicii indicatorilor trebuie privit mult mai profund și de determinat factorii primari de influență, iar aceștia, în cele mai dese cazuri sunt: insuficiența rezultatului financiar total sau utilizarea inadecvată a acestuia. Doar un studiu complex și profund va permite elaborarea de măsuri adecvate implementarea cărora va conduce la îmbunătățirea stării entității economice.

3. Utilizarea de către managerii entității, investitorii actuali/potențiali și creditorii actuali/potențiali în mod obligatoriu a rezultatelor diagnosticului potențialului entității pentru elaborarea și fundamentarea deciziilor.

4. Pentru evaluarea gradului de aplicabilitate a recomandărilor, autorul a implementat punctele de vedere propuse pe exemplul entității economice S.R.L. „Cloudata”; iar entitățile „Alvim-Auto” S.R.L. și „Tex-Auto-Pit” S.R.L., au utilizat în formularea deciziilor privind activitatea de viitor principalele concluzii ale autorului (Anexele 25.1., 25.2., 25.3.).

Respectarea tuturor funcțiilor, utilizarea corectă și la timp a metodelor de diagnostic, precum și inventarierea cunoștințelor care se impun a fi însușite de către managerii entităților economice pentru a stăpâni aceste domenii este un mare beneficiu, așezând în imaginea acestora dimensiunea reală a însemnătății lor. Prin aceasta, așa cum s-a arătat, se asigură capitalurile necesare, se fundamentează deciziile pentru alocarea lor profitabilă, se proiectează profitul maxim și căile de obținere a acestuia, se pun în mișcare acțiunile de control, inclusiv financiar, prin care se asigură atingerea obiectivelor strategice și tactice stabilite. Toate acestea vor favoriza eficientizarea managementului corporativ.

BIBLIOGRAFIE

1. Amarfii-Railean N. Diagnosticul și estimarea potențialului economic al întreprinderii în condițiile dezvoltării durabile. Autoreferat la tz. de dr. Chișinău, 2007. 168 p.
2. Babii L. Realitățile planificării și pronosticării activității întreprinderii în economia de piață. An. șt. ale Univ. de Stat „Alec Russo” (Ser. nouă). Bălți, 2003, p. 5-9.
3. Babii L., Trusevici A. Micro-, macroeconomie: teorii și aplicații. Chișinău: FEP “Baștina-RADOG”, 2004. 191 p.
4. Barbu E. Metode de analiză a costurilor de producție. Teză de dr. București, 2004. 242 p.
5. Băileșteanu G. Diagnosticul și evaluarea firmei. Ediția a III-a. Timișoara: Mirton, 1997. 149 p.
6. Bălănuță V. Analiza gestionară : Lucrare didactică și practico-aplicativă în domeniul diagnosticului activității întreprinderii de producție. Chișinău: [s.n.], 2003. 120 p.
7. Bălănuță V. Diagnosticul și estimarea rentabilității economice și financiare în contextul restructurării activității de producție. În: Contabilitate și audit, nr. 7 din 1998. p. 66-71.
8. Belostecinic G., Chistruga B., Iliadi G., Movilă I., Baltag G. Competitivitatea și creșterea economică în contextul economiei bazate pe cunoaștere, integrării regionale și europene. În: Academos, nr. 1(32) 2014, Chișinău, AȘM, p. 11-16.
9. Berman K., Knight J., Case J. Inteligența financiară. Ghidul managerului pentru înțelegerea adevăratei semnificații a cifrelor. București: Curtea Veche, 2011. 272 p.
10. Bilaș L., Crastin M. Managementul strategic al resurselor umane și al potențialului personal al colaboratorilor în condițiile diversității culturilor de afaceri: importanța echipelor și leadership-ului. În: Revista „Economica”, nr. 2 (92) 2015, p. 7-16.
11. Blănoveschi A., Mironic A. Statul și economia: note de curs. Chișinău: AAP, 2005. 202 p.
12. Bocănete O. Instrumentarul metodic de evaluare sistemică a eficienței economice a managementului corporativ. Teză de dr. în economie. Chișinău, 2015. 171 p.
13. Bocănete O. Specificul evaluării eficienței economice a managementului corporativ din România. În: Revista Științifică a Universității de Stat din Moldova „Studia Universitatis Moldaviae”. Chișinău: USM, 2012, nr. 2 (62), p.112-121.
14. Bocănete O. Specificul evaluării eficienței economice a managementului corporativ. În: materialele conferinței științifico-practice internaționale „Politici economice pentru o dezvoltare competitivă”. Chișinău: ULIM, 12 aprilie 2013, p. 234-240.

15. Botnari N., Nedelcu A. Estimarea efectelor rotației capitalului asupra performanței financiare a întreprinderilor industriale. În: Revista „Economica”, nr. 4 (94) 2015, p. 72-87.
16. Botnari N., Nedelcu A. Evaluarea performanței financiare a întreprinderilor prin prisma dimensiunilor de profitabilitate, rentabilitate și creștere. În: Revista „Economica”, nr. 3 (93) 2015, p. 49-59.
17. Brezeanu P., Boștinariu A., Prăjișteanu B. Diagnostic financiar: instrumente de analiză financiară. București: Economica, 2003. 528 p.
18. Bugaian L., Mamaliga V., Ciobanu M. Climatul investițional în Republica Moldova. În: Revista „Economica”, nr. 4 (94) 2015, p. 103-102.
19. Bujor O. Mecanismul de reglementare a comerțului exterior în sistemul relațiilor economice internaționale al Republicii Moldova. Tz. de doctor. Chișinău: [s.n.], 2003. 128 p.
20. Burlacu N. Management corporativ. Chișinău: ASEM, 1996. 298 p.
21. Burlacu N. Managementul contemporan al structurilor corporative ca factor strategic al dezvoltării proceselor de integrare și creștere economică din Republica Moldova. Simpozion Internațional „Probleme regionale în contextul procesului de globalizare” (9-10 octombrie 2002), ASEM, 2002, p. 92-94.
22. Burlacu N. Problemele managementului corporativ. Materialele Simpozionului Științific, ASEM, 24-25 septembrie, 1998, p.94-103.
23. Burlacu N. Redresarea economică și strategii anticriză pentru creșterea viabilității firmei. În: Revista „Studii Economice”, an. IV, nr. 1-2 (iunie), 2012, p. 192-2016.
24. Burlacu N., Cojocaru V. Management. Chișinău: ASEM, 2000. 473 p.
25. Burlacu N., Poloz A. Evoluția managementului corporativ. Tendințele și perspectivele pentru Republica Moldova. În: Analele ASEM, vol. II. Chișinău: ASEM, 2004, p.131-136.
26. Burlaud A. ș.a. Control de gestiune. București: Coresi, 1999. 142 p.
27. Burlea E. Amortizarea mijloacelor fixe – în scopuri contabile și fiscale. Revista „Studia Universitatis Moldaviae”, 2014, nr. 7 (77). Seria „Științe exacte și economice”. p. 120-129.
28. Burlea E. Analiza statică a riscului de faliment în baza bilanțului contabil. În: Revista științifică „Studii Economice”, ULIM, an. 6, nr. 1-2 (iunie)/2012. p. 421-425.
29. Burlea E. Analiza veniturilor din activitatea operațională. În: Revista științifică „Studii Economice”, ULIM, an. 5, nr. 1-2 (iunie) / 2011. p. 437-441.

30. Burlea E. Aspecte metodologice ale aprecierii potențialului economic și financiar. În: materialele Conferinței științifico – practice internaționale, cu tema „Turism: o celebrare a diversității” din 27 septembrie 2009. Ediția a 3-a, Chișinău, 2009. p. 230-234.
31. Burlea E. Avantajele și dezavantajele managementului corporativ. În: Revista științifică „Studii Economice”, ULIM, an. 2, nr.3-4 (decembrie) / 2008. p. 194-198.
32. Burlea E. Diagnosticarea economică a activității entității – ca instrument de identificare a perspectivelor de dezvoltare. În: materialele Conferinței Științifice Internaționale „Impactul transporturilor asupra dezvoltării relațiilor economice internaționale”, RM, Chișinău, Academia de Transporturi, Informatică și Comunicații. Ediția a III-a, 24-25.03.2011, p. 101-109.
33. Burlea E. Diagnosticarea situațiilor de criză în cadrul entităților economice. În: Revista științifică „Studii Economice”, ULIM, an. 5, nr. 3-4 (decembrie)/ 2011. p. 249-254.
34. Burlea E. Diagnosticarea viabilității economice și manageriale a entității economice. Revista științifică „Studii Economice”, ULIM, an. 3, nr. 3-4 (decembrie) / 2009. p. 209-214.
35. Burlea (Namesnic) E. Diagnosticul potențialului economic în cercetările contemporane. În: Revista științifică „Studii Economice”, ULIM, an. 2, nr.1-2 (iunie) / 2009. p. 62-66.
36. Burlea E. Estimarea riscului de faliment al corporațiilor. În: materialele Conferinței științifice internaționale: Strategii de dezvoltare socio-economică a societății în condițiile globalizării. Chișinău: S.n. (tipografia Print-Cro), 2012. p. 82-90.
37. Burlea (Namesnic) E. Factorul uman – cea mai de preț resursă. În: Revista științifică „Studii Economice”, ULIM, an. 2, nr.3-4 (decembrie) / 2008. p. 170-175.
38. Burlea E. Locul diagnosticării în management. Revista științifică „Studii Economice”, ULIM, an.4, nr. 3 – 4 (decembrie), 2010, p. 340 – 344.
39. Burlea E. Modelul ideal de guvernare corporativă: există sau nu? Analele ULIM, seria Economie. Chișinău, ULIM, 2012. p. 196-205.
40. Burlea E. Riscul de faliment – modalități de apreciere în baza bilanțului contabil. În: materialele Conferinței Științifice Internaționale 2011 „Problemele și perspectivele de dezvoltare a potențialului economic și managerial al Republicii Moldova în condițiile de criză”, 21.04.2011, RM, Chișinău, ULIM. p. 107 – 111.

41. Burlea E., Balan I. Considerațiuni privind culegerea și prelucrarea datelor din situațiile financiare întocmite în baza noilor reglementări contabile naționale. Conferința științifică internațională „Sectorul serviciilor în secolul XXI: realizări, probleme, perspective”, Chișinău: USM, 2014. p. 9-14.
42. Burlea E., Spînu A. Analiza expresă a entităților economice în baza ratelor de rentabilitate. În: materialele Conferinței științifico-practice internaționale „Politici economice și financiare pentru o dezvoltare competitivă”, Chișinău: ULIM, 2013. p. 48-51.
43. Burlea E., Spînu A. Codul de guvernare corporativă – imperativ al timpului. În: Revista Studii economice, an. 9, nr. 2, 2015. p.141-147.
44. Burlea E., Spînu A. Consecințele managementului corporativ deficient. În: Revista „Studii economice”, an. VI, nr. 3-4 (decembrie) 2012. p.149-152.
45. Burlea E., Spînu A. Performanța financiară a entității economice apreciată în baza testului fulger. În: Analele ULIM, seria Economie. Chișinău, ULIM, 2014. p. 86-94.
46. Caprian Iu. Căile de perfecționare a gestionării activității societăților de asigurări. În: Materialele Conferinței Științifice Internaționale „Inovații, performanță și competitivitate în sectorul financiar” organizată în parteneriat cu Universitatea «Alexandru Ioan Cuza» din Iași, Romania, Universitatea de Stat Ivane Javakhishvili din Tbilisi, Georgia, Comisia Națională a Pieței Financiare, Republica Moldova, 30-31 octombrie 2015. Chisinau, USM, p.76-80.
47. Caraganciu A., Iliadi G., Problemele metodologice ale analizei mecanismului financiar în economia de tranziție. Chișinău: ASEM, 1996. 252 p.
48. Casetă tehnică: Investițiile străine directe – competitivitatea regională a Republicii Moldova. <https://www.bnm.md/ro/content/investitiile-straine-directe-competitivitatea-regionala-republicii-moldova-0> (vizitat 15.06.2016).
49. Catan P. Managementul sporirii eficienței economice a potențialului de producție în sectorul agrar. Chișinău: Print-Caro, 2009. 282 p.
50. Catan P., Popa V. Analiza sectorului bancar din Republica Moldova în anul 2014 prin prisma indicatorilor de stabilitate financiară. În: Revista teoretico-științifică „Economie și Sociologie”, nr. 2/2015, p. 24-33.
51. Catan P., Popa V. Evaluarea stabilității financiare a sectorului de microfinanțare din Republica Moldova. În: Revista teoretico-științifică „Economie și Sociologie”, nr. 3/2013, p. 90-96.

52. Călugăreanu I., Popescu E. Strategii manageriale de gestiune a riscurilor economice în sectorul corporativ. În: Materialele Conferinței științifice internaționale „Strategii și politici de management în economia contemporană”, 30-31 martie 2012, p. 70-74.
53. Certan S., Certan I. Reflecții privind managementul procesului de creare a valorii intelectuale în condițiile aplicării Acordului de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova. În: Revista de proprietate intelectuală „Intellectus”, nr. 2/2015, p. 68-75.
54. Coban M. Aspecte privind mediul concurențial al întreprinderii. În: Materialele Conferinței științifice internaționale „Republica Moldova: 20 de ani de reforme economice”, (23-24 septembrie 2011). Chișinău: ASEM, 2011, p. 37-39.
55. Codul Civil al Republicii Moldova. Nr. 1107 din 06.06.2002. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 22.06.2002, nr.82-86.
56. Codul de Guvernare Corporativă al BC “Victoriabank” S.A.
<http://www.victoriabank.md/uploads/default/0001/01/50e2c273f443cdc0efb5e0065e612840f183d12d.pdf> (vizitat 15.09.2015).
57. Codul de guvernare corporativă în Banca Comercială Română Chișinău S.A.
https://www.bcr.md/ro/Dezvaluirea_informatiei/Informatie_privind_guvernanta_bancii (vizitat 15.09.2015).
58. Codul de guvernare corporativă în BC „EXIMBANK-Gruppo Veneto Banca” S.A.
http://www.eximbank.com/files/statements/Codul_de_guvernare_corporativa.pdf (vizitat 15.09.2015).
59. Codul de guvernare corporativă în BC „Moldindconbank” S.A.
<http://www.micb.md/img/n-info-doc/codul-guvernare-corporativa.pdf> (vizitat 15.09.2015).
60. Codul guvernării corporative al băncii comerciale „Moldova-Agroindbank” S.A.
<http://maib.md/files/2015/5/26/codul-guvernarii-corporative-al-bc-moldova-agroindbank-s-a/codul-guvernarii-corporative-al-bc-moldova-agroindbank-s-a.pdf> (vizitat 15.09.2015).
61. Considerațiuni conceptuale referitoare la termenul corporație. În: Revista Business Magazin. București: Capital, 2008, nr. 31, p. 11-13.
62. Covaș L., Grădinaru A. Spre o nouă paradigmă: economia comportamentală. În: Revista „Economica”, nr. 1 (91) 2015, p. 39-43.

63. Cristache S.E. Metode statistice de calcul și analiză a eficienței economice în comerț. București: ASE, 2003. <http://www.biblioteca-digitala.ase.ro/biblioteca/carte2.asp?id=226&idb=> (vizitat 15.01.2016).
64. Danilcenco L. Методические аспекты оценки эффективности использования оборотных средств предприятия. În: Materialele Conferinței Științifice Internaționale, ediția a X-a «Priorități strategice de modernizare inovațională a economiei Republicii Moldova și politici de dezvoltare durabilă la nivel mondial» 30-31 octombrie 2015, Chișinău, USM, p.195-200.
65. Dexonline. Corporație. <http://dexonline.ro/definitie/corpora%C8%9Bie> (vizitat 22.08.2015).
66. Dexonline. Potențial. <http://dexonline.ro/definitie/potential> (vizitat 16.09.2015).
67. Dicționar economic și financiar. Corporație. http://www.contabilizat.ro/dictionar_economic_si_financiar~termen-corporatie.html. (vizitat 18.08.2015).
68. Dicționarul explicativ al limbii române. Analiza. <http://www.dex.ro/analiza> (vizitat 18.10.2015).
69. Dicționarul explicativ al limbii române. Diagnostic. <http://www.dex.ro/diagnostic> (vizitat 18.10.2015).
70. Doina A. Principiile managementului corporativ în cadrul instituțiilor financiare din Moldova trebui să fie îmbunătățite. <http://epochtimes-romania.com/news/aurica-doina-principiile-managementului-corporativ-in-cadrul-institutiilor-financiare-din-moldova-trebuie-sa-fie-imbunatatite---193427> (vizitat 02.04.2016).
71. Drucker P. F. Managementul strategic. București: Teora, 2001. 184 p.
72. Filip A., Luchian I. Inovațiile bancare și problemele respectării drepturilor consumatorilor. În: Intellectus, nr. 3, Chișinău, 2015, p. 91-96.
73. FinMentor. Corporație. http://www.finmentor.ro/business/Glosar/cauta_termen_glosar.aspx?Glosar=corporatie (vizitat 18.12.2015).
74. Ganea V. Finanțarea activității inovaționale din perspectiva macroeconomică: Monografie. Chișinău: Complex Editorial INCE, 2013. 311 p.
75. Ganea V. Trecerea la modelul inovațional de dezvoltare a economiei naționale și necesitatea sprijinului financiar al acestui proces. În: Revista teoretico-științifică „Economie și Sociologie”, nr. 4/2013, p. 40-45.
76. Ganea V., Bujor O. Politica inovațională și factorii actuali de creștere economică: interacțiune și integrare. În: Academos, nr. 3(34) 2014, Chișinău, AȘM, p. 56-63.

77. Ganea V., Gribincea A. Managementul afacerilor economice internaționale. Chișinău: [s.n.], 2011. 183 p.
78. Ganea V., Iliadi G. Investițiile de risc – finanțarea de alternativă a activității inovatoare. Chișinău: IEFS, 2011. 144 p.
79. Gâf-Deac M., Roșca P. Internaționalizarea și regionalizarea practicilor de gestiune corporativă a firmelor din România. În: Economie și sociologie / Institutul de Economie, Finanțe și Statistică al AȘM și ME, nr. 4, 2013, p. 70-77.
80. Gheorghița E. Impactul impozitelor asupra dezvoltării antreprenoriatului din Republica Moldova. În: Culegerea de lucrări științifice ale Seminarului Științific organizat la Facultatea Științe Economice “Problemele socioeconomice ale Republicii Moldova reflecții și sugestii”, vol I, 2015, p.166-173.
81. Gheorghiu A. Analiza economico – financiară la nivel microeconomic. București: Economica, 2004. 320 p.
82. Golovataia L. Folosirea potențialului economic al pomiculturii în perioada de tranziție la economia de piață. Autoref. al tz. de doctor. Chișinău: [s.n.], 1998, 18 p.
83. Grosu V. Conținutul și rolul controlului deciziilor de marketing. În: Materialele Conferinței științifice internaționale „Republica Moldova: 20 de ani de reforme economice”, (23-24 septembrie 2011). Chișinău: ASEM, 2011, p. 29-31.
84. Hîncu R., Biloaia S. Analiza comparativă a dezvoltării piețelor de capital din țările dezvoltate și în curs de dezvoltare din UE și Republica Moldova, pe baza abordării indicativ-funcționale. În: Revista „Economica”, nr. 1 (91) 2015, p. 56-66.
85. Hîncu V. Impactul bunei guvernări asupra eficientizării managementului financiar public. În: Teoria și practica administrării publice. Materialele conferinței internaționale științifico-practice. Chișinău: AAP de pe lângă Președintele Republicii Moldova, 2011, p. 186-189.
86. Hîncu V. Unele aspecte privind măsurarea performanțelor managementului financiar public. În: Economica, 2009, nr 6, p. 24-29.
87. Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare privind aprobarea Codului de guvernanță corporativă. Nr. 67/10 din 24.12.2015 În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 04.03.2016, nr. 49-54.
88. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova cu privire la aprobarea Orientărilor strategice de dezvoltare social-economică a Republicii Moldova până în anul 2005. Nr. 1107 din 06.11.1998. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 26.11.1998, nr.105.

89. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova cu privire la aprobarea Programului de activitate a Guvernului Republicii Moldova pentru anii 1998-2001, nr. 523 din 08.10.1996. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 04.06.1998, nr.054
90. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova pentru aprobarea Concepției Politicii Industriale a Republicii Moldova pe anii 1996-2000. Nr. 553 din 08.10.1996. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 14.11.1996, nr.074.
91. Hotărârea Comisiei Naționale a valorilor mobiliare privind aprobarea Codului de guvernare corporativă. Nr. 28/6 din 01.06.2007 În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 22.06.2007, nr. 86-89.
92. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova privind aprobarea Regulamentului întreprinderii de arendă. Nr. 284 din 21.05.1993. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 30.05.1993, nr. 5.
93. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova privind aprobarea Regulamentului-model al întreprinderii municipale. Nr. 387 din 06.06.1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 02.09.1994, nr. 2.
94. I.C.S. "Total Leasing & Finance" S.A. http://www.tlf.md/ro/compania/despre_noi (vizitat 01.06.2016).
95. Klippert E. Perfecționarea indicatorilor de performanță financiară și comercială ai instituției bancare prin ajustarea capacității funcției de audit intern și a sistemelor de control intern. În: Revista „Economica”, nr. 1 (87) 2014, p. 82-88.
96. Kubr M. Management Consulting. Manualul consultantului în management. București: AMCOR, 1992. 616 p.
97. Legea contabilității. Nr. 113 din 27.04.2007. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 07.02.2014, nr. 27-34.
98. Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi. Nr. 845 din 03.01.1992. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 28.02.1994, nr. 2.
99. Legea cu privire la întreprinderea de stat. Nr. 146 din 16.06.1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 25.08.1994, nr. 2.
100. Legea insolvenței. Nr. 149 din 29.06.2012. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 14.09.2012, nr. 193-197.
101. Legea privind cooperativele de întreprinzător. Nr. 73 din 12.04.2001. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 03.05.2001, nr. 49-50.
102. Legea privind cooperativele de producție. Nr. 1007 din 25.04.2002. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 06.06.2002, nr. 71-73.

103. Legea privind gospodăriile țărănești (de fermier). Nr. 1352 din 03.11.2000. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 08.02.2001, nr. 14-15.
104. Legea privind societățile cu răspundere limitată. Nr. 135 din 14.07.2007. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 17.08.2007, nr. 127-130.
105. Legea privind societățile pe acțiuni. Nr. 1134 din 02.04.1997. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 12.06.1997, nr. 38-39.
106. Melnic O. Indicații metodice la disciplina „Management Corporativ” pe tema: „Bazele organizaționale ale remunerării muncii în condițiile relațiilor de piață”. Chișinău: ASEM, 1999. 59 p.
107. Melnic O. Organizarea remunerării muncii și participării în venituri a personalului în cadrul managementului corporativ. Autoref. al tz. de doctor. Chișinău: ASEM, 2000, 23 p.
108. Mihai I. ș.a. Analiza situației financiare a agenților economici. Timișoara: Mirton, 1997. 298 p.
109. Namesnic E. Analiza resurselor umane ale întreprinderii. În: Symposia Professorum: Materialele conferinței științifice internaționale din 13-14 octombrie 2006. Seria Economie. ULIM, Chișinău, 2007, p. 317-320.
110. Namesnic E. Rolul analizei activității economico – financiare în gestiunea întreprinderii. În: Revista științifică „Studii Economice”, ULIM. An I., nr. 4, 2007, p. 299-303.
111. Pinder M., McAdam S. Consultanță în afaceri. București: Teora, 1997. 208 p.
112. Pînzari S., Spinei I. Administrarea corporativă – premisă a transparenței și prevenirii corupției. Chișinău: Transparency International – Moldova, 2004. 88 p.
113. Pînzari S., Spinei I., Carașciuc L. Diagnosticul mitei în afaceri. Chișinău: Transparency International – Moldova, 2005. 95 p.
114. Platon L. Guvernarea corporativă, o necunoscută pentru firmele moldovenești. În: Capital Market, nr.45 (465) din 14 noiembrie 2012. <http://capital.market.md/ro/content/guvernarea-corporativ%C4%83-o-necunoscut%C4%83-pentru-firmele-moldovene%C5%9Fti?page=6> (vizitat 18.02.2016).
115. Platon N. Impactul reformei administrării fiscale asupra mediului de afaceri. În: Materialele Conferinței științifice internaționale „Republica Moldova: 20 de ani de reforme economice”, (23-24 septembrie 2011). Chișinău: ASEM, 2011, p. 90-92.

116. Polearuș V. Managementul resurselor investiționale în rețeaua de distribuire a companiilor petroliere internaționale. Tz. de doctor. Chișinău: ASEM, 2008. 160 p.
117. Poloz A. Aspecte financiare în administrarea corporativă. Tz. de dr. Chișinău: ASEM, 2005. 155 p.
118. Rău A. Indicatorii calității sistemului de guvernare corporativă. În: Revista teoretico-științifică „Economie și Sociologie”, nr. 4/2012, p. 146-154.
119. Rău A. Auditul guvernării corporative – direcție de dezvoltare a competitivității companiilor. În: Competitivitatea și inovarea în economia cunoașterii: Conferința Științifică Internațională din 28-29 septembrie 2012. Chișinău: ASEM, 2012, vol. II, p. 422-427.
120. Rău A. Indicatorii calității sistemului de guvernare corporativă. În: Economie și Sociologie. Chișinău: Institutul de Economie, Finanțe și Statistică, 2012, nr. 4, p. 146-154.
121. Rezultatele anchetei structurale în întreprinderi. Chișinău, 2015. 167 p.
http://www.statistica.md/public/files/publicatii_electronice/Rezult_anch_struct/ASA_2015.pdf (vizitat 26.04.2016).
122. Roșca P., Gâf-Deac M. Aprobări ale gestiunii corporative în condiții de certitudine / incertitudine în mediul productiv economic. În: Revista Științifică „Economica”. Chișinău: ASEM, 2012, nr. 3, p. 19-23.
123. Roșca P., Gâf-Deac M. Creșterea rolului decizional corporativ al întreprinderilor în economia modernă. În: Revista „Studii Economice”, an V, nr. 3-4 (decembrie) 2011, p. 141-150.
124. Roșca P., Sălăvăștru V. Aportul investițiilor străine asupra creșterii economice naționale. În: Revista „Economica”, nr. 1 (87) 2014, p. 75-81.
125. Roșca P., Stana G. Fluxurile internaționale ale forței de muncă. În: materialele conferinței științifico-practice internaționale „Politici economice pentru o dezvoltare competitivă”. Chișinău: ULIM, 12 aprilie 2013, p. 326-331.
126. Sârbu A. Contribuția bunei guvernări corporative asupra creării de valoare a companiei. În: Economica, 2008, nr. 3, p. 91-100.
127. Simov D., Burlacu N. Principii de evaluare a efectului social privind implementarea proiectelor de investiții. În: Revista teoretico-științifică „Economie și Sociologie”, nr. 4/2013, p. 125-133.
128. Spivacenco I. Metode și tehnici de gestiune a fluxurilor financiare în cadrul întreprinderii. În: Revista „Economica”, nr. 4 (94) 2015, p. 94-102.

129. Spînu (Soltan) A., Galben I., Maximilian S., Fondos (Lungu) T. Programarea dezvoltării economiei naționale – problemă de primă importanță. În: Revista „Studii Economice”, an. V, nr. 3-4 (decembrie) 2011, p. 11-17.
130. Statistica. 2016. <http://cis.gov.md/statistica> (vizitat 26.06.2016).
131. Standardele Naționale de Contabilitate, aprobate prin Ordinul Ministerul Finanțelor. Nr. 118 din 06.08.2013. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 177-181.
132. Supraten S.A. <http://www.supraten.md/ro/company/default.aspx> (vizitat 01.06.2016).
133. Suslenco A. Aportul eticii în formarea capitalului intelectual și în protejarea proprietății intelectuale. În: Revista de proprietate intelectuală „Intellectus”, nr. 4/2015, p. 85-91.
134. Tcaci Al., Tcaci N., Cojocaru V. Aspectele analizei factoriale a rentabilității în întreprinderile agricole. În: Materialele Conferinței științifice internaționale „Priorități strategice de modernizare inovațională a economiei Republicii Moldova și politici de dezvoltare durabilă la nivel mondial” (10, 2015, Chișinău). Chișinău: CEP USM, 2015. p. 14-21.
135. Tcaci C. Analiza factorului uman în contextul viabilității economico-financiare a întreprinderilor. În: Materialele Conferinței internaționale științifico și practice „Economic Growth In Conditions of Internationalization” (20-21 octombrie, 2011). Chișinău: IEFS, 2011. p. 97-101.
136. Tcaci N., Tcaci A., Dombrovschi I. Diagnosticul riscului operațional și al elasticității profitului. În: Materialele Conferinței științifice internaționale „Priorități strategice de modernizare inovațională a economiei Republicii Moldova și politici de dezvoltare durabilă la nivel mondial”. Chișinău: USM, 2015, p. 74-80.
137. Țâu N. Strategii promoționale ale relațiilor economice internaționale. Chișinău: ULIM, 2009. 316 p.
138. Țiriulnicova N., Paladi V., Gavriluc L., Chirilova N., Furtună D. Analiza rapoartelor financiare. Ed. a II-a, revăzută. Chișinău: Asociația Obștească „ACAP RM”, 2011. 400 p.
139. Țugui A., Bîrcă A., Chelariu G. Consolidarea controlului: interes managerial în vederea creșterii performanțelor financiare. În: Revista „Economica”, nr. 2 (92) 2015, p. 36-42.
140. Țurcanu G. Metodica elaborării strategiei în managementul corporativ. Autoref. al tz. de doctor. Chișinău: ASEM, 2000, 24 p.

141. Țurcanu G., Rău A. Evoluția dezvoltării corporațiilor și a uniunilor corporative. În: Revista „Economica”, nr. 4 (86), 2013, p. 22-27.
142. Țurcanu G., Rău A. Esența și tipurile concentrărilor economice în teoria și practica managerială. În: Republica Moldova: 20 de ani de reforme economice: Conferința Științifică Internațională din 23-24 septembrie 2011. Chișinău: ASEM, 2011, vol. I, p. 117-123.
143. Ulian G., Mîrzac M., Depășirea constrîngerilor prin prisma previziunilor strategice de dezvoltare a sistemului de susținere și finanțare a businessului mic și mijlociu. În: Revista teoretico-științifică „Economie și sociologie”, nr.1, 2015. Chișinău: INCE. p.61-68.
144. Vulcan D. Guvernanța corporativă, la nivelul cerințelor bunelor practici. <http://www.curierulnational.ro/Specializat/2012-09-06/Guvernanta+corporativa,+la+nivelul+cerintelor+bunelor+practici> (vizitat 18.03.2016).
145. Zharco S. Influența mecanismului de formare a prețurilor asupra performanțelor întreprinderii. În: Revista „Economica”, nr. 3 (93) 2015, p. 40-48.
146. Абалкин Л. И. Диалектика социалистической экономики. Москва: Мысль, 1981. 351 с.
147. Адизес И. Как преодолеть кризисы менеджмента. Диагностика и решение управленческих проблем. Санкт-Петербург: Стокгольмская школа экономики, 2007 г. 294 с.
148. Аристархов П.В. Развитие концепции экономического потенциала предприятия в разрезе целевого подхода. В: Экономика и современный менеджмент: теория и практика: сб. ст. по матер. VII междунар. науч.-практ. конф. № 7. Часть II. – Новосибирск: СибАК, 2011. <http://sibac.info/conf/econom/vii/26001> (vizitat 01.06.2016).
149. Асаул А. Н., Павлов В. I., Бескиеръ Ф. I., Мышко О. А. Менеджмент корпорации и корпоративное управление. Санкт-Петербург, 2007. 328 с.
150. Благоразумная О. Разработка концепции управления на основе целей и ситуационный менеджмент. В: материалы научно практической конференции „Politici economice pentru o dezvoltare competitivă”. Кишинев: УЛИМ, 12 апреля 2013, с. 163-165.
151. Борзенкова К.С. Оценка экономического потенциала предприятия и повышение эффективности его использования. Автореф. дис. д-ра экон. наук. 2003.

- <http://economy-lib.com/otsenka-ekonomicheskogo-potentsiala-predpriyatiya-i-povyshenie-effektivnosti-ego-ispolzovaniya> (vizitat 21.01.2016).
152. Голиков А. А. Введение в прикладную экономику: Краткий конспект лекций. Челябинск: Челяб. гос. ун-т, 1999. 34 с.
153. Горшенин В.П. Управление инновационным потенциалом персонала корпорации: автореф. дис. д-ра экон. наук, Челябинск, 2006. 42 с.
154. Даненбург В., Монкриф Р., Тейлор В. Основы оптовой торговли – практический курс. 1993. <http://www.bibliotekar.ru/biznes-31/index.htm> (vizitat 17.11.2015).
155. Дорошенко В.А., Осипов Б.А., Шмидт Ю.Д. Экономический потенциал лесопромышленного предприятия. В: Известия Дальневосточного федерального университета. Экономика и управление, 1/2005. с. 3-13.
156. Дрокин С.А. Управление качеством образовательного потенциала машиностроительного предприятия: дис. канд. экон. наук, Челябинск, 2003. 203 с.
157. Дуванова Ю.Н., Дмитриева Л.Н. Структурные составляющие экономического потенциала предприятия. <http://www.lerc.ru/?part=bulletin&art=44&page=6> (vizitat 11.11.2015).
158. Коровин А.В. Оценка экономического потенциала компании. În: Materialele Conferinței științifice internaționale „Priorități strategice de modernizare inovativă a economiei Republicii Moldova și politici de dezvoltare durabilă la nivel mondial” (10, 2015, Chișinău). Chișinău: CEP USM, 2015. p. 14-21.
159. Мансурова Н.А., Шутяева Н.О. Методические основы оценки производственного потенциала промышленного предприятия. В: Интернет-журнал «Экономические исследования», №4 (12), Декабрь 2012. <http://www.erce.ru/internet-magazine/magazine/32/500/> (vizitat 16.01.2016).
160. Понкратов П.Б., Бартенева О.А., Шапиро В.Д., Ольдерогге Н.Г. Корпоративный и проектный менеджмент: толковый англо-русский словарь-справочник. Москва: ООО «Издательство ОМЕГА-Л», 2009. <http://birmaga.ru/dosta/Справочник+Москва+ООО+«Издательство+омега-л»a/main.html> (vizitat 16.01.2016).
161. Постовит В.А. Диагноз и диагностика в клинической медицине. <http://lekmed.ru/info/arhiv/diagnoz-i-diagnostika-v-klinicheskoy-medicine-3.html>.

162. Реанович Е.А. Смысловое значение понятия «потенциал». В: Экономические науки, Екатеринбург, 2012. <http://research-journal.org/featured/smyslovye-znachenie-ponyatiya-potencial/> (vizitat 16.01.2016).
163. Словарь Ожегова – толковый словарь русского языка. Потенциал. <http://www.ozhegov.com/words/25962.shtml> (vizitat 16.01.2016).
164. Словарь экономических терминов. <http://www.bank24.ru/info/glossary/?srch=%DD%CA%CE%CD%CE%CC%C8%D7%C5%D1%CA%C8%C9+%CF%CE%D2%C5%CD%D6%C8%C0%CB> (vizitat 16.01.2016).
165. Тимофеева Ю.В. Оценка экономического потенциала организации: финансово-инвестиционный потенциал. В: Экономический анализ: теория и практика, 1(130)-2009. с. 43-53. <http://botanik-plus.ru/biblioteka/21-ekonomika/122-otsenka-ekonomicheskogo-potentsiala-organizatsii.html> (vizitat 16.07.2015).
166. Финансовый анализ – всё о финансовом анализе. Коэффициент абсолютной ликвидности. <http://1fin.ru/?id=311&t=7> (vizitat 16.07.2015).
167. Финансовый анализ – всё о финансовом анализе. Коэффициент общей ликвидности. <http://1fin.ru/?id=311&t=3.2> (vizitat 16.07.2015).
168. Финансовый анализ – всё о финансовом анализе. Коэффициент промежуточной ликвидности. <http://1fin.ru/?id=311&t=1.4> (vizitat 16.07.2015).
169. Экономический потенциал предприятия http://www.chel-att.ru/raznoe/ekonomicheskij_potentsial_predpriyatiya/ (vizitat 16.07.2015).
170. Al ANI M.K.. Effects of Assets Structure on the Financial Performance: Evidence From Sultanate of Oman. Journal of US-China Public Administration, February 2014, Vol. 11, No. 2, 170-179.
171. Ansoff I. The New Corporate Strategy. Wiley, 1988. 288 p.
172. Brealy R., Myers S., Allen F. Principles of Corporate Finance. McGraw-Hill Education; 11 edition (January 15, 2013). 976 p.
173. Businessdictionary. Corporation. <http://www.businessdictionary.com/definition/corporation.html> (vizitat 16.07.2015).
174. Dictionary.com. Corporation. <http://dictionary.reference.com/browse/corporation> (vizitat 17.07.2015).
175. Dunning J. Making Globalization Good: The Moral Challenges of Global Capitalism. Oxford University Press; Revised edition (January 6, 2005). 400 p.

176. Durkheim E. *The Division of Labor in Society*. Trans. W. D. Halls, intro. Lewis A. Coser. New York: Free Press. 1997. pp. 39-108.
177. Eucken W. *The Foundations of Economics*. London: William Hodge and Company Limited, 1950. 358 p.
178. Kammer A. What Is A Corporation? 2012. <http://www.demos.org/publication/what-is-a-corporation> (vizitat 10.11.2015).
179. Keynes J.M. *The General Theory of Employment, Interest and Maney*. United Kingdom: Palgrave Macmillan, 1936. 472 p.
180. Leslie W. Rue, Phyllis G. Holland. *Strategic Management: concept and experiences*. New York: McGraw Hill, 1986. 883 p.
181. Marshall A. *Money, Credit and Commerce*. London: Macmillan and Company, 1923. 369 p.
182. McDonald D., Ackerman M.S., Lutters W., Muramatsu J. Recommenders for Expertise Management. Paper in the Workshop on "Recommender Systems: Algorithms and Evaluation" at the 1999 ACM International Conference on Research and Development in Information Retrieval (SIGIR '99), 1999 <http://www.pensivepuffin.com/dwmcphd/papers/Ackerman.SIGIR99.pdf> (vizitat 17.04.2016).
183. Mengesha W. *Impact of Working Capital Management on Firms' Performance: The Case of Selected Metal Manufacturing Companies in Addis Abeba, Ethiopia*, Master Thesis, Jimma University, Ethiopia, 2014, 97 p.
184. Mostrom A.M., Blumberg P. Does Learning-Centered Teaching Promote Grade Improvement? In: *Innovative Higher Education* 37(5), 2012, p. 397-405.
185. Narula R., Porteli B. Foreign direct investment and economic development: Opportunities and limitation from a developing country perspective. *Merit*, 2004, p. 90-99.
186. Oxford Dictionaries. Definition of potential in English. <http://www.oxforddictionaries.com/definition/english/potential> (vizitat 17.07.2015).
187. Porter M.E. The Five Competitive Forces That Shape Strategy. In: *Harvard Business Review*, January 2008, p. 79–93.
188. Prahalad C.K. *Harvard Business Review on Corporate Responsibility*. Harvard Business Press, 2003. 240 p.
189. Samuelson P.A. Proof that Properly Anticipated Fluctuate Randomly. In: *Industrial Management Review*, vol. 6, 1965, p. 41-49.

190. Shleifer A., Vishny R. Politicians and Firms. Quarterly Journal of Economics, 1994, vol. 109, issue 4. p. 995-1025.
191. Shleifer A., López de Silanes F., Vishny R.W. Investor Protection and Corporate Governance. In: Journal of Financial Economics 58 (1–2), 2000, p. 3–27.
192. Stiglitz J.E. Globalization and its discontents. New York: W.W. Norton & Company, 2002. 304 p.
193. The Concise Dictionary. Trésor de la langue française informatisé. www.atilf.atilf.fr. 322 p.
194. The European Corporate Governance Institute (ECGI). Index of codes. http://www.ecgi.org/codes/all_codes.php (vizitat 17.06.2016).
195. TheFreeDictionary's Encyclopedia. Economic Potential. <http://encyclopedia.2.thefreedictionary.com/Economic+Potential> (vizitat 17.07.2015).
196. Warrad L., Al Omari R. The Impact of Activity Ratios among Industrial Sectors' Performance: Jordanian Case, Research Journal of Finance and Accounting. Vol.6, No. 6, 2015, p.173-178.
197. World Investment Report 2016: Annex Tables <http://unctad.org/en/Pages/DIAE/World%20Investment%20Report/Annex-Tables.aspx> (vizualizat 25.06.2016).
198. Xu M., Banchuenvijit W. Factors Affecting Financial Performance of Firms listed on Shanghai Stock Exchange 50 (SSE 50), International Journal of Business and Economics. http://www.utccmbaonline.com/Journalsys/Upload_Arti/2015-02-02_14:57:09.pdf (vizitat 17.07.2015).
199. Blasco E. F. El potencial económico del ecoturismo en las áreas de montaña. Lyon: Universite Jean Moulin. <http://www.bio-nica.info/biblioteca/FurioBlascoEcoturismoMontana.PDF> (vizitat 28.09.2015).
200. Dictionnaire de français Larousse. Potentiel. <http://www.larousse.fr/dictionnaires/francais/potentiel/62998>.
201. Eglem J., Mikol A., etc. Mecanismes financiers de l'entreprise. Paris: Montehrestien E.J.A, 1991. 630 p.
202. Lambin J.J. Mémoire sur les question suivantes, proposées par la Société des antiquaires de la Morinie. In : Mémoires de la Société des antiquaires de la Morinie, 1833, p. 76-137.
203. Petit Larousse illustre. Paris: Libraire Larousee, 1980. 316 p.
204. Rey A. Le Robert Dictionnaire d'Aujourd'hui. Paris: Dictionnaire le Robert, 1993. 356 p.

ANEXE

Anexa 1. Evoluția structurilor și a tehnologiilor managementului corporativ

Evoluția structurilor și a tehnologiilor managementului corporativ

Nr. crt.	Denumire	Perioada	Liderul
1	2	3	4
1.	Activitatea tovărășiilor în Grecia și Roma antică	Sec. VIII-VI î.e.n.	Grecia antică
2.	Formarea relațiilor corporative în bază legală	Sec I î.e.n.	Roma antică
3.	Înființarea și dezvoltarea breslelor comerciale și a corporațiilor de artizanat	Evul mediu	Europa
4.	Separarea bugetului familial și cel de afaceri al proprietarilor	Evul mediu	Europa
5.	Înființarea și dezvoltarea manufacturilor	Sec. XVI-XVII	Europa
6.	Apariția primelor aspecte ale societăților pe acțiuni (scopuri religioase, binefacerea, serviciile, comerțul, activitatea piraților și colonizarea)	De la cruciade până la sec. XVI-XVII	Europa
7.	Apariția fabricilor	Sec. XVIII-XVIII cen.	Europa
8.	Apariția societăților pe acțiuni în industrie	An. 1808	Europa, Franța
9.	Apariția holdingurilor	An. 1820	Europa, Belgia
10.	Înființarea și dezvoltarea structurilor liniare de gestiune a companiilor	Mijlocul sec. XIX	SUA
11.	Apariția corporațiilor de transport industriale	Mijlocul sec. XIX	Europa, SUA
12.	Apariția companiilor publice	Am. 1860	Europa
13.	Începutul transformărilor în masă a societăților pe acțiuni în companii publice	Aproximativ 1880	SUA, Europa
14.	Organizarea tranzacțiilor bursiere cu acțiunile companiilor industriale	Anii 1890	Europa, SUA
15.	Începutul dezvoltării tranzacțiilor la distanță și în timp real între corporații	A doua jumătate a sec. XIX	Europa, SUA

1	2	3	4
16.	Creșterea monopolurilor și apariția diverselor forme de uniuni corporative (trusturi, cartele, concerne) și corporații pe piețele naționale	Sfârșitul sec. XIX – începutul sec. XX	Europa, SUA
17.	Apariția structurilor multidivizionale a corporațiilor mari	Anii 1920 ai sec. XX	SUA
18.	Separarea proprietății și a controlului (revoluția managerilor) în companii	După anul 1929	SUA, Europa
19.	Dezvoltarea de proporții a corporațiilor trans-naționale	După anul 1945	SUA, Europa
20.	Începutul tranzacțiilor cu valori mobiliare în sistemul automatizat NASDAQ	An. 1971	SUA
21.	Dezvoltarea fondurilor instituționale, evidențierea conducerii corporative	Anii 70-80 ai sec. XX	SUA
22.	Dezvoltarea rețelelor corporative	Anii 80 ai sec. XX	
23.	Fuziunile CTN-urilor și formarea corporațiilor globale	Anii 90 ai sec. XX	Țările OECD
24.	Începutul utilizării internetului pentru tranzacțiile între corporații în regim interactiv	1995	Țările OECD
25.	Dezvoltarea structurilor corporative virtuale	Anii 90 ai sec. XX	Țările OECD
26.	Crearea standardelor internaționale de raportare financiară	An. 1973-1995	Europa
27.	Apariția principiilor internaționale ale guvernării corporative	An. 1999	Țările OECD

Sursa: 141, p. 23.

**Anexa 2. Caracteristica formelor organizatorico-juridice ale activității de antreprenoriat în
Republica Moldova**

**Caracteristica formelor organizatorico-juridice ale activității de antreprenoriat în
Republica Moldova**

<i>Nr. crt.</i>	<i>Forma organizatorico – juridică a activității de antreprenoriat</i>	<i>Nr. minim de fondatori</i>	<i>Statutul: persoană fizică / juridică</i>	<i>Documentul de constituire</i>	<i>Răspunderea antreprenorului pentru obligațiile întreprinderii</i>	<i>Acte ce reglementează constituirea, înregistrarea și încetarea activității</i>
1	2	3	4	5	6	7
1.	Întreprindere individuală	1	Persoană fizică	Hotărârea cu privire la înființarea întreprinderii	Răspundere nelimitată	Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, legislația civilă, Legea privind gospodăriile țărănești (de fermier)
2.	Societate în nume colectiv	2-20	Persoană fizică	Contractul de constituire	Răspundere nelimitată	Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, legislația civilă, Contractul de constituire
3.	Societate în comandită (formă avansată a societății în nume colectiv)	2	Persoană fizică	Contractul de constituire	Răspundere nelimitată (pentru comanditari – răspundere limitată)	Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, legislația civilă, Contractul de constituire
4.	Societate cu răspundere limitată	1 (maxim 50)	Persoană juridică	Contract de constituire, Statut	Răspundere numai în limitele valorii cotelor care le aparțin	Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, Legea privind societățile cu răspundere limitată, legislația civilă, Contractul de constituire, Statutul
5.	Societate pe acțiuni	1	Persoană juridică	Contract de constituire, Statut	Răspundere numai în limitele valorii acțiunilor care le aparțin	Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, Legea privind societățile pe acțiuni, legislația civilă, Contractul de constituire, Statutul

1	2	3	4	5	6	7
6.	Cooperativă de producție	5	Persoană juridică	Statut	Răspundere în limita patrimoniului cooperativei (+răspundere suplimentară cu averea personală)	Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, Legea privind cooperativele de producție, legislația civilă, Statutul
7.	Cooperativă de întreprinzător	5	Persoană juridică	Contract de constituire, Statut	Răspundere în limita patrimoniului cooperativei (+răspundere suplimentară cu averea personală)	Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, Legea privind cooperativele de întreprinzător, legislația civilă, Statutul
8.	Întreprindere de arendă	Colec-tiv de muncă	Persoană juridică	Statut, Contract de arendă a bunurilor statului	Răspundere în limita cotei (părții) ce le revin din patrimoniul întreprinderii	Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, Regulamentul întreprinderii de arendă, legislația civilă, Contractul de arendă, Statutul
9.	Întreprindere de stat	Uni-tăți administra-tive	Persoană juridică	Decizia fondatorului (Guvern), Statut	Răspundere în limita patrimoniului	Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, Legea cu privire la întreprinderea de stat, Actele autorităților administrației publice centrale, legislația civilă, Statutul
10	Întreprindere municipală	Uni-tăți administra-tive	Persoană juridică	Decizia autorității publice locale, Statut	Răspundere în limita patrimoniului	Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, Regulamentul-model al întreprinderii municipale, Actele autorităților administrației publice locale, legislația civilă, Statutul

Sursa: elaborat de autor, în baza sursei bibliografice 98.

Notă: celulele marcate cu galben concretizează formele organizatorico-juridice cu statut de persoană fizică; celulele marcate cu albastru concretizează formele organizatorico-juridice cu statut de persoană juridică.

Anexa 3. Tratamentul conceptului „potențial economic al entității” în diferite surse de specialitate

Tratamentul conceptului „potențial economic al entității” în diferite surse de specialitate

<i>Nr. crt.</i>	<i>Definirea</i>	<i>Sursa</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<i>Accent pe resursele disponibile</i>		
1.	potențialul economic al întreprinderii semnifică totalitatea bunurilor și a surselor implicate într-o afacere, pentru dezvoltarea procesului de producție și comercializare, combinarea eficientă a factorilor de producție și valorificarea potențialului financiar	Amarfii-Railean N. Diagnosticul și estimarea potențialului economic al întreprinderii în condițiile dezvoltării durabile. Abstract la tz. de dr. Chișinău, 2007. p. 8 [1]
2.	Totalitatea resurselor și posibilităților care pot fi mobilizate în procesul realizării activității economice	Тимофеева Ю.В. Оценка экономического потенциала организации: финансово-инвестиционный потенциал. В: Экономический анализ: теория и практика, 1(130)-2009 [165]
3.	Potențialul economic este determinat de cantitatea de resurse de muncă și de calitatea acestora, de volumul capacităților de producție ale entității economice ...	TheFreeDictionary's Encyclopedia. Economic Potential [195]
4.	Totalitatea resurselor naturale, umane, materiale, științifice, tehnologice și informaționale de care dispune o țară la un moment dat și care exprimă posibilitățile de dezvoltare a acesteia	Blanovschi A., Mironic A. Statul și economia: note de curs. Chișinău: AAP, 2005. 202 p. [11]
5.	Potențialul economic include factorii care pot contribui la dezvoltarea unei afaceri, activitate sau teritoriu	Blasco E. F. El potencial económico del ecoturismo en las áreas de montaña. Lyon: Universite Jean Moulin [199]

1	2	3
<i>Accent pe obținerea rezultatelor</i>		
1.	Capacitatea totală a entității economice de a produce, de a construi, de a investi, de a presta servicii și de a desfășura oricare funcție economico-socială	Мансурова Н.А., Шутяева Н.О. Методические основы оценки производственного потенциала промышленного предприятия. В: Интернет-журнал «Экономические исследования», №4 (12), Декабрь 2012 [159]
2.	Capacitatea purtătorului de a asigura nivelul maxim de profit pentru o anumită perioadă de timp	Экономический потенциал предприятия. http://www.chelatt.ru/raznoe/ekonomicheskij_potentsial_predpriyatiya/ [169]
3.	Capacitatea totală a afacerii de a produce produse, de a presta servicii, de a satisface nevoile populației.	Словарь экономических терминов. http://www.bank24.ru/info/glossary/?srch=%DD%CA%CE%CD%CE%CC%C8%D7%C5%D1%CA%C8%C9+%CF%CE%D2%C5%CD%D6%C8%C0%CB [164]
4.	Capacitatea entității de a produce o anumită cantitate de bunuri și/sau servicii la o anumită dată și punerea acestora la dispoziția consumatorilor	Голиков А. А. Введение в прикладную экономику: Краткий конспект лекций. Челябинск: Челяб. гос. ун-т, 1999. с. 8 [152]
<i>Accent pe atingerea scopurilor</i>		
1.	Totalitatea resurselor (umane, materiale, financiare, industriale, informaționale, inovaționale) aflate la dispoziția entității economice, și capacitatea managerilor și angajaților de a utiliza eficient aceste resurse, în scopul de a crea produse și servicii, pentru a maximiza veniturile și de a spori eficiența entității economice	Борзенкова К.С. Оценка экономического потенциала предприятия и повышение эффективности его использования. Автореф. дис. д-ра экон. наук. 2003 [151]

1	2	3
2.	Capacitățile totale ale resurselor entității economice de a-i asigura realizarea sarcinilor propuse	Дорошенко В.А., Осипов Б.А., Шмидт Ю.Д. Экономический потенциал лесопромышленного предприятия. В: <u>Известия Дальневосточного федерального университета. Экономика и управление</u> , 1/2005. с. 3 [155]

Sursa: elaborat de autor în baza surselor bibliografice.

Anexa 4. Situații financiare ale entității economice S.R.L. „Cloudata”

Anexa 4.1 Raport financiar pentru anul 2012, al entității economice S.R.L.

„Cloudata”

Anexe la S.N.C. 4
„Particularitățile contabilității la întreprinderile micului business”
aprobat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova

RAPORT FINANCIAR pe Anul 2012

			Coduri
Unitatea (entitatea) <u>Cloudata SRL</u>	conform CUIO		40411256
Raionul (municipiul) <u>Chisinau , Botanica</u>	conform CUATM		0110
Activitatea principală <u>Activitati degate de bancile de date</u>	conform CAEM		
Organul de administrare economică <u>SRL</u>	conform COCM		7774
Forma de proprietate <u>privata</u>	conform CFP		16
Unitatea de măsură: lei			
Cod fiscal <u>1007600032850</u>	conform declarației		1007600032850
Adresa <u>mun. Chisinau bd. Dacia 40/1 ap.24</u>	Data prezentării		
	Data primirii		
<u>Becciv Angela 078509509</u>	Termenul de prezentare		31.03.2012

numele, prenumele, nr. de telefon al contabilului-șef

Forma nr. 1-BS

Anexa nr.16 la S.N.C. 4

„Particularitățile contabilității la întreprinderile micului business”

BILANȚUL CONTABIL la 31 decembrie 2012

Nr. d/o	Indicatori	Cod rd.	La finele perioadei de gestiune	La finele anului de gestiune precedent
1	2	3	4	5
1.	Active pe termen lung			
1.1.	Active nemateriale (111, 112)	010	3992	3992
1.2.	Amortizarea activelor nemateriale (113)	011	(1736)	(1062)
1.3.	Active materiale pe termen lung (121,122,123, 125)	020	755770	32432
1.4.	Uzura și epuizarea activelor materiale pe termen lung (124,126)	021	(10270)	(3850)
1.5.	Active financiare pe termen lung (131,132±133,134,135,136,141,142)	030	24000	477100
	Total capitolul 1 (rd. 010 - rd. 011 + rd. 020 – rd.021+rd.030)	040	771756	508612
2.	Active curente			
2.1.	Stocuri de mărfuri și materiale (211, 212, 213-214,215, 216, 217)	050	94971	117958
2.2.	Creanțe pe termen scurt (221-222, 223, 224)	060	359909	212311
2.3.	Creanțe pe termen scurt privind decontările cu bugetul (225)	070	89917	6380
2.4.	Investiții pe termen scurt (231,232-233)	080		
2.5.	Mijloace bănești (241, 242,243,244,245,246)	090	13735	381
2.6.	Alte active pe termen scurt (227,228, 229, 251,252)	100	20404	1346
	Total capitolul 2 (rd. 050 + rd. 060 + rd. 070 + rd. 080 + rd. 090 +rd.100)	110	578936	338376
	TOTAL GENERAL-ACTIV (rd. 040 + rd.110)	120	1350692	846988
3.	Capital propriu			
3.1	Capital statutar (311), informativ <u>16200</u>	130	16200	5400
3.2	Capital nevârsat (313)	140	()	()
3.3	Capital retras (314)	150	()	()
3.4	Rezerve (321,322,323)	160		
3.5	Corecții ale rezultatelor perioadelor precedente (331)	170		
3.6	Profitul nerepartizat (pierdere neacoperită) a anilor precedenți (332)	180	417955	417955
3.7	Profitul net (pierdere) al anului de gestiune (333)	190	(101422)	X
3.8	Profit utilizat al anului de gestiune (334)	200	()	X
3.9	Capital suplimentar (312)	210		
3.10	Capital secundar (341, 342)	220		
	Total capitolul 3 (rd.130–rd.140–rd.150+rd.160±rd.170±rd.180±rd.190–rd.200±rd.210±rd.220)	230	332733	423355
4.	Datorii pe termen lung			
4.1.	Datorii financiare pe termen lung (411,412,413,414)	240		
4.2.	Datorii pe termen lung calculate (421,422, 423,424, 425,426)	250	437879	
	Total capitolul 4 (rd.240 + rd.250)	260	437879	
5.	Datorii pe termen scurt			
5.1.	Datorii financiare (511, 512, 513, 514, 515, 516)	270	234336	
5.2.	Datorii comerciale (521, 522, 523)	280	243415	266873
5.3	Datorii privind retribuirea muncii (531)	290	650	29170

5.4	Datorii privind asigurările (533)	300	1156	11959
5.5	Datorii privind decontările cu bugetul (534)	310	56	32027
5.6	Alte datorii calculate (532, 535, 536, 537, 538, 539)	320	100467	83604
	Total capitolul 5 (rd.270 + rd.280 + rd.290+rd.300+rd.310+rd.320)	330	580080	423633
	TOTAL GENERAL-PASIV (rd.230 + rd.260 + rd.330)	340	1350692	846988

RAPORTUL DE PROFIT ȘI PIERDERI

de la 1 ianuarie pînă la 31 decembrie 2012

Indicatori	Cod rd.	Perioada de gestiune	Perioada corespunzătoare a anului precedent
1	2	3	4
Venitul din vânzări (611)	010	206357	1651842
Costul vânzărilor (711)	020	20415	743805
Profitul brut (pierdere globală) (rd.010 – rd.020)	030	185942	908037
Alte venituri operaționale (612)	040	13567	
Cheltuieli comerciale (712)	050	13263	356636
Cheltuieli generale și administrative (713)	060	204337	129397
Alte cheltuieli operaționale (714)	070	78960	132749
Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere) (rd.030+rd.040–rd.050–rd.060–rd.070)	080	(97051)	289255
Rezultatul din activitatea de investiții: profit (pierdere) (621-721)	090		
Rezultatul din activitatea financiară: profit (pierdere) (622-722)	100	(4371)	
Rezultatul din activitatea economico-financiară: profit (pierdere) (±rd.080 ± rd.090 ± rd.100)	110	(101422)	289255
Rezultatul excepțional: profit (pierdere) (623–723)	120		
Profitul (pierderea) perioadei raportate pînă la impozitare (±rd.110± rd.120)	130	(101422)	289255
Cheltuieli (economii) privind impozitul pe venit (731)	140		
Profit net (pierdere) (± rd.130 ± rd.140)	150	(101422)	289255

Anexa nr.18 la SNC 4

Notă informativă privind avansurile, investițiile, împrumuturile și decontările cu clienții externi la **200**

Nr. d/o	Denumirea țării	Cod conform Clasificatorului țărilor	Avansuri		Cote în fondul statutar	
			acordate în străinătate	primite din străinătate	primite din străinătate	plasate în străinătate
0	A	1	2	3	4	5
1	Federația Rusă	643				
2	România	642				
3	Ucraina	804				
4						
5						
	Total					

Nr. d/o	Titluri de valoare		Dividende		Credite	
	primite din străinătate	plasate în străinătate	de primit din străinătate	de plătit în străinătate	acordate în străinătate	primite din străinătate
	6	7	8	9	10	11
1						
2						
3						
4						
5						

Nr. d/o	Împrumuturi		Creanțe ale clienților din străinătate		Datorii față de clienți din străinătate	
	acordate în străinătate	primite din străinătate	aferente facturilor comerciale	alte	aferente facturilor comerciale	alte
	12	13	14	15	16	17
1						
2						
3						
4						
5						

Persoanele responsabile de semnarea raportului financiar* Administrator Becciv Angela

*conform art.36 al Legii contabilității.

Anexa 4.2 Raport financiar pentru anul 2013, al entității economice S.R.L.

„Cloudata”

Anexa la S.N.C. 4
„Particularitățile contabilității la întreprinderile micului business”
aprobate de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova

RAPORT FINANCIAR pe Anul 2013

Unitatea (entitatea) <u>Cloudata SRL</u>	conform CUIO	Coduri
Raionul (municipiul) <u>Chisinau , Botanica</u>	conform CUATM	40411256
Activitatea principală <u>Activitati degate de bancile de date</u>	conform CAEM	0110
Organul de administrare economică <u>SRL</u>	conform COCM	7774
Forma de proprietate <u>privata</u>	conform CFP	16
Unitatea de măsură: lei		
Cod fiscal <u>1007600032850</u>	conform declarației	1007600032850
Adresa <u>mun. Chisinau bd. Dacia 40/1 ap.24</u>	Data prezentării	
	Data primirii	
<u>Becciv Angela 078509509</u>	Termenul de prezentare	31.03.2014
numele, prenumele, nr. de telefon al contabilului-șef		

Forma nr. 1-B5

Anexa nr.16 la S.N.C. 4
„Particularitățile contabilității la întreprinderile micului business”

BILANȚUL CONTABIL la 31 decembrie 2013

Nr. d/o	Indicatori	Cod rd.	La finele perioadei de gestiune	La finele anului de gestiune precedent
1	2	3	4	5
1.	Active pe termen lung			
1.1.	Active nemateriale (111, 112)	010	3992	3992
1.2	Amortizarea activelor nemateriale (113)	011	(2410)	(1736)
1.3.	Active materiale pe termen lung (121,122,123, 125)	020	357110	755770
1.4	Uzura și epuizarea activelor materiale pe termen lung (124,126)	021	(94365)	(10270)
1.5.	Active financiare pe termen lung (131,132±133,134,135,136,141,142)	030	24000	24000
	Total capitolul 1 (rd. 010 - rd. 011 + rd. 020 – rd.021+rd.030)	040	288327	771756
2.	Active curente			
2.1.	Stocuri de mărfuri și materiale (211, 212, 213-214,215, 216, 217)	050	158	94971
2.2.	Creanțe pe termen scurt (221-222, 223, 224)	060	282729	359909
2.3.	Creanțe pe termen scurt privind decontările cu bugetul (225)	070	62427	89917
2.4.	Investiții pe termen scurt (231,232-233)	080		
2.5.	Mijloace bănești (241, 242,243,244,245,246)	090	155	13735
2.6.	Alte active pe termen scurt (227,228, 229, 251,252)	100	188088	20404
	Total capitolul 2 (rd. 050 + rd. 060 + rd. 070 + rd. 080 + rd. 090 +rd.100)	110	533557	578936
	TOTAL GENERAL-ACTIV (rd. 040 + rd.110)	120	821884	1350692
3.	Capital propriu			
3.1	Capital statutar (311), informativ <u>16200</u>	130	16200	16200
3.2	Capital nevărsat (313)	140	()	()
3.3	Capital retras (314)	150	()	()
3.4	Rezerve (321,322,323)	160		
3.5	Corecții ale rezultatelor perioadelor precedente (331)	170	(9362)	
3.6	Profitul nerepartizat (pierdere neacoperită) a anilor precedenți (332)	180	316533	316533
3.7	Profitul net (pierdere) al anului de gestiune (333)	190	(251764)	X
3.8	Profit utilizat al anului de gestiune (334)	200	()	X
3.9	Capital suplimentar (312)	210		
3.10	Capital secundar (341, 342)	220		
	Total capitolul 3 (rd.130–rd.140–rd.150+rd.160±rd.170±rd.180±rd.190–rd.200±rd.210±rd.220)	230	71607	332733
4.	Datorii pe termen lung			
4.1.	Datorii financiare pe termen lung (411,412,413,414)	240		
4.2.	Datorii pe termen lung calculate (421,422, 423,424, 425,426)	250		437879
	Total capitolul 4 (rd.240 + rd.250)	260		437879
5.	Datorii pe termen scurt			
5.1.	Datorii financiare (511, 512, 513, 514, 515, 516)	270	293151	234336
5.2.	Datorii comerciale (521, 522, 523)	280	332264	243415
5.3	Datorii privind retribuirea muncii (531)	290		650
5.4	Datorii privind asigurările (533)	300	780	1156
5.5	Datorii privind decontările cu bugetul (534)	310	107	56
5.6	Alte datorii calculate (532, 535, 536, 537, 538, 539)	320	123975	100467
	Total capitolul 5 (rd.270 + rd.280 + rd.290+rd.300+rd.310+rd.320)	330	750277	580080
	TOTAL GENERAL-PASIV (rd.230 + rd.260 + rd.330)	340	821884	1350692

RAPORTUL DE PROFIT ȘI PIERDERI

de la 1 ianuarie până la 31 decembrie 2013

Indicatori	Cod rd.	Perioada de gestiune	Perioada corespunzătoare a anului precedent
1	2	3	4
Venitul din vânzări (611)	010	279710	206357
Costul vânzărilor (711)	020	68186	20415
Profitul brut (pierdere globală) (rd.010 – rd.020)	030	211524	185942
Alte venituri operaționale (612)	040	256881	13567
Cheltuieli comerciale (712)	050	72195	13263
Cheltuieli generale și administrative (713)	060	346176	204337
Alte cheltuieli operaționale (714)	070	200160	78960
Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere) (rd.030+rd.040–rd.050–rd.060–rd.070)	080	(150126)	(97051)
Rezultatul din activitatea de investiții: profit (pierdere) (621–721)	090	(2880)	
Rezultatul din activitatea financiară: profit (pierdere) (622–722)	100	(98758)	(4371)
Rezultatul din activitatea economico-financiară: profit (pierdere) (±rd.080 ± rd.090 ± rd.100)	110	(251764)	(101422)
Rezultatul excepțional: profit (pierdere) (623–723)	120		
Profitul (pierdere) perioadei raportate până la impozitare (±rd.110± rd.120)	130	(251764)	(101422)
Cheltuieli (economii) privind impozitul pe venit (731)	140		
Profit net (pierdere) (± rd.130 ± rd.140)	150	(251764)	(101422)

Anexa nr.18 la SNC 4

Notă informativă privind avansurile, investițiile, împrumuturile și decontările cu clienții externi la **200**

Nr. d/o	Denumirea țării	Cod conform Clasicatorului țărilor	Avansuri		Cote în fondul statutar	
			acordate în străinătate	primite din străinătate	primite din străinătate	plasate în străinătate
0	A	1	2	3	4	5
1	Federația Rusă	643				
2	România	642				
3	Ucraina	804				
4						
5						
	Total					

Nr. d/o	Titluri de valoare		Dividende		Credite	
	primite din străinătate	plasate în străinătate	de primit din străinătate	de plătit în străinătate	acordate în străinătate	primite din străinătate
	6	7	8	9	10	11
1						
2						
3						
4						
5						

Nr. d/o	Împrumuturi		Creanțe ale clienților din străinătate		Datorii față de clienți din străinătate	
	acordate în străinătate	primite din străinătate	aferente facturilor comerciale	altele	aferente facturilor comerciale	altele
	12	13	14	15	16	17
1						
2						
3						
4						
5						

Persoanele responsabile de semnarea raportului financiar* Administrator Becciv Angela

*conform art.36 al Legii contabilității.

Anexa 4.3 Raport financiar pentru anul 2014, al entității economice S.R.L.

„Cloudata”

Anexa la S.N.C. 4
„Particularitățile contabilității la întreprinderile micului business”
aprobate de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova

RAPORT FINANCIAR pe Anul 2014

Unitatea (entitatea) <u>Cloudata SRL</u>	conform CUIO	Coduri
Raionul (municipiul) <u>Chisinau , Botanica</u>	conform CUATM	40411256
Activitatea principală <u>Activitati degate de bancile de date</u>	conform CAEM	0110
Organul de administrare economică <u>SRL</u>	conform COCM	7774
Forma de proprietate <u>privata</u>	conform CFP	16
Unitatea de măsură: lei		
Cod fiscal <u>1007600032850</u>	conform declarației	1007600032850
Adresa <u>mun. Chisinau bd. Dacia 40/1 ap.24</u>	Data prezentării	
	Data primirii	
<u>Becciv Angela 078509509</u>	Termenul de prezentare	31.03.2015
numele, prenumele, nr. de telefon al contabilului-șef		

Forma nr. 1-B5

Anexa nr.16 la S.N.C. 4
„Particularitățile contabilității la întreprinderile micului business”

BILANȚUL CONTABIL la 31 decembrie 2014

Nr. d/o	Indicatori	Cod rd.	La finele perioadei de gestiune	La finele anului de gestiune precedent
1	2	3	4	5
1.	Active pe termen lung			
1.1.	Active nemateriale (111, 112)	010	3992	3992
1.2	Amortizarea activelor nemateriale (113)	011	(3084)	(2410)
1.3.	Active materiale pe termen lung (121,122,123, 125)	020	250274	357110
1.4	Uzura și epuizarea activelor materiale pe termen lung (124,126)	021	(159472)	(94365)
1.5.	Active financiare pe termen lung (131,132±133,134,135,136,141,142)	030	24000	24000
	Total capitolul 1 (rd. 010 - rd. 011 + rd. 020 – rd.021+rd.030)	040	115710	288327
2.	Active curente			
2.1.	Stocuri de mărfuri și materiale (211, 212, 213-214,215, 216, 217)	050	522	158
2.2.	Creanțe pe termen scurt (221-222, 223, 224)	060	183666	282729
2.3.	Creanțe pe termen scurt privind decontările cu bugetul (225)	070	47217	62427
2.4.	Investiții pe termen scurt (231,232-233)	080		
2.5.	Mijloace bănești (241, 242,243,244,245,246)	090	41	155
2.6.	Alte active pe termen scurt (227,228, 229, 251,252)	100	1110	188088
	Total capitolul 2 (rd. 050 + rd. 060 + rd. 070 + rd. 080 + rd. 090 +rd.100)	110	232556	533557
	TOTAL GENERAL-ACTIV (rd. 040 + rd.110)	120	348266	821884
3.	Capital propriu			
3.1	Capital statutar (311), informativ <u>16200</u>	130	16200	16200
3.2	Capital nevărsat (313)	140	()	()
3.3	Capital retras (314)	150	()	()
3.4	Rezerve (321,322,323)	160		
3.5	Corecții ale rezultatelor perioadelor precedente (331)	170		
3.6	Profitul nerepartizat (pierdere neacoperită) a anilor precedenți (332)	180	55407	55407
3.7	Profitul net (pierdere) al anului de gestiune (333)	190	39076	X
3.8	Profit utilizat al anului de gestiune (334)	200	()	X
3.9	Capital suplimentar (312)	210		
3.10	Capital secundar (341, 342)	220		
	Total capitolul 3 (rd.130–rd.140–rd.150+rd.160±rd.170±rd.180±rd.190–rd.200±rd.210±rd.220)	230	110683	71607
4.	Datorii pe termen lung			
4.1.	Datorii financiare pe termen lung (411,412,413,414)	240		
4.2.	Datorii pe termen lung calculate (421,422, 423,424, 425,426)	250		
	Total capitolul 4 (rd.240 + rd.250)	260		
5.	Datorii pe termen scurt			
5.1.	Datorii financiare (511, 512, 513, 514, 515, 516)	270	60503	293151
5.2.	Datorii comerciale (521, 522, 523)	280	89674	332264
5.3	Datorii privind retribuirea muncii (531)	290	3900	
5.4	Datorii privind asigurările (533)	300	443	780
5.5	Datorii privind decontările cu bugetul (534)	310	213	107
5.6	Alte datorii calculate (532, 535, 536, 537, 538, 539)	320	82850	123975
	Total capitolul 5 (rd.270 + rd.280 + rd.290+rd.300+rd.310+rd.320)	330	237583	750277
	TOTAL GENERAL-PASIV (rd.230 + rd.260 + rd.330)	340	348266	821884

RAPORTUL DE PROFIT ȘI PIERDERI

de la 1 ianuarie pînă la 31 decembrie 2014

Indicatori	Cod rd.	Perioada de gestiune	Perioada corespunzătoare a anului precedent
1	2	3	4
Venitul din vânzări (611)	010	147467	279710
Costul vânzărilor (711)	020	98840	68186
Profitul brut (pierdere globală) (rd.010 – rd.020)	030	48627	211524
Alte venituri operaționale (612)	040	241067	256881
Cheltuieli comerciale (712)	050	5904	72195
Cheltuieli generale și administrative (713)	060	185120	346176
Alte cheltuieli operaționale (714)	070	76011	200160
Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere) (rd.030+rd.040–rd.050–rd.060–rd.070)	080	22659	(150126)
Rezultatul din activitatea de investiții: profit (pierdere) (621–721)	090	16417	(2880)
Rezultatul din activitatea financiară: profit (pierdere) (622–722)	100		(98758)
Rezultatul din activitatea economico-financiară: profit (pierdere) (±rd.080 ± rd.090 ± rd.100)	110	39076	(251764)
Rezultatul excepțional: profit (pierdere) (623–723)	120		
Profitul (pierdere) perioadei raportate pînă la impozitare (±rd.110±rd.120)	130	39076	(251764)
Cheltuieli (economii) privind impozitul pe venit (731)	140		
Profit net (pierdere) (± rd.130 ± rd.140)	150	39076	(251764)

Anexa nr.18 la SNC 4

Notă informativă privind avansurile, investițiile, împrumuturile și decontările cu clienții externi la **200**

Nr. d/o	Denumirea țării	Cod conform Clasicatorului țărilor	Avansuri		Cote în fondul statutar	
			acordate în străinătate	primite din străinătate	primite din străinătate	plasate în străinătate
0	A	1	2	3	4	5
1	Federația Rusă	643				
2	România	642				
3	Ucraina	804				
4						
5						
	Total					

Nr. d/o	Titluri de valoare		Dividende		Credite	
	primite din străinătate	plasate în străinătate	de primit din străinătate	de plătit în străinătate	acordate în străinătate	primite din străinătate
	6	7	8	9	10	11
1						
2						
3						
4						
5						

Nr. d/o	Împrumuturi		Creanțe ale clienților din străinătate		Datorii față de clienți din străinătate	
	acordate în străinătate	primite din străinătate	aferente facturilor comerciale	altele	aferente facturilor comerciale	altele
	12	13	14	15	16	17
1						
2						
3						
4						
5						

Persoanele responsabile de semnarea raportului financiar* Administrator Becciv Angela

*conform art.36 al Legii contabilității.

Anexa 4.4 Situațiile financiare pentru anul 2015, ale entității economice S.R.L.

„Cloudata”

„01” aprilie 2016
Data primirii

Anexa la SNC
„Prezentarea situațiilor financiare”
Aprobat de Ministerul Finanțelor
al Republicii Moldova

SITUAȚIILE FINANCIARE

pentru perioada 01.01.2015 – 31.12.2015

Entitatea „Cloudata” S.R.L. 4 0 4 1 1 2 5 6
(Denumirea completă) Cod CUIIO

1 0 0 7 6 0 0 0 3 2 8 5 0
Cod IDNO

Sediul: MD mun. Chișinău 0 1 1 0
Cod poștal Raionul (municipiul, UTA); Localitatea Cod CUATM

bd. Dacia 40/1, ap. 24
strada, nr., bl.

Activitatea principală 6 2 0 1
Cod CAEM, rev.2

7 2 2 4
Cod CAEM, ediția 2005

Forma de proprietate privată 5 3 0
Cod CFP

Forma organizatorico-juridică societate cu răspundere limitată 5 3 0
Cod CFOJ

Date de contact: Tel. 069661009 e-mail _____
WEB _____

Numele și coordonatele al contabilului-șef: Dl (dna) A. BECCIV

Tel. 069661009

Anexa 8

Notă informativă privind veniturile și cheltuielile clasificate după natură

Indicatori	Cod rd.	Perioada de gestiune	
		precedentă	curentă
1	2	3	4
Venituri din vânzări	010	147467	
Alte venituri din activitatea operațională	020	2401067	48000
Venituri din alte activități	030	92340	
Total venituri (rd.010 + rd.020 + rd.030)	040	480874	48000
Variația stocurilor	050		
Costul vânzărilor mărfurilor vândute	060		
Cheltuieli privind stocurile	070		
Cheltuieli cu personalul privind remunerarea muncii	080	14000	7800
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii și prime de asigurare obligatorie de asistență medicală	090	3780	2145
Cheltuieli cu amortizarea și deprecierea activelor imobilizate	100	89534	83424
Alte cheltuieli	110	258560	15055
Cheltuieli din alte activități	120	75924	
Total cheltuieli (rd.050 + rd.060 + rd.070 + rd.080 + rd.090 + rd.100 + rd.110 + rd.120)	130	441798	108424
Profit (pierdere) până la impozitare (rd.040 – rd.130)	140	39076	
Cheltuieli privind impozitul pe venit	150		
Profit (pierdere) net al perioadei de gestiune (rd.140 – rd.150)	160	39076	(60424)

BILANȚUL

la 31.12.2015

Nr. cpt.	A C T I V	Cod rd.	Sold la	
			Inceputul perioadei de gestiune	Sfârșitul perioadei de gestiune
1	2	3	4	5
1.	Active imobilizate			
	Imobilizări necorporale	010	442	
	Imobilizări corporale în curs de execuție	020		
	Terenuri	030		
	Mijloace fixe	040	90802	7377
	Resurse minerale	050		
	Active biologice imobilizate	060		
	Investiții financiare pe termen lung în părți neafiliate	070		
	Investiții financiare pe termen lung în părți afiliate	080	24000	24000
	Investiții imobiliare	090		
	Creanțe pe termen lung	100		
	Avansuri acordate pe termen lung	110		
	Alte active imobilizate	120		
	Total active imobilizate (rd.010 + rd.020 + rd.030 + rd.040 + rd.050 + rd.060 + rd.070 + rd.080 + rd.090 + rd.100 + rd.110 + rd.120)	130	115244	31377
2.	Active circulante			
	Materiale	140		
	Active biologice circulante	150		
	Obiecte de mică valoare și scurtă durată	160	522	522
	Producția în curs de execuție și produse	170		
	Mărfuri	180		
	Creanțe comerciale	190	182577	132820
	Creanțe ale părților afiliate	200		
	Avansuri acordate curente	210	1089	1089
	Creanțe ale bugetului	220	47217	48346
	Creanțe ale personalului	230		
	Alte creanțe curente	240		
	Numerar în casierie și la conturi curente	250	41	41
	Alte elemente de numerar	260		
	Investiții financiare curente în părți neafiliate	270		
	Investiții financiare curente în părți afiliate	280		
	Alte active circulante	290	1110	1579
	Total active circulante (rd.140 + rd.150 + rd.160 + rd.170 + rd.180 + rd.190 + rd.200 + rd.210 + rd.220 + rd.230 + rd.240 + rd.250 + rd.260 + rd.270 + rd.280 + rd.290)	300	232556	184397
	Total active (rd.130 + rd.300)	310	347800	215774

Nr. cpt.	P A S I V	Cod rd.	Sold la	
			Începutul perioadei de gestiune	Sfârșitul perioadei de gestiune
1	2	3	4	5
3.	Capital propriu			
	Capital social și suplimentar	320	1620	16200
	Rezerve	330		
	Corecții ale rezultatelor anilor precedenți	340	x	(8452)
	Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	350	94017	94017
	Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	360	x	(60424)
	Profit utilizat al perioadei de gestiune	370	x	
	Alte elemente de capital propriu	380		
	Total capital propriu (rd.320 + rd.330 + rd.340 + rd.350 + rd.360 - rd.370 + rd.380)	390	110217	41341
4.	Datorii pe termen lung			
	Credite bancare pe termen lung	400		
	Împrumuturi pe termen lung	410		
	Datorii pe termen lung privind leasingul financiar	420		
	Alte datorii pe termen lung	430		
	Total datorii pe termen lung (rd.400 + rd.410 + rd.420 + rd.430)	440		
5.	Datorii curente			
	Credite bancare pe termen scurt	450	60503	60503
	Împrumuturi pe termen scurt	460		
	Datorii comerciale	470	89674	38175
	Datorii față de părțile afiliate	480		
	Avansuri primite curente	490		27799
	Datorii față de personal	500	58484	13302
	Datorii privind asigurările sociale și medicale	510	443	911
	Datorii față de buget	520	214	213
	Venituri anticipate curente	530		
	Datorii față de proprietari	540		
	Finanțări și încasări cu destinație specială curente	550		
	Provizioane curente	560		
	Alte datorii curente	570	28266	33530
	Total datorii curente (rd.450 + rd.460 + rd.470 + rd.480 + rd.490 + rd.500 + rd.510 + rd.520 + rd.530 + rd.540 + rd.550 + rd.560 + rd.570)	580	237583	174433
	Total pasive (rd.390 + rd.440 + rd.580)	590	347800	215774

SITUAȚIA DE PROFIT ȘI PIERDERE**de la 01.12 la 31.12 2015**

Indicatori	Cod rd.	Perioada de gestiune	
		precedentă	curentă
1	2	3	4
Venituri din vânzări	010	147467	
Costul vânzărilor	020	98840	
Profit brut (pierdere brută) (rd.010 – rd.020)	030	48627	
Alte venituri din activitatea operațională	040	241067	48000
Cheltuieli de distribuire	050	5904	
Cheltuieli administrative	060	185120	108424
Alte cheltuieli din activitatea operațională	070	76011	
Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere) (rd.030 + rd.040 – rd.050 – rd.060 – rd.070)	080	22659	(60424)
Rezultatul din alte activități: profit (pierdere)	090	16417	
Profit (pierdere) până la impozitare (rd.080 + rd.090)	100	39076	(60424)
Cheltuieli privind impozitul pe venit	110		
Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune (rd.100 – rd.110)	120	39076	(60424)

Anexa 5. Situații financiare ale entității economice „Tex-Auto-Pit” S.R.L.

Anexa 5.1 Raport financiar pentru anul 2013, al entității economice „Tex-Auto-Pit”

S.R.L.

Anexe la S.N.C. 4
„Particularitățile contabilității la întreprinderile micului business”
aprobate de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova

RAPORTUL FINANCIAR
pe **31 Decembrie 2013**

Unitatea (întreprinderea) **„TEX-AUTO-PIT” S.R.L.** conform CUIO
Raionul (municipiul) **CHISINAU (mun.)** conform CUATM
Activitatea principală **REPARATIE AUTO** conform CAEM
Organul de administrare economica conform COCM
Forma de proprietate **privata** conform CFP
Forma organizatorico-juridica conform CFOJ
Unitatea de masura: lei
Cod fiscal **1008600053719** conform declaratiei
Adresa conform declaratiei
Data prezentarii
Data primirii
Termenul de prezentare

Coduri
40580830
110
G4520
07774
16

ZATIRCO ECATERINA VICTOR
numele, prenumele, telefonul contabilului-sef

Forma nr. 1-BS
Anexa nr. 16 la S.N.C. 4

DIRECȚIA GENERALĂ STATISTICĂ

28. MAR. 2014

BILANTUL CONTABIL

la 31 Decembrie 2013

Nr. n.s.	Indicatori	Codul rd.	La finele perioadei de gestiune	La finele anului de gestiune precedent
1	2	3	4	5
1.	ACTIVE PE TERMEN LUNG			
1.1.	Active nemateriale (111,112)	010	8 358	3 671
1.2.	Amortizarea activelor nemateriale (113)	011	(6 342)	(2 714)
1.3.	Active materiale pe termen lung (121,122,123, 125)	020	1 264 093	1 243 218
1.4.	Uzura si epuizarea activelor materiale pe termen lung (124,126)	021	(594 999)	(402 210)
1.5.	Active financiare pe termen lung (131,132+133,134,135,136,141,142)	030		
	Total capitolul 1 (010-011+020-021+030)	040	671 110	841 965
2	Active curente			
2.1.	Stocuri de marfuri si materiale (211, 212, 213-214,215, 216, 217)	050	1 585 688	1 368 715
2.2.	Creante pe termen scurt (221-222, 223, 224)	060	178 960	90 299
2.3.	Creante pe termen scurt privind decontarile cu bugetul (225)	070		73 838
2.4.	Investitii pe termen scurt (231,232-233)	080		
2.5.	Mijloace banesti (241, 242,243,244,245,246)	090	31 743	43 675
2.6.	Alte active pe termen scurt (227,228, 229, 251,252)	100	3 411	3 084
	Total capitolul 2 (050+060+070+080+090+100)	110	1 799 802	1 579 611
	TOTAL GENERAL-ACTIV (rd. 040 + rd.110)	120	2 470 912	2 421 576
3	Capital propriu			
3.1.	Capital statutar (311), informativ _____ 1)	130	5 400	5 400
3.2.	Capital nevarsat (313)	140		
3.3.	Capital retras (314)	150		
3.4.	Rezerve (321,322,323)	160		
3.5.	Corectii ale rezultatelor perioadelor precedente (331)	170		
3.6.	Profitul nerepartizat (pierdere neacoperita) a anilor precedenti (332)	180	(947 080)	(947 080)
3.7.	Profitul net (pierdere) al anului de gestiune (333)	190	(64 345)	X
3.8.	Profit utilizat al anului de gestiune (334)	200		X
3.9.	Capital suplimentar (312)	210		
3.10.	Capital secundar (341, 342)	220		
	Total capitolul 3 (130-140-150+160+170+180+190-200+210+220)	230	(1 006 025)	(941 680)
4.	Datorii pe termen lung			
4.1.	Datorii financiare pe termen lung (411,412,413,414)	240		
4.2.	Datorii pe termen lung calculate (421,422, 423,424, 425,426)	250		
	Total capitolul 4 (rd.240 + rd.250)	260		
5.	Datorii pe termen scurt			
5.1.	Datorii financiare (511, 512, 513, 514, 515, 516)	270	619 590	1 267 990
5.2.	Datorii comerciale (521, 522, 523)	280	2 832 360	2 023 862
5.3.	Datorii privind retribuirea muncii (531)	290		
5.4.	Datorii privind asigurarile (533)	300		
5.5.	Datorii privind decontarile cu bugetul (534)	310	21 351	1 550
5.6.	Alte datorii calculate (532, 535, 536, 537, 538, 539)	320	3 636	69 854
	Total capitolul 5 (270+280+290+300+310+320)	330	3 476 937	3 363 256
	TOTAL GENERAL-PASIV (rd.230 + rd.260 + rd.330)	340	2 470 912	2 421 576

DIRECȚIA GENERALĂ STATISTICĂ

28. MAR 2014

de la 01 Ianuarie 2013 pana la 31 Decembrie 2013

RAPORTUL DE PROFIT SI PIERDERI

Anexa nr. 17 la S.N.C. 4,
Forma nr. 2

Indicatori	Cod rd.	Perioada de gestiune	Perioada corespunzatoare a anului precedent
A	B	1	2
Vinzari nete (611)	010	3 213 308	2 974 792
Costul vinzării (711)	020	1 485 981	1 426 581
Profit brut (pierdere globala) (rd. 010 - rd.020)	030	1 727 327	1 548 211
Alte venituri operationale (612)	040		
Cheltuieli comerciale (712)	050	4 756	6 880
Cheltuieli generale si administrative (713)	060	1 780 916	1 465 157
Alte cheltuieli operationale (714)	070	6 000	5 785
Resultatul din activitatea operationala: profit (pierdere) (rd.030+rd.040-rd.050-rd.060-rd.070)	080	(64 345)	70 389
Resultatul din activitatea de investitii: profit (pierdere) (621-721)	090		
Resultatul din activitatea financiara: profit (pierdere) (622-722)	100		
Resultatul din activitatea economico-financiara: profit (pierdere) (+/-rd.080+/-rd.090+/-rd.100)	110	(64 345)	70 389
Resultatul exceptional: profit (pierdere) (623-723)	120		
Profitul (pierderea) perioadei de gestiune pina la impozitare (+/-rd.110+/-rd.120)	130	(64 345)	70 389
Cheltuieli (economii) privind impozitul pe venit (731)	140		
Profit net (pierdere neta) (+/-rd.130+/-rd.140)	150	(64 345)	70 389

Anexa nr.18 la SNC 4

Nota informativa privind avansurile, investitiile, imprumuturile si decontarile
cu clientii externi la

Nr. crt.	Denumirea tarii	Cod conform Classificato- rului tarilor	Avansuri		Cote in fondul statutar	
			acordate in strainatate	primite din strainatate	primite din strainatate	plasate in strainatate
0	A	1	2	3	4	5
1.	Federatia Rusa	643				
2.	Romania	642				
3.	Ucraina	804				
4.						
5.						
6.						
7.						
	Total	X				

Nr. crt.	Titluri de valoare		Dividende		Credite	
	primite din strainatate	plasate in strainatate	de primit din strainatate	de platit in strainatate	acordate in strainatate	primite din strainatate
1	6	7	8	9	10	11
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						

Nr. crt.	Imprumuturi		Creante ale clientilor din strainatate		Datorii fata de clienti din strainatate	
	acordate in strainatate	primite din strainatate	aferente facturilor comerciale	alte	aferente facturilor comerciale	alte
1	12	13	14	15	16	17
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						

Anexa 5.2 Raport financiar pentru anul 2014, al entității economice „Tex-Auto-Pit”

S.R.L.

Anexa la S.N.C. 4
„Particularitățile contabilității la întreprinderile micului business”
aprobate de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova

RAPORTUL FINANCIAR

pe 31 Decembrie 2014

Unitatea (întreprinderea) **„TEX-AUTO-PIT” S.R.L.** conform CUIO
Raionul (municipiul) **CHISINAU (mun.)** conform CUATM
Activitatea principală **REPARATIE AUTO** conform CAEM
Organul de administrare economică conform COCM
Forma de proprietate **privata** conform CFP
Forma organizatorico-juridică conform CFOJ
Unitatea de măsură: lei
Cod fiscal **1008600053719** conform declarației
Adresa Data prezentării

Coduri
40580830
110
G4520
07774
16

ZATIRCO ECATERINA VICTOR

Termenul de prezentare

ECTIA CF, numele, prenumele, telefonul contabilului-sef

Forma nr. 1-BS
Anexa nr.16 la S.N.C. 4

26. MAR. 2015

BILANTUL CONTABIL

la 31 Decembrie 2014

Nr. n.s.	Indicatori	Codul rd.	La finele perioadei de gestiune	La finele anului de gestiune precedent
1	2	3	4	5
1.	ACTIVE PE TERMEN LUNG			
1.1.	Active nemateriale (111,112)	010	8 983	8 358
1.2.	Amortizarea activelor nemateriale (113)	011	(8 826)	(6 342)
1.3.	Active materiale pe termen lung (121,122,123, 125)	020	1 267 618	1 264 093
1.4.	Uzura și epuizarea activelor materiale pe termen lung (124,126)	021	(778 018)	(594 999)
1.5.	Active financiare pe termen lung (131,132±133,134,135,136,141,142)	030		
	Total capitolul 1 (010-011+020-021+030)	040	489 757	671 110
2.	Active curente			
2.1.	Stocuri de marfuri și materiale (211, 212, 213-214,215, 216, 217)	050	1 935 958	1 585 688
2.2.	Creanțe pe termen scurt (221-222, 223, 224)	060	247 408	178 960
2.3.	Creanțe pe termen scurt privind decontările cu bugetul (225,226)	070		
2.4.	Investiții pe termen scurt (231,232-233)	080		
2.5.	Mijloace bănești (241, 242,243,244,245,246)	090	26 436	31 743
2.6.	Alte active pe termen scurt (227,228, 229, 251,252)	100	1 284	3 411
	Total capitolul 2 (050+060+070+080+090+100)	110	2 211 086	1 799 802
	TOTAL GENERAL-ACTIV (rd. 040 + rd.110)	120	2 700 843	2 470 912
3.	Capital propriu			
3.1.	Capital statutar (311), informativ 1)	130	5 400	5 400
3.2.	Capital neversat (313)	140		
3.3.	Capital retras (314)	150		
3.4.	Rezerve (321,322,323)	160		
3.5.	Corecții ale rezultatelor perioadelor precedente (331)	170		
3.6.	Profitul nerepartizat (pierdere neacoperită) a anilor precedenți (332)	180	(1 011 426)	(1 011 425)
3.7.	Profitul net (pierdere) al anului de gestiune (333)	190	131 854	X
3.8.	Profit utilizat al anului de gestiune (334)	200		X
3.9.	Capital suplimentar (312)	210		
3.10.	Capital secundar (341, 342)	220		
	Total capitolul 3 (130-140-150+160±170±180±190-200±210±220)	230	(874 172)	(1 006 025)
4.	Datorii pe termen lung			
4.1.	Datorii financiare pe termen lung (411,412,413,414)	240		
4.2.	Datorii pe termen lung calculate (421,422, 423,424, 425,426)	250		
	Total capitolul 4 (rd.240 + rd.250)	260		
5.	Datorii pe termen scurt			
5.1.	Datorii financiare (511, 512, 513, 514, 515, 516)	270		619 590
5.2.	Datorii comerciale (521, 522, 523)	280	3 557 473	2 832 360
5.3.	Datorii privind retribuirea muncii (531)	290		
5.4.	Datorii privind asigurările (533)	300	1 208	
5.5.	Datorii privind decontările cu bugetul (534)	310	9 828	21 351
5.6.	Alte datorii calculate (532, 535, 536, 537, 538, 539)	320	6 506	3 636
	Total capitolul 5 (270+280+290+300+310+320)	330	3 575 015	3 476 937
	TOTAL GENERAL-PASIV (rd.230 + rd.260 + rd.330)	340	2 700 843	2 470 912

SOCIETATEA

STATUTAR

RAPORTUL DE PROFIT SI PIERDERI

Anexa nr. 17 la S.N.C. 4,
Forma nr. 2

26. MAR. 2015

de la 01 Ianuarie 2014 pana la 31 Decembrie 2014

mun. CHISINAU	Indicatori	Cod rd.	Perioada de gestiune	Perioada corespunzatoare a anului precedent
	A	B	1	2
	Vinzari nete (611)	010	3 651 775	3 213 308
	Costul vinzarilor (711)	020	1 654 122	1 485 981
	Profit brut (pierdere globala) (rd. 010 - rd.020)	030	1 997 653	1 727 327
	Alte venituri operationale (612)	040		
	Cheltuieli comerciale (712)	050	6 747	4 756
	Cheltuieli generale si administrative (713)	060	1 853 052	1 780 916
	Alte cheltuieli operationale (714)	070	6 000	6 000
	Resultatul din activitatea operationala: profit (pierdere) (rd. 030+rd.040-rd.050-rd.060-rd.070)	080	131 854	(64 345)
	Resultatul din activitatea de investitii: profit (pierdere) (621-721)	090		
	Resultatul din activitatea financiara: profit (pierdere) (622-722)	100		
	Resultatul din activitatea economico-financiara: profit (pierdere) (+/-rd.080+/-rd.090+/-rd.100)	110	131 854	(64 345)
	Resultatul exceptional: profit (pierdere) (623-723)	120		
	Profitul (pierdere) perioadei de gestiune pina la impozitare (+/-rd.110+/-rd.120)	130	131 854	(64 345)
	Cheltuieli (economii) privind impozitul pe venit (731)	140		
	Profit net (pierdere neta) (+/-rd.130+/-rd.140)	150	131 854	(64 345)

Anexa nr.18 la SNC 4

Nota informativa privind avansurile, investitiile, imprumuturile si decontarile cu clientii externi la

Nr. crt.	Denumirea tarii	Cod conform Clasificatorului tarilor	Avansuri		Cote in fondul statutar	
			acordate in strainatate	primate din strainatate	primate din strainatate	plasate in strainatate
0	A	1	2	3	4	5
1.	Federatia Rusa	643				
2.	Romania	642				
3.	Ucraina	804				
4.						
5.						
6.						
7.						
	Total	X				

Nr. crt.	Titluri de valoare		Dividende		Credite	
	primate din strainatate	plasate in strainatate	de primit din strainatate	de platit in strainatate	acordate in strainatate	primate din strainatate
1.	6	7	8	9	10	11
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						

Nr. crt.	Imprumuturi		Creante ale clientelor din strainatate		Datorii fata de clienti din strainatate	
	acordate in strainatate	primate din strainatate	afacente facturilor comerciale	alte	afacente facturilor comerciale	alte
1.	12	13	14	15	16	17
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						

**Anexa 5.3 Situații financiare pentru anul 2015, ale entității economice „Tex-Auto-Pit”
S.R.L.**

Anexe la SNC
"Prezentarea situațiilor financiare"
Aprobat de Ministerul Finanțelor
al Republicii Moldova

Data primirii: 31.03.2016
DIRECȚIA GENERALĂ
PENTRU STATISTICĂ

SITUAȚIILE FINANCIARE
pentru perioada 01 Ianuarie 2015 - 31 Decembrie 2015

Entitatea: "TEX-AUTO-PIT" S.R.L. CHISINAU
Nr. (Denumirea completă)

Sediul: MD mun. Chisinau str. Gr. Botanica nr. 9 box 2
cod postal Raionul (municipiul, UTA); Localitatea

Activitatea principală: REPARATIE AUTO

Forma de proprietate:

Forma organizatorico-juridică:

Date de contact: Tel. 52-13-34 e-mail
WEB

Numele și coordonatele al contabilului-sef: DI (dna) Bejenari Viorica
Tel. 079602774

Unitatea de masura: leu

Anexa 8

Nota informativa privind veniturile și cheltuielile clasificate după natură

Indicatori	Codul rd.	Perioada de gestiune	
		precedenta	curenta
1	2	3	4
Venituri din vanzari	010	3 651 775	4 259 032
Alte venituri din activitatea operationala	020		
Venituri din alte activitati	030		80
Total venituri (rd.010 + rd.020 + rd.030)	040	3 651 775	4 259 112
Variatia stocurilor	050		
Costul vanzarilor	060	1 654 122	2 047 448
Cheltuieli privind stocurile	070		
Cheltuieli cu personalul privind remunerarea muncii	080	570 510	545 651
Contributul de asigurari sociale de stat obligatorii si prime de asigurare obligatorie de asistenta medicala	090	154 037	149 191
Cheltuieli cu amortizarea si deprecierea activelor imobilizate	100		
Alte cheltuieli	110	948 014	1 060 670
Cheltuieli din alte activitati	120		
Total cheltuieli (rd.050 + rd.060 + rd.070 + rd.080 + rd.090 + rd.100 + rd.110 + rd.120)	130	3 519 921	4 007 607
Profit (pierdere) pana la impozitare (rd.040 - rd.130)	140	131 854	251 505
Cheltuieli privind impozitul pe venit	150		27 607
Profit (pierdere) net al perioadei de gestiune (rd.140 - rd.150)	160	131 854	223 898

BILANTUL CONTABIL

Anexa nr. 1

la 31 Decembrie 2015

Nr. n.s.	ACTIV	Cod rd.	Inceputul perioadei de gestiune	Sfirsitul perioadei de gestiune
1	2	3	4	5
1	Active imobilizate			
	Imobilizari necorporale	010	157	52
	Imobilizari corporale in curs de executie	020		
	Terenuri	030		
	Mijloace fixe	040	489 600	380 312
	Resurse minerale	050		
	Active biologice imobilizate	060		
	Investitii financiare pe termen lung in parti neafiliate	070		
	Investitii financiare pe termen lung in parti afiliate	080		
	Investitii imobiliare	090		
	Creante pe termen lung	100		
	Avansuri acordate pe termen lung	110		
	Alte active imobilizate	120		
	Total active imobilizate (rd.0100+...+rd.120)	130	489 757	380 364
2	Active circulante			
	Materiale	140	66 335	40 001
	Active biologice circulante	150		
	Obiecte de mica valoare si scurta durata	160	42 147	24 094
	Productia in curs de executie si produse	170		
	Marfuri	180	1 827 476	2 139 111
	Creante comerciale	190	247 408	214 368
	Creante ale parilor afiliate	200		
	Avansuri acordate curente	210		17 692
	Creante ale bugetului	220		9 875
	Creante ale personalului	230		2 781
	Alte creante curente	240		
	Numerar in casierie si la conturi curente	250	26 436	151 485
	Alte elemente de numerar	260		190
	Investitii financiare curente in parti neafiliate	270		
	Investitii financiare curente in parti afiliate	280		
	Alte active circulante	290	1 284	551
	Total active circulante (rd.140+...+rd.290)	300	2 211 086	2 600 148
	Total active (rd.130+rd.300)	310	2 700 843	2 980 512

Nr. n.s.	PASIV	Cod rd.	Inceputul perioadei de gestiune	Sfirsitul perioadei de gestiune
1	2	3	4	5
3.	CAPITAL PROPRIU			
	Capital social si suplimentar	320	5 400	5 400
	Rezerve	330		
	Corectii ale rezultatelor anilor precedenti	340	X	(1 075)
	Profit nerepartizat (pierdere neacoperita) al anilor precedenti	350	(879 572)	(879 572)
	Profit net (pierdere neta) al perioadei de gestiune	360	X	223 898
	Profit utilizat al perioadei de gestiune	370	X	
	Alte elemente de capital propriu	380		
	Total capital propriu (rd.320+...+rd.360-rd.370+rd.380)	390	(874 172)	(651 349)
4.	DATORII PE TERMEN LUNG			
	Credite bancare pe termen lung	400		
	Imprumuturi pe termen lung	410		
	Datorii pe termen lung privind leasingul financiar	420		
	Alte datorii pe termen lung (414)	430		
	Total datorii pe termen lung (rd.400+...+rd.430)	440		
5.	DATORII CURENTE			
	Credite bancare pe termen scurt	450		
	Imprumuturi pe termen scurt	460		
	Datorii comerciale	470	3 557 473	3 180 828
	Datorii fata de partile afiliate	480		
	Avansuri primite curente	490		33 621
	Datorii fata de personal	500		51 507
	Datorii privind asigurarile sociale si medicale	510	1 208	18 529
	Datorii fata de buget	520	9 828	149 808
	Venituri anticipate curente	530		
	Datorii fata de proprietari	540		
	Finantari si incasari cu destinatie speciala curente	550		
	Provizionale curente	560		
	Alte datorii curente	570	6 506	197 568
	Total datorii curente (rd.450+...+rd.570)	580	3 575 015	3 631 861
	TOTAL PASIV (rd.390+rd.440+rd.580)	590	2 700 843	2 960 512

SITUATIA DE PROFIT SI PIERDERE

Anexa nr. 2

Forma nr. 2

de la 01 Ianuarie 2015 pana la 31 Decembrie 2015

Indicatori	Cod rd.	Perioada de gestiune	
		precedenta	curenta
A	B	1	2
Venituri din vanzari	010	3 651 775	4 259 032
Costul vanzarii	020	1 654 122	2 049 482
Profit brut (pierdere bruta) (rd.010 - rd.020)	030	1 997 653	2 209 550
Alte venituri din activitatea operationala	040		
Cheltuieli de distribuire	050	6 747	255 975
Cheltuieli administrative	060	1 853 052	952 706
Alte cheltuieli din activitatea operationala	070	6 000	749 444
Rezultatul din activitatea operationala, profit (pierdere) (rd.030 + rd.040 - rd.050 - rd.060 - rd.070)	080	131 854	251 425
Rezultatul din alte activitati: profit (pierdere)	090		80
Profit (pierdere) pina la impozitare (rd.080 + rd.090)	100	131 854	251 505
Cheltuieli privind impozitul pe venit	110		27 607
Profit net (pierdere neta) al perioadei de gestiune (rd.100 - rd.110)	120	131 854	223 898

Anexa 3

SITUATIA MODIFICARILOR CAPITALULUI PROPRIU

01 Ianuarie 2015 pana la 31 Decembrie 2015

Nr. d/o	Indicatori	Cod rd.	Sold la inceputul perioadei de gestiune	Majorari	Diminuari	Sold la sfirsitul perioadei de gestiune
1	2	3	4	5	6	7
1	Capital social si suplimentar					
	Capital social	010	5 400			5 400
	Capital suplimentar	020				
	Capital nevarșat	030				
	Capital neînregistrat	040				
	Capital retras	050				
	Total capital social si suplimentar (rd.010+rd.020+rd.030+rd.040+rd.050)	060	5 400			5 400
2	Rezerve					
	Capital de rezerva	070				
	Rezerve statutare	080				
	Alte rezerve	090				
	Total rezerve (rd.070+rd.080+rd.090)	100				
3	Profit nerepartizat (pierdere neacoperita)					
	Corectii ale rezultatelor anilor precedenti	110			1 075	(1 075)
	Profit nerepartizat (pierdere neacoperita) al anilor precedenti	120	(879 572)			(879 572)
	Profit net (pierdere neta) al perioadei de gestiune	130	X	223 898		223 898
	Profit utilizat al perioadei de gestiune	140	X			
	Rezultatul din tranzitia la noile reglementari contabile	150				
	Total profit nerepartizat (pierdere neacoperita) (rd.110+rd.120+rd.130+rd.140)	160	(879 572)	223 898	1 075	(656 749)
4	Alte elemente de capital propriu, din care	170				
	Diferente din reevaluare	171				
	Subventii entitatilor cu proprietate publica	172				
	Total capital propriu (rd.060+rd.100+rd.160+rd.170)	180	(874 172)	223 898	1 075	(651 349)

SITUATIA FLUXURILOR DE NUMERAR

Anexa nr. 4

de la 01 Ianuarie 2015 pana la 31 Decembrie 2015

Indicatori	Cod rd.	Perioada de gestiune	
		precedenta	curenta
1	2	3	4
Fluxuri de numerar din activitatea operationala			
Incasari din vanzare	010	3 845 566	4 674 558
Plati pentru stocuri si servicii procurate	020	1 352 351	2 922 919
Plati catre angajati si organe de asigurare sociala si medicala	030	680 079	593 068
Dobinzi platite	040		
Plata impozitului pe venit	050		
Alte incasari	060		
Alte plati	070	1 198 853	1 033 522
Fluxul net de numerar din activitatea operationala (rd.010 - rd.020 - rd.030 - rd.040 - rd.050 + rd.060 - rd.070)	080	614 283	125 049
Fluxuri de numerar din activitatea de investitii			
Incasari din vanzarea activelor imobilizate	090		
Plati aferente intrarilor de active imobilizate	100		
Dobinzi incasate	110		
Dividende incasate	120		
Alte incasari (plati)	130		
Fluxul net de numerar din activitatea de investitii (rd.090 - rd.100 + rd.110 + rd.120 ± rd.130)	140		
Fluxuri de numerar din activitatea financiara			
incasari sub forma de credite si imprumuturi	150		
Plati aferente rambursarii creditelor si imprumuturilor	160	619 590	
Dividende platite	170		
Incasari din operatiuni de capital	180		
Alte incasari (plati)	190		
Fluxul net de numerar din activitatea financiara (rd.150 - rd.160 - rd.170 + rd.180 ± rd.190)	200	(619 590)	
Fluxul net de numerar total (±rd.080±rd.140±rd.200)	210	(5 307)	125 049
Diferente de curs valutar favorabile (nefavorabile)	220		
Sold de numerar la inceputul perioadei de gestiune	230	31 743	26 436
Sold de numerar la sfirsitul perioadei de gestiune (± rd.210 ± rd.220 + rd.230)	240	26 436	151 485

Conducatorul unitatii _____

Contabil-sef _____

Anexa 6. Situații financiare ale entității economice „Alvim-Auto” S.R.L.

Anexa 6.1 Raport financiar pentru anul 2013, al entității economice „Alvim-Auto” S.R.L.

Anexa la S.N.C. 5
"Prezentarea rapoartelor financiare"
Aprobat de Ministerul Finanțelor
al Republicii Moldova

MINISTERUL STATISTICĂ
01. APR. 2014
mun. CHIȘINĂU Nr.

RAPORTUL FINANCIAR

pe Anul 20 13

Unitatea (entitatea) <u>S.R.L. Alvim - Auto SRL</u>	conform CUIO	<u>40259802</u>
Raionul (municipiul) <u>mun. Chișinău, or. Sîngera</u>	conform CUATM	<u>0111</u>
Activitatea principală <u>comert</u>	conform CAEM	<u>50102</u>
Organul de administrare economică <u>SRL</u>	conform COCM	<u>07774</u>
Forma de proprietate <u>privată</u>	conform CFP	<u>15</u>
Forma organizatorico-juridică <u>SRL</u>	conform CFOJ	<u>530</u>
Unitatea de măsură: lei		
Cod fiscal <u>1006600001945</u>	conform declarației	<u>1006600001945</u>
Adresa <u>mun. Chișinău, or. Sîngera,</u>	Data prezentării	<u>01.04.2014</u>
<u>Str. Andreiș 5</u>	Data primirii	<u>01.04.2014</u>
<u>Rusu Lidmila 888-182</u>	Termenul de prezentare	<u>31.03.2014</u>
numele, prenumele, nr. de telefon al contabilului-șef		

Anexa nr.6 la S.N.C. 5

Notă informativă privind avansurile, investițiile, împrumuturile și decontările cu clienții externi la 01.01.2014

Nr. crt.	Denumirea țării	Cod conform Clasificatorului țărilor	Avansuri		Cote în capitalul social	
			acordate în străinătate	primite din străinătate	primite din străinătate	plasate în străinătate
0	A	1	2	3	4	5
1	Federația Rusă	643	241134			
2	România	642	18400			
3	Ucraina	804				
4	Cehia	408	4088583			
5	Slovacia	703	1904789			
	Total		6242971			

Nr. crt.	Titluri de valoare		Dividende		Credite	
	primite din străinătate	plasate în străinătate	de primit din străinătate	de plătit în străinătate	acordate în străinătate	primite din străinătate
	6	7	8	9	10	11
1						
2						
3						
4						
5						

Nr. crt.	Împrumuturi		Creanțe ale clienților din străinătate		Datorii față de clienții din străinătate	
	acordate în străinătate	primite din străinătate	aferente facturilor comerciale	alte	aferente facturilor comerciale	alte
	12	13	14	15	16	17
105	Slovenia				8713	
2						
3						
4						
5						
	Total				8713	

BILANȚUL CONTABIL
la 31 decembrie 2014

Nr. crt.	ACTIV	Cod rd.	La finele perioadei de gestiune curente	La finele anului de gestiune precedent
1	2	3	4	5
1.	ACTIVE PE TERMEN LUNG			
1.1	Active nemateriale	010		
	Active nemateriale (111, 112)		21739	7992
	Amortizarea activelor nemateriale (113)	020	(4890)	(3176)
	Valoarea de bilanț a activelor nemateriale (rd.010-rd.020)	030	17449	4816
1.2	Active materiale pe termen lung			
	Active materiale în curs de execuție (121)	040	3156913	91580
	Terenuri (122)	050	1335427	1335427
	Mijloace fixe (123)	060	5315269	3929118
	Resurse naturale (125)	070		
	Uzura și epuizarea activelor materiale pe termen lung (124, 126)	080	(1258785)	(858235)
	Valoarea de bilanț a activelor materiale pe termen lung (rd.040+rd.050+rd.060+rd.070-rd.080)	090	8752464	4499890
1.3	Active financiare pe termen lung			
	Investiții pe termen lung în părți nelegate (131)	100		
	Investiții pe termen lung în părți legate (132)	110		
	Modificarea valorii investițiilor pe termen lung (133)	120		
	Creanțe pe termen lung (134)	130		
	Active amânate privind impozitul pe venit (135)	140	84660	29008
	Avansuri acordate (136)	150		
	Total s.1.3 (rd.100+rd.110+rd.120+rd.130+rd.140+rd.150)	160	84660	29008
1.4	Alte active pe termen lung (141, 142)	170		
	Total capitolul 1 (rd.030+rd.090+rd.160+rd.170)	180	8854573	4533714
2.	ACTIVE CURENTE			
2.1	Stocuri de mărfuri și materiale			
	Materiale (211)	190	78819	74569
	Animale la creștere și îngrășat (212)	200		
	Obiecte de mică valoare și scurtă durată (213-214)	210	44882	
	Producție în curs de execuție (215)	220		
	Produse (216)	230		
	Mărfuri (217)	240	11137665	6783975
	Total s. 2.1 (rd.190+rd.200+rd.210+rd.220+rd.230+rd.240)	250	11261356	6258544
2.2	Creanțe pe termen scurt			
	Creanțe pe termen scurt aferente facturilor comerciale (221)	260	12477145	5582827
	Corecții la creanțe dubioase (222)	270	()	()
	Creanțe pe termen scurt ale părților legate (223)	280		
	Avansuri pe termen scurt acordate (224)	290	6274976	6360256
	Creanțe pe termen scurt privind decontările cu bugetul (225)	300	245352	96564
	Creanțe preliminate (226)	310	124812	24463
	Creanțe pe termen scurt ale personalului (227)	320		
	Creanțe pe termen scurt privind veniturile calculate (228)	330		
	Alte creanțe pe termen scurt (229)	340	664635	138447
	Total s.2.2 (rd.260+rd.270+rd.280+rd.290+rd.300+rd.310+rd.320+rd.330+rd.340)	350	19786920	12205557
2.3	Investiții pe termen scurt			
	Investiții pe termen scurt în părți nelegate (231)	360		
	Investiții pe termen scurt în părți legate (232)	370		
	Diminuarea valorii investițiilor pe termen scurt (233)	380	()	()
	Total s. 2.3 (rd.360+rd.370-rd.380)	390		
2.4	Mijloace bănești			
	Casa (241)	400	82475	32172
	Conturi curente în valută națională (242)	410	21908	146754
	Conturi curente în valută străină (243)	420	103213	21718
	Alte mijloace bănești (244, 245, 246)	430	3414	
	Total s. 2.4 (rd.400+rd.410+rd.420+rd.430)	440	221010	200644
2.5	Alte active curente (251, 252)	450	109665	170338
	Total capitolul 2 (rd.250+rd.350+rd.390+rd.440+rd.450)	460	31378951	18835083
	TOTAL GENERAL-ACTIV (rd.180+rd.460)	470	40233524	23368797

Nr. crt.	PASIV	Cod rd.	La finele perioadei de gestiune curente	La finele anului de gestiune precedent
1	2	3	4	5
3.	CAPITAL PROPRIU			
3.1	Capital statutar și suplimentar			
	Capital statutar (311)	480	5400	5400
	Capital suplimentar (312)	490		
	Capital nevârsat (313)	500	()	()
	Capital retras (314)	510	()	()
	Total s. 3.1 (rd.480+rd.490+rd.500+rd.510)	520	5400	5400
3.2	Rezerve			
	Rezerve stabilite de legislație (321)	530		
	Rezerve prevăzute de statut (322)	540		
	Alte rezerve (323)	550		
	Total s. 3.2 (rd.530+rd.540+rd.550)	560		
3.3	Profit nerepartizat (pierdere neacoperită)			
	Corectarea rezultatelor perioadelor precedente (331)	570		
	Profitul nerepartizat (pierdere neacoperită) a anilor precedenți (332)	580	10061981	10061981
	Profitul net (pierdere netă) a perioadei de gestiune (333)	590	1350252	X
	Profit utilizat al anului de gestiune (334)	600	()	X
	Total s. 3.3 (±rd.570+rd.580+rd.590+rd.600)	610	11412233	10061981
3.4	Capital secundar			
	Diferențe din reevaluarea activelor pe termen lung (341)	620		
	Subvenții (342)	630		
	Total s. 3.4 (±rd.620+rd.630)	640		
	Total capitolul 3 (rd.520+rd.560+rd.610+rd.640)	650	11412633	10067381
4.	DATORII PE TERMEN LUNG			
4.1	Datorii financiare pe termen lung			
	Credite bancare pe termen lung (411, 412)	660	19988596	11812763
	Împrumuturi pe termen lung (413)	670	65464	219244
	Alte datorii financiare pe termen lung (414)	680		
	Total s. 4.1 (rd.660+rd.670+rd.680)	690	20054060	12032007
4.2	Datorii pe termen lung calculate			
	Datorii de arendă pe termen lung (421)	700	994200	
	Venituri anticipate pe termen lung (422)	710		
	Finanțări și încasări cu destinație specială (423)	720	5745243	
	Avansuri pe termen lung primite (424)	730		
	Datorii aminate privind impozitul pe venit (425)	740		
	Alte datorii pe termen lung calculate (426)	750		
	Total s. 4.2 (rd.700+rd.710+rd.720+rd.730+rd.740+rd.750)	760	6739443	
	TOTAL capitolul 4 (rd.690+rd.760)	770	26793503	12032007
5.	DATORII PE TERMEN SCURT			
5.1	Datorii financiare pe termen scurt			
	Credite bancare pe termen scurt (511, 512)	780		
	Împrumuturi pe termen scurt (513)	790	154325	154325
	Cota-parte curentă a datoriilor pe termen lung (514)	800		
	Alte datorii financiare pe termen scurt (515)	810		
	Total s. 5.1 (rd.780+rd.790+rd.800+rd.810)	820	154325	154325
5.2	Datorii comerciale pe termen scurt			
	Datorii pe termen scurt privind facturile comerciale (521)	830	218994	71807
	Datorii pe termen scurt față de părțile legate (522)	840		
	Avansuri pe termen scurt primite (523)	850	1417570	889333
	Total s. 5.2 (rd.830+rd.840+rd.850)	860	1636564	961140
5.3	Datorii pe termen scurt calculate			
	Datorii față de personal privind retribuirea muncii (531)	870		
	Datorii față de personal privind alte operații (532)	880		
	Datorii privind asigurările (533)	890	19468	19586
	Datorii privind decontările cu bugetul (534)	900	9082	11052
	Datorii preliminate (535)	910		
	Datorii privind plățile extrabugetare (536)	920		
	Datorii față de fondatori și alți participanți (537)	930		
	Provizioane aferente cheltuielilor și plăților preliminare (538)	940		
	Alte datorii pe termen scurt (539)	950	202949	123306
	Total s.5.3 (rd.870+rd.880+rd.890+rd.900+rd.910+rd.920+rd.930+rd.940+rd.950)	960	231499	153944
	Total capitolul 5 (rd.820+rd.860+rd.960)	970	2022388	1269409
	TOTAL GENERAL-PASIV (rd.650+rd.770+rd.970)	980	40233524	23368797

¹⁾ Capitalul statutar al agenților economici, stabilit de fondatori la finele perioadei de gestiune curente, care nu sunt obligați conform legislației să urmeze înregistrarea de stat a acestuia

RAPORTUL DE PROFIT ȘI PIERDERI

de la 01.01.2013 până la 31.12 2013

Indicatori	Cod rd.	Perioada de gestiune	Perioada corespunzătoare a anului precedent
Venituri din vânzări (611)	010	54329972	35310885
Costul vânzării (711)	020	48321301	28785567
Profitul brut (pierdere globală) (rd.010-rd.020)	030	9008671	6525318
Alte venituri operaționale (612)	040	686835	808469
Cheltuieli comerciale (712)	050	1708741	1643671
Cheltuieli generale și administrative (713)	060	3657566	2153407
Alte cheltuieli operaționale (714)	070	1963627	1318768
Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere) (rd.030+rd.040-rd.050-rd.060-rd.070)	080	2371572	2217941
Rezultatul din activitatea de investiții: profit (pierdere) (621-721)	090	121694	36747
Rezultatul din activitatea financiară: profit (pierdere) (622-722)	100	(108335)	(437562)
Rezultatul din activitatea economico-financiară: profit (pierdere) (± rd.080 ± rd.090 ± rd. 100)	110	1474931	1817126
Rezultatul excepțional: profit (pierdere) (623-723)	120	-	-
Profitul (pierdere) perioadei de gestiune până la impozitare (±rd.110 ± rd.120)	130	1474931	1817126
Cheltuieli (economii) privind impozitul pe venit (731)	140	724679	124432
Profit net (pierdere) (± rd.130 ± rd.140)	150	1350252	1692694

RAPORTUL PRIVIND FLUXUL CAPITALULUI PROPRIU

la 01 ianuarie 2014

Nr. cap.	Indicatori	Cod rd.	La finele anului de gestiune precedent	Încasat (calculat)	Consumat (virat)	La finele perioadei de gestiune curente
1	2	3	4	5	6	7
1	Capital statutar și suplimentar					
	Capital statutar (311)	010	5400			5400
	Capital suplimentar (312)	020				
	Capital nevărsat (313)	030	()			()
	Capital retras (314)	040	()			()
	Total s. 1 (rd.010+rd.020-rd.030-rd.040)	050	5400			5400
2	Rezerve					
	Rezerve stabilite de legislație (321)	060				
	Rezerve prevăzute de statut (322)	070				
	Alte rezerve (323)	080				
	Total s. 2 (rd.060+rd.070+rd.080)	090				
3	Profit nerepartizat (pierdere neacoperită)					
	Corectarea rezultatelor perioadelor precedente (331)	100				
	Profitul nerepartizat (pierdere neacoperită) a perioadelor precedente (332)	110	10061981			10061981
	Profitul net (pierdere) perioadei de gestiune (333)	120		1350252		1350252
	Profit utilizat al perioadei de gestiune (334)	130	()			()
	Total s. 3. (rd.100+rd.110+rd.120-rd.130)	140	10061981	1350252		11412233
4	Capital secundar					
	Diferențe din reevaluarea activelor pe termen lung (341)	150				
	Subvenții (342)	160				
	Total s. 4 (rd.±150+rd.160)	170				
	TOTAL GENERAL (rd.050+rd.090+rd.140+rd.170)	180	10061381	1350252		11417633

Anexa 6.2 Raport financiar pentru anul 2014, al entității economice „Alvim-Auto”

S.R.L.

Anexe la S.N.C. 5

“Prezentarea rapoartelor financiare”
Aprobat de Ministerul Finanțelor
al Republicii Moldova

RAPORTUL FINANCIAR

pe _____ Anul _____ 2014

Unitatea (entitatea) **SC ALVIM-AUTO SRL**

Raionul (municipiul) **mun. Chisinau, or. Singera**

Activitatea principală **comert automobile noi, piese auto**

Organul de administrare economica _____

Forma de proprietate **privata**

Forma organizatorico-juridica **SRL**

Unitatea de masura: _____

Cod fiscal **1006600001945**

Adresa **mun. Chisinau, or. SINGERA str. Andrii SA**

Rusu Ludmila 88-81-82

numele, prenumele, nr. de telefon al contabilului-jef

conform CUIO

CODURI

40259802

conform CUATM

0111

conform CAEM

G 4511

conform COCM

07774

conform CFP

15

conform CFOJ

530

lei

conform declaratiei

1006600001945

Data prezentarii

06.04.15

Data primirii

07.04.2015

Termenul de prezentare

25.03.15

07. APR. 2015

mun. CHISINAU Nr.

Nota informativă privind avansurile, investițiile, împrumuturile și decontările
cu clienții externi la 01 Ianuarie 2015

Nr. crt.	Denumirea țării	Cod conform Clasific	Avansuri		Cote în capitalul social	
			acordate în străinătate	primite din străinătate	primite din străinătate	plasate în străinătate
0	A	1	2	3	4	5
1	Federatia Rusa	643	0			
2	Germania	276	0			
3	Corea	408	9650297			
4	Slovakia	703	683878			
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
	Total		10334175			

Nr. crt.	împrumuturi		Creanțe ale clienților din străinătate		Datorii față de clienții din străinătate	
	acordate în străinătate	primite din străinătate	ente facturilor comerc	alte	aferente facturilor comerciale	alte
	12	13	14	15	16	17
1	Slovenia 705				2080	
2	Germania 276				4770	
3	Hungaria 348				38002	
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
					44852	

BILANTUL CONTABIL

la 01 Ianuarie 2014

Nr. crt.	ACTIV	Cod rd.	La finele perioadei de gestiune curente	La finele anului de gestiune precedent
1	2	3	4	5
1.	ACTIVE PE TERMEN LUNG	010	21739	21739
1.1	Active nemateriale			
	Active nemateriale (111, 112)			
	Amortizarea activelor nemateriale (113)	020	-9030	-4290
	Valoarea de bilant a activelor nemateriale (rd.010-rd.020)	030	12709	17449
1.2	Active materiale pe termen lung	040	3183580	3156913
	Active materiale in curs de executie (121)			
	Terenuri (122)	050	1335427	1335427
	Mijloace fixe (123)	060	5213268	5315269
	Resurse naturale (125)	070		
	Uzura si epuizarea activelor materiale pe termen lung (124, 126)	080	-1356527	-1055145
	Valoarea de bilant a activelor materiale pe termen lung (rd.040+rd.050+rd.060+rd.070-rd.080)	090	8375748	8752464
1.3	Active financiare pe termen lung			
	Investitii pe termen lung in parti nelegate (131)	100		
	Investitii pe termen lung in parti legate (132)	110		
	Modificarea valorii investitiilor pe termen lung (133)	120		
	Creante pe termen lung (134)	130		
	Active aminate privind impozitul pe venit (135)	140	97766	84660
	Avansuri acordate (136)	150		
	Total s.1.3 (rd.100+rd.110+rd.120+rd.130+rd.140+rd.150)	160	97766	84660
1.4	Alte active pe termen lung (141, 142)	170		
	Total capitolul 1 (rd.030+rd.090+rd.160+rd.170)	180	8486223	8854573
2.	ACTIVE CURENTE			
2.1	Stocuri de marfuri si materiale			
	Materiale (211)	190	62404	78819
	Animale la crestere si ingrasat (212)	200		
	Obiecte de mica valoare si scurta durata (213-214)	210	9956	44872
	Productie in curs de executie (215)	220		
	Produse (216)	230		
	Marfuri (217)	240	12235510	11137665
	Total s. 2.1 (rd.190+rd.200+rd.210+rd.220+rd.230+rd.240)	250	12307870	11261356
2.2	Creante pe termen scurt			
	Creante pe termen scurt aferente facturilor comerciale (221)	260	21136654	12477145
	Corectii la creante dubioase (222)	270	()	()
	Creante pe termen scurt ale partilor legate (223)	280		
	Avansuri pe termen scurt acordate (224)	290	10337663	6274976
	Creante pe termen scurt privind decontarile cu bugetui (225)	300	313051	245352
	Creante preliminate (226)	310	106039	124812
	Creante pe termen scurt ale personalului (227)	320		
	Creante pe termen scurt privind veniturile calculate (228)	330		
	Alte creante pe termen scurt (229)	340	414546	664635
	Total s.2.2 (rd.260-rd.270+rd.280+rd.290+rd.300+rd.310+rd.320+rd.330+rd.340)	350	32307953	19786920
2.3	Investitii pe termen scurt			
	Investitii pe termen scurt in parti nelegate (231)	360		
	Investitii pe termen scurt in parti legate (232)	370		
	Diminuarea valorii investitiilor pe termen scurt (233)	380	()	()
	Total s. 2.3 (rd.360+rd.370-rd.380)	390	0	0
2.4	Mijloace banesti Casa (241)	400	6672	82475
	Conturi curente in valuta nationala (242)	410	176416	31908
	Conturi curente in valuta straina (243)	420	806891	103213
	Alte mijloace banesti (244, 245, 246)	430		3414
	Total s. 2.4 (rd.400+rd.410+rd.420+rd.430)	440	989979	221010
2.5	Alte active curente (251, 252)	450	55234	109665
	Total capitolul 2 (rd.250+rd.350+rd.390+rd.440+rd.450)	460	45661036	31378951
	TOTAL GENERAL-ACTIV (rd.180+rd.460)	470	54147259	40233524

Nr. crt.	P A S I V	Cod rd.	La finele perioadei de gestiune curente	La finele anului de gestiune precedent
1	2	3	4	5
3.	CAPITAL PROPRIU	480	5400	5400
3.1	Capital statutar (311)	490		
	Capital suplimentar (312)	500	()	()
	Capital nevarsat (313)	510	()	()
	Capital retras (314)	520	5400	5400
	Total s. 3.1 (rd.480+rd.490+rd.500+rd.510)			
3.2	Rezerve			
	Rezerve stabilite de legislatie (321)	530	6000000	
	Rezerve prevazute de statut (322)	540		
	Alte rezerve (323)	550		
	Total s. 3.2 (rd.530+rd.540+rd.550)	560	6000000	
3.3	Profit nerepartizat (pierdere neacoperita)			
	Corectarea rezultatelor perioadelor precedente (331)	570	1447	
	Profitul nerepartizat (pierdere neacoperita) a anilor precedenti (332)	580	5412233	11412233
	Profitul net (pierdere neta) a perioadei de gestiune (333)	590	-1549665	
	Profit utilizat al anului de gestiune (334)	600		()
	Total s. 3.3 (±rd.570±rd.580±rd.590-rd.600)	610	3864015	11412233
3.4	Capital secundar	620		
	Diferente din reevaluarea activelor pe termen lung (341)	630		
	Subventii (342)	640		
	Total s. 3.4 (±rd.620+rd.630)	650	9869415	11417633
4.	DATORII PE TERMEN LUNG			
4.1	Datorii financiare pe termen lung			
	Credite bancare pe termen lung (411, 412)	660	22068749	19988596
	Imprumuturi pe termen lung (413)	670	3330104	65464
	Alte datorii financiare pe termen lung (414)	680		
	Total s. 4.1 (rd.660+rd.670+rd.680)	690	25398853	20054060
4.2	Datorii pe termen lung calculate	700	3528625	994200
	Datorii de arenda pe termen lung (421)	710		
	Venituri anticipate pe termen lung (422)	720	2257619	5745243
	Finantari si incasari cu destinatie speciala (423)	730		
	Avansuri pe termen lung primite (424)	740		
	Datorii aminate privind impozitul pe venit (425)	750		
	Alte datorii pe termen lung calculate (426)	760	5786244	6739443
	Total s. 4.2 (rd.700+rd.710+rd.720+rd.730+rd.740+rd.750)	770	31185097	26793503
	TOTAL capitolul 4 (rd.690+rd.760)			
5.	DATORII PE TERMEN SCURT			
5.1	Datorii financiare pe termen scurt			
	Credite bancare pe termen scurt (511, 512)	780		
	Imprumuturi pe termen scurt (513)	790	5501131	154325
	Cota-parte curenta a datoriilor pe termen lung (514)	800		
	Alte datorii financiare pe termen scurt (515)	810		
	Total s. 5.1 (rd.780+rd.790+rd.800+rd.810)	820	5501131	154325
5.2	Datorii comerciale pe termen scurt	830		
	Datorii pe termen scurt privind facturile comerciale (521)		838265	218994
	Datorii pe termen scurt fata de partile legate (522)	840		
	Avansuri pe termen scurt primite (523)	850	5770079	1417570
	Total s. 5.2 (rd.830+rd.840+rd.850)	860	6608344	1636564
5.3	Datorii pe termen scurt calculate	870		
	fata de personal privind retribuirea muncii (531)			
	Datorii fata de personal privind alte operatii (532)	880	37019	
	Datorii privind asigurarile (533)	890	14717	19468
	Datorii privind decontarile cu bugetul (534)	900	12101	9082
	Datorii preliminate (535)	910		
	Datorii privind platile extrabugetare (536)	920		
	Datorii fata de fondatori si alti participanti (537)	930		
	Provizioane aferente cheltuielilor si platilor preliminare (538)	940		
	Alte datorii pe termen scurt (539)	950	919435	202949
	Total s.5.3 (rd.870+rd.880+rd.890+rd.900+rd.910+rd.920+rd.930+rd.940+rd.950)	960	983272	231499
	Total capitolul 5 (rd.820+rd.860+rd.960)	970	13092747	2022388
	TOTAL GENERAL-PASIV (rd.650+rd.770+rd.970)	980	54147259	40233524

Capitalul statutar al agentilor economici, stabilit de fondatori la finele perioadei de gestiune curente, care nu su
legislatiei si urmeze inregistrarea de stat a acestuia

54147259
0

3

RAPORTUL DE PROFIT SI PIERDERI

de la 01.01.2014 pina la 31.12.14

Indicatori	Cod rd.	Perioada de gestiune	Perioada corespunzatoare a anului precedent
Venituri din vinzari (611)	010	54812569	57329972
Costul vinzurilor (711)	020	47427388	48321301
Profitul brut (pierdere globala) (rd.010-rd.020)	030	7385181	9008671
Alte venituri operationale (612)	040	626341	686835
Cheltuieli comerciale (712)	050	1582758	1708741
Cheltuieli generale si administrative (713)	060	3392175	3651566
Alte cheltuieli operationale (714)	070	3151699	1963627
Rezultatul din activitatea operationala: profit (pierdere) (rd.030+rd.040-rd.050-rd.060-rd.070)	080	-115110	2371572
Rezultatul din activitatea de investitii: profit (pierdere) (621-721)	090	-3602	121694
Rezultatul din activitatea financiara: profit (pierdere) (622-722)	100	-1444059	-1018335
Rezultatul din activitatea economico-financiara: profit (pierdere) ($\pm$ rd.080 $\pm$ rd.090 $\pm$ rd. 100)	110	-1562771	1474931
Rezultatul exceptional: profit (pierdere) (623-723)	120		
Profilul (pierdere)perioadei de gestiune pina la impozitare+rd.110+rd.120	130	-1562771	1474931
Cheltuieli (economii) privind impozitul pe venit (731)	140	13106	124679
Profit net (pierdere) ($\pm$ rd.130 $\pm$ rd.140)	150	-1549665	1350252

Forma nr. 3
Anexa nr. 3 la S.N.C. 5

RAPORTUL PRIVIND FLUXUL CAPITALULUI PROPRIU

la 01 Ianuarie 2014

Nr. cap.	Indicatori	Cod rd.	La finele anului de gestiune precedent	Incassat (calculat)	Consumat (virat)	La finele perioadei de gestiune curente
1	2	3	4	5	6	7
1	Capital statutar si suplimentar	10	5400			5400
	Capital suplimentar (312)	20				
	Capital nevarsat (313)	30	()			()
	Capital retras (314)	40	()			()
	Total s. 1 (rd.010+rd.020-rd.030-rd.040)	50	5400			5400
2	Rezerve Rezerve stabilite de legislatie (321)	60		6000000		6000000
	Rezerve prevazute de statut (322)	70				
	Alte rezerve (323)	80				
	Total s. 2 (rd.060+rd.070+rd.080)	90				
3	Profit nerepartizat (pierdere neacoperita) Corectarea rezultatelor perioadelor precedente (331)	100				
	Profitul nerepartizat (pierdere neacoperita) a perioadelor precedente (332)	110	11412233	1447	6000000	5413680
	Profitul net (pierdere) perioadei de gestiune (333)	120		-1549665		-1549665
	Profit utilizat al perioadei de gestiune (334)	130			0	0
	Total s. 3. (rd.100+rd.110+rd.120-rd.130)	140	11412233	-1548218	6000000	3864015
4	Capital secundar Diferente din reevaluarea activelor pe termen lung (341)	150				
	Subventii (342)	160				
	Total s. 4 (rd.150+rd.160)	170				
	TOTAL GENERAL (rd.050+rd.090+rd.140+rd.170)	180	11417633	4451782	6000000	9869415

RAPORTUL PRIVIND FLUXUL MIJLOACELOR BANESTI

de la 01.01.2014 pina la 31.12.2014

Fluxul mijloacelor banesti pe tipuri de activitati	Codul rindului	Perioada de gestiune
Activitatea operationala		
Incasari banesti din vinzari	010	49765089
Plati banesti furnizorilor si antreprenorilor	020	40986153
Plati banesti salariatilor, contributi pentru asigurarile sociale si primele de asigurare obligatorie de asistenta medicala si/sau asigurari sociale, medicale facultative (benevole)	030	799519
Plata dobinzilor	040	1923034
Plata impozitului pe venit	050	35000
Alte incasari ale mijloacelor banesti	060	365237
Alte plati ale mijloacelor banesti	070	15891477
Fluxul net al mijloacelor banesti din activitatea operationala (rd.010-rd.020-rd.030-rd.040-rd.050+rd.060-rd.070)	080	-9504857
Activitatea de investitii		
Incasari banesti din iesirea activelor pe termen lung	090	
Plati banesti pentru procurarea activelor pe termen lung	100	
Dobinzi incasate	110	
Dividende incasate	120	
inclusiv din strainatate	121	
Alte incasari (plati) ale mijloacelor banesti	130	
Fluxul net al mijloacelor banesti din activitatea de investitii (rd.090-rd.100+rd.110-rd.120±rd.130)	140	
Activitatea fnanciara		
Incasari banesti sub forma de credite si imprumuturi	150	32329527
Plati banesti privind creditele si imprumuturile	160	21954020
Plata dividendelor	170	
inclusiv dividende platite nerezidentilor	171	
Incasari banesti din emisiunea de actiuni proprii	180	
Plati banesti la rascumpararea actiunilor proprii	190	
Alte incasari (plati) ale mijloacelor banesti	200	
Fluxul net al mijloacelor banesti din activitatea fnanciara (rd.150-rd.160-rd.170+rd.180-rd.190±rd.200)	210	10375507
Fluxul net din activitatea economico-fnanciara pina la articolele exceptional (±rd.080±rd.140±rd.210)	220	870650
Incasari (plati) exceptional ale mijloacelor banesti	230	
Fluxul net total (±rd.220±rd.230)	240	870650
Diferente de curs favorabile (nefavorabile)	250	-101681
Soldul mijloacelor banesti la inceputul anului	260	221010
Soldul mijloacelor banesti la sfirsitul perioadei de gestiune (±rd.240±rd.250+rd.260)	270	989979

**Anexa 6.3 Situații financiare pentru anul 2015, ale entității economice „Alvim-Auto”
S.R.L.**

Anexa la SNC
"Prezentarea situațiilor financiare"
Aprobat de Ministerul Finanțelor
al Republicii Moldova

Data primirii: 31.03.2016

SITUAȚIILE FINANCIARE

pentru perioada 01 Ianuarie 2015 - 31 Decembrie 2015

Entitatea: SC "Alvim - Auto" SRL 40259802
(Denumirea completă) Cod CUIO

1006600001945
Cod IDNO

Sediul: MD mun.Chisinau or. Singera str.Andries 5 0111
cod postal Raionul (municipiul, UTA); Localitatea Cod CUATM
strada, nr. bl.

Activitatea principală: COMERT G4511
Cod CAEM, rev.2

Cod CAEM, editia 2005

Forma de proprietate 16
Cod CFP

Forma organizatorico-juridica 530
Cod CFOJ

Date de contact: Tel. (022)888-181,888-182 fax:888-180 e-mail contabil@kia.md
WEB Unitatea de masura: leu

Numele si coordonatele al contabilului-sef: DI (dna)
Tel. (022)888-181,888-182 fax:888-180

Anexa 8

Nota informativa privind veniturile si cheltuielile clasificate dupa natura

Indicatori	Codul rd.	Perioada de gestiune	
		precedenta	curenta
1	2	3	4
Venituri din vanzari	010	54 812 569	38 168 590
Alte venituri din activitatea operationala	020	626 341	2 268 901
Venituri din alte activitati	030	2 735 378	8 656 864
Total venituri (rd.010 + rd.020 + rd.030)	040	58 174 288	49 094 355
Variatia stocurilor	050		
Costul vanzarii	060	47 427 388	31 942 114
Cheltuieli privind stocurile	070		
Cheltuieli cu personalul privind remunerarea muncii	080	660 567	735 618
Contributii de asigurari sociale de stat obligatorii si prime de asigurare obligatorie de asistenta medicala	090	178 353	201 494
Cheltuieli cu amortizarea si deprecierea activelor imobilizate	100		
Alte cheltuieli	110	5 622 945	5 956 188
Cheltuieli din alte activitati	120	3 556 697	8 728 403
Total cheltuieli (rd.050 + rd.060 + rd.070 + rd.080 + rd.090 + rd.100 + rd.110 +	130	59 737 059	48 598 704
Profit (pierdere) pana la impozitare (rd.040 - rd.130)	140	-1 562 771	495 651
Cheltuieli privind impozitul pe venit	150	-13 106	3 450
Profit (pierdere) net al perioadei de gestiune (rd.140 - rd.150)	160	-1 549 665	492 201

DIRECTIA GENERALA
PENTRU STATISTICA
31. MAR. 2016
MUNICIPIULUI CHISINAU
Nr.

BILANTUL CONTABIL

Anexa nr. 1

la 31 Decembrie 2015

Nr. n.s.	ACTIV	Cod rd.	Începutul perioadei de gestiune	Sfârșitul perioadei de gestiune
1	2	3	4	5
1	Active imobilizate			
	Imobilizări necorporale	010	12 709	11 196
	Imobilizări corporale în curs de execuție	020	3 183 580	3 183 580
	Terenuri	030	1 335 427	3 857 044
	Mijloace fixe	040	3 856 741	4 096 055
	Resurse minerale	050		
	Active biologice imobilizate	060		
	Investiții financiare pe termen lung în părți neafiliate	070		
	Investiții financiare pe termen lung în părți afiliate	080		
	Investiții imobiliare	090		1 547 356
	Creanțe pe termen lung	100		
	Avansuri acordate pe termen lung	110		
	Alte active imobilizate	120	97 766	97 766
	Total active imobilizate (rd.0100+...+rd.120)	130	8 486 223	12 792 997
2	Active circulante			
	Materiale	140	62 404	120 544
	Active biologice circulante	150		
	Obiecte de mică valoare și scurtă durată	160	9 956	52 788
	Producția în curs de execuție și produse	170		
	Mărfuri	180	12 235 510	12 405 211
	Creanțe comerciale	190	21 136 654	24 758 498
	Creanțe ale partilor afiliate	200		
	Avansuri acordate curente	210	10 337 663	1 409 881
	Creanțe ale bugetului	220	313 051	795 765
	Creanțe ale personalului	230		
	Alte creanțe curente	240	520 585	1 755 739
	Numerar în casierie și la conturi curente	250	989 979	355 760
	Alte elemente de numerar	260		
	Investiții financiare curente în părți neafiliate	270		
	Investiții financiare curente în părți afiliate	280		
	Alte active circulante	290	55 234	62 711
	Total active circulante (rd.140+...+rd.290)	300	45 661 036	41 716 897
	Total active (rd.130+rd.300)	310	54 147 259	54 509 894

Nr.	PASIV	Cod rd.	Începutul perioadei de	Încheierea perioadei de
1	2	3	4	5
3.	CAPITAL PROPRIU			
	Capital social și suplimentar	320	5 400	5 400
	Rezerve	330	6 000 000	6 000 000
	Corecții ale rezultatelor anilor precedenți	340	X	
	Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	350	3 864 015	3 864 015
	Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	360	X	492 201
	Profit utilizat al perioadei de gestiune	370	X	
	Alte elemente de capital propriu	380		
	Total capital propriu (rd.320+...+rd.360-rd.370+rd.380)	390	9 869 415	10 361 616
4.	DATORII PE TERMEN LUNG			
	Credite bancare pe termen lung	400	22 068 749	20 887 063
	Împrumuturi pe termen lung	410	3 330 104	6 934 896
	Datorii pe termen lung privind leasingul financiar	420	3 528 625	2 651 140
	Alte datorii pe termen lung (414)	430	2 257 619	1 928 423
	Total datorii pe termen lung (rd.400+...+rd.430)	440	31 185 097	32 401 522
5.	DATORII CURENTE			
	Credite bancare pe termen scurt	450		
	Împrumuturi pe termen scurt	460	5 501 131	673 495
	Datorii comerciale	470	838 265	4 196 978
	Datorii față de partile afiliate	480		
	Avansuri primite curente	490	5 770 079	4 515 117
	Datorii față de personal	500	37 019	
	Datorii privind asigurările sociale și medicale	510	14 717	28 726
	Datorii față de buget	520	12 101	
	Venituri anticipate curente	530		
	Datorii față de proprietari	540		
	Finanțări și încasări cu destinație specială curente	550		
	Provizionale curente	560		
	Alte datorii curente	570	919 435	2 332 440
	Total datorii curente (rd.450+...+rd.570)	580	13 092 747	11 746 756
	TOTAL PASIV (rd.390+rd.440+rd.580)	590	54 147 259	54 509 894

SITUATIA DE PROFIT SI PIERDERE

Anexa nr. 2
Forma nr. 2

de la 01 Ianuarie 2015 pana la 31 Decembrie 2015

Indicatori	Cod rd.	Perioada de gestiune	
		precedenta	curenta
A	B	1	2
Venituri din vinzari	010	54 812 569	38 168 590
Costul vinzarilor	020	47 427 388	31 942 114
Profit brut (pierdere bruta) (rd.010 - rd.020)	030	7 385 181	6 226 476
Alte venituri din activitatea operationala	040	626 341	2 268 901
Cheltuieli de distribuire	050	1 582 758	1 635 066
Cheltuieli administrative	060	3 392 175	2 994 059
Alte cheltuieli din activitatea operationala	070	3 151 699	3 561 084
Rezultatul din activitatea operationala: profit (pierdere)	080	-115 110	305 168
Rezultatul din alte activitati: profit (pierdere)	090	-1 447 661	190 483
Profit (pierdere) pina la impozitare (rd.080 + rd.090)	100	-1 562 771	495 651
Cheltuieli privind impozitul pe venit	110	-13 106	3 450
Profit net (pierdere neta) al perioadei de gestiune (rd.100 - rd.110)	120	-1 549 665	492 201

SITUATIA MODIFICARILOR CAPITALULUI PROPRIU

Anexa 3

de la 01 Ianuarie 2015 pana la 31 Decembrie 2015

Nr. d/o	Cod rd.	Sold la inceputul perioadei de gestiune	Majorari	Diminuari	Sold la sfirsitul perioadei de gestiune
1	2	3	4	5	6
1 Capital social si suplimentar					
Capital social	010	5 400			5 400
Capital suplimentar	020				
Capital nevarsat	030				
Capital neinregistrat	040				
Capital retras	050				
Total capital social si suplimentar	060	5 400			5 400
2 Rezerve					
Capital de rezerva	070	6 000 000			6 000 000
Rezerve statutare	080				
Alte rezerve	090				
Total rezerve	100	6 000 000			6 000 000
3 Profit nerepartizat (pierdere neacoperita)					
Corectii ale rezultatelor anilor precedenti	110				
Profit nerepartizat (pierdere neacoperita) al perioadei precedente	120	3 864 015			3 864 015
Profit nerepartizat (pierdere neacoperita) al perioadei precedente	130	X	492 201		492 201
Profit utilizat al perioadei de gestiune	140	X			
Rezultatul din activitatea operationala: profit (pierdere)	150				
Total profit nerepartizat (pierdere)	160	3 864 015	492 201		4 356 216
4 Alte elemente de capital propriu, din care					
Diferenta din reevaluare	170				
Subventii entitatilor cu proprietate publica	172				
Total capital propriu	180	9 869 415	492 201		10 361 616

SITUATIA FLUXURILOR DE NUMERAR

Anexa nr. 4

de la 01 Ianuarie 2015 pana la 31 Decembrie 2015

Indicatori	Cod rd.	Perioada de gestiune	
		precedenta	curenta
1	2	3	4
Fluxuri de numerar din activitatea operationala			
Incasari din vinzari	010	49 765 089	28 926 521
Plati pentru stocuri si servicii procurate	020	40 986 153	10 182 651
Plati catre angajati si organe de asigurare sociala si medicala	030	799 519	873 274
Dobinzi platite	040	1 923 034	1 114 704
Plata impozitului pe venit	050	35 000	
Alte incasari	060	365 237	186 947
Alte plati	070	15 891 477	11 011 291
Fluxul net de numerar din activitatea operationala(rd.010 - rd.020 -	080	-9 504 857	5 931 548
Fluxuri de numerar din activitatea de investitii			
Incasari din vanzarea activelor imobilizate	090		
Plati aferente intrarii de active imobilizate	100		
Dobinzi incasate	110		
Dividende incasate	120		
Alte incasari (plati)	130		
Fluxul net de numerar din activitatea de investitii(rd.090 - rd.100 + rd.110	140		
Fluxuri de numerar din activitatea financiara			
Incasari sub forma de credite si imprumuturi	150	32 329 527	1 562 401
Plati aferente rambursarii creditelor si imprumuturilor	160	21 954 020	8 318 651
Dividende platite	170		
Incasari din operatiuni de capital	180		
Alte incasari (plati)	190		
Fluxul net de numerar din activitatea financiara(rd.150 - rd.160 - rd.170 +	200	10 375 507	-6 756 250
Fluxul net de numerar total (±rd.080±rd.140±rd.200)	210	870 650	-824 702
Diferente de curs valutar favorabile (nefavorabile)	220	-101 681	190 483
Sold de numerar la inceputul perioadei de gestiune	230	221 010	989 979
Sold de numerar la sfirsitul perioadei de gestiune(± rd.210 ± rd.220 +	240	989 979	355 760

Conducatorul unitatii _____

Contabil-sef _____

Anexa 7. Situații financiare ale entității economice „Supraten” S.A .

Anexa 7.1 Raport pentru anul 2012, al entității economice „Supraten” S.A.

Raportul anual al societății pe acțiuni SUPRATEN SA

1. Perioada de gestiune: 2012.
2. Denumirea completă și prescurtată a societății pe acțiuni (emitentului): Societatea pe acțiuni SUPRATEN.
3. Numărul și data înregistrării de stat a emitentului: 1003600005791, din 25.09.1997.
4. Sediul societății, numerele de telefon și fax pentru relații: or.Chișinău, str. Petricani, 84, tel: 31-72-10, fax: 31-70-40.
5. Principalele genuri de activitate: Producerea și realizarea materialelor de construcție.
6. Lista persoanelor cu funcții de răspundere ale emitentului: .Tricolici Nicolae Iac., Dulap Laurian, Termican Sergiu Vl., Kalev Iuri Gh.,Groian Nicolae Gh., Potorac Victor V., Țurcan Anatolie N., Bacioi Andrei Gr., Diulin Nicolae D., Pavlova Maria Z.,Tișcenco Elena An.
6. Lista insiderilor și a persoanelor afiliate emitentului și mărimea cotelor deținute în capitalul social al emitentului, conform formularului EM-1 din raportul anual al emitentului.
7. **Informația privind valorile mobiliare ale emitentului înregistrate în Registrul de stat al valorilor mobiliare la ultima zi a perioadei de gestiune (31 decembrie):**

Tip valori mobiliare	Codul ISIN	Numărul valorilor mobiliare, unități	Valoarea nominală a valorilor mobiliare, lei	Termen de circulație	Numărul valorilor mobiliare	
					Răscumpărate pe parcursul perioadei de gestiune	Achiziționate pe parcursul perioadei de gestiune
Acțiuni ordinare	MD 14 RATE 1009	516986	7237804	X		
Acțiuni preferențiale						
Obligațiuni						

9. Capitalul social al emitentului la ultima zi a perioadei de gestiune: 7237804.
10. Numărul de acționari înregistrați în registru la ultima zi a perioadei de gestiune: 2297
11. **Lista acționarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune dețin 5 și mai mult la sută din acțiunile cu drept de vot plasate ale emitentului:**

Denumirea completă a persoanelor juridice/numele prenumele persoanei fizice, numărul de înregistrare (IDNO)/codul personal al persoanei fizice (IDNP)	Numărul de acțiuni cu drept de vot		Cota deținută în numărul total de acțiuni cu drept de vot ale emitentului,%	
	Preferențiale	Ordinare	Preferențiale	Ordinare
Bacioi Andrei Grigorii		96400		18.647
Boiarschi Serghei Ivan		48200		9.323
Kalev Iuri Gheorghi		96400		18.647
Pazgalov Anatoliy Vladimir		33740		6.526
Termican Sergiu Vladimir		96400		18.647
Tricolici Nicolae Iacob		110860		21.444

12. Lista filialelor și reprezentanțelor emitentului: ____.
13. Informația despre reorganizarea emitentului și a persoanelor afiliate acestuia: ____.
14. Informația privind registratorul și auditorul emitentului:
- a) Registratorul: – SA "Registru" Chișinău, Sciusev 47, licența seria CNPF Nr. 000083 din 13 ianuarie 2010, val. p/ă la 13 ianuarie 2015, Director-Olesea Domenti, tel.271-177, Contract Nr.R-101/432 din 02.01.2010 .
- b) Auditorul: „AUDIT - Complex” SRL, mun. Chișinău, str. Alecu Russo 59/4, ap.164 _Director - Laurian Dulap, tel.(022)331332.

15. Informații despre obligațiile financiare neonorate:

Tipul obligațiunii	Termenul de scadență	Suma neonorată a obligațiunii la finele perioadei de gestiune, lei

16. Bilanțul contabil al emitentului la finele perioadei de gestiune:

Posturile bilanțului	La finele perioadei de gestiune curente, lei	La finele perioadei de gestiune precedente, lei
Activ		
1. Active pe termen lung		
Active nemateriale	966847	845810
Active materiale pe termen lung	86702932	84329004
Active financiare pe termen lung		
Alte active pe termen lung		
Total capitolul 1	87668779	85174814
2. Active curente		
Stocuri de mărfuri și materiale	168470259	157022695
Creanțe pe termen scurt	49263406	40872550
2.3 Investiții pe termen scurt		
Mijloace bănești	9545450	2836657
Alte active curente	122450	116642
Total capitolul 2	227401565	200848544
Total activ	315071344	286023358
Pasiv		
3. Capital propriu		
Capital statutar	7237804	7237804
Capital suplimentar		
Capital nevărsat	()	()
Capital retras	(425450)	(425450)
Total 3.1 Capital statutar și suplimentar	6812354	6812354
Rezerve stabilite de legislație	4715806	4715806
Rezerve prevăzute de statut	4715806	4715806
Alte rezerve	32476476	32476476
Total 3.2 Rezerve	41908088	41908088
Corecții ale rezultatelor perioadelor precedente		
Profitul nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	55027923	55011066
Profitul net (pierdere) al perioadei de gestiune	6347014	*
Profit utilizat al perioadei de gestiune	()	*

Total 3.3 Profit nerepartizat (pierdere neacoperită)	61374937	55011066
Diferențe la reevaluarea activelor pe termen lung	179712	179712
Subvenții		
Total 3.4 Capital secundar	179712	179712
Total capitolul 3	110275091	103911220
4. Datorii pe termen lung – total		
4.1 Datorii financiare pe termen lung	78813817	87627412
4.2 Datorii pe termen lung calculate	785997	148650
Total capitolul 4	79599814	87776062
5. Datorii pe termen scurt		
5.1 Datorii financiare pe termen scurt		
5.2 Datorii comerciale pe termen scurt	123002541	91441621
5.3 Datorii pe termen scurt calculate	2193898	2894455
Total capitolul 5	125196439	94336076
Total pasiv	315071344	286023358

17. Raportul de profit și pierderi pentru perioada de gestiune:

Indicatorii	Perioada de gestiune curentă, lei	Perioada de gestiune precedentă, lei
1. Venitul din vânzări	582106956	518553096
2. Costul vânzărilor	504166804	463385586
3. Profitul brut (pierdere globală)	77940152	55167510
4. Alte venituri operaționale	12957833	14460842
5. Cheltuieli comerciale	41435587	35005042
6. Cheltuieli generale și administrative	27851294	23822073
7. Alte cheltuieli operaționale	8495242	6457817
8. Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere)	13115862	4343420
9. Rezultatul din activitatea de investiții: profit (pierdere)	121658	(10103)
10. Rezultatul din activitatea financiară: profit (pierdere)	(5046499)	4888639
11. Rezultatul din activitatea economico-financiară: profit (pierdere)	8191021	9221956
12. Rezultatul excepțional: profit (pierdere)		
13. Profitul (pierderea) perioadei raportate până la impozitare	8191021	9221956
14. Cheltuieli (economie) privind impozitul pe venit	1844007	
15. Profitul net (pierderea netă)	6347014	

18. Informații suplimentare privind profitul societății și utilizarea acestuia:

Indicatorii	Perioada de gestiune curentă, lei	Perioada de gestiune precedentă, lei
1. Direcțiile de utilizare a profitului net pe		

parcursul perioadei de gestiune:		
a) acoperirea pierderilor din anii precedenți		
b) rezerve stabilite de legislație;		3991806
c) rezerve prevăzute de statut;		3832328
d) alte rezerve;		
e) plata recompenselor membrilor consiliului societății și membrilor comisiei de cenzori;		
f) investirea în vederea dezvoltării producției;		
g) plata dividendelor; • la acțiunile preferențiale • la acțiunile ordinare		
h) alte scopuri		
2. Activele nete ale emitentului	110275091	103911220
3. Activele nete ale emitentului în raport la: • o obligațiune • o acțiune preferențială • o acțiune ordinară	213.3	201
4. Profitul net la o acțiune ordinară a societății	12.28	17,84
5. Datoriile la dividendele anilor precedenți		
6. Dividendele anunțate la o acțiune de fiecare clasă a emitentului: • intermediare, • anuale.		
7. Valoarea unei acțiuni a societății (cu indicarea sursei de informare) • valoarea de piață • valoarea estimativă		

19. Persoanele care au semnat bilanțul contabil: Administratorul – dl. N. Tricolici și Contabilul-șef dl.V.Minin.

20. Opinia auditorului exprimată în raportul de audit al societății de audit care a efectuat auditul obligatoriu al rapoartelor financiare anuale:

“Auditul a obținut asigurări rezonabile că rapoartele financiare dau o imagine veridică și completă în toate aspectele lor semnificative, a situației financiare a întreprinderii „SUPRATEN” S.A. la data de 31 decembrie 2012 și sunt întocmite în conformitate Standardelor Naționale de Contabilitate, aprobate de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova.”

Director

N.Tricolici

Contabil șef

V.Minin

Anexa 7.2 Raport pentru anul 2013, al entității economice „Supraten” S.A.

Raportul anual al societății pe acțiuni SUPRATEN SA

1. Perioada de gestiune: 2013.
2. Denumirea completă și prescurtată a societății pe acțiuni (emitentului) : Societatea pe acțiuni SUPRATEN.
3. Numărul și data înregistrării de stat a emitentului: 1003600005791, din 25.09.1997.
4. Sediul societății, numerele de telefon și fax pentru relații: or. Chișinău, str. Petricani, 84, tel: 31-72-10, fax: 31-70-40.
5. Principalele genuri de activitate: Producerea și realizarea materialelor de construcție.
6. Lista persoanelor cu funcții de răspundere ale emitentului: Tricolici Nicolae Iac., Termican Sergiu Vl., Kalev Iuri Gh., Boiarschi S. Iv., Potorac Victor V., Țurcan Anatolie N., Bacioi Andrei Gr., Baidauz Andrei V., Pavlova Maria Z., Tișcenco Elena An., Dulap Laurian.
7. Lista insiderilor și a persoanelor afiliate emitentului și mărimea cotelor deținute în capitalul social al emitentului, conform formularului EM-1 din raportul anual al emitentului.
8. **Informația privind valorile mobiliare ale emitentului înregistrate în Registrul de stat al valorilor mobiliare la ultima zi a perioadei de gestiune (31 decembrie):**

Tip valori mobiliare	Codul ISIN	Numărul valorilor mobiliare, unități	Valoarea nominală a valorilor mobiliare, lei	Termen de circulație	Numărul valorilor mobiliare	
					Răscumpărate pe parcursul perioadei de gestiune	Achiziționate pe parcursul perioadei de gestiune
Acțiuni ordinare	MD 14 RATE 1009	516986	7237804	X		
Acțiuni preferențiale						
Obligațiuni						

9. Capitalul social al emitentului la ultima zi a perioadei de gestiune: 7237804.
10. Numărul de acționari înregistrați în registru la ultima zi a perioadei de gestiune: 2297
11. **Lista acționarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune dețin 5 și mai mult la sută din acțiunile cu drept de vot plasate ale emitentului:**

Denumirea completă a persoanelor juridice/numele prenumele persoanei fizice, numărul de înregistrare (IDNO)/codul personal al persoanei fizice (IDNP)	Numărul de acțiuni cu drept de vot		Cota deținută în numărul total de acțiuni cu drept de vot ale emitentului,%	
	Preferențiale	Ordinare	Preferențiale	Ordinare
Bacioi Andrei Grigorii		96400		18.647
Boiarschi Serghei Ivan		48200		9.323
Kalev Iuri Gheorghe		96400		18.647
Pazgalov Anatolii Vladimir		33740		6.526
Termican Sergiu Vladimir		96400		18.647
Tricolici Nicolae Iacob		110860		21.444

12. Lista filialelor și reprezentanțelor emitentului: __.
13. Informația despre reorganizarea emitentului și a persoanelor afiliate acestuia: __.
14. Informația privind registratorul:

a) Registratorul: – S.A. ”Registru” Chişinău , str. Sciusev, 47, licenţa seria CNPF Nr. 000083 din 13 ianuarie 2010, val. p/ă la 13 ianuarie 2015, Director Olesea Domenti, tel.271 177,Contract Nr.R 101/432 din 02.01.2010 .

b) Auditorul: „AUDIT Complex” S.R.L., mun. Chişinău, str. Alecu Russo 59/4, ap.164
Director - Laurian Dulap, tel.(022)331332

15. Informații despre obligațiile financiare neonorate:

Tipul obligațiunii	Termenul de scadență	Suma neonorată a obligațiunii la finele perioadei de gestiune, lei

16. Bilanțul contabil al emitentului la finele perioadei de gestiune:

Posturile bilanțului	La finele perioadei de gestiune curente, lei	La finele perioadei de gestiune precedente, lei
Activ		
1. Active pe termen lung		
Active nemateriale	1815816	966847
Active materiale pe termen lung	107976300	86702932
Active financiare pe termen lung		
Alte active pe termen lung		
Total capitolul 1	109792116	87668779
2. Active curente		
Stocuri de mărfuri și materiale	250266382	168470259
Creanțe pe termen scurt	56373200	49263406
2.3 Investiții pe termen scurt		
Mijloace bănești	3188886	9545450
Alte active curente	158811	122450
Total capitolul 2	309987279	227401565
Total activ	419779395	315071344
Pasiv		
3. Capital propriu		
Capital statutar	7237804	7237804
Capital suplimentar		
Capital nevărsat	()	()
Capital retras	(425450)	(425450)
Total 3.1 Capital statutar și suplimentar	6812354	6812354
Rezerve stabilite de legislație	4715806	4715806
Rezerve prevăzute de statut	4715806	4715806
Alte rezerve	32476476	32476476
Total 3.2 Rezerve	41908088	41908088
Corecții ale rezultatelor perioadelor precedente		
Profitul nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	61374937	61374937
Profitul net (pierdere) al perioadei de gestiune	6519100	*
Profit utilizat al perioadei de gestiune	()	*
Total 3.3 Profit nerepartizat (pierdere neacoperită)	67894037	61374937

Diferențe la reevaluarea activelor pe termen lung		179712
Subvenții		
Total 3.4 Capital secundar		179712
Total capitolul 3	116614479	110275091
4. Datorii pe termen lung – total		
4.1 Datorii financiare pe termen lung	90746660	78813817
4.2 Datorii pe termen lung calculate	1302951	785997
Total capitolul 4	92049611	79599814
5. Datorii pe termen scurt		
5.1 Datorii financiare pe termen scurt		
5.2 Datorii comerciale pe termen scurt	205424622	123002541
5.3 Datorii pe termen scurt calculate	5690683	2193898
Total capitolul 5	211115305	125196439
Total pasiv	419779395	315071344

17. Raportul de profit și pierderi pentru perioada de gestiune:

Indicatorii	Perioada de gestiune curentă, lei	Perioada de gestiune precedentă, lei
1. Venitul din vânzări	679387110	582106956
2. Costul vânzărilor	594675596	504166804
3. Profitul brut (pierdere globală)	84711514	77940152
4. Alte venituri operaționale	39389878	12957833
5. Cheltuieli comerciale	64478395	41435587
6. Cheltuieli generale și administrative	30155091	27851294
7. Alte cheltuieli operaționale	10870725	8495242
8. Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere)	18597181	13115862
9. Rezultatul din activitatea de investiții: profit (pierdere)	1607433	121658
10. Rezultatul din activitatea financiară: profit (pierdere)	(12060344)	(5046499)
11. Rezultatul din activitatea economico-financiară: profit (pierdere)	8144270	8191021
12. Rezultatul excepțional: profit (pierdere)		
13. Profitul (pierderea) perioadei raportate pînă la impozitare	8144270	8191021
14. Cheltuieli (economii) privind impozitul pe venit	1625170	1844007
15. Profitul net (pierderea netă)	6519100	6347014

18. Informații suplimentare privind profitul societății și utilizarea acestuia:

Indicatorii	Perioada de gestiune curentă, lei	Perioada de gestiune precedentă, lei
1. Direcțiile de utilizare a profitului net pe parcursul perioadei de gestiune:		
a) acoperirea pierderilor din anii precedenți		

b) rezerve stabilite de legislație;		
c) rezerve prevăzute de statut;		
d) alte rezerve;		
e) plata recompenselor membrilor consiliului societății și membrilor comisiei de cenzori;		
f) investirea în vederea dezvoltării producției;		
g) plata dividendelor; • la acțiunile preferențiale • la acțiunile ordinare		
h) alte scopuri		
2. Activele nete ale emitentului		110275091
3. Activele nete ale emitentului în raport la: • o obligațiune • o acțiune preferențială • o acțiune ordinară		213.3
4. Profitul net la o acțiune ordinară a societății		12.28
5. Datoriile la dividendele anilor precedenți		
6. Dividendele anunțate la o acțiune de fiecare clasă a emitentului: • intermediare, • anuale.		
7. Valoarea unei acțiuni a societății (cu indicarea sursei de informare) • valoarea de piață • valoarea estimativă		

19. Persoanele care au semnat bilanțul contabil: Administratorul – dl. N. Tricolici
și Contabilul-șef dl.V.Minin.

20. Opinia auditorului exprimată în raportul de audit al societății de audit care a efectuat auditul obligatoriu al rapoartelor financiare anuale:

“Auditul a obținut asigurări rezonabile că rapoartele financiare dau o imagine veridică și completă în toate aspectele lor semnificative, a situației financiare a întreprinderii „SUPRATEN” S.A. la data de 31 decembrie 2013 și sunt întocmite în conformitate Standardelor Naționale de Contabilitate, aprobate de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova.”

Director

N.Tricolici

Contabil șef

V.Minin

Anexa 7.3 Raport pentru anul 2014, al entității economice „Supraten” S.A.

Raportul anual al societății pe acțiuni SUPRATEN SA

1. Perioada de gestiune: 2014.
2. Denumirea completă și prescurtată a societății pe acțiuni (emitentului) : Societatea pe acțiuni SUPRATEN.
3. Numărul și data înregistrării de stat a emitentului: 1003600005791, din 25.09.1997.
4. Sediul societății, numerele de telefon și fax pentru relații: or.Chișinău, str. Petricani,84, tel: 31-72-10, fax: 31-70-40.
5. Principalele genuri de activitate: Producerea și realizarea materialelor de construcție .
6. Lista persoanelor cu funcții de răspundere ale emitentului: .Tricolici Nicolae Iac., Termican Sergiu Vl., Kalev Iuri Gh.,Boiarschi S. Iv., Potorac Victor V., Țurcan Anatolie N., Bacioi Andrei Gr.,Baidauz Andrei V., Pavlova Maria Z.,Tișcenco Elena An.,Dulap Laurian.
7. Lista insiderilor și a persoanelor afiliate emitentului și mărimea cotelor deținute în capitalul social al emitentului, conform formularului EM-1 din raportul anual al emitentului.
8. **Informația privind valorile mobiliare ale emitentului înregistrate în Registrul de stat al valorilor mobiliare la ultima zi a perioadei de gestiune (31 decembrie):**

Tip valori mobiliare	Codul ISIN	Numărul valorilor mobiliare, unități	Valoarea nominală a valorilor mobiliare, lei	Termen de circulație	Numărul valorilor mobiliare	
					Răscumpărate pe parcursul perioadei de gestiune	Achiziționate pe parcursul perioadei de gestiune
Acțiuni ordinare	MD 14 RATE 1009	516986	7237804	X		
Acțiuni preferențiale						
Obligațiuni						

9. Capitalul social al emitentului la ultima zi a perioadei de gestiune: 7237804.
10. Numărul de acționari înregistrați în registru la ultima zi a perioadei de gestiune: 2298
11. **Lista acționarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune dețin 5 și mai mult la sută din acțiunile cu drept de vot plasate ale emitentului:**

Denumirea completă a persoanelor juridice/numele prenumele persoanei fizice, numărul de înregistrare (IDNO)/codul personal al persoanei fizice (IDNP)	Numărul de acțiuni cu drept de vot		Cota deținută în numărul total de acțiuni cu drept de vot ale emitentului,%	
	Preferențiale	Ordinare	Preferențiale	Ordinare
Bacioi Andrei Grigorii		96400		18.647
Boiarschi Serghei Ivan		48200		9.323
Kalev Iuri Gheorghi		96400		18.647
Pazgalov Anatoliy Vladimir		33740		6.526
Termican Sergiu Vladimir		96400		18.647
Tricolici Nicolae Iacob		110860		21.444

15. Lista filialelor și reprezentanțelor emitentului: ____.
16. Informația despre reorganizarea emitentului și a persoanelor afiliate acestuia: ____.
17. Informația privind registratorul:

a) Registratorul: – S.A. ”Registru” Chişinău , str. Sciusev, 47, licenţa seria CNPF Nr. 000083 din 13 ianuarie 2010, val. p/ă la 13 ianuarie 2015, Director Olesea Domenti, tel.271 177,Contract Nr.R 101/432 din 02.01.2010 .

b) Auditorul: „AUDIT Complex” S.R.L., mun. Chişinău, str. Alecu Russo 59/4, ap.164
Director - Laurian Dulap, tel.(022)331332

15. Informații despre obligațiile financiare neonorate:

Tipul obligațiunii	Termenul de scadență	Suma neonorată a obligațiunii la finele perioadei de gestiune, lei

16. Bilanțul contabil al emitentului la finele perioadei de gestiune:

Posturile bilanțului	La finele perioadei de gestiune curente, lei	La finele perioadei de gestiune precedente, lei
Activ		
1. Active pe termen lung		
Active nemateriale	1681119	1815816
Active materiale pe termen lung	112470994	107976300
Active financiare pe termen lung		
Alte active pe termen lung		
Total capitolul 1	114152113	109792116
2. Active curente		
Stocuri de mărfuri și materiale	287862116	250266382
Creanțe pe termen scurt	42257155	56373200
2.3 Investiții pe termen scurt		
Mijloace bănești	8814267	3188886
Alte active curente	153854	158811
Total capitolul 2	339087392	309987279
Total activ	453239505	419779395
Pasiv		
3. Capital propriu		
Capital statutar	7237804	7237804
Capital suplimentar		
Capital nevărsat	()	()
Capital retras	(425450)	(425450)
Total 3.1 Capital statutar și suplimentar	6812354	6812354
Rezerve stabilite de legislație	4715806	4715806
Rezerve prevăzute de statut	4715806	4715806
Alte rezerve	32476476	32476476
Total 3.2 Rezerve	41908088	41908088
Corecții ale rezultatelor perioadelor precedente		
Profitul nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	66688447	67894037
Profitul net (pierdere) al perioadei de gestiune	8800824	
Profit utilizat al perioadei de gestiune	()	
Total 3.3 Profit nerepartizat (pierdere neacoperită)	75489271	67894037

Diferențe la reevaluarea activelor pe termen lung		
Subvenții		
Total 3.4 Capital secundar		
Total capitolul 3	124209713	116614479
4. Datorii pe termen lung – total		
4.1 Datorii financiare pe termen lung	61061907	90746660
4.2 Datorii pe termen lung calculate	2014301	1302951
Total capitolul 4	63076208	92049611
5. Datorii pe termen scurt		
5.1 Datorii financiare pe termen scurt		
5.2 Datorii comerciale pe termen scurt	241848006	205424622
5.3 Datorii pe termen scurt calculate	24105578	5690683
Total capitolul 5	265953584	211115305
Total pasiv	453239505	419779395

17. Raportul de profit și pierderi pentru perioada de gestiune:

Indicatorii	Perioada de gestiune curentă, lei	Perioada de gestiune precedentă, lei
1. Venitul din vânzări	954519061	679387110
2. Costul vânzărilor	797988532	594675596
3. Profitul brut (pierdere globală)	156530529	84711514
4. Alte venituri operaționale	24166318	39389878
5. Cheltuieli comerciale	121986594	64478395
6. Cheltuieli generale și administrative	30850369	30155091
7. Alte cheltuieli operaționale	12569554	10870725
8. Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere)	15290330	18597181
9. Rezultatul din activitatea de investiții: profit (pierdere)	257979	1607433
10. Rezultatul din activitatea financiară: profit (pierdere)	(4815374)	(12060344)
11. Rezultatul din activitatea economico-financiară: profit (pierdere)	10732935	8144270
12. Rezultatul excepțional: profit (pierdere)		
13. Profitul (pierderea) perioadei raportate pînă la impozitare	10732935	8144270
14. Cheltuieli (economie) privind impozitul pe venit	1932111	1625170
15. Profitul net (pierderea netă)	8800824	6519100

18. Informații suplimentare privind profitul societății și utilizarea acestuia:

Indicatorii	Perioada de gestiune curentă, lei	Perioada de gestiune precedentă, lei
1. Direcțiile de utilizare a profitului net pe parcursul perioadei de gestiune:		
a) acoperirea pierderilor din anii precedenți		

b) rezerve stabilite de legislație;		
c) rezerve prevăzute de statut;		
d) alte rezerve;		
e) plata recompenselor membrilor consiliului societății și membrilor comisiei de cenzori;		
f) investirea în vederea dezvoltării producției;		
g) plata dividendelor; • la acțiunile preferențiale • la acțiunile ordinare		
h) alte scopuri		
2. Activele nete ale emitentului	124209713	116614479
3. Activele nete ale emitentului în raport la: • o obligațiune • o acțiune preferențială • o acțiune ordinară	240.26	225.57
4. Profitul net la o acțiune ordinară a societății	17.02	12.61
5. Datoriile la dividendele anilor precedenți		
6. Dividendele anunțate la o acțiune de fiecare clasă a emitentului: • intermediare, • anuale.		
7. Valoarea unei acțiuni a societății (cu indicarea sursei de informare) • valoarea de piață • valoarea estimativă		

19. Persoanele care au semnat bilanțul contabil: Administratorul – dl. N. Tricolici
și Contabilul-șef dl.V.Minin.

20. Opinia auditorului exprimată în raportul de audit al societății de audit care a efectuat auditul obligatoriu al rapoartelor financiare anuale:

“Auditul a obținut asigurări rezonabile că rapoartele financiare dau o imagine veridică și completă în toate aspectele lor semnificative, a situației financiare a întreprinderii „SUPRATEN” S.A. la data de 31 decembrie 2014 și sunt întocmite în conformitate Standardelor Naționale de Contabilitate, aprobate de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova.”

Director

N.Tricolici

Contabil șef

V.Minin

Anexa 7.4 Raport pentru anul 2015, al entității economice „Supraten” S.A.

Raportul anual al societății pe acțiuni SUPRATEN SA

1. Perioada de gestiune: 2015.
2. Denumirea completă și prescurtată a societății pe acțiuni (emitentului) : Societatea pe acțiuni SUPRATEN.
3. Numărul și data înregistrării de stat a emitentului: 1003600005791, din 25.09.1997.
4. Sediul societății, numerele de telefon și fax pentru relații: or. Chișinău, str. Petricani, 84, tel: 31-72-10, fax: 31-70-40.
5. Principalele genuri de activitate: Producerea și realizarea materialelor de construcție.
6. Lista persoanelor cu funcții de răspundere ale emitentului: Tricolici Nicolae Iac., Termican Sergiu Vl., Kalev Iuri Gh., Boiarschi S. Iv., Potorac Victor V., Țurcan Anatolie N., Bacioi Andrei Gr., Baidauz Andrei V., Pavlova Maria Z., Tișcenco Elena An., Dulap Laurian.
7. Lista insiderilor și a persoanelor afiliate emitentului și mărimea cotelor deținute în capitalul social al emitentului, conform formularului EM-1 din raportul anual al emitentului.
8. **Informația privind valorile mobiliare ale emitentului înregistrate în Registrul de stat al valorilor mobiliare la ultima zi a perioadei de gestiune (31 decembrie):**

Tip valori mobiliare	Codul ISIN	Numărul valorilor mobiliare, unități	Valoarea nominală a valorilor mobiliare, lei	Termen de circulație	Numărul valorilor mobiliare	
					Răscumpărate pe parcursul perioadei de gestiune	Achiziționate pe parcursul perioadei de gestiune
Acțiuni ordinare	MD 14 RATE 1009	516986	7237804	X		
Acțiuni preferențiale						
Obligațiuni						

9. Capitalul social al emitentului la ultima zi a perioadei de gestiune: 7237804.
10. Numărul de acționari înregistrați în registru la ultima zi a perioadei de gestiune: 2298
11. **Lista acționarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune dețin 5 și mai mult la sută din acțiunile cu drept de vot plasate ale emitentului:**

Denumirea completă a persoanelor juridice/numele prenumele persoanei fizice, numărul de înregistrare (IDNO)/codul personal al persoanei fizice (IDNP)	Numărul de acțiuni cu drept de vot		Cota deținută în numărul total de acțiuni cu drept de vot ale emitentului,%	
	Preferențiale	Ordinare	Preferențiale	Ordinare
Bacioi Andrei Grigorii		96400		18.647
Boiarschi Serghei Ivan		48200		9.323
Kalev Iuri Gheorghi		96400		18.647
Pazgalov Anatoliy Vladimir		33740		6.526
Termican Sergiu Vladimir		96400		18.647
Tricolici Nicolae Iacob		110860		21.444

18. Lista filialelor și reprezentanțelor emitentului: ____.
19. Informația despre reorganizarea emitentului și a persoanelor afiliate acestuia: ____.
20. Informația privind registratorul:

Registratorul: – SA”Registru” Chişinău , Sciusev 47, licenţa seria CNPF Nr. 000083 din 13 ianuarie 2010, val. p/ă la 13 ianuarie 2016, Director-Olesea Domenti, tel.271-177,Contract Nr.R-101/432 din 02.01.2010.

15. Informații despre obligațiile financiare neonorate:

Tipul obligațiunii	Termenul de scadență	Suma neonorată a obligațiunii la finele perioadei de gestiune, lei

16. Bilanțul contabil al emitentului la finele perioadei de gestiune:

BILANȚUL

la __31 decembrie 2015__

Nr. cpt.	A C T I V	Cod rd.	Sold la	
			Începutul perioadei de gestiune	Sfârșitul perioadei de gestiune
1	2	3	4	5
1.	Active imobilizate			
	Imobilizări necorporale	010	1681119	1913131
	Imobilizări corporale în curs de execuție	020	-	2957635
	Terenuri	030	7916848	7365476
	Mijloace fixe	040	104554146	103269527
	Resurse minerale	050		
	Active biologice imobilizate	060		
	Investiții financiare pe termen lung în părți neafiliate	070		
	Investiții financiare pe termen lung în părți afiliate	080		
	Investiții imobiliare	090		
	Creanțe pe termen lung	100		
	Avansuri acordate pe termen lung	110		
	Alte active imobilizate	120		
	Total active imobilizate (rd.010 + rd.020 + rd.030 + rd.040 + rd.050 + rd.060 + rd.070 + rd.080 + rd.090 + rd.100 + rd.110 + rd.120)	130	114152113	115505769
	Active circulante			
	Materiale	140	40188681	39904897
	Active biologice circulante	150		
	Obiecte de mică valoare și scurtă durată	160	1655441	456750
	Producția în curs de execuție și produse	170	27253897	28074729
	Mărfuri	180	218764097	193521561
	Creanțe comerciale	190	32053802	46897550
	Creanțe ale părților afiliate	200		
	Avansuri acordate curente	210	7116068	12812054
	Creanțe ale bugetului	220	1398446	2914110
2.	Creanțe ale personalului	230	209590	260457

	Alte creanțe curente	240	1479249	860640
	Numerar în casierie și la conturi curente	250	8814267	5110884
	Alte elemente de numerar	260		
	Investiții financiare curente în părți neafiliate	270		
	Investiții financiare curente în părți afiliate	280		
	Alte active circulante	290	153854	156823
	Total active circulante (rd.140 + rd.150 + rd.160 + rd.170 + rd.180 + rd.190 + rd.200 + rd.210 + rd.220 + rd.230 + rd.240 + rd.250 + rd.260 + rd.270 + rd.280 + rd.290)	300	339087392	330970455
	Total active (rd.130 + rd.300)	310	453239505	446476224
Nr. cpt.	P A S I V	Cod rd.	Sold la	
			Începutul perioadei de gestiune	Sfârșitul perioadei de gestiune
1	2	3	4	5
3.	Capital propriu			
	Capital social și suplimentar	320	6812354	6812354
	Rezerve	330	41908088	41908088
	Corecții ale rezultatelor anilor precedenți	340	x	
	Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	350	75489270	76944340
	Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	360	x	13999526
	Profit utilizat al perioadei de gestiune	370	x	
	Alte elemente de capital propriu	380		
	Total capital propriu (rd.320 + rd.330 + rd.340 + rd.350 + rd.360 - rd.370 + rd.380)	390	124209712	139664308
4.	Datorii pe termen lung			
	Credite bancare pe termen lung	400	61061907	64195936
	Împrumuturi pe termen lung	410		
	Datorii pe termen lung privind leasingul financiar	420		
	Alte datorii pe termen lung	430	2014302	
	Total datorii pe termen lung (rd.400 + rd.410 + rd.420 + rd.430)	440	63076209	64195936
5.	Datorii curente			
	Credite bancare pe termen scurt	450		
	Împrumuturi pe termen scurt	460		
	Datorii comerciale	470	235168743	228230110
	Datorii față de părțile afiliate	480	6679263	4828306
	Avansuri primite curente	490	114357	117606
	Datorii față de personal	500	1847087	1714770
	Datorii privind asigurările sociale și medicale	510	1847087	3699589
	Datorii față de buget	520		
	Venituri anticipate curente	530		

Datorii față de proprietari	540		
Finanțări și încasări cu destinație specială curente	550		
Provizioane curente	560		
Alte datorii curente	570	20687868	4025599
Total datorii curente (rd.450 + rd.460 + rd.470 + rd.480 + rd.490 + rd.500 + rd.510 + rd.520 + rd.530 + rd.540 + rd.550 + rd.560 + rd.570)	580	265953584	242615980
Total pasive (rd.390 + rd.440 + rd.580)	590	453239505	446476224

17. Raportul de profit și pierderi pentru perioada de gestiune:

SITUAȚIA DE PROFIT ȘI PIERDERE

de la __01 ianuarie__ pînă la __31 decembrie__2015__

Indicatori	Cod rd.	Perioada de gestiune	
		precedentă	curentă
1	2	3	4
Venituri din vânzări	010	954519061	1051775646
Alte venituri din activitatea operațională	020	24166318	26346700
Venituri din alte activități	030	9010725	43637734
Total venituri (rd.010 + rd.020 + rd.030)	040	987696104	1121760080
Variația stocurilor	050		
Costul vânzărilor mărfurilor vândute	060		
Cheltuieli privind stocurile	070	770085099	850568317
Cheltuieli cu personalul privind remunerarea muncii	080	92358156	98350391
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii și prime de asigurare obligatorie de asistență medicală	090	24872422	26549538
Cheltuieli cu amortizarea și deprecierea activelor imobilizate	100	14176168	15970731
Alte cheltuieli	110	61903203	94504120
Cheltuieli din alte activități	120	13568120	21817457
Total cheltuieli (rd.050 + rd.060 + rd.070 + rd.080 + rd.090 + rd.100 + rd.110 + rd.120)	130	976963168	1107760554
Profit (pierdere) pînă la impozitare (rd.040 – rd.130)	140	10732936	13999526
Cheltuieli privind impozitul pe venit	150	1932111	
Profit (pierdere) net al perioadei de gestiune (rd.140 – rd.150)	160	8800825	13999526

18. Informații suplimentare privind profitul societății și utilizarea acestuia:

Indicatorii	Perioada de gestiune curentă, lei	Perioada de gestiune precedentă, lei
1. Direcțiile de utilizare a profitului net pe parcursul perioadei de gestiune:		
a) acoperirea pierderilor din anii precedenți		
b) rezerve stabilite de legislație;		
c) rezerve prevăzute de statut;		

d) alte rezerve;		
e) plata recompenselor membrilor consiliului societății și membrilor comisiei de cenzori;		
f) investirea în vederea dezvoltării producției;		
g) plata dividendelor; • la acțiunile preferențiale • la acțiunile ordinare		
h) alte scopuri		
2. Activele nete ale emitentului	139664308	124209713
3. Activele nete ale emitentului în raport la: • o obligațiune • o acțiune preferențială • o acțiune ordinară	270.15	240.26
4. Profitul net la o acțiune ordinară a societății	27,08	17.02
5. Datoriile la dividendele anilor precedenți		
6. Dividendele anunțate la o acțiune de fiecare clasă a emitentului: • intermediare, • anuale.		
7. Valoarea unei acțiuni a societății (cu indicarea sursei de informare) • valoarea de piață • valoarea estimativă		

19. Persoanele care au semnat bilanțul contabil: Administratorul – dl. N. Tricolici și Contabilul-șef dl. V. Minin.

Director

N.Tricolici

Contabil șef

V.Minin

Anexa 8. Situații financiare ale entității economice Î.C.S. „Total Leasing” S.A .

Anexa 8.1 Raport financiar pentru anul 2012, al entității economice Î.C.S. „Total Leasing” S.A.

Anexa la S.N.C. 5
"Prezentarea raportelor financiare"
Aprobat de Ministerul Finanțelor
al Republicii Moldova

RAPORTUL FINANCIAR
pe Anul 2012

Unitatea (entitatea) ICS "Total Leasing" SA conform CUIO 40314470

Raionul (municipiul) Chisinau conform CUATM 150

Activitatea principală Leasing financiar conform CAEM 65210

Organul de administrare economică conform COCM 06414

Forma de proprietate Privata conform CFP 26

Forma organizatorico-juridică Societatea pe acțiuni conform CFOI 510

Unitatea de măsură: lei

Cod fiscal conform declarației 1006800037755

Adresa Chisinau, str. Puskin, 45B et. 2 Data prezentării

Data primirii

Jerman Olesca tel. 25-30-50 Termenul de prezentare

numele, prenumele, nr. de telefon al contabilului-șef

01.04.13

DIRECȚIA GENERALĂ STATISTICĂ
01 APR 2013

Anexa nr 6 la S.N.C. 5

Notă informativă privind avansurile, investițiile, împrumuturile și decontările
cu clienții externi la 31 decembrie 2012

Nr. crt.	Denumirea țării	Cod conform Clasificatorului țărilor	Avansuri		Cote în capitalul social	
			acordate în străinătate	primite din străinătate	primite din străinătate	plasate în străinătate
0	A	I	2	3	4	5
1	Grecia	300				
2	România	642				
3	Marea Britanie	826				
4	Olanda	528			40,117,361	
5	Germania	276				
	Total				40,117,361	

Nr. crt.	Titluri de valoare		Dividende		Credite	
	primite din străinătate	plasate în străinătate	de primit din străinătate	de plătit în străinătate	acordate în străinătate	primite din străinătate
	6	7	8	9	10	11
1						18,152,790
2						
3						20,587,914
4						65,136,834
5						42,273,235
						146,150,772

Nr. crt.	Împrumuturi		Creanțe ale clienților din străinătate		Datorii față de clienți din străinătate	
	acordate în străinătate	primite din străinătate	afaceri comerciale	altele	afaceri comerciale	altele
	12	13	14	15	16	17
1						
2					61,664	
3						
4						
5						

BILANȚUL CONTABIL

la 31 decembrie 2012

Nr. crt.	ACTIV	Cod rd.	La finele perioadei de gestiune curente	La finele anului de gestiune precedent
1	2	3	4	5
I. 1.1	ACTIVE PE TERMEN LUNG	010	1,593,790	1,570,503
	Active nemateriale (111, 112)			
	Amortizarea activelor nemateriale (113)	020	(435,156)	(146,799)
	Valoarea de bilanț a activelor nemateriale (rd.010-rd.020)	030	1,158,634	1,423,704
1.2	Active materiale pe termen lung	040	1,143,120	1,449,791
	Active materiale în curs de execuție (121)			
	Terenuri (122)	050		
	Mijloace fixe (123)	060	3,705,592	3,215,660
	Resurse naturale (125)	070		
	Uzura și epuizarea activelor materiale pe termen lung (124, 126)	080	(2,397,134)	(1,842,418)
	Valoarea de bilanț a activelor materiale pe termen lung (rd.040+rd.050+rd.060+rd.070-rd.080)	090	2,451,578	2,823,033
1.3	Active financiare pe termen lung			
	Investiții pe termen lung în părți nelegate (131)	100	96,428,286	53,712,546
	Investiții pe termen lung în părți legate (132)	110		
	Modificarea valorii investițiilor pe termen lung (133)	120		
	Creanțe pe termen lung (134)	130	89,620,769	97,254,212
	Active amânate privind impozitul pe venit (135)	140	140,168	
	Avansuri acordate (136)	150		
	Total s.1.3 (rd.100+rd.110+rd.120+rd.130+rd.140+rd.150)	160	186,189,223	150,966,758
1.4	Alte active pe termen lung (141, 142)	170	87,911,343	95,284,454
	Total capitolul I (rd.030+rd.090+rd.160+rd.170)	180	277,710,778	250,497,949
2.	ACTIVE CURENTE			
2.1	Stocuri de mărfuri și materiale			
	Materiale (211)	190	101,951	120,631
	Animale în creștere și îngrășat (212)	200		
	Obiecte de mică valoare și scurtă durată (213-214)	210		
	Producție în curs de execuție (215)	220		
	Produse (216)	230		
	Mărfuri (217)	240		
	Total s. 2.1 (rd.190+rd.200+rd.210+rd.220+rd.230+rd.240)	250	101,951	120,631
2.2	Creanțe pe termen scurt			
	Creanțe pe termen scurt aferente facturilor comerciale (221)	260	503,584	570,500
	Corecții la creanțe dubioase (222)	270	(10,263,747)	(7,528,328)
	Creanțe pe termen scurt ale părților legate (223)	280		
	Avansuri pe termen scurt acordate (224)	290	6,763,233	950,961
	Creanțe pe termen scurt privind decontările cu bugetul (225)	300	2,094,840	323,669
	Creanțe preliminate (226)	310	116,872	196,683
	Creanțe pe termen scurt ale personalului (227)	320		7,049
	Creanțe pe termen scurt privind veniturile calculate (228)	330	3,833,657	3,825,011
	Alte creanțe pe termen scurt (229)	340	5,426,372	4,965,837
	Total s.2.2 (rd.260-rd.270+rd.280+rd.290+rd.300+rd.310+rd.320+rd.330+rd.340)	350	8,464,811	3,311,382
2.3	Investiții pe termen scurt			
	Investiții pe termen scurt în părți nelegate (231)	360	15,932,749	8,915,766
	Investiții pe termen scurt în părți legate (232)	370		
	Diminuarea valorii investițiilor pe termen scurt (233)	380		
	Total s. 2.3 (rd.360+rd.370-rd.380)	390	15,932,749	8,915,766
2.4	Mijloace bănești	400		5,456
	Casa (241)			
	Conturi curente în valută națională (242)	410	6,767,296	3,590,642
	Conturi curente în valută străină (243)	420	24,884,780	24,396,760
	Alte mijloace bănești (244, 245, 246)	430		
	Total s. 2.4 (rd.400+rd.410+rd.420+rd.430)	440	31,652,076	27,992,858
2.5	Alte active curente (251, 252)	450	670,247	1,087,454
	Total capitolul 2 (rd.250+rd.350+rd.390+rd.440+rd.450)	460	56,821,834	41,428,091
	TOTAL GENERAL-ACTIV (rd.180+rd.460)	470	334,532,612	291,926,040

Nr. crt.	PASIV	Cod rd.	La finele perioadei de gestiune curente	La finele anului de gestiune precedent
1	2	3	4	5
	CAPITAL PROPRIU			
3.3.1	Capital statutar si suplimentar	480	38,993,800	38,993,800
	Capital statutar (311)			
	Capital suplimentar (312)	490	1,123,561	1,123,561
	Capital nevărsat (313)	500		
	Capital retras (314)	510		
	Total s. 3.1 (rd.480+rd.490+rd.500+rd.510)	520	40,117,361	40,117,361
3.2	Rezerve			
	Rezerve stabilite de legislație (321)	530	1,793,566	1,708,667
	Rezerve prevăzute de statut (322)	540		
	Alte rezerve (323)	550		
	Total s. 3.2 (rd.530+rd.540+rd.550)	560	1,793,566	1,708,667
3.3	Profit nerepartizat (pierdere neacoperită)			
	Corectarea rezultatelor perioadelor precedente (331)	570	76,405	
	Profitul nerepartizat (pierdere neacoperită) a anilor precedenți (332)	580	27,214,605	27,299,504
	Profitul net (pierdere netă) a perioadei de gestiune (333)	590	11,973,604	
	Profit utilizat al anului de gestiune (334)	600		
	Total s. 3.3 (±rd.570±rd.580±rd.590+rd.600)	610	39,263,614	27,299,504
3.4	Capital secundar	620		
	Diferențe din reevaluarea activelor pe termen lung (341)			
	Subvenții (342)	630		
	Total s. 3.4 (±rd.620+rd.630)	640		
	Total capitolul 3 (rd.520+rd.560+rd.610+rd.640)	650	81,174,541	69,125,532
4.4.1	DATORII PE TERMEN LUNG Datoriilor financiare pe termen lung			
	Credite bancare pe termen lung (411, 412)	660	157,417,939	120,584,576
	Împrumuturi pe termen lung (413)	670		
	Alte datorii financiare pe termen lung (414)	680		
	Total s. 4.1 (rd.660+rd.670+rd.680)	690	157,417,939	120,584,576
4.2	Datorii pe termen lung calculate	700		
	Datorii de arendă pe termen lung (421)			
	Venituri anticipate pe termen lung (422)	710	87,877,838	95,221,979
	Finanțări și încasări cu destinație specială (423)	720		
	Avansuri pe termen lung primite (424)	730		
	Datorii amânate privind impozitul pe venit (425)	740		7,276
	Alte datorii pe termen lung calculate (426)	750		
	Total s. 4.2 (rd.700+rd.710+rd.720+rd.730+rd.740+rd.750)	760	87,877,838	95,229,255
	TOTAL capitolul 4 (rd.690+rd.760)	770	245,295,777	215,813,831
5.5.1	DATORII PE TERMEN SCURT			
	Datorii financiare pe termen scurt			
	Credite bancare pe termen scurt (511, 512)	780	3,151,891	2,018,341
	Împrumuturi pe termen scurt (513)	790		
	Cota-parte curentă a datoriilor pe termen lung (514)	800		
	Alte datorii financiare pe termen scurt (515)	810	805,239	893,059
	Total s. 5.1 (rd.780+rd.790+rd.800+rd.810)	820	3,957,130	2,911,400
5.2	Datorii comerciale pe termen scurt	830		
	Datorii pe termen scurt privind facturile comerciale (521)		64,541	48,690
	Datorii pe termen scurt față de părțile legate (522)	840		
	Avansuri pe termen scurt primite (523)	850	1,992,967	1,543,192
	Total s. 5.2 (rd.830+rd.840+rd.850)	860	2,057,508	1,591,882
5.3	Datorii pe termen scurt calculate	870		
	Datorii față de personal privind retribuirea muncii (531)		122,078	
	Datorii față de personal privind alte operații (532)	880	1,698	393
	Datorii privind asigurările (533)	890	26,090	
	Datorii privind decontările cu bugetul (534)	900	117,201	2,100
	Datorii preliminate (535)	910	1,747,204	2,032,233
	Datorii privind plățile extrabugetare (536)	920		
	Datorii față de fondatori și alți participanți (537)	930		
	Provizioane aferente cheltuielilor și plăților preliminare (538)	940	10,399	397,242
	Alte datorii pe termen scurt (539)	950	22,986	51,427
	Total s.5.3 (rd.870+rd.880+rd.890+rd.900+rd.910+rd.920+rd.930+rd.940+rd.950)	960	2,047,656	2,483,395
	Total capitolul 5 (rd.820+rd.860+rd.960)	970	8,062,294	6,986,677
	TOTAL GENERAL-PASIV (rd.650+rd.770+rd.970)	980	334,532,612	291,926,040

Capitalul statutar al agenților economici, stabilit de fondatori la finele perioadei de gestiune curente, care nu sunt obligați conform legislației să urmeze înregistrarea de stat a acestuia

Anexa 8.2 Raport financiar pentru anul 2013, al entității economice Î.C.S. „Total Leasing” S.A.

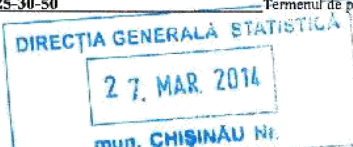
Anexa la S.N.C. 5
"Prezentarea raportelor financiare"
Aprobat de Ministerul Finanțelor
al Republicii Moldova

RAPORTUL FINANCIAR

pe Anul 2013

Unitatea (entitatea) ICS "Total Leasing & Finance" SA conform CUIO
Raionul (municipiul) Chișinău conform CUA/IM
Activitatea principală Leasing financiar, Activități de creditare conform CAEM
Organul de administrare economică _____ conform COCM
Forma de proprietate Privată conform CFP
Forma organizatorico-juridică Societatea pe acțiuni conform CPOJ
Unitatea de măsură: lei _____
Cod fiscal _____ conform declarației
Adresa Chișinău, str. Puskin, 45B et. 2 Data prezentării _____
Data primirii _____
Jerman Olesea tel. 0-22-25-30-50 Termenul de prezentare _____

numele, prenumele, nr. de telefon al contabilului-șef

40314470
150
65210
06414
26
510
1006600037755
27.03.14

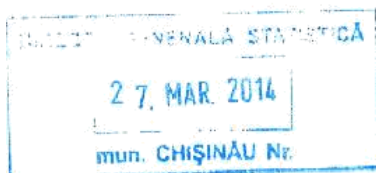
Anexa nr.6 la S.N.C. 5

Notă informativă privind avansurile, investițiile, împrumuturile și decontările
cu clienți externi la 31 decembrie 2013

Nr. crt.	Denumirea țării	Cod conform Clasificatorului țărilor	Avansuri		Cote în capitalul social	
			acordate în străinătate	primite din străinătate	primite din străinătate	plăse în străinătate
0	A	1	2	3	4	5
1	Grecia	300				
2	România	642				
3	Marea Britanie	826				
4	Olanda	528			40,117,361	
5	Germania	276				
	Total				40,117,361	

Nr. crt.	Titluri de valoare		Dividende		Credite	
	primite din străinătate	plăse în străinătate	de primit din străinătate	de plătit în străinătate	acordate în străinătate	primite din străinătate
	6	7	8	9	10	11
1						51,636,690
2						
3						15,420,717
4						106,537,921
5						23,788,358
						197,383,686

Nr. crt.	Împrumuturi		Creanțe ale clienților din străinătate		Datorii față de clienții din străinătate	
	acordate în străinătate	primite din străinătate	afere factorilor comerciale	alte	afere factorilor comerciale	alte
	12	13	14	15	16	17
1						
2					50,315	
3						
4						18,718
5						
					50,315	18,718

Forma nr. 1
Anexa nr. 1 la S.N.C. 5

BILANȚUL CONTABIL

la 31 decembrie 2013

Nr. crt.	ACTIV	Cod rd.	La finele perioadei de gestiune curente	La finele anului de gestiune precedent
1	2	3	4	5
1.1.1	ACTIVE PE TERMEN LUNG	010		
	Active nemateriale Active nemateriale (111, 112)		2,038,139	1,593,790
	Amortizarea activelor nemateriale (113)	020	(730,263)	(435,156)
	Valoarea de bilanț a activelor nemateriale (rd.010-rd.020)	030	1,307,876	1,158,634
1.2	Active materiale pe termen lung	040		
	Active materiale în curs de execuție (121)		344,879	1,143,120
	Terenuri (122)	050		
	Mijloace fixe (123)	060	3,041,402	3,705,592
	Resurse naturale (125)	070		
	Uzura și epuizarea activelor materiale pe termen lung (124, 126)	080	(1,894,987)	(2,397,134)
	Valoarea de bilanț a activelor materiale pe termen lung (rd.040+rd.050+rd.060+rd.070-rd.080)	090	1,491,294	2,451,578
1.3	Active financiare pe termen lung			
	Investiții pe termen lung în părți nelegate (131)	100	146,932,926	96,428,286
	Investiții pe termen lung în părți legate (132)	110		
	Modificarea valorii investițiilor pe termen lung (133)	120		
	Creanțe pe termen lung (134)	130	131,194,424	89,620,769
	Active amânate privind impozitul pe venit (135)	140	128,309	140,168
	Avansuri acordate (136)	150		
	Total s.1.3 (rd.100+rd.110+rd.120+rd.130+rd.140+rd.150)	160	278,255,659	186,189,223
1.4	Alte active pe termen lung (141, 142)	170	125,001,254	87,911,343
	Total capitolul 1 (rd.030+rd.090+rd.160+rd.170)	180	406,056,083	277,710,778
2.	ACTIVE CURENTE			
2.1	Stocuri de mărfuri și materiale			
	Materiale (211)	190	63,072	101,951
	Animale la creștere și îngrășat (212)	200		
	Obiecte de mică valoare și scurtă durată (213-214)	210		
	Produse în curs de execuție (215)	220		
	Produse (216)	230		
	Mărfuri (217)	240		
	Total s. 2.1 (rd.190+rd.200+rd.210+rd.220+rd.230+rd.240)	250	63,072	101,951
2.2	Creanțe pe termen scurt			
	Creanțe pe termen scurt aferente facturilor comerciale (221)	260	893,241	503,584
	Corecții la creanțe dubioase (222)	270	(12,002,067)	(10,263,747)
	Creanțe pe termen scurt ale părților legate (223)	280		
	Avansuri pe termen scurt acordate (224)	290	4,897,698	6,753,233
	Creanțe pe termen scurt privind decontările cu bugetul (225)	300	5,088,090	2,094,840
	Creanțe preliminate (226)	310	57,867	116,872
	Creanțe pe termen scurt ale personalului (227)	320	31,298	
	Creanțe pe termen scurt privind veniturile calculate (228)	330	3,672,740	3,833,657
	Alte creanțe pe termen scurt (229)	340	5,900,774	5,426,372
	Total s.2.2 (rd.260-rd.270+rd.280+rd.290+rd.300+rd.310+rd.320+rd.330+rd.340)	350	8,529,651	8,464,811
2.3	Investiții pe termen scurt			
	Investiții pe termen scurt în părți nelegate (231)	360	28,002,247	15,932,749
	Investiții pe termen scurt în părți legate (232)	370		
	Diminuarea valorii investițiilor pe termen scurt (233)	380		
	Total s. 2.3 (rd.360+rd.370-rd.380)	390	28,002,247	15,932,749
2.4	Mijloace bănești	400		
	Casa (241)			
	Conturi curente în valută națională (242)	410	8,844,577	6,767,296
	Conturi curente în valută străină (243)	420	22,166,014	24,884,780
	Alte mijloace bănești (244, 245, 246)	430		
	Total s. 2.4 (rd.400+rd.410+rd.420+rd.430)	440	31,010,591	31,652,076
2.5	Alte active curente (251, 252)	450	487,873	670,247
	Total capitolul 2 (rd.250+rd.350+rd.390+rd.440+rd.450)	460	88,093,434	56,821,834
	TOTAL GENERAL-ATIV (rd.180+rd.460)	470	474,149,517	334,532,612

Nr. crt.	PASIV	Cod rd.	La finele perioadei de gestiune curente	La finele anului de gestiune precedent
1	2	3	4	5
3.1	CAPITAL PROPRIU			
3.1.1	Capital statutar si suplimentar	480	38,993,800	38,993,800
	Capital statutar (311)			
	Capital suplimentar (312)	490	1,123,561	1,123,561
	Capital nevirsat (313)	500		
	Capital retras (314)	510		
	Total s. 3.1 (rd.480+rd.490+rd.500+rd.510)	520	40,117,361	40,117,361
3.2	Rezerve			
	Rezerve stabilite de legislație (321)	530	2,392,246	1,793,566
	Rezerve prevăzute de statut (322)	540		
	Alte rezerve (323)	550		
	Total s. 3.2 (rd.530+rd.540+rd.550)	560	2,392,246	1,793,566
3.3	Profit nerepartizat (pierdere neacoperită)			
	Corectarea rezultatelor perioadelor precedente (331)	570		
	Profitul nerepartizat (pierdere neacoperită) a anilor precedenți (332)	580	38,664,934	39,263,614
	Profitul net (pierdere netă) a perioadei de gestiune (333)	590	23,431,005	
	Profit utilizat al anului de gestiune (334)	600		
	Total s. 3.3 (rd.570+rd.580+rd.590+rd.600)	610	62,095,939	39,263,614
3.4	Capital secundar	620		
	Diferențe din reevaluarea activelor pe termen lung (341)			
	Subvenții (342)	630		
	Total s. 3.4 (rd.620+rd.630)	640		
	Total capitolul 3 (rd.520+rd.560+rd.610+rd.640)	650	104,605,546	81,174,541
4.1	DATORII PE TERMEN LUNG Datorii financiare pe termen lung			
	Credite bancare pe termen lung (411, 412)	660	228,153,365	157,417,939
	Împrumuturi pe termen lung (413)	670		
	Alte datorii financiare pe termen lung (414)	680		
	Total s. 4.1 (rd.660+rd.670+rd.680)	690	228,153,365	157,417,939
4.2	Datorii pe termen lung calculate	700		
	Datorii de arendă pe termen lung (421)			
	Venituri anticipate pe termen lung (422)	710	125,269,048	87,877,838
	Finanțări și încasări cu destinație specială (423)	720		
	Avansuri pe termen lung primite (424)	730		
	Datorii amânate privind impozitul pe venit (425)	740		
	Alte datorii pe termen lung calculate (426)	750		
	Total s. 4.2 (rd.700+rd.710+rd.720+rd.730+rd.740+rd.750)	760	125,269,048	87,877,838
	TOTAL capitolul 4 (rd.690+rd.760)	770	353,422,413	245,295,777
5.1	DATORII PE TERMEN SCURT			
	Datorii financiare pe termen scurt			
	Credite bancare pe termen scurt (511, 512)	780	4,127,396	3,151,891
	Împrumuturi pe termen scurt (513)	790		
	Cota-parte curentă a datoriei pe termen lung (514)	800		
	Alte datorii financiare pe termen scurt (515)	810	626,055	805,239
	Total s. 5.1 (rd.780+rd.790+rd.800+rd.810)	820	4,753,451	3,957,130
5.2	Datorii comerciale pe termen scurt	830	69,034	64,541
	Datorii pe termen scurt privind facturile comerciale (521)			
	Datorii pe termen scurt față de părțile legate (522)	840		
	Avansuri pe termen scurt primite (523)	850	5,279,311	1,992,967
	Total s. 5.2 (rd.830+rd.840+rd.850)	860	5,348,345	2,057,508
5.3	Datorii pe termen scurt calculate	870		122,078
	Datorii față de personal privind retribuirea muncii (531)			
	Datorii față de personal privind alte operații (532)	880		1,698
	Datorii privind asigurările (533)	890	3,543	26,090
	Datorii privind decontările cu bugetul (534)	900	2,036	117,201
	Datorii preliminate (535)	910	5,925,376	1,747,204
	Datorii privind plățile extrabugetare (536)	920		
	Datorii față de fondatori și alți participanți (537)	930		
	Provizioane aferente cheltuielilor și plăților preliminare (538)	940	53,361	10,399
	Alte datorii pe termen scurt (539)	950	35,446	22,986
	Total s.5.3 (rd.870+rd.880+rd.890+rd.900+rd.910+rd.920+rd.930+rd.940+rd.950)	960	6,019,762	2,047,656
	Total capitolul 5 (rd.820+rd.860+rd.960)	970	16,121,558	8,062,294
	TOTAL GENERAL-PASIV (rd.650+rd.770+rd.970)	980	474,149,517	334,532,612

Capitalul statutar al agenților economici, stabilit de fondatori la finele perioadei de gestiune curente, care nu sunt obligați conform legislației să urmeze înregistrarea de stat a acestuia

Forma nr. 2

Anexa nr. 2 la S.N.C. 5

DIRECȚIA GENERALĂ STATISTICĂ

27. MAR. 2014

RAPORTUL DE PROFIT ȘI PIERDERI

de la 01 ianuarie pînă la 31 decembrie 2013

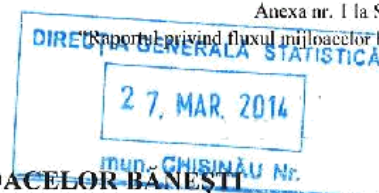
Indicatori	Cod rd.	Perioada de gestiune	Perioada corespunzătoare a anului precedent
Venituri din vânzări (611)	010	39.330,937	14,496,224
Costul vânzărilor (711)	020	16.464,383	10,567,600
Profitul brut (pierdere globală) (rd.010-rd.020)	030	22.866,554	3,928,624
Alte venituri operaționale (612)	040	5.286,944	5,309,269
Cheltuieli comerciale (712)	050	3.179,703	2,683,628
Cheltuieli generale și administrative (713)	060	9.841,201	9,590,717
Alte cheltuieli operaționale (714)	070	2.067,907	2,766,948
Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere) (rd.030+rd.040-rd.050-rd.060-rd.070)	080	13.064,687	(5,803,400)
Rezultatul din activitatea de investiții: profit (pierdere) (621-721)	090	669,843	13,083,606
Rezultatul din activitatea financiară: profit (pierdere) (622-722)	100	10.623,843	5,097,855
Rezultatul din activitatea economico-financiară: profit (pierdere) ($\pm$ rd.080 $\pm$ rd.090 $\pm$ rd. 100)	110	24.358,373	12,378,061
Rezultatul excepțional: profit (pierdere) (623-723)	120	1,579	1,466
Profitul (pierderea) perioadei de gestiune pînă la impozitare ($\pm$ rd.110 $\pm$ rd.120)	130	24.359,952	12,379,527
Cheltuieli (economii) privind impozitul pe venit (731)	140	928,947	405,923
Profit net (pierdere) ($\pm$ rd.130 $\pm$ rd.140)	150	23.431,005	11,973,604

Forma nr. 3
Anexa nr. 3 la S.N.C. 5

RAPORTUL PRIVIND FLUXUL CAPITALULUI PROPRIU

la 31 decembrie 2013

Nr. cap.	Indicatori	Cod rd.	La finele anului de gestiune precedent	Încasat (calculat)	Consumat (virsat)	La finele perioadei de gestiune curente
1	2	3	4	5	6	7
1	Capital statutar și suplimentar	010	38,993,800			38,993,800
	Capital statutar (311)					
	Capital suplimentar (312)	020	1,123,561			1,123,561
	Capital nevărsat (313)	030	()			()
	Capital retras (314)	040	()			()
	Total s. 1 (rd.010+rd.020-rd.030-rd.040)	050	40,117,361			40,117,361
2	Rezerve	060	1,793,566	598,680		2,392,246
	Rezerve stabilite de legislație (321)					
	Rezerve prevăzute de statul (322)	070				
	Alte rezerve (323)	080				
	Total s. 2 (rd.060+rd.070+rd.080)	090	1,793,566	598,680	-	2,392,246
3	Profit nerepartizat (pierdere neacoperită)	100		-		-
	Corectarea rezultatelor perioadelor precedente (331)					
	Profitul nerepartizat (pierderea neacoperită) a perioadelor precedente (332)	110	39,263,614		598,680	38,664,934
	Profitul net (pierderea) perioadei de gestiune (333)	120		23,431,005		23,431,005
	Profit utilizat al perioadei de gestiune (334)	130	()			()
	Total s. 3. (rd.100+rd.110+rd.120-rd.130)	140	39,263,614	23,431,005	598,680	62,095,939
4	Capital secundar	150				
	Diferențe din reevaluarea activelor pe termen lung (341)					
	Subvenții (342)	160				
	Total s. 4 (rd.150+rd.160)	170				
	TOTAL GENERAL (rd.050+rd.090+rd.140+rd.170)	180	81,174,541	24,029,685	598,680	104,605,546

RAPORTUL PRIVIND FLUXUL MIJLOACELOR BĂNEȘTI

de la 01 ianuarie pînă la 31 decembrie 2013

Fluxul mijloacelor bănești pe tipuri de activități	Codul rîndului	Perioada de gestiune
Activitatea operațională		
Încasări bănești din vânzări	010	256,590,309
Plăți bănești furnizorilor și antreprenorilor	020	291,851,193
Plăți bănești salariaților, contribuții pentru asigurările sociale și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală și/sau asigurări sociale medicale facultative (benevole)	030	5,843,055
Plata dobînzilor	040	15,007,210
Plata impozitului pe venit	050	1,004,168
Alte încasări ale mijloacelor bănești	060	819,203
Alte plăți ale mijloacelor bănești	070	4,159,076
Fluxul net al mijloacelor bănești din activitatea operațională (rd.010-rd.020-rd.030-rd.040-rd.050+rd.060-rd.070)	080	(60,455,190)
Activitatea de investiții		
Încasări bănești din ieșirea activelor pe termen lung	090	-
Plăți bănești pentru procurarea activelor pe termen lung	100	-
Dobînzî încasate	110	490,885
Dividende încasate	120	-
inclusiv din străinătate	121	-
Alte încasări (plăți) ale mijloacelor bănești	130	-
Fluxul net al mijloacelor bănești din activitatea de investiții (rd.090-rd.100+rd.110+rd.120+rd.130)	140	490,885
Activitatea financiară		
Încasări bănești sub formă de credite și împrumuturi	150	115,443,690
Plăți bănești privind creditele și împrumuturile	160	57,607,923
Plata dividendelor	170	-
inclusiv dividende plătite nerezidenților	171	-
Încasări bănești din emisiunea de acțiuni proprii	180	-
Plăți bănești la răscumpărarea acțiunilor proprii	190	-
Alte încasări (plăți) ale mijloacelor bănești	200	-
Fluxul net al mijloacelor bănești din activitatea financiară (rd.150-rd.160-rd.170+rd.180-rd.190+rd.200)	210	57,835,767
Fluxul net din activitatea economico-financiară pînă la articolele excepționale (+rd.080+rd.140+rd.210)	220	(2,128,538)
Încasări (plăți) excepționale ale mijloacelor bănești	230	
Fluxul net total (±rd.220±rd.230)	240	(2,128,538)
Diferențe de curs favorabile (nefavorabile)	250	1,487,053
Soldul mijloacelor bănești la începutul anului	260	31,652,076
Soldul mijloacelor bănești la sfîrșitul perioadei de gestiune (±rd.240±rd.250+rd.260)	270	31,010,591

Anexa 8.3 Raport financiar pentru anul 2014, al entității economice Î.C.S. „Total Leasing” S.A.

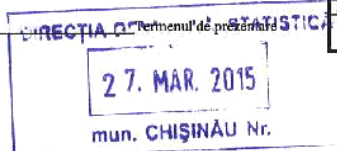
Anexa la S.N.C. 5
"Prezentarea raportelor financiare"
Aprobat de Ministerul Finanțelor
al Republicii Moldova

RAPORTUL FINANCIAR pe _____ Anul _____ 2014

Unitatea (entitatea) ICS "Total Leasing & Finance" SA conform CUIO
Raionul (municipiul) Chișinău conform CUATM
Activitatea principală Leasing financiar, Activități de creditare conform CAEM
Organul de administrare economică _____ conform COCM
Forma de proprietate Privată conform CFP
Forma organizatorico-juridică Societatea pe acțiuni conform CPOJ
Unitatea de măsură: lei _____
Cod fiscal _____ conform declarației
Adresa Chișinău, str. Puskin, 45B et. 2 Data prezentării
Data primirii
Jerman Olescu tel. 0-22-25-30-50

40314470
150
6491
06414
26
510
1006600037755

numărul, pronunțat, nr. de înregistrare al contabilului-șef

Anexa nr. 6 la S.N.C. 5

Notă informativă privind avansurile, investițiile, împrumuturile și decontările
cu clienții externi la 31 decembrie 2014

Nr. crt.	Denumirea țării	Cod conform Clasificatorului țărilor	Avansuri		Cote în capitalul social	
			acordate în străinătate	primite din străinătate	primite din străinătate	plăuate în străinătate
0	A	1	2	3	4	5
1	Grecia	300				
2	România	642				
3	Marea Britanie	826				
4	Olanda	528			40,117,361	
5	Germania	276				
	Total				40,117,361	

Nr. crt.	Titluri de valoare		Dividende		Credite	
	primite din străinătate	plăuate în străinătate	de primit din străinătate	de plată în străinătate	acordate în străinătate	primite din străinătate
	6	7	8	9	10	11
1						52,192,671
2						
3						8,151,534
4						85,191,866
5						57,131,954
						202,568,025

Nr. crt.	Împrumuturi		Creanțe ale clienților din străinătate		Datorii față de clienții din străinătate	
	acordate în străinătate	primite din străinătate	afaceri comerciale	alte	afaceri comerciale	alte
	12	13	14	15	16	17
1						
2					53,190	
3						
4						126,773
5						
					53,190	126,773

BILANȚUL CONTABIL

la 31 decembrie 2014

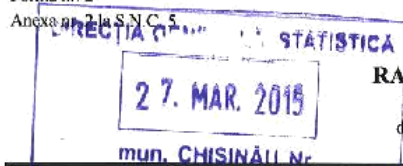
Nr. crt.	ACTIV	Cod rd.	La finele perioadei de gestiune curentă	La finele anului de gestiune precedent
1	2	3	4	5
1.1.1	ACTIVE PE TERMEN LUNG	010		
	Active nemateriale Active nemateriale (111, 112)		2,104,004	2,038,139
	Amortizarea activelor nemateriale (113)	020	(1,029,178)	(730,263)
	Valoarea de bilanț a activelor nemateriale (rd.010-rd.020)	030	1,074,826	1,307,876
1.2	Active materiale pe termen lung	040		
	Active materiale în curs de execuție (121)		655,756	344,879
	Terenuri (122)	050		
	Mijloace fixe (123)	060	3,079,061	3,041,402
	Resurse naturale (125)	070		
	Uzura și epuizarea activelor materiale pe termen lung (124, 126)	080	(2,070,853)	(1,894,987)
	Valoarea de bilanț a activelor materiale pe termen lung (rd.040+rd.050+rd.060+rd.070-rd.080)	090	1,663,964	1,491,294
1.3	Active financiare pe termen lung			
	Investiții pe termen lung în părți nelegate (131)	100	194,401,150	146,932,926
	Investiții pe termen lung în părți legate (132)	110		
	Modificarea valorii investițiilor pe termen lung (133)	120		
	Creanțe pe termen lung (134)	130	156,027,202	131,194,424
	Active amânate privind impozitul pe venit (135)	140	126,883	128,309
	Avansuri acordate (136)	150		
	Total s.1.3 (rd.100+rd.110+rd.120+rd.130+rd.140+rd.150)	160	350,555,235	278,255,659
1.4	Alte active pe termen lung (141, 142)	170	150,164,280	125,001,254
	Total capitolul 1 (rd.030+rd.090+rd.160+rd.170)	180	503,458,305	406,056,083
2.	ACTIVE CURENTE			
2.1	Stocuri de mărfuri și materiale			
	Materiale (211)	190	23,050	63,072
	Animale la creștere și îngrășat (212)	200		
	Obiecte de mică valoare și scurtă durată (213-214)	210		
	Producție în curs de execuție (215)	220		
	Produse (216)	230		
	Mărfuri (217)	240		
	Total s. 2.1 (rd.190+rd.200+rd.210+rd.220+rd.230+rd.240)	250	23,050	63,072
2.2	Creanțe pe termen scurt			
	Creanțe pe termen scurt aferente facturilor comerciale (221)	260	501,506	883,241
	Corecții în creanțe dubioase (222)	270	(13,495,379)	(12,002,057)
	Creanțe pe termen scurt ale părților legate (223)	280		
	Avansuri pe termen scurt acordate (224)	290	3,407,258	4,897,698
	Creanțe pe termen scurt privind decontările cu bugetul (225)	300	2,456,109	5,088,090
	Creanțe preliminate (226)	310	68,953	57,867
	Creanțe pe termen scurt ale personalului (227)	320		31,298
	Creanțe pe termen scurt privind veniturile calculate (228)	330	5,216,513	3,672,740
	Alte creanțe pe termen scurt (229)	340	4,843,811	5,900,774
	Total s.2.2 (rd.260-rd.270+rd.280+rd.290+rd.300+rd.310+rd.320+rd.330+rd.340)	350	2,998,571	8,529,651
2.3	Investiții pe termen scurt			
	Investiții pe termen scurt în părți nelegate (231)	360	17,816,055	28,002,247
	Investiții pe termen scurt în părți legate (232)	370		
	Diminuarea valorii investițiilor pe termen scurt (233)	380		
	Total s. 2.3 (rd.360+rd.370-rd.380)	390	17,816,055	28,002,247
2.4	Mijloace bănești	400		
	Casă (241)		100	
	Conturi curente în valută națională (242)	410	20,377,679	8,844,577
	Conturi curente în valută străină (243)	420	6,760,260	22,166,014
	Alte mijloace bănești (244, 245, 246)	430		
	Total s. 2.4 (rd.400+rd.410+rd.420+rd.430)	440	27,138,039	31,010,591
2.5	Alte active curente (251, 252)	450	420,728	487,873
	Total capitolul 2 (rd.250+rd.350+rd.390+rd.440+rd.450)	460	48,396,443	68,093,434
	TOTAL GENERAL-ATIV (rd.180+rd.460)	470	551,854,748	474,149,517

Nr. crt.	P A S I V	Cod rd.	La finele perioadei de gestiune curente	La finele anului de gestiune precedent
1	2	3	4	5
3. 3.1	CAPITAL PROPRIU			
	Capital statutar si suplimentar	480	38,993,800	38,993,800
	Capital statutar (311)			
	Capital suplimentar (312)	490	1,123,561	1,123,561
	Capital nevrsat (313)	500		
	Capital retras (314)	510		
	Total s. 3.1 (rd.480+rd.490+rd.500+rd.510)	520	40,117,361	40,117,361
3.2	Rezerve			
	Rezerve stabilite de legislaie (321)	530	3,563,796	2,392,246
	Rezerve prevăzute de statut (322)	540		
	Alte rezerve (323)	550		
	Total s. 3.2 (rd.530+rd.540+rd.550)	560	3,563,796	2,392,246
3.3	Profit nerepartizat (pierdere neacoperită)			
	Corectarea rezultatelor perioadelor precedente (331)	570		
	Profitul nerepartizat (pierdere neacoperită) a anilor precedenți (332)	580	48,117,227	62,095,939
	Profitul net (pierdere netă) a perioadei de gestiune (333)	590	24,229,022	
	Profit utilizat al anului de gestiune (334)	600		
	Total s. 3.3 (rd.570+rd.580+rd.590+rd.600)	610	72,346,249	62,095,939
3.4	Capital secundar	620		
	Diferențe din reevaluarea activelor pe termen lung (341)			
	Subvenții (342)	630		
	Total s. 3.4 (rd.620+rd.630)	640		
	Total capitolul 3 (rd.520+rd.560+rd.610+rd.640)	650	116,027,406	104,605,546
4. 4.1	DATORII PE TERMEN LUNG Datorii financiare pe termen lung			
	Credite bancare pe termen lung (411, 412)	660	270,459,384	228,153,365
	Împrumuturi pe termen lung (413)	670		
	Alte datorii financiare pe termen lung (414)	680		
	Total s. 4.1 (rd.660+rd.670+rd.680)	690	270,459,384	228,153,365
4.2	Datorii pe termen lung calculate	700		
	Datorii de arendă pe termen lung (421)			
	Venituri anticipate pe termen lung (422)	710	150,503,746	125,269,048
	Finanțări și încasări cu destinație specială (423)	720		
	Avansuri pe termen lung primite (424)	730		
	Datorii amânate privind impozitul pe venit (425)	740		
	Alte datorii pe termen lung calculate (426)	750		
	Total s. 4.2 (rd.700+rd.710+rd.720+rd.730+rd.740+rd.750)	760	150,503,746	125,269,048
	TOTAL capitolul 4 (rd.690+rd.760)	770	420,963,130	353,422,413
5. 5.1	DATORII PE TERMEN SCURT			
	Datorii financiare pe termen scurt			
	Credite bancare pe termen scurt (511, 512)	780	2,944,848	4,127,396
	Împrumuturi pe termen scurt (513)	790		
	Cota-parte curentă a datoriilor pe termen lung (514)	800		
	Alte datorii financiare pe termen scurt (515)	810	595,528	626,055
	Total s. 5.1 (rd.780+rd.790+rd.800+rd.810)	820	3,540,376	4,753,451
5.2	Datorii comerciale pe termen scurt	830		
	Datorii pe termen scurt privind facturile comerciale (521)		180,408	69,034
	Datorii pe termen scurt față de părțile legate (522)	840		
	Avansuri pe termen scurt primite (523)	850	3,201,368	5,279,311
	Total s. 5.2 (rd.830+rd.840+rd.850)	860	3,381,776	5,348,345
5.3	Datorii pe termen scurt calculate	870		
	Datorii față de personal privind retribuirea muncii (531)			
	Datorii față de personal privind alte operații (532)	880	110	
	Datorii privind asigurările (533)	890		3,543
	Datorii privind decontările cu bugetul (534)	900	2,338,926	2,036
	Datorii preliminate (535)	910	5,523,456	5,925,376
	Datorii privind plățile extrabugetare (536)	920		
	Datorii față de fondatori și alți participanți (537)	930		
	Provizioane aferente cheltuielilor și plăților preliminare (538)	940	48,706	53,361
	Alte datorii pe termen scurt (539)	950	30,882	35,446
	Total s.5.3 (rd.870+rd.880+rd.890+rd.900+rd.910+rd.920+rd.930+rd.940+rd.950)	960	7,942,060	6,019,762
	Total capitolul 5 (rd.820+rd.860+rd.960)	970	14,864,212	16,121,568
	TOTAL GENERAL-PASIV (rd.650+rd.770+rd.970)	980	551,854,748	474,149,517

Capitalul statutar al agenților economici, stabilit de fondatori la finele perioadei de gestiune curente, care nu sunt obligați conform legislației să urmeze înregistrarea de stat a acestuia

Forma nr. 2

Anexa nr. 2 la S.N.C. 5

RAPORTUL DE PROFIT ȘI PIERDERI

de la 01 ianuarie până la 31 decembrie 2014

Indicatoari	Cod rd.	Perioada de gestiune	Perioada corespunzătoare a anului precedent
Venituri din vânzări (611)	010	50,423,302	39,330,937
Costul vânzărilor (711)	020	19,719,182	16,464,383
Profitul brut (pierdere globală) (rd.010-rd.020)	030	30,704,120	22,866,554
Alte venituri operaționale (612)	040	8,578,271	5,286,944
Cheltuieli comerciale (712)	050	3,284,249	3,179,703
Cheltuieli generale și administrative (713)	060	11,696,583	9,841,201
Alte cheltuieli operaționale (714)	070	1,595,900	2,067,907
Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere) (rd.030+rd.040-rd.050-rd.060-rd.070)	080	22,705,659	13,064,687
Rezultatul din activitatea de investiții: profit (pierdere) (621-721)	090	356,725	669,843
Rezultatul din activitatea financiară: profit (pierdere) (622-722)	100	4,642,413	10,623,843
Rezultatul din activitatea economico-financiară: profit (pierdere) ($\pm$ rd.080 $\pm$ rd.090 $\pm$ rd. 100)	110	27,704,797	24,358,373
Rezultatul excepțional: profit (pierdere) (623-723)	120	1,657	1,579
Profitul (pierderea) perioadei de gestiune până la impozitare ($\pm$ rd.110 $\pm$ rd.120)	130	27,706,454	24,359,952
Cheltuieli (economii) privind impozitul pe venit (731)	140	3,477,432	928,947
Profit net (pierdere) ($\pm$ rd.130 $\pm$ rd.140)	150	24,229,022	23,431,005

Forma nr. 3
Anexa nr. 3 la S.N.C. 5

RAPORTUL PRIVIND FLUXUL CAPITALULUI PROPRIU

la 31 decembrie 2014

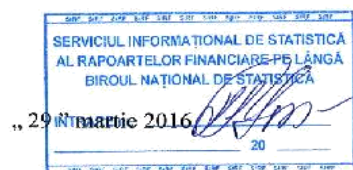
Nr. cap.	Indicatori	Cod rd.	La finele anului de gestiune precedent	Încasat (calculat)	Consumat (viral)	La finele perioadei de gestiune curente
1	2	3	4	5	6	7
1	Capital statutar și suplimentar	010	38,993,800			38,993,800
	Capital statutar (311)	020	1,123,561			1,123,561
	Capital suplimentar (312)	030	()			()
	Capital nevărsat (313)	040	()			()
	Capital retras (314)	050	40,117,361			40,117,361
	Total s. 1 (rd.010+rd.020-rd.030-rd.040)	060	2,392,246	1,171,550		3,563,796
2	Rezerve	070				
	Rezerve stabilite de legislație (321)	080				
	Rezerve prevăzute de statut (322)	090	2,392,246	1,171,550		3,563,796
	Alte rezerve (323)	100	-	-		-
	Total s. 2 (rd.060+rd.070+rd.080)	110	62,095,939		13,978,712	48,117,227
3	Profit nerepartizat (pierdere neacoperită)	120		24,229,022		24,229,022
	Corectarea rezultatelor perioadelor precedente (331)	130	()			()
	Profitul net (pierderea) perioadei de gestiune (333)	140	62,095,939	24,229,022	13,978,712	72,346,249
	Profit utilizat al perioadei de gestiune (334)	150				
	Total s. 3. (rd.100+rd.110+rd.120-rd.130)	160				
4	Capital secundar	170				
	Diferențe din reevaluarea activelor pe termen lung (341)	180	104,605,546	25,400,572	13,978,712	118,027,406
	Subvenții (342)	190				
	Total s. 4 (rd.150+rd.160)	200				
	TOTAL GENERAL (rd.050+rd.090+rd.140+rd.170)	210	104,605,546	25,400,572	13,978,712	118,027,406

RAPORTUL PRIVIND FLUXUL MIJLOACELOR BĂNEȘTI

de la 01 ianuarie până la 31 decembrie 2014

Fluxul mijloacelor bănești pe tipuri de activități	Codul rândului	Perioada de gestiune
Activitatea operațională		
Încasări bănești din vânzări	010	321,585,470
Plăți bănești furnizorilor și antreprenorilor	020	310,827,210
Plăți bănești salariaților, contribuții pentru asigurările sociale și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală și/sau asigurări sociale, medicale facultative (benevole)	030	6,984,782
Plata dobânzilor	040	21,001,205
Plata impozitului pe venit	050	1,788,802
Alte încasări ale mijloacelor bănești	060	1,541,316
Alte plăți ale mijloacelor bănești	070	1,686,566
Fluxul net al mijloacelor bănești din activitatea operațională (rd.010-rd.020-rd.030-rd.040-rd.050-rd.060-rd.070)	080	(19,161,779)
Activitatea de investiții		
Încasări bănești din ieșirea activelor pe termen lung	090	-
Plăți bănești pentru procurarea activelor pe termen lung	100	-
Dobânzi încasate	110	374,408
Dividende încasate	120	-
inclusiv din străinătate	121	-
Alte încasări (plăți) ale mijloacelor bănești	130	-
Fluxul net al mijloacelor bănești din activitatea de investiții (rd.090-rd.100+rd.110+rd.120+rd.130)	140	374,408
Activitatea financiară		
Încasări bănești sub formă de credite și împrumuturi	150	140,225,915
Plăți bănești privind creditele și împrumuturile	160	114,040,748
Plata dividendelor	170	12,166,804
inclusiv dividende plătite nerezidenților	171	12,166,804
Încasări bănești din emisiunea de acțiuni proprii	180	-
Plăți bănești la răscumpărarea acțiunilor proprii	190	-
Alte încasări (plăți) ale mijloacelor bănești	200	-
Fluxul net al mijloacelor bănești din activitatea financiară (rd.150-rd.160-rd.170+rd.180-rd.190+rd.200)	210	14,018,363
Fluxul net din activitatea economico-financiară până la articolele excepționale (±rd.080±rd.140±rd.210)	220	(4,769,008)
Încasări (plăți) excepționale ale mijloacelor bănești	230	
Fluxul net total (±rd.220±rd.230)	240	(4,769,008)
Diferențe de curs favorabile (nefavorabile)	250	896,456
Soldul mijloacelor bănești la începutul anului	260	31,010,591
Soldul mijloacelor bănești la sfârșitul perioadei de gestiune (±rd.240±rd.250+rd.260)	270	27,138,039

Anexa 8.4 Situațiile financiare pentru anul 2015, ale entității economice Î.C.S. „Total Leasing” S.A.

**SITUAȚIILE FINANCIARE
CONFORM STANDARDELOR INTERNAȚIONALE DE RAPORTAREA FINANCIARĂ**

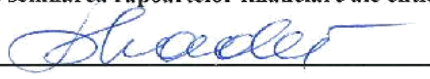
pentru perioada 01 ianuarie 31 decembrie 2015

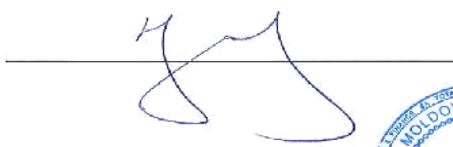
Entitatea (Denumirea completă)	ICS "Total Leasing & Finance" SA	40314470 Cod CUIIO
		1006600037755 Cod IDNO
Sediul: MD	2005 Cod poștal	Chisinau Raionul (municipiul, UTA); Localitatea
	Chisinau, str. Puskin, 45B et. 2 strada, nr, bl.	150 Cod CUATM
Activitatea principală	Leasing financiar, Activitati de creditare	6491 Cod CAEM, rev.2
		65210 Cod CAEM, ediția 2005
Forma de proprietate	Privata	26 Cod CFP
Forma organizatorico-juridică	Societatea pe acțiuni	510 Cod CFOJ
Date de contact:	tel.: 0-22-25-30-50, e-mail: office@tlf.md WEB: www.tlf.md	

Unitatea de măsură: leu

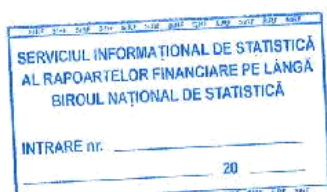
Numele și coordonatele al contabilului-șef: **DI (dna) Jeman Olesea**
Tel. 0-22-25-30-50

Persoanele responsabile de semnarea rapoartelor financiare ale entității:

Director General **Gladei Angela**

Contabil-sef **Jeman Olesea**

Anexa 1

BILANȚUL
la 31 decembrie 2015

Nr. cpt.	A C T I V	Cod rd.	Sold la	
			Începutul perioadei de gestiune	Sfârșitul perioadei de gestiune
1	2	3	4	5
1	Active imobilizate			
	Imobilizări necorporale	10	1,071,271	772,212
	Imobilizări corporale în curs de execuție	20	655,756	6,550,760
	Terenuri	30	0	0
	Mijloace fixe	40	1,008,208	1,398,409
	Resurse minerale	50	0	0
	Active biologice imobilizate	60	0	0
	Investiții financiare pe termen lung în părți neafiliate	70	179,251,196	247,998,997
	Investiții financiare pe termen lung în părți afiliate	80	0	0
	Investiții imobiliare	90	0	0
	Creanțe pe termen lung	100	0	0
	Avansuri acordate pe termen lung	110	0	0
	Alte active imobilizate	120	2,553,763	3,085,554
	Total active imobilizate (rd.010 + rd.020 + rd.030 + rd.040 + rd.050 + rd.060 + rd.070 + rd.080 + rd.090 + rd.100 + rd.110 + rd.120)	130	184,540,194	259,805,932
2	Active circulante			
	Materiale	140	23,050	21,730
	Active biologice circulante	150	0	0
	Obiecte de mică valoare și scurtă durată	160	0	0
	Producția în curs de execuție și produse	170	0	0
	Mărfuri	180	0	0
	Creanțe comerciale	190	4,880,797	7,321,670
	Creanțe ale părților afiliate	200	0	0
	Avansuri acordate curente	210	3,407,258	350,228
	Creanțe ale bugetului	220	2,456,109	1,435,186
	Creanțe ale personalului	230	0	0
	Alte creanțe curente	240	4,912,564	8,496,929
	Numerar în casierie și la conturi curente	250	27,138,039	32,069,528
	Alte elemente de numerar	260	0	0
	Investiții financiare curente în părți neafiliate	270	183,840,757	214,010,942
	Investiții financiare curente în părți afiliate	280	0	0
	Alte active circulante	290	428,905	1,648,299
	Corecții la creanțe dubioase	291	-14,053,299	-19,584,592
	Total active circulante (rd.140 + rd.150 + rd.160 + rd.170 + rd.180 + rd.190 + rd.200 + rd.210 + rd.220 + rd.230 + rd.240 + rd.250 + rd.260 + rd.270 + rd.280 + rd.290)	300	213,034,180	245,769,920
	Total active (rd.130 + rd.300)	310	397,574,374	505,575,852

Nr. cpt.	P A S I V	Cod rd.	Sold la	
			Începutul perioadei de gestiune	Sfârșitul perioadei de gestiune
1	2	3	4	5
3	Capital propriu			
	Capital social și suplimentar	320	39,824,560	39,824,560
	Rezerve	330	3,563,796	3,899,380
	Corecții ale rezultatelor anilor precedenți	340	x	0
	Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	350	70,704,474	53,526,790
	Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	360	x	33,132,263
	Profit utilizat al perioadei de gestiune	370	x	0
	Alte elemente de capital propriu	380	0	0
	Total capital propriu (rd.320 + rd.330 + rd.340 + rd.350 + rd.360 - rd.370 + rd.380)	390	114,092,830	130,382,993
4	Datorii pe termen lung			
	Credite bancare pe termen lung	400	182,695,343	224,094,031
	Împrumuturi pe termen lung	410	0	0
	Datorii pe termen lung privind leasingul financiar	420	0	0
	Alte datorii pe termen lung	430	0	0
	Total datorii pe termen lung (rd.400 + rd.410 + rd.420 + rd.430)	440	182,695,343	224,094,031
5	Datorii curente			
	Credite bancare pe termen scurt	450	88,147,159	140,717,186
	Împrumuturi pe termen scurt	460	0	0
	Datorii comerciale	470	180,408	179,510
	Datorii față de părțile afiliate	480	0	0
	Avansuri primite curente	490	3,201,368	1,857,939
	Datorii față de personal	500	110	0
	Datorii privind asigurările sociale și medicale	510	0	0
	Datorii față de buget	520	2,338,926	1,839,364
	Venituri anticipate curente	530	595,528	382,245
	Datorii față de proprietari	540	0	0
	Finanțări și încasări cu destinație specială curente	550	0	0
	Provizioane curente	560	768,385	1,073,211
	Alte datorii curente	570	5,554,317	5,049,373
	Total datorii curente (rd.450 + rd.460 + rd.470 + rd.480 + rd.490 + rd.500 + rd.510 + rd.520 + rd.530 + rd.540 + rd.550 + rd.560 + rd.570)	580	100,786,201	151,098,828
	Total pasive (rd.390 + rd.440 + rd.580)	590	397,574,374	505,575,852

SERVICIUL INFORMAȚIONAL DE STATISTICĂ
AL RAPORTELOR FINANCIARE PE LÂNGĂ
BIRUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

INTRARE nr. _____

20

SITUAȚIA DE PROFIT ȘI PIERDERE

de la 01 ianuarie pînă la 31 decembrie 2015

Indicatori	Cod rd.	Perioada de gestiune	
		precedentă	curentă
Venituri din vânzări	10	50,423,302	62,328,650
Costul vânzărilor	20	19,719,182	26,424,010
Profit brut (pierdere brută) (rd.010 – rd.020)	30	30,704,120	35,904,640
Alte venituri din activitatea operațională	40	8,578,271	13,297,680
Cheltuieli de distribuire	50	3,284,249	6,965,824
Cheltuieli administrative	60	11,696,583	14,850,793
Alte cheltuieli din activitatea operațională	70	1,595,900	2,740,587
Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere) (rd.030 + rd.040 – rd.050 – rd.060 – rd.070)	80	22,705,659	24,645,116
Rezultatul din alte activități: profit (pierdere)	90	5,000,795	13,363,346
Profit (pierdere) pînă la impozitare (rd.080 + rd.090)	100	27,706,454	38,008,462
Cheltuieli privind impozitul pe venit	110	3,477,432	4,876,199
Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune (rd.100 – rd.110)	120	24,229,022	33,132,263

SITUAȚIA MODIFICĂRILOR CAPITALULUI PROPRIU

de la 01 ianuarie pînă la 31 decembrie 2015

Nr. d/o	Indicatori	Cod rd.	Sold la începutul perioadei de gestiune	Majorări	Diminuări	Sold la sfîrșitul perioadei de gestiune
1	2	3	4	5	6	7
1	Capital social și suplimentar					
	Capital social	10	38,993,800	0	0	38,993,800
	Capital suplimentar	20	830,760	0	0	830,760
	Capital nevărsat	30	()	()	()	()
	Capital neînregistrat	40	0	0	0	0
	Capital retras	50	()	()	()	()
	Total capital social și suplimentar (rd.010 + rd.020 + rd.030 + rd.040 + rd.050)	60	39,824,560	0	0	39,824,560
2	Rezerve					
	Capital de rezervă	70	3,563,796	335,584	0	3,899,380
	Rezerve statutare	80	0	0	0	0
	Alte rezerve	90	0	0	0	0
	Total rezerve (rd.070 + rd.080 + rd.090)	100	3,563,796	335,584	0	3,899,380
3	Profit nerepartizat (pierdere neacoperită)					
	Corecții ale rezultatelor anilor precedenți	110	0	0	0	0
	Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	120	70,704,474	0	17,177,684	53,526,790
	Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune	130	x	33,132,263	0	33,132,263
	Profit utilizat al perioadei de gestiune	140	x	()	()	()
	Rezultatul din tranziția la noile reglementări contabile	150	0	0	0	0
	Total profit nerepartizat (pierdere neacoperită) (rd.110 + rd.120 + rd.130 + rd.140 + rd.150)	160	70,704,474	33,132,263	17,177,684	86,659,053
4	Alte elemente de capital propriu, din care	170				
	Diferențe din reevaluare	171	0	0	0	0
	Subvenții entităților cu proprietate publică	172	0	0	0	0
	Total capital propriu (rd.060 + rd.100 + rd.160 + rd.170)	180	114,092,830	33,467,847	17,177,684	130,382,993

SITUAȚIA FLUXURILOR DE NUMERAR
de la 01 ianuarie pînă la 31 decembrie 2015

Indicatori	Cod. rd.	Perioada de gestiune	
		precedentă	curentă
1	2	3	4
Fluxuri de numerar din activitatea operațională			
Încasări din vânzări	10	321,585,470	381,836,241
Plăți pentru stocuri și servicii procurate	20	310,827,210	342,803,551
Plăți către angajați și organe de asigurare socială și medicală	30	6,984,782	8,430,204
Dobînzî plătite	40	21,001,205	26,534,647
Plata impozitului pe venit	50	1,788,802	8,060,534
Alte încasări	60	1,541,316	833,658
Alte plăți	70	1,686,566	2,293,165
Fluxul net de numerar din activitatea operațională (rd.010 – rd.020 – rd.030 – rd.040 – rd.050 + rd.060 – rd.070)	80	(19,161,779)	(5,452,202)
Fluxuri de numerar din activitatea de investiții			
Încasări din vânzarea activelor imobilizate	90	-	-
Plăți aferente intrărilor de active imobilizate	100	-	-
Dobînzî încasate	110	374,408	722,413
Dividende încasate	120	-	-
Alte încasări (plăți)	130	-	-
Fluxul net de numerar din activitatea de investiții (rd.090 – rd.100 + rd.110 + rd.120 ± rd.130)	140	374,408	722,413
Fluxuri de numerar din activitatea financiară			
Încasări sub formă de credite și împrumuturi	150	140,225,915	183,247,740
Plăți aferente rambursării creditelor și împrumuturilor	160	114,040,748	160,700,543
Dividende plătite	170	12,166,804	16,842,100
Încasări din operațiuni de capital	180	-	-
Alte încasări (plăți)	190	-	-
Fluxul net de numerar din activitatea financiară (rd.150 – rd.160 – rd.170 + rd.180 ± rd.190)	200	14,018,363	5,705,097
Fluxul net de numerar total (± rd.080 ± rd.140 ± rd.200)	210	(4,769,008)	975,308
Diferențe de curs valutar favorabile (nefavorabile)	220	896,456	3,956,181
Sold de numerar la începutul perioadei de gestiune	230	31,010,591	27,138,039
Sold de numerar la sfîrșitul perioadei de gestiune (± rd.210 ± rd.220 + rd.230)	240	27,138,039	32,069,528

SERVICIUL INFORMAȚIONAL DE STATISTICĂ
AL RAPOARTELOR FINANCIARE PE LĂNGĂ
BIROUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

INTRARE nr. _____

20

Date generale

1. Certificat de înregistrare a entității, eliberat de Camera Înregistrării de Stat.
Număr de înregistrare **10066600037755** Data înregistrării **29.08.2006** Seria **MD**_Număr **0058238**
2. Capital social înregistrat de Camera Înregistrării de Stat:
data **29 august** 2006, suma **84800** lei, inclusiv:
Modificări ulterioare:
 - 2.1. **15 martie** 2007, suma **14393760** lei, inclusiv cota statului _____ lei,
 - 2.2. **21 decembrie** 2007, suma **19190300** lei, inclusive cota statului _____ lei,
 - 2.3. **09 iunie** 2008, suma **34192400** lei, inclusiv cota statului _____ lei,
 - 2.2. **28 iulie** 2008, suma **38993800** lei, inclusiv cota statului _____ lei.
3. Entitățile, activitatea cărora necesită licență, indică:
Licența în vigoare:
 - 1) Număr _____, data eliberării _____
Termen de valabilitate _____
Tipul de activitate _____
Organul care a eliberat licența _____
 - 2) Număr _____, data eliberării _____
Termen de valabilitate _____
Tipul de activitate _____
Organul care a eliberat licența _____
 - 3) Număr _____, data eliberării _____
Termen de valabilitate _____
Tipul de activitate _____
Organul care a eliberat licența _____
4. Numărul mediu scriptic al personalului în perioada de gestiune **28** persoane, inclusiv pe categorii:
 - 1) personal administrativ **28** persoane,
 - 2) muncitori **0** persoane.
5. Numărul personalului la 31 decembrie 2015 **30** persoane.
6. Remunerarea personalului entității în perioada de gestiune **7,629,834.77** lei.

Anexa 9. Calculul indicatorilor aferenți diagnosticului potențialului economico-financiar al S.R.L. „Cloudata”

Tabelul A 9.1 Calculul indicatorilor aferenți situației patrimoniale și gestiunii activelor S.R.L. „Cloudata”

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Anul calendaristic				Abaterea	
		2012	2013	2014	2015	absolută: 2015 față de 2012	relativă: 2015 față de 2012 (%)
1.	Rata imobilizărilor, coeficient	0,57	0,35	0,33	0,15	-0,42	-73,68
2.	Rata activelor circulante, coeficient	0,43	0,65	0,67	0,85	0,42	97,67
3.	Rata compoziției tehnice a activelor, coeficient	0,55	0,32	0,26	0,03	-0,52	-94,55
4.	Patrimoniul net, lei	332733	71607	110683	41341	-291392	-87,57
5.	Numărul de rotație a activelor, număr	0,15	0,34	0,42	0	-0,15	-100
6.	Durata de rotație a activelor, zile	2389	1072	862	0	x	x

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 4.

Tabelul A 9.2 Calculul indicatorilor aferenți surselor de finanțare a activității S.R.L. „Cloudata”

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Anul calendaristic				Abaterea	
		2012	2013	2014	2015	absolută: 2015 față de 2012	relativă: 2015 față de 2012 (%)
1.	Coeficientul de autonomie, coeficient	0,25	0,09	0,32	0,19	0,06	-24,00
2.	Coeficientul de îndatorare, coeficient	0,75	0,91	0,68	0,81	-0,06	-8,00
3.	Rata da autofinanțare a capitalului permanent, coeficient	0,43	1,00	1,00	1,00	0,57	131,60
4.	Rata de îndatorare pe termen lung față de capitalul permanent, coeficient	0,57	0	0	0	-0,57	-100,00
5.	Rata solvabilității generale, coeficient	1,33	1,10	1,47	1,24	-0,09	-6,77

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în în Anexa 4.

Anexa 10. Calculul indicatorilor aferenți diagnosticului potențialului economico-financiar al „Tex-Auto-Pit” S.R.L.

Tabelul A 10.1 Calculul indicatorilor aferenți situației patrimoniale și gestiunii activelor entității „Tex-Auto-Pit” S.R.L.

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Anul calendaristic				Abaterea	
		2012	2013	2014	2015	absolută : 2015 față de 2012	relativă: 2015 față de 2012 (%)
1.	Rata imobilizărilor, coeficient	0,35	0,27	0,18	0,13	-0,22	-63,30
2.	Rata activelor circulante, coeficient	0,65	0,73	0,82	0,87	+0,22	+33,74
3.	Rata compoziției tehnice a activelor, coeficient	0,34 7	0,271	0,181	0,128	-0,220	-63,26
4.	Patrimoniul net, lei	- 9416 80	-1006025	-874172	-651349	+290331	+30,83
5.	Numărul de rotație a activelor, număr	1,23	1,30	1,35	1,43	+0,20	+16,32
6.	Durata de rotație a activelor, zile	297, 12	280,67	269,95	255,43	-41,69	-14,03

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 5.

Tabelul A 10.2 Calculul indicatorilor aferenți echilibrului financiar al entității „Tex-Auto-Pit” S.R.L.

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Anul calendaristic				Abaterea	
		2012	2013	2014	2015	absolută: 2015 față de 2012	relativă: 2015 față de 2012 (%)
1.	Fondul de rulment, lei	-1783645	-1677135	-1363929	-1031713	+751932	+42,16
2.	Coeficientul lichidității curente, coef.	0,47	0,52	0,62	0,72	+0,25	+52,43
3.	Coeficientul lichidității intermediare, coef.	0,47	0,52	0,62	0,72	+0,25	+52,70
4.	Coeficientul lichidității absolute, coef.	0,01	0,01	0,01	0,04	+0,03	+300

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 5.

**Tabelul A 10.3 Analiza fondului de rulment al entității „Tex-Auto-Pit” S.R.L.
pentru anii 2013 și 2014 prin metoda bilanțieră**

<i>Metoda</i>	<i>Nr. crt.</i>	<i>Indicatori</i>	<i>Anul 2013</i>	<i>Anul 2014</i>	<i>Abatere, ±</i>	<i>Influența</i>
1	1.1.	Active circulante	1799802	2211086	+411284	$\Delta FR_{Ac} = +411284$
	1.2.	Datorii curente	3476937	3575015	+98078	$\Delta FR_{Dc} = -98078$
		Fond de rulment (rd.1.1. – rd.1.2.)	-1677135	-1363929	+313206	X
2	2.1.	Capital propriu	-1006025	-874172	+131853	$\Delta FR_{CPr} = +131853$
	2.2.	Datorii pe termen lung	0	0	0	$\Delta FR_{Dtl} = 0$
	2.3.	Capital permanent (rd.2.1. + rd.2.2.)	-1006025	-874172	+131853	$\Delta FR_{CPerm} = +131853$
	2.4.	Active imobilizate	671110	489757	-181353	$\Delta FR_{Ai} = +181353$
		Fond de rulment (rd.2.3. – rd.2.4.)	-1677135	-1363929	+313206	X

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 5.

**Tabelul A 10.4 Analiza fondului de rulment al entității „Tex-Auto-Pit” S.R.L.
pentru anii 2014 și 2015 prin metoda bilanțieră**

<i>Metoda</i>	<i>Nr. crt.</i>	<i>Indicatori</i>	<i>Anul 2014</i>	<i>Anul 2015</i>	<i>Abatere, ±</i>	<i>Influența</i>
1	1.1.	Active circulante	2211086	2600148	+389062	$\Delta FR_{Ac} = +389062$
	1.2.	Datorii curente	3575015	3631861	+56846	$\Delta FR_{Dc} = -56846$
		Fond de rulment (rd.1.1. – rd.1.2.)	-1363929	-1031713	+332216	X
2	2.1.	Capital propriu	-874172	-651349	+222823	$\Delta FR_{CPr} = +222823$
	2.2.	Datorii pe termen lung	0	0	0	$\Delta FR_{Dtl} = 0$
	2.3.	Capital permanent (rd.2.1. + rd.2.2.)	-874172	-651349	+222823	$\Delta FR_{CPerm} = +222823$
	2.4.	Active imobilizate	489757	380364	-109393	$\Delta FR_{Ai} = +109393$
		Fond de rulment (rd.2.3. – rd.2.4.)	-1363929	-1031713	+332216	X

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 5.

**Tabelul A 10.5 Calculul indicatorilor de rentabilitate a activității entității „Tex-
Auto-Pit” S.R.L.**

<i>Nr. crt.</i>	<i>Denumirea indicatorului</i>	<i>Anul calendaristic</i>				<i>Abaterea</i>	
		<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>absolută: 2015 față de 2012</i>	<i>relativă: 2015 față de 2012 (%)</i>
1.	Rentabilitatea comercială, %	52,04	53,76	54,70	51,88	-0,17	-0,32
2.	Rentabilitatea economică, %	2,91	-2,60	4,88	8,50	+5,59	+192,26
3.	Rentabilitatea financiară, %	-7,47	-6,40	-15,08	-35,91	-28,43	-380,41

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 5.

Anexa 11. Calculul indicatorilor aferenți diagnosticului potențialului economico-financiar al „Alvim-Auto” S.R.L.

Tabelul A 11.1 Calculul indicatorilor aferenți situației patrimoniale și gestiunii activelor entității „Alvim-Auto” S.R.L.

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Anul calendaristic				Abaterea	
		2012	2013	2014	2015	absolută : 2015 față de 2012	relativă: 2015 față de 2012 (%)
1.	Rata imobilizărilor, coeficient	0,19	0,22	0,16	0,23	+0,04	+20,97
2.	Rata activelor circulante, coeficient	0,81	0,78	0,84	0,77	-0,04	-5,05
3.	Rata compoziției tehnice a activelor, coeficient	0,131	0,106	0,071	0,075	-0,056	-42,85
4.	Patrimoniul net, lei	10067381	11417633	9869415	10361616	+294235	+2,92
5.	Numărul de rotație a activelor, număr	1,51	1,42	1,01	0,70	-0,81	-53,66
6.	Durata de rotație a activelor, zile	241,56	256,15	360,57	521,27	+279,71	+115,80

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 6.

**Tabelul A 11.2 Calculul indicatorilor aferenți echilibrului financiar al entității
„Alvim-Auto” S.R.L.**

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Anul calendaristic				Abaterea	
		2012	2013	2014	2015	absolută: 2015 față de 2012	relativă: 2015 față de 2012 (%)
1.	Fondul de rulment, lei	17565674	29356563	32568289	29970141	+12404467	+70,62
2.	Coeficientul lichidității curente, coef.	14,84	15,52	3,49	3,55	-11,29	-76,07
3.	Coeficientul lichidității intermediare, coef.	14,70	15,46	3,48	3,55	-11,16	-75,88
4.	Coeficientul lichidității absolute, coef.	0,16	0,11	0,08	0,03	-0,13	-80,84

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 6.

**Tabelul A 11.3 Analiza fondului de rulment al entității „Alvim-Auto” S.R.L.
pentru anii 2013 și 2014 prin metoda bilanțieră**

Meto- da	Nr. crt.	Indicatori	Anul 2013	Anul 2014	Abatere, ±	Influența
1	1.1.	Active circulante	31378951	45661036	+14282085	$\Delta FR_{Ac} = +14282085$
	1.2.	Datorii curente	2022388	13092747	+11070359	$\Delta FR_{Dc} = -11070359$
		Fond de rulment (rd.1.1. – rd.1.2.)	29356563	32568289	+3211726	X
2	2.1.	Capital propriu	11417633	9869415	-1548218	$\Delta FR_{CPr} = -1548218$
	2.2.	Datorii pe termen lung	26793503	31185097	+4391594	$\Delta FR_{Dtl} = +4391594$
	2.3.	Capital permanent (rd.2.1. + rd.2.2.)	38211136	41054512	+2843376	$\Delta FR_{CPerm} = +2843376$
	2.4.	Active imobilizate	8854573	8486223	-368350	$\Delta FR_{Ai} = +368350$
		Fond de rulment (rd.2.3. – rd.2.4.)	29356563	32568289	+3211726	X

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 6.

**Tabelul A 11.4 Analiza fondului de rulment al entității „Alvim-Auto” S.R.L.
pentru anii 2014 și 2015 prin metoda balanțieră**

<i>Metoda</i>	<i>Nr. crt.</i>	<i>Indicatori</i>	<i>Anul 2014</i>	<i>Anul 2015</i>	<i>Abatere, ±</i>	<i>Influența</i>
1	1.1.	Active circulante	45661036	41716897	-3944139	$\Delta FR_{Ac} = -3944139$
	1.2.	Datorii curente	13092747	11746756	-1345991	$\Delta FR_{Dc} = +1345991$
		Fond de rulment (rd.1.1. – rd.1.2.)	32568289	29970141	-2598148	X
2	2.1.	Capital propriu	9869415	10361616	+492201	$\Delta FR_{CPr} = +492201$
	2.2.	Datorii pe termen lung	31185097	32401522	+1216425	$\Delta FR_{Dtl} = +1216425$
	2.3.	Capital permanent (rd.2.1. + rd.2.2.)	41054512	42763138	+1708626	$\Delta FR_{CPerm} = +1708626$
	2.4.	Active imobilizate	8486223	12792997	+4306774	$\Delta FR_{Ai} = -4306774$
		Fond de rulment (rd.2.3. – rd.2.4.)	32568289	29970141	-2598148	X

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 6.

Tabelul A 11.5 Analiza factorială a lichidității absolute prin metoda substituției în lanț, în anul 2015 față de anul 2014

<i>Numărul de calcul</i>	<i>Numărul de substituție</i>	<i>Indicatorii (factorii) corelați</i>		<i>Lichiditatea absolută (coeficient)</i>	<i>Calculul influenței factorilor</i>	<i>Rezultatul influenței (+, -)</i>	<i>Denumirea factorilor</i>
		<i>Numerar (lei)</i>	<i>Datorii curente (lei)</i>				
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>
1	0	989979	1309274	0,076	-	-	
2	1	355760	1309274	0,027	0,318-0,269	-0,048	ΔLa_N
3	2	355760	1174675	0,030	0,212-0,318	+0,003	ΔLa_{Dc}
Total		X	X	X	X	-0,045	ΔLa

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 6.

Anexa 12. Calculul indicatorilor aferenți diagnosticului potențialului economico-financiar al „Supraten” S.A.

Tabelul A 12.1 Calculul indicatorilor aferenți situației patrimoniale și gestiunii activelor „Supraten” S.A.

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Anul calendaristic				Abaterea	
		2012	2013	2014	2015	absolută : 2015 față de 2012	relativă: 2015 față de 2012 (%)
1.	Rata imobilizărilor, coeficient	0,28	0,26	0,25	0,26	-0,02	-7,02
2.	Rata activelor circulante, coeficient	0,72	0,74	0,75	0,74	+0,02	+2,71
3.	Rata compoziției tehnice a activelor, coeficient	0,275	0,257	0,248	0,231	-0,044	-15,95
4.	Patrimoniul net, lei	110275091	116614479	124209713	139664308	+29389217	+26,65
5.	Numărul de rotație a activelor, număr	1,85	1,62	2,11	2,36	+0,51	+27,51
6.	Durata de rotație a activelor, zile	197,56	225,53	173,31	154,94	-42,62	-21,57

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 7.

**Tabelul A 12.2 Calculul indicatorilor aferenți surselor de finanțare a activității
„Supraten” S.A.**

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Anul calendaristic				Abaterea	
		2012	2013	2014	2015	absolută: 2015 față de 2012	relativă: 2015 față de 2012 (%)
1.	Coeficientul de autonomie, coeficient	0,35	0,28	0,27	0,31	-0,04	-10,62
2.	Coeficientul de îndatorare, coeficient	0,65	0,72	0,73	0,69	+0,04	+5,72
3.	Rata de autofinanțare a capitalului permanent, coeficient	0,58	0,56	0,66	0,69	+0,10	+17,96
4.	Rata de îndatorare pe termen lung față de capitalul permanent, coeficient	0,42	0,44	0,34	0,31	-0,10	-24,88
5.	Rata solvabilității generale, coeficient	1,54	1,38	1,38	1,46	-0,08	-5,41

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 7.

**Tabelul A 12.3 Analiza fondului de rulment al „Supraten” S.A.
pentru anii 2013 și 2014 prin metoda balanțieră**

Metoda	Nr. crt.	Indicatori	Anul 2013	Anul 2014	Abatere, ±	Influența
1	1.1.	Active circulante	309987279	339087392	+29100113	$\Delta FR_{Ac} = +29100113$
	1.2.	Datorii curente	211115305	265953584	+54838279	$\Delta FR_{Dc} = -54838279$
		Fond de rulment (rd.1.1. – rd.1.2.)	98871974	73133808	-25738166	X
2	2.1.	Capital propriu	116614479	124209713	+7595234	$\Delta FR_{CPr} = +7595234$
	2.2.	Datorii pe termen lung	92049611	63076208	-28973403	$\Delta FR_{Dtl} = -28973403$
	2.3.	Capital permanent (rd.2.1. + rd.2.2.)	208664090	187285921	-21378169	$\Delta FR_{CPerm} = -21378169$
	2.4.	Active imobilizate	109792116	114152113	+4359997	$\Delta FR_{Ai} = -4359997$
		Fond de rulment (rd.2.3. – rd.2.4.)	98871974	73133808	-25738166	X

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 7.

**Tabelul A 12.4 Analiza fondului de rulment al „Supraten” S.A.
pentru anii 2014 și 2015 prin metoda bilanțieră**

<i>Metoda</i>	<i>Nr. crt.</i>	<i>Indicatori</i>	<i>Anul 2014</i>	<i>Anul 2015</i>	<i>Abatere, ±</i>	<i>Influența</i>
1	1.1.	Active circulante	339087392	330970455	-8116937	$\Delta FR_{Ac} = -8116937$
	1.2.	Datorii curente	265953584	242615980	-23337604	$\Delta FR_{Dc} = +23337604$
		Fond de rulment (rd.1.1. – rd.1.2.)	73133808	88354475	+15220667	X
2	2.1.	Capital propriu	124209712	139664308	+15454596	$\Delta FR_{CPr} = +15454596$
	2.2.	Datorii pe termen lung	63076209	64195936	+1119727	$\Delta FR_{Dtl} = +1119727$
	2.3.	Capital permanent (rd.2.1. + rd.2.2.)	187285921	203860244	+16574323	$\Delta FR_{CPerm} = +16574323$
	2.4.	Active imobilizate	114152113	115505769	+1353656	$\Delta FR_{Ai} = -1353656$
		Fond de rulment (rd.2.3. – rd.2.4.)	73133808	88354475	+15220667	X

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 7.

Tabelul A 12.5 Calculul indicatorilor de rentabilitate a activității „Supraten” S.A.

<i>Nr. crt.</i>	<i>Denumirea indicatorului</i>	<i>Anul calendaristic</i>				<i>Abaterea</i>	
		<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>absolută: 2015 față de 2012</i>	<i>relativă: 2015 față de 2012 (%)</i>
1.	Rentabilitatea comercială, %	13,39	12,47	16,40	19,13	+5,74	+42,88
2.	Rentabilitatea economică, %	2,60	1,94	2,37	3,14	+0,54	+20,61
3.	Rentabilitatea financiară, %	5,76	5,59	7,09	10,02	+4,27	+74,15

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 7.

Anexa 13. Calculul indicatorilor aferenți diagnosticului potențialului economico-financiar al „Total Leasing & Finance” S.A.

Tabelul A 13.1 Calculul indicatorilor aferenți situației patrimoniale și gestiunii activelor ÎCS „Total Leasing & Finance” S.A.

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Anul calendaristic				Abaterea	
		2012	2013	2014	2015	absolută : 2015 față de 2012	relativă: 2015 față de 2012 (%)
7.	Rata imobilizărilor, coeficient	0,83	0,86	0,91	0,51	-0,32	-38,10
8.	Rata activelor circulante, coeficient	0,17	0,14	0,09	0,49	+0,32	+186,20
9.	Rata compoziției tehnice a activelor, coeficient	0,004	0,002	0,002	0,003	-0,001	-29,28
10.	Patrimoniul net, lei	81174541	104605546	116027406	130382993	49208452	+60,62
11.	Numărul de rotație a activelor, număr	0,04	0,08	0,09	0,12	+0,08	+184,50
12.	Durata de rotație a activelor, zile	8423,19	4400,21	3994,72	2960,68	-5462,51	-64,85

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 8.

**Tabelul A 13.2 Calculul indicatorilor aferenți surselor de finanțare a activității ÎCS
„Total Leasing & Finance” S.A.**

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Anul calendaristic				Abaterea	
		2012	2013	2014	2015	absolută: 2015 față de 2012	relativă: 2015 față de 2012 (%)
6.	Coeficientul de autonomie, coeficient	0,24	0,22	0,21	0,26	+0,02	+6,28
7.	Coeficientul de îndatorare, coeficient	0,76	0,78	0,79	0,74	-0,02	-2,01
8.	Rata de autofinanțare a capitalului permanent, coeficient	0,25	0,23	0,22	0,37	+0,12	+47,93
9.	Rata de îndatorare pe termen lung față de capitalul permanent, coeficient	0,75	0,77	0,78	0,63	-0,12	-15,86
10.	Rata solvabilității generale, coeficient	1,32	1,28	1,27	1,35	+0,03	+2,05

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 8.

**Tabelul A 13.3 Analiza fondului de rulment al ÎCS „Total Leasing & Finance” S.A. pentru
anii 2013 și 2014 prin metoda bilanțieră**

Metoda	Nr. crt.	Indicatori	Anul 2013	Anul 2014	Abatere, ±	Influența
1	1.1.	Active circulante	68093434	48396443	-19696991	$\Delta FR_{Ac} = -19696991$
	1.2.	Datorii curente	16121558	14864212	-1257346	$\Delta FR_{Dc} = +1257346$
		Fond de rulment (rd.1.1. – rd.1.2.)	51971876	33532231	-18439645	X
2	2.1.	Capital propriu	104605546	116027406	+11421860	$\Delta FR_{CPr} = +11421860$
	2.2.	Datorii pe termen lung	353422413	420963130	+67540717	$\Delta FR_{Dtl} = +67540717$
	2.3.	Capital permanent (rd.2.1. + rd.2.2.)	458027959	536990536	+78962577	$\Delta FR_{CPerm} = +78962577$
	2.4.	Active imobilizate	406056083	503458305	+97402222	$\Delta FR_{Ai} = -97402222$
		Fond de rulment (rd.2.3. – rd.2.4.)	51971876	33532231	-18439645	X

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 8.

Tabelul A 13.4 Analiza fondului de rulment al ÎCS „Total Leasing & Finance” S.A. pentru anii 2014 și 2015 prin metoda balanțieră

<i>Metoda</i>	<i>Nr. crt.</i>	<i>Indicatori</i>	<i>Anul 2014</i>	<i>Anul 2015</i>	<i>Abatere, ±</i>	<i>Influența</i>
1	1.1.	Active circulante	213034180	245769920	+32735740	$\Delta FR_{Ac} = +32735740$
	1.2.	Datorii curente	100786201	151098828	+50312627	$\Delta FR_{Dc} = -50312627$
		Fond de rulment (rd.1.1. – rd.1.2.)	112247979	94671092	-17576887	X
2	2.1.	Capital propriu	114092830	130382993	+16290163	$\Delta FR_{CPr} = +16290163$
	2.2.	Datorii pe termen lung	182695343	224094031	+41398688	$\Delta FR_{Dtl} = +41398688$
	2.3.	Capital permanent (rd.2.1. + rd.2.2.)	296788173	354477024	+57688851	$\Delta FR_{CPerm} = +57688851$
	2.4.	Active imobilizate	184540194	259805932	+75265738	$\Delta FR_{Ai} = -75265738$
		Fond de rulment (rd.2.3. – rd.2.4.)	112247979	94671092	-17576887	X

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 8.

Tabelul A 13.5 Analiza factorială a lichidității absolute prin metoda substituției în lanț, în anul 2015 față de anul 2014

<i>Numărul de calcul</i>	<i>Numărul de substituție</i>	<i>Indicatorii (factorii) corelați</i>		<i>Lichiditatea absolută (coeficient)</i>	<i>Calculul influenței factorilor</i>	<i>Rezultatul influenței (+, -)</i>	<i>Denumirea factorilor</i>
		<i>Numerar (lei)</i>	<i>Datorii curente (lei)</i>				
1	2	3	4	8	9	10	11
1	0	27138039	1007862	0,269	-	-	
2	1	32069528	1007862	0,318	0,318-0,269	+0,049	ΔLa_N
3	2	32069528	1510988	0,212	0,212-0,318	-0,106	ΔLa_{Dc}
Total		X	X	X	X	-0,057	ΔLa

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în Anexa 8.

Anexa 14. Generalizare privind indicatorii calculați aferenți potențialului economico-financiar al S.R.L. „Cloudata” pentru anii 2012-2015

Generalizare privind indicatorii calculați aferenți potențialului economico-financiar al S.R.L. „Cloudata” pentru anii 2012-2015

<i>Nr. crt.</i>	<i>Indicatorii</i>	<i>Aprecierea dată mărimii/dinamicii indicatorului către anul 2015</i>	<i>Factori de influență de gradul I</i>	<i>Factori de influență de gradul II, III</i>
1	2	3	4	5
1.	Rata imobilizărilor	Se încadrează în intervalul recomandat, dar se diminuează	- Diminuarea activelor imobilizate	- Insuficiența numerarului pentru investire în activitate
2.	Rata activelor circulante	Se încadrează în intervalul recomandat	- Majorarea activelor circulante	- Majorarea creanțelor (duce la insuficiența numerarului)
3.	Rata compoziției tehnice a activelor	Se apreciază negativ tendința de diminuare	- Diminuarea valorii mijloacelor fixe; - Majorarea valorii amortizării acumulate	- Insuficiența numerarului pentru investire în activitate
4.	Patrimoniul net	Se apreciază negativ tendința de diminuare	- Diminuarea activelor totale	- Insuficiența surselor proprii de finanțare; - Insuficiența numerarului pentru investire în activitate
5.	Numărul de rotație a activelor	Se apreciază negativ dinamica	- Diminuarea veniturilor din vânzări	- Diminuarea vânzărilor
6.	Durata de rotație a activelor	Se apreciază negativ dinamica	- Diminuarea veniturilor din vânzări	- Diminuarea vânzărilor
7.	Coeficientul de autonomie	Se apreciază negativ mărimea (dar dinamica este una pozitivă)	- Mărimea scăzută a capitalului propriu; - Mărimea înaltă a datoriilor	- Diminuarea vânzărilor; - Majorarea cheltuielilor; - Rezultatul financiar negativ
8.	Coeficientul de îndatorare	Se apreciază negativ mărimea (dar dinamica este una pozitivă)	- Mărimea scăzută a capitalului propriu; - Mărimea înaltă a datoriilor	- Diminuarea vânzărilor; - Majorarea cheltuielilor; - Rezultatul financiar negativ
9.	Rata da autofinanțare a capitalului permanent	Se apreciază negativ mărimea (dar dinamica este una pozitivă)	- Mărimea scăzută a capitalului propriu; - Mărimea înaltă a datoriilor	- Diminuarea vânzărilor; - Majorarea cheltuielilor; - Rezultatul financiar negativ

1	2	3	4	5
10.	Rata de îndatorare pe termen lung față de capitalul permanent	Se apreciază negativ mărimea (dar dinamica este una pozitivă)	- Mărimea scăzută a capitalului propriu; - Mărimea înaltă a datoriilor	- Diminuarea vânzărilor; - Majorarea cheltuielilor; - Rezultatul financiar negativ
11.	Rata solvabilității generale	Se apreciază negativ mărimea (dar dinamica este una pozitivă)	- Mărimea scăzută a capitalului propriu; - Mărimea înaltă a datoriilor	- Diminuarea vânzărilor; - Majorarea cheltuielilor; - Rezultatul financiar negativ
12.	Fondul de rulment	Se apreciază negativ mărimea (dar dinamica este una pozitivă)	- Diminuarea activelor circulante	- Insuficiența numerarului pentru investire în activitate
13.	Coeficientul lichidității curente	Se apreciază negativ mărimea (dar dinamica este una pozitivă)	- Diminuarea activelor circulante	- Insuficiența numerarului pentru investire în activitate
14.	Coeficientul lichidității intermediare	Se apreciază pozitiv mărimea și dinamica	- Suficiența numerarului, creanțelor, investițiilor	-
15.	Coeficientul lichidității absolute	Se apreciază negativ mărimea și dinamica	- Diminuarea numerarului	- Insuficiența numerarului
16.	Rentabilitatea comercială	Se apreciază negativ dinamica	- Diminuarea profitului brut; - Diminuarea veniturilor din vânzări	- Diminuarea vânzărilor; - Majorarea costului vânzărilor
17.	Rentabilitatea economică	Se apreciază negativ mărimea (dar dinamica (parțial) este una pozitivă)	- Valorile profitului până la impozitare; - Diminuarea în dinamică a activelor totale	- Diminuarea vânzărilor; - Majorarea cheltuielilor în dinamică
18.	Rentabilitatea financiară	Se apreciază negativ mărimea (dar dinamica este una pozitivă)	- Valorile profitului net	- Diminuarea vânzărilor; - Majorarea cheltuielilor în dinamică

Sursa: elaborat de autor.

Anexa 15. Generalizare privind indicatorii calculați aferenți potențialului economico-financiar al „Tex-Auto-Pit” S.R.L. pentru anii 2012-2015

Generalizare privind indicatorii calculați aferenți potențialului economico-financiar al „Tex-Auto-Pit” S.R.L. pentru anii 2012-2015

<i>Nr. crt.</i>	<i>Indicatorii</i>	<i>Aprecierea dată măririi/dinamicii indicatorului către anul 2015</i>	<i>Factori de influență de gradul I</i>	<i>Factori de influență de gradul II, III</i>
1	2	3	4	5
1.	Rata imobilizărilor	Se încadrează în intervalul recomandat, dar se observă o tendință continuă de diminuare	- Diminuarea activelor imobilizate	- Insuficiența numerarului pentru investire în activitate - Cumularea amortizării aferente mijloacelor fixe
2.	Rata activelor circulante	Se încadrează în intervalul recomandat	- Majorarea activelor circulante	- Majorarea creanțelor, numerarului
3.	Rata compoziției tehnice a activelor	Se apreciază negativ tendința de diminuare	- Diminuarea valorii mijloacelor fixe; - Majorarea valorii amortizării acumulate	- Insuficiența numerarului pentru investire în activitate
4.	Patrimoniul net	Se apreciază negativ mărimea acestuia, dar pozitivă tendința de majorare	- Mărimea negativă a capitalului propriu - Mărimea negativă a rezultatului financiar	- Insuficiența surselor proprii de finanțare; - Insuficiența numerarului pentru investire în activitate
5.	Numărul de rotație a activelor	Se apreciază pozitiv dinamica	- Majorarea veniturilor din vânzări	- Majorarea vânzărilor
6.	Durata de rotație a activelor	Se apreciază pozitiv dinamica	- Majorarea veniturilor din vânzări	- Majorarea vânzărilor
7.	Coeficientul de autonomie	Se apreciază negativ mărimea (dar dinamica este una pozitivă)	- Mărimea scăzută a capitalului propriu; - Mărimea înaltă a datoriilor	- Majorarea cheltuielilor; - Rezultatul financiar negativ
8.	Coeficientul de îndatorare	Se apreciază negativ mărimea (dar dinamica este una pozitivă)	- Mărimea scăzută a capitalului propriu; - Mărimea înaltă a datoriilor	- Majorarea cheltuielilor; - Rezultatul financiar negativ
9.	Rata de autofinanțare a capitalului permanent	Se apreciază negativ mărimea	- Mărimea scăzută a capitalului propriu; - Mărimea înaltă a datoriilor	- Majorarea cheltuielilor; - Rezultatul financiar negativ

1	2	3	4	5
10.	Rata de îndatorare pe termen lung față de capitalul permanent	Se apreciază negativ mărimea	- Mărimea scăzută a capitalului propriu; - Mărimea înaltă a datoriilor	- Majorarea cheltuielilor; - Rezultatul financiar negativ
11.	Rata solvabilității generale	Se apreciază negativ mărimea (dar dinamica este una pozitivă)	- Mărimea scăzută a capitalului propriu; - Mărimea înaltă a datoriilor	- Majorarea cheltuielilor; - Rezultatul financiar negativ
12.	Fondul de rulment	Se apreciază negativ mărimea (dar dinamica este una pozitivă)	- Majorarea activelor circulante - Majorarea datoriilor curente	- Insuficiența numerarului pentru investire în activitate
13.	Coeficientul lichidității curente	Se apreciază negativ mărimea (dar dinamica este una pozitivă)	- Majorarea datoriilor curente	- Insuficiența surselor proprii de finanțare - Majorarea cheltuielilor
14.	Coeficientul lichidității intermediare	Se apreciază pozitiv mărimea și dinamica	- Suficiența numerarului, creanțelor, investițiilor	
15.	Coeficientul lichidității absolute	Se apreciază negativ mărimea (dar dinamica este una pozitivă)	- Majorarea datoriilor curente	- Insuficiența surselor proprii de finanțare - Majorarea cheltuielilor
16.	Rentabilitatea comercială	Se apreciază negativ dinamica	- Majorarea costului vânzărilor cu un ritm superior venitului din vânzări	- Majorarea costului vânzărilor
17.	Rentabilitatea economică	Se apreciază negativ mărimea (dar dinamica este una pozitivă)	- Valorile profitului până la impozitare	- Majorarea cheltuielilor în dinamică
18.	Rentabilitatea financiară	Se apreciază negativ mărimea și dinamica	- Valorile profitului net - Valoarea capitalului propriu	- Majorarea cheltuielilor în dinamică

Sursa: elaborat de autor.

Anexa 16. Generalizare privind indicatorii calculați aferenți potențialului economico-financiar al „Alvim-Auto” S.R.L. pentru anii 2012-2015

Generalizare privind indicatorii calculați aferenți potențialului economico-financiar al „Alvim-Auto” S.R.L. pentru anii 2012-2015

<i>Nr. crt.</i>	<i>Indicatorii</i>	<i>Aprecierea dată mărimii/dinamicii indicatorului către anul 2014</i>	<i>Factori de influență de gradul I</i>	<i>Factori de influență de gradul II, III</i>
1	2	3	4	5
1.	Rata imobilizărilor	Se încadrează în intervalul recomandat	- Majorarea activelor imobilizate	- Suficiența numerarului pentru investire în activitate
2.	Rata activelor circulante	Se încadrează în intervalul recomandat	- Majorarea activelor circulante	- Suficiența numerarului pentru investire în activitate
3.	Rata compoziției tehnice a activelor	Se apreciază negativ tendința de diminuare	- Majorarea valorii amortizării acumulate	- Entitatea este în proces de creare a noilor mijloace fixe
4.	Patrimoniul net	Se apreciază pozitiv tendința de majorare	- Majorarea activelor totale - Scădere (în unii ani) a valorii capitalului propriu	- Diminuarea surselor proprii de finanțare; - Insuficiența numerarului pentru investire în activitate
5.	Numărul de rotație a activelor	Se apreciază negativ dinamica	- Diminuarea veniturilor din vânzări	- Diminuarea vânzărilor
6.	Durata de rotație a activelor	Se apreciază negativ dinamica	- Diminuarea veniturilor din vânzări	- Diminuarea vânzărilor
7.	Coeficientul de autonomie	Se apreciază negativ mărimea și dinamica	- Mărimea scăzută a capitalului propriu; - Mărimea înaltă a datoriilor	- Diminuarea vânzărilor; - Majorarea cheltuielilor
8.	Coeficientul de îndatorare	Se apreciază negativ mărimea și dinamica	- Mărimea scăzută a capitalului propriu; - Mărimea înaltă a datoriilor	- Diminuarea vânzărilor; - Majorarea cheltuielilor
9.	Rata da autofinanțare a capitalului permanent	Se apreciază negativ mărimea și dinamica	- Mărimea scăzută a capitalului propriu; - Mărimea înaltă a datoriilor	- Diminuarea vânzărilor; - Majorarea cheltuielilor -
10.	Rata de îndatorare pe termen lung față de capitalul permanent	Se apreciază negativ mărimea și dinamica	- Mărimea scăzută a capitalului propriu; - Mărimea înaltă a datoriilor	- Diminuarea vânzărilor; - Majorarea cheltuielilor

1	2	3	4	5
11.	Rata solvabilității generale	Se apreciază negativ mărimea și dinamica	- Mărimea scăzută a capitalului propriu; - Mărimea înaltă a datoriilor	- Diminuarea vânzărilor; - Majorarea cheltuielilor
12.	Fondul de rulment	Se apreciază pozitiv atât mărimea cât și dinamica	- Majorarea activelor circulante - Majorarea datoriilor	- Insuficiența numerarului pentru investire în activitate și apelarea la surse străine
13.	Coeficientul lichidității curente	Se apreciază negativ mărimea (dar dinamica este una pozitivă)	- Nivel înalt al activelor circulante	- Lipsa de investiții eficiente
14.	Coeficientul lichidității intermediare	Se apreciază pozitiv mărimea (dinamica este una pozitivă)	- Nivel înalt al activelor circulante	- Lipsa de investiții eficiente
15.	Coeficientul lichidității absolute	Se apreciază negativ mărimea și dinamica	- Diminuarea numerarului	- Insuficiența numerarului
16.	Rentabilitatea comercială	Se apreciază negativ dinamica	- Diminuarea veniturilor din vânzări	- Diminuarea vânzărilor
17.	Rentabilitatea economică	Se apreciază negativ mărimea (dar dinamica (parțial) este una pozitivă)	- Valorile profitului până la impozitare; - Nivelul înalt al cheltuielilor	- Diminuarea vânzărilor
18.	Rentabilitatea financiară	Se apreciază negativ mărimea (dar dinamica este una pozitivă)	- Valorile profitului net	- Diminuarea vânzărilor

Sursa: elaborat de autor.

Anexa 17. Generalizare privind indicatorii calculați aferenți potențialului economico-financiar al „Supraten” S.A. pentru anii 2012-2015

Generalizare privind indicatorii calculați aferenți potențialului economico-financiar al „Supraten” S.A. pentru anii 2012-2015

<i>Nr. crt.</i>	<i>Indicatorii</i>	<i>Aprecierea dată măririi/dinamicii indicatorului către anul 2014</i>	<i>Factori de influență de gradul I</i>	<i>Factori de influență de gradul II, III</i>
1	2	3	4	5
1.	Rata imobilizărilor	Se încadrează în intervalul recomandat	- Nivel optim al activelor imobilizate	- Suficiența numerarului pentru investire în activitate
2.	Rata activelor circulante	Se încadrează în intervalul recomandat	- Nivel optim al activelor circulante	- Suficiența numerarului pentru investire în activitate
3.	Rata compoziției tehnice a activelor	Se apreciază negativ tendința de diminuare	- Majorarea valorii amortizării acumulate - Ritmul superior de majorare a activelor totale față de ritmul de majorare a mijloacelor fixe	- Suficiența numerarului pentru investire în activitate
4.	Patrimoniul net	Se apreciază pozitiv tendința de majorare	- Majorarea capitalului propriu - Majorarea rezultatului financiar	- Suficiența numerarului pentru investire în activitate
5.	Numărul de rotație a activelor	Se apreciază pozitiv dinamica	- Majorarea veniturilor din vânzări	- Majorarea vânzărilor
6.	Durata de rotație a activelor	Se apreciază pozitiv dinamica	- Majorarea veniturilor din vânzări	- Majorarea vânzărilor
7.	Coeficientul de autonomie	Se apreciază negativ mărimea (dar dinamica spre 2015 este una pozitivă)	- Mărimea scăzută a capitalului propriu; - Mărimea înaltă a datoriilor	- Majorarea vânzărilor; - Majorarea cheltuielilor
8.	Coeficientul de îndatorare	Se apreciază negativ mărimea (dar dinamica spre 2015 este una pozitivă)	- Mărimea scăzută a capitalului propriu; - Mărimea înaltă a datoriilor	- Majorarea vânzărilor; - Majorarea cheltuielilor

1	2	3	4	5
9.	Rata de autofinanțare a capitalului permanent	Se apreciază negativ mărimea (dar dinamica spre 2015 este una pozitivă)	- Mărimea scăzută a capitalului propriu; - Mărimea înaltă a datoriilor	- Majorarea vânzărilor; - Majorarea cheltuielilor
10.	Rata de îndatorare pe termen lung față de capitalul permanent	Se apreciază negativ mărimea (dar dinamica spre 2015 este una pozitivă)	- Mărimea scăzută a capitalului propriu; - Mărimea înaltă a datoriilor	- Majorarea vânzărilor; - Majorarea cheltuielilor
11.	Rata solvabilității generale	Se apreciază negativ mărimea (dar dinamica spre 2015 este una pozitivă)	- Mărimea scăzută a capitalului propriu; - Mărimea înaltă a datoriilor	- Majorarea vânzărilor; - Majorarea cheltuielilor
12.	Fondul de rulment	Se apreciază pozitiv mărimea și dinamica	- Majorarea activelor - Majorarea datoriilor - Majorarea capitalului propriu	- Apelarea la surse străine de finanțare - Insuficiența surselor proprii de finanțare
13.	Coeficientul lichidității curente	Se apreciază negativ	- Majorarea datoriilor curente	- Insuficiența surselor proprii de finanțare
14.	Coeficientul lichidității intermediare	Se apreciază negativ	- Majorarea datoriilor curente	- Insuficiența surselor proprii de finanțare
15.	Coeficientul lichidității absolute	Se apreciază negativ	- Majorarea datoriilor curente - Diminuarea numerarului	- Insuficiența surselor proprii de finanțare - Insuficiența numerarului
16.	Rentabilitatea comercială	Se apreciază pozitiv dinamica	- Majorarea profitului brut; - Majorarea veniturilor din vânzări	- Majorarea vânzărilor
17.	Rentabilitatea economică	Se apreciază pozitiv dinamica	- Valorile profitului până la impozitare	- Majorarea vânzărilor
18.	Rentabilitatea financiară	Se apreciază pozitiv dinamica	- Valorile profitului net	- Majorarea vânzărilor

Sursa: elaborat de autor.

Anexa 18. Generalizare privind indicatorii calculați aferenți potențialului economico-financiar al Î.C.S. “Total Leasing & Finance” S.A. pentru anii 2012-2015

Generalizare privind indicatorii calculați aferenți potențialului economico-financiar al Î.C.S. “Total Leasing & Finance” S.A. pentru anii 2012-2015

<i>Nr. crt.</i>	<i>Indicatorii</i>	<i>Aprecierea dată mărimii/dinamicii indicatorului către anul 2014</i>	<i>Factori de influență de gradul I</i>	<i>Factori de influență de gradul II, III</i>
1	2	3	4	5
1.	Rata imobilizărilor	Se observă o tendință de încadrare în intervalul optim	- Diminuarea activelor imobilizate	- Investiții în active circulante
2.	Rata activelor circulante	Se observă o tendință de încadrare în intervalul optim	- Majorarea activelor circulante	- Investiții în active circulante
3.	Rata compoziției tehnice a activelor	Se apreciază negativ tendința de diminuare	- Diminuarea valorii mijloacelor fixe; - Majorarea valorii amortizării acumulate	- Insuficiența surselor proprii de finanțare
4.	Patrimoniul net	Se apreciază pozitiv tendința de majorare	- Majorarea capitalului propriu - Majorarea rezultatului financiar	- Majorarea rezultatului financiar
5.	Numărul de rotație a activelor	Se apreciază pozitiv dinamica	- Majorarea veniturilor din vânzări	- Majorarea vânzărilor
6.	Durata de rotație a activelor	Se apreciază pozitiv dinamica	- Majorarea veniturilor din vânzări	- Majorarea vânzărilor
7.	Coeficientul de autonomie	Se apreciază pozitiv dinamica	- Majorarea rezultatului financiar	- Majorarea vânzărilor; - Majorarea rezultatului financiar
8.	Coeficientul de îndatorare	Se apreciază pozitiv dinamica	- Majorarea rezultatului financiar	- Majorarea vânzărilor; - Majorarea rezultatului financiar
9.	Rata da autofinanțare a capitalului permanent	Se apreciază pozitiv dinamica	- Majorarea rezultatului financiar	- Majorarea vânzărilor; - Majorarea rezultatului financiar

1	2	3	4	5
10.	Rata de îndatorare pe termen lung față de capitalul permanent	Se apreciază pozitiv dinamica	- Majorarea rezultatului financiar	- Majorarea vânzărilor; - Majorarea rezultatului financiar
11.	Rata solvabilității generale	Se apreciază pozitiv dinamica	- Majorarea rezultatului financiar	- Majorarea vânzărilor; - Majorarea rezultatului financiar
12.	Fondul de rulment	Se apreciază pozitiv mărimea și dinamica	- Majorarea capitalului propriu - Majorarea activelor circulante	- Suficiența numerarului pentru investire în activitate
13.	Coeficientul lichidității curente	Se apreciază negativ mărimea și dinamica	- Majorarea datoriilor curente	- Insuficiența surselor proprii de finanțare și apelarea la surse străine
14.	Coeficientul lichidității intermediare	Se apreciază negativ mărimea dar dinamica este una pozitivă	- Suficiența numerarului, creanțelor, investițiilor	-
15.	Coeficientul lichidității absolute	Se apreciază pozitiv mărimea și dinamica	- Diminuarea numerarului	- Suficiența numerarului
16.	Rentabilitatea comercială	Se apreciază pozitiv mărimea și dinamica	- Majorarea profitului brut	- Majorarea profitului brut
17.	Rentabilitatea economică	Se apreciază pozitiv mărimea și dinamica	- Valorile profitului până la impozitare	- Majorarea vânzărilor
18.	Rentabilitatea financiară	Se apreciază pozitiv mărimea și dinamica	- Valorile profitului net	- Majorarea vânzărilor

Sursa: elaborat de autor.

Anexa 19. Analiza comparativă a entităților economice

Tabelul A 19.1 Analiza comparativă a 5 întreprinderi în funcție de coeficientul de autonomie

Nr. crt.	Denumirea entității economice	Mărimea indicatorului pentru perioada:				Absolută: 2015 față de 2012
		2012	2013	2014	2015	
1.	„Cloudata” S.R.L.	0,25	0,09	0,32	0,19	0,06
2.	„Tex-Auto-Pit” S.R.L.	-0,39	-0,41	-0,32	-0,22	+0,17
3.	„Alvim-Auto” S.R.L.	0,43	0,28	0,18	0,19	-0,24
4.	„Supraten” S.A.	0,35	0,28	0,27	0,31	-0,04
5.	ÎCS „Total Leasing & Finance” S.A.	0,24	0,22	0,21	0,26	+0,02

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în anexele 4, 5, 6, 7, 8.

Tabelul A 19.2 Analiza comparativă a 5 întreprinderi în funcție de lichiditatea absolută

Nr. crt.	Denumirea entității economice	Mărimea indicatorului pentru perioada:				Absolută: 2015 față de 2012
		2012	2013	2014	2015	
1.	„Cloudata” S.R.L.	0,02	0,0002	0,0002	0,0002	-0,02
2.	„Tex-Auto-Pit” S.R.L.	0,01	0,01	0,01	0,04	+0,03
3.	„Alvim-Auto” S.R.L.	0,16	0,11	0,08	0,03	-0,13
4.	„Supraten” S.A.	0,08	0,02	0,03	0,02	-0,06
5.	ÎCS „Total Leasing & Finance” S.A.	3,93	1,92	1,83	0,21	-3,71

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în anexele 4, 5, 6, 7, 8.

Tabelul A 19.3 Analiza comparativă a 5 întreprinderi în funcție de rentabilitatea economică

Nr. crt.	Denumirea entității economice	Mărimea indicatorului pentru perioada:				Absolută: 2015 față de 2012
		2012	2013	2014	2015	
1.	„Cloudata” S.R.L.	-9,23	-23,18	6,68	-21,44	-30,67
2.	„Tex-Auto-Pit” S.R.L.	2,91	-2,60	4,88	8,50	+5,59
3.	„Alvim-Auto” S.R.L.	7,78	3,67	-2,89	0,91	-6,87
4.	„Supraten” S.A.	2,60	1,94	2,37	3,14	+0,54
5.	ÎCS „Total Leasing & Finance” S.A.	3,70	5,14	5,02	7,52	+3,82

Sursa: elaborat de autor, în baza datelor prezentate în anexele 4, 5, 6, 7, 8.

CHESTIONAR
privind evaluarea necesității implementării codului de guvernanță corporativă și
efectuarea diagnosticului potențialului economic al entității în vederea
EFICIENTIZĂRII MANAGEMENTULUI CORPORATIV

Vă mulțumim anticipat pentru cooperare!

Vă rugăm să bifați răspunsurile selectate (✓)

I. ÎNTREBĂRI DE IDENTIFICARE:

1. Forma organizatorico-juridică a entității:

1. S.A.		2. S.R.L.		3. Î.I.		4. Alta	
---------	--	-----------	--	---------	--	---------	--

2. Numărul de fondatori:

1. <u>1</u>		2. <u>2</u>		3. <u>3</u>		4. <u>mai mulți</u>	
-------------	--	-------------	--	-------------	--	---------------------	--

3. Numărul managerilor în cadrul entității:

1. <u>1</u>		2. <u>2</u>		3. <u>3</u>		4. <u>mai mulți</u>	
-------------	--	-------------	--	-------------	--	---------------------	--

II. ÎNTREBĂRI DE CONȚINUT:

4. Considerați necesară elaborarea Codului de guvernanță corporativă?

1. da		2. nu		3. nu știu		4. probabil	
-------	--	-------	--	------------	--	-------------	--

5. Dacă da, pentru ce?

1. Garantarea drepturilor și intereselor legale ale fondatorilor	
2. Eficientizarea managementului corporativ	
3. Garantarea repartizării eficiente a împuternicirilor între organele de conducere	
4. Garantarea controlului eficient al activității desfășurate	

6. Ați efectuat vreodată diagnosticul potențialului economic al entității dvs.?

1. da		2. nu		3. nu știu	
-------	--	-------	--	------------	--

7. Dacă da, la ce etapă a activității entității dvs. ați efectuat diagnosticul?

1. la contractarea creditelor / împrumuturilor		2. la diversificarea producției		3. pentru cunoașterea situației economice a entității		4. Alta (specificați)	
--	--	---------------------------------	--	---	--	-----------------------	--

8. De către cine a fost efectuat diagnosticul potențialului economic al entității dvs.?

1. persoană din interiorul entității		2. persoană fizică din afara entității		3. persoană juridică din afara entității	
--------------------------------------	--	--	--	--	--

9. Dacă nu, ați fi interesați de efectuarea diagnosticul potențialului economic al entității dvs. pentru a cunoaște starea de facto a lucrurilor în entitate?

1. da		2. nu		3. nu știu	
-------	--	-------	--	------------	--

10. Credeți că este posibilă eficientizarea managementului entității dvs. prin intermediul diagnosticului potențialului economic?

1. da		2. nu		3. nu știu	
-------	--	-------	--	------------	--

Alte informații, sugestii sau comentarii pe care le considerați necesare:

.....

.....

.....

.....

VĂ MULȚUMIM PENTRU SPRIJINUL ACORDAT!

**Anexa 21. Performanța țărilor în atragerea ISD-urilor în comparație cu locul deținut
în ratingurile internaționale**

**Performanța țărilor în atragerea ISD-urilor în comparație cu locul deținut în ratingurile internaționale/
Performance of countries in attracting FDI as compared to the place held in international ratings**

Indicatorii/ Indicators					
Economia/ Economy	Potențialul de atrageră a ISD-urilor (locul) conform UNCTAD/ Potential to attract FDI (place) according to UNCTAD	Poziția în Doing Business 2015 după ușurința derulării aface- rilor/ Position in Doing Business 2015 for easy of doing business	Poziția în Doing Business 2015 după protecția investi- torilor/ Position in Doing Business 2015 for investors' protection	Poziția conform indicalui liber- tății economice 2014/ Position acc. to the index of economic freedom 2014	Stocul ISD per capita în 2013, \$/ FDI stock per capita in 2013, \$
1	2	3	4	5	6
Albania	123	68	7	54	1923
Armenia	136	45	49	41	1830
Belarus	27	57	94	150	1788
Cipru	129	64	14	46	24420
Estonia	75	17	56	11	16664
Georgia	104	15	43	22	2690
Letonia	80	23	49	42	7635
R. Moldova	122	63	56	110	1052
Slovenia	81	51	14	74	7353
Macedonia	130	30	21	43	2626

**Anexa 22. Totalitatea codurilor (sub formă de coduri, ghiduri, set de principii) la nivel
internațional (informație la 20.06.2016)**

**Totalitatea codurilor (sub formă de coduri, ghiduri, set de principii) la nivel internațional
(informație la 20.06.2016)**

<i>Anul aprobării</i>	<i>Statul</i>	<i>Numărul total</i>
1	2	3
1992	Marea Britanie.	1
1993		0
1994	Canada, Africa de Sud.	2
1995	Australia – 2, Franța, Pan-Europa, Marea Britanie.	5
1996	Spania.	1
1997	Australia – 2, Japonia – 2, Pan-Europa, Olanda, SUA.	7
1998	Belgia – 2, Franța, Germania – 2, India, Italia, Japonia, Spania, Thailanda, Marea Britanie.	11
1999	Australia, Belgia, Canada – 2, Commonwealth, Franța, Grecia, Hong Kong, India, Irlanda, Italia, Portugalia, Coreea de Sud, Thailanda, Marea Britanie – 3, SUA.	18
2000	Belgia, Danemarca, Germania – 2, India, Indonezia, Malaezia, Pan-Europa – 2, România, Olanda, Filipine, Marea Britanie.	13
2001	Brazilia, Canada, China, Republica Cehă, Danemarca, Germania, Grecia, Hong Kong – 2, Indonezia, Japonia, Malta, Peru, Portugalia, Singapore, Suedia, Olanda, Marea Britanie, SUA.	19
2002	Australia, Austria, Brazilia, Canada, Cipru, Elveția, Franța, Germania, Ungaria, Italia, Kenya – 2, Oman, Pakistan – 2, Peru, Polonia – 2, Rusia, Slovacia, Africa de Sud, Taiwan, Thailanda, Filipine, Marea Britanie – 3, SUA – 4.	31
2003	Australia, Canada – 2, Cipru, Danemarca, Finlanda, Franța, Germania, America Latină, Lituania, Noua Zeelandă – 3, Nigeria, Portugalia – 2, Republica Macedonia, Coreea de Sud, Spania, Suedia, Olanda – 2, Turcia, Ucraina, Marea Britanie – 3, SUA – 3.	30
2004	Argentina, Republica Populară Bangladesh, Belgia – 2, Brazilia, China, Republica Cehă, Franța, Hong Kong, Islanda, Italia, Japonia, Republica Mauritius, Noua Zeelandă – 2, Norvegia, Polonia, Singapore, Slovenia, Spania – 2, Suedia – 2, Olanda, Marea Britanie, SUA, Columbia	27
2005	Austria, Belgia, Danemarca, Germania – 2, Islanda, Jamaica – 2, Latvia, Malta – 2, Norvegia, Pan-Europa, Singapore, Slovenia, Spania, Turcia, Marea Britanie – 4.	21
2006	Austria, Bosnia și Herțegovina, Canada, Cipru, Egipt – 2, Elveția, Estonia, Finlanda, Germania, Israel, Italia, Jamaica, Republica Libaneză, Luxemburg, Olanda, Nigeria, Norvegia, Portugalia, Republica Macedonia, Arabia Saudită, Spania – 2, Sri Lanka, Thailanda – 2, Marea Britanie – 2.	28
2007	Australia, Austria, Bulgaria, Columbia, Germania, Ungaria, Indonezia, Irlanda, Iordania, Kazakhstan, Malaezia, Republica Moldova , Mongolia, Norvegia, Polonia, Portugalia – 2, Slovenia, Suedia, Taiwan, Emiratele Arabe Unite, Marea Britanie, SUA, Republica Maldive, Trinidad și Tobago – 2	26

1	2	3
2008	Albania, Belgia, Danemarca – 3, Elveția, Finlanda – 2, Franța – 2, Germania, Ungaria, Irlanda, Italia, Iordania, Maroc – 2, Nigeria, Statul Qatar, Serbia, Slovacia, Sri Lanka, Suedia, Olanda, Republica Tunisiană, Marea Britanie, SUA.	27
2009	Algeria, Austria, Belgia, Bosnia și Herțegovina, Brazilia, Columbia, Croația, Cipru, Franța, Georgia, Germania, Islanda, India, Japonia, Luxemburg – 2, Mexic, Montenegro, Norvegia, Statul Qatar, România, Slovenia, Africa de Sud, Olanda, Filipine, Emiratele Arabe Unite, Marea Britanie – 3.	29
2010	Armenia, Australia, Regatul Bahrain, Statele Baltice, Croația, Danemarca, Finlanda, Franța – 2, Germania – 2, Ghana, Grecia, Irlanda – 3, Latvia, Republica Libaneză, Lituania, Republica Malawi, Mexic, Norvegia, Pan-Europa, Polonia, Portugalia, Arabia Saudită, Singapore, Africa de Sud, Suedia, Taiwan, Olanda, Marea Britanie – 7, SUA, Republica Yemen, Maroc	41
2011	Azerbaidjan, Bosnia și Herțegovina, Danemarca, Egipt, Franța, Grecia, Guernsey, Hong Kong, Irlanda, Italia, Maroc, Nigeria, Norvegia, Pan-Europa, Emiratele Arabe Unite, Marea Britanie.	16
2012	Austria – 2, Bulgaria, Cipru, Germania, Islanda, Irlanda, Iordania, Malaezia, Republica Mauritius, Norvegia, Pakistan, Polonia, Singapore, Marea Britanie – 2, Republica Populară Bangladesh, Ungaria, Portugalia, Thailanda, SUA, Republica Yemen	23
2013	Australia, Barbados, Danemarca, Canada, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Luxemburg – 2, Portugalia, Spania, Trinidad și Tobago, Pakistan, Peru, Sri Lanka, SUA	17
2014	Australia, Portugalia, Japonia, Kenya, Malaezia, Nigeria, Rusia, Danemarca – 2, Germania, Hong Kong, Italia, Japonia – 2, Malta, Noua Zeelandă, Norvegia, Republica Maldive, Elveția, Turcia, Marea Britanie	21
2015	Japonia – 2, Spania, Finlanda, Germania, Islanda, Italia, Noua Zeelandă, Nigeria, Polonia, România, Suedia	12
2016	Egipt, Jamaica	2
Total general		428

Sursa: elaborat de autor, în baza sursei bibliografice 194.

Anexa 23. Principiile guvernărilor corporative, potrivit Codurilor de guvernare corporativă ale băncilor comerciale din Republica Moldova

Principiile guvernărilor corporative, potrivit Codurilor de guvernare corporativă ale băncilor comerciale din Republica Moldova

<i>Principii ale guvernării corporative</i>	<i>BCR Chișinău</i>	<i>BC „Moldindconbank” S.A.</i>	<i>BC „Moldova-Agroindbank” S.A.</i>	<i>BC „Victoriabank” S.A.</i>	<i>BC „Eximbank - Gruppo Veneto Banca” S.A.</i>
	30.04.2012	23.03.2011	08.11.2012	20.08.2010	30.03.2010
Principiul garantării drepturilor și intereselor legale ale acționarului					
Principiul managementului eficient					
Principiul repartizării împuternicirilor între organele de conducere și controlului eficient					
Principiul controlului eficient al activității financiar – administrative					
Principiul independenței membrilor organelor de conducere în cadrul desfășurării activităților lor					
Principiul transparenței conținutului proprietății și dezvăluirii informației					
Principiul respectării legalității normelor etice					
Principiul conlucrării eficiente cu angajații Băncii și remunerarea echitabilă					
Principiul responsabilității sociale și dezvoltării relațiilor cu parteneri și clienții Băncii					
Banca susține principiile de bază ale responsabilității solidare față de comunitate și contribuie la dezvoltarea economică a țării și a sporirii bunăstării cetățenilor ei					
Banca recunoaște responsabilitatea sa față de acționar în ceea ce privește rezultatele activității, față de clienți – pentru calitatea serviciilor bancare prestate, îndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor sale, față de parteneri – pentru dezvoltarea necondiționată a relațiilor de parteneriat bazate pe cele mai bune practici, față de comunitate și țară – pentru respectarea personalității, drepturilor și libertăților lor, pentru susținerea dezvoltării durabile a economiei naționale					
Banca recunoaște necesitatea întocmirii și publicării dărilor de seamă față de comunitate în conformitate cu procedurile naționale și internaționale recunoscute					
Banca participă activ în cadrul proceselor de inițiativă legislativă îndreptate spre îmbunătățirea activității bancare, guvernării corporative și altor domenii ale vieții comunitare care au tangențe cu activitatea bancară					
Banca își întemeiază relațiile cu clienții, creditorii, partenerii de afaceri, reprezentanții autorităților administrației publice centrale și locale pe principii de încredere reciprocă, respect, sinceritate, profesionalism, integritatea obligațiilor, plenitudinea dezvăluirii informației corespunzătoare, prioritatea negocierilor și a tranzacțiilor de împăcare față de dezbaterile judecătorești					

Sursa: elaborat de autor, în baza surselor bibliografice 56, 57, 58, 59, 60.

Notă: celulele marcate indică prezența principiului în Codul de guvernare corporativă al băncii comerciale.

Anexa 24. Răspuns la solicitare

**Republica Moldova
Comisia Națională a Pieței
Financiare**

**Республика Молдова
Национальная комиссия
по финансовому рынку**

MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 77
Tel: (373 22) 859 401, Tel/fax: (373 22) 859 505
e-mail: cnpf@cnpf.md

МД 2012, мун. Кишинэу, пр. Штефан чел Маре, 77
Тел: (373 22) 859 401, Тел/факс: (373 22) 859 505
e-mail: cnpf@cnpf.md

Nr. 02-2631 din 21.07 2016
La nr. f/n din 08.07.2016

Dnei Ecaterina BURLEA

Stimată doamnă,

Comisia Națională a Pieței Financiare (C.N.P.F.) a examinat adresarea Dvs. și în limita competenței sale funcționale, comunică următoarele.

Conform Hotărîrii C.N.P.F. nr.67/10 din 24.12.2015 „Cu privire la aprobarea Codului de guvernanță corporativă” publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.49-54/363 din 04.03.2016 s-a aprobat Codul de guvernanță corporativă.

Totodată, entitățile de interes public se vor conforma prevederilor Codului de guvernanță corporativă în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a hotărîrii nominalizate.

Potrivit informației deținute de C.N.P.F. entitățile de interes public (50 de societăți pe acțiuni, dintre care Bănci Comerciale – 11) au aprobat Codul de guvernanță corporativă.

Cu respect,

Vicepreședinte

Iurie FILIP

Ex.: Parascovia Mardari
Tel.: 022-859-475

Anexa 25. Acte de implementare a rezultatelor cercetărilor științifice

Anexa 25.1. Act de implementare a rezultatelor cercetărilor științifice eliberat de către „Cloudata” S.R.L.

„Cloudata” S.R.L.
cod fiscal: 1007600032850

ACT DE IMPLEMENTARE

a rezultatelor cercetărilor științifice
efectuate de către Dna **BURLEA Ecaterina**

Tema tezei: Diagnosticul potențialului economico-financiar al întreprinderii ca instrument de eficientizare a managementului corporativ

Specialitatea: 521.03 Economie și management în domeniul de activitate

Prin prezentul act se confirmă că rezultatele științifice ale Dnei BURLEA Ecaterina obținute în urma elaborării tezei de doctor în științe economice, cu tema: **Diagnosticul potențialului economico-financiar al întreprinderii ca instrument de eficientizare a managementului corporativ**, au fost integrate cu succes în activitatea entității economice S.R.L. „Cloudata”.

Utilitatea pragmatică a cercetării decurge, în primul rând, din argumentarea importanței aducerii în prim plan, în gestionarea activității de către manageri, a intereselor proprietarilor și angajaților, fapt ce va contribui la diagnosticul la timp și oportun a potențialului entității și stării ei financiare, iar transparența acestei informații va asigura cu siguranță eficientizarea managementului corporativ.

Recomandările autorului și-au găsit aplicabilitatea practică în activitatea entității S.R.L. „Cloudata” aducând o contribuție vădită la procesele de planificare, organizare și control, fapt ce a contribuit la eficientizarea managementului și îmbunătățirea stării financiare a entității.

Totodată, prezintă interes și urmează să fie aplicate în practica entității S.R.L. „Cloudata” recomandările privind diagnosticul potențialului în următoarele situații:

- ▀ anterior elaborării strategiilor de activitate, stabilind punctele forte, punctele slabe și elaborând recomandări privind amplificarea potențialului de viabilitate economică și managerială;
- ▀ anterior demersurilor manageriale importante, globale (la nivel de firmă) sau parțial (la nivel de componentă, procesuală și structurală a acesteia), neadoptându-se decizii de anvergură, decizii de importanță pentru prezentul și, mai ales, viitorul firmei, fără o cunoaștere critică a situației domeniului la care se referă, a aspectelor pozitive și negative, a cauzelor care le provoacă.
- ▀ anterior și pe parcursul implementării unor formule organizatorice noi, pentru a evidenția maniera în care acestea funcționează și pentru a aduce corecții unor soluții inițiale.

Impactul estimat conturează politici de perfecționare a gestionării competitivității, eficientizare a managementului și, prin urmare, de sporire a potențialului economico-financiar al entității economice.

Administrator,
Becciv Angela

29.06.2016

Becciv

**Anexa 25.2. Act de implementare a rezultatelor cercetărilor științifice eliberat de către
„Alvim-Auto” S.R.L.**

„ALVIM-AUTO” S.R.L.

codul fiscal: 1006600001945

sediul: mun. Chișinău, or. Sîngera, str. Andrieș 5

**ACT DE IMPLEMENTARE
a rezultatelor cercetărilor științifice**

Prin prezentul act se atestă că unele idei din teza de doctor a dnei BURLEA Ecaterina cu denumirea **„Diagnosticul potențialului economico-financiar al întreprinderii ca instrument de eficientizare a managementului corporativ”**, au fost implementate și se utilizează în cadrul entității economice **„ALVIM-AUTO” S.R.L.**

În special dorim să menționăm utilitatea ideilor cu privire la propunerea diagnosticului potențialului drept o componentă obligatorie a gestiunii financiare a oricărei entități și efectuarea diagnosticului la elaborarea planurilor de afaceri, la finalizarea exercițiului financiar. Aceasta va permite stabilirea stării de sănătate a companiei și va identifica cauzele ce au generat starea lucrurilor în cadrul entității economice, ulterior în baza acestora deja va fi posibilă formularea unor acțiuni concrete de întreprins ce vor permite redresarea activității entităților.

Măsurile propuse de către autorul tezei, prin concluziile ce le formulează, vor conduce în mod inevitabil la îmbunătățirea actului managerial din cadrul entității economice.

**Contabil-șef
Rusu Ludmila**

23.06.2016

Anexa 25.3. Act de implementare a rezultatelor cercetărilor științifice eliberat de către „Tex-Auto-Pit” S.R.L.

„TEX-AUTO-PIT” S.R.L.
codul fiscal: 1008600053719
sediul: mun. Chișinău, str. Grădina Botanică 9

ACT DE IMPLEMENTARE
a rezultatelor cercetărilor științifice

Prin prezentul certificat se atestă că unele concluzii și recomandări din teza de doctorat intitulată **„Diagnosticul potențialului economico-financiar al întreprinderii ca instrument de eficientizare a managementului corporativ”** elaborată de dna BURLEA Ecaterina și-au găsit aplicabilitatea practică în activitatea entității „Tex-Auto-Pit” S.R.L., aducând o reală contribuție la activitatea de evaluare a potențialului entității, fapt ce a condus la sporirea coerenței dintre opțiunile strategice cu potențialul intern al firmei și a făcut ca rezultatele activității economice să devină mai profitabile.

Diagnosticarea potențialului entității economice în baza indicatorilor enumerați în lucrare a permis sesizarea rapidă a disfuncționalităților interne și a eventualelor dezechilibre, ceea ce va permite pregătirea unui plan de acțiuni pentru redresarea situației și eficientizarea activității.

Soluțiile oferite prin recomandările ce se desprind prin teză, asigură un cadru obiectiv de evitare și diminuare a consecințelor financiare nefavorabile create de dezechilibre economice actuale.

Prin concluziile ce le formulează, autorul tezei recomandă, pentru îmbunătățirea actului managerial, măsuri cu motivație obiectivă.

Preluarea recomandărilor din teză au efecte benefice asupra dezvoltării economice la nivel microeconomic.

Contabil-șef
Zatirec Ecaterina

DECLARAȚIA PRIVIND ASUMAREA RĂSPUNDERII

Subsemnatul, declar pe răspundere personală că materialele prezentate în teza de doctorat sunt rezultatul propriilor cercetări și realizări științifice. Conștientizez că, în caz contrar, urmează să suport consecințele în conformitate cu legislația în vigoare.

Burlea Ecaterina

27.01.2017

CURRICULUM VITAE

Numele, prenumele: Burlea Ecaterina
Data și locul nașterii: 21.07.1983, Chișinău
Cetățenia: Republica Moldova

Studii:

2001-2005 – Licență – ULIM, Licențiat în Economie, specializarea Contabilitate și audit
2005-2006 – Masterat – ULIM, Magistru în Economie, specializarea Contabilitate și audit
2007-2016 – Doctorat – ULIM, Economie și management în domeniul de activitate

Stagii:

01.10.2012 – 11.06.2013 – Cursuri de Formare la Specialitatea „Modului Psihopedagogic”
2013 – seminar de perfecționare „Managementul financiar”
2013 – seminar de perfecționare „Planificarea afacerii”
2005 – practica de producție efectuată în cadrul ARE “Estimator – VM” S.R.L.
2002 – practica tehnologică efectuată în cadrul S.A. “Făurarul”

Domeniul de interes științific: 521.03 - Economie și Management în domeniul de activitate

Activitatea profesională:

2016-prezent – prodecan facultatea „Științe Economice”, ULIM
2015-prezent – lector universitar la catedra „Finanțe, Bănci și Contabilitate”, ULIM
2013-2015 – formator în cadrul Academiei de Administrare Publică; responsabilitate: Instruirea responsabililor de la Direcțiile de control fiscal al Inspectoratului Fiscal Principal de Stat
2012-2015 – lector superior la catedra „Finanțe, Bănci și Contabilitate”, ULIM
2005-2012 – lector asistent la catedra „Contabilitate”, ULIM

Participări la foruri științifice naționale și internaționale:

1. Seminar: „BRIDGE” – Promovarea înțelegerii reciproce și cooperării UE cu Belarus, Moldova, Rusia și Ucraina, Chișinău, ASEM, 23.03.09 - 26.03.09.
2. Conferința științifico - practică Internațională, cu tema „Turism: o celebrare a diversității” din 27 septembrie 2009. Ediția a 3-a, Chișinău, 2009.
3. Simpozion Științific Internațional „Criza mondială și impactul ei asupra economiei Moldovei”. Chișinău, ULIM, 23.04.2010.
4. Conferința Științifică Internațională „Impactul transporturilor asupra dezvoltării relațiilor economice internaționale”, RM, Chișinău, Academia de Transporturi, Informatică și Comunicații. Ediția a III-a, 24-25.03.2011.
5. Conferința Științifică Internațională 2011 „Problemele și perspectivele de dezvoltare a potențialului economic și managerial al Republicii Moldova în condițiile de criză”, 21.04.2011, RM, Chișinău, ULIM.
6. Conferinței științifice internaționale: Strategii de dezvoltare socio-economică a societății în condițiile globalizării. Chișinău 2012.
7. Conferința științifico-
8. practică internațională „Politici economice și financiare pentru o dezvoltare competitivă”, Chișinău: ULIM, 2013.
9. Conferința științifico-practică internațională „Politici economice și financiare pentru o dezvoltare competitivă”, Chișinău: ULIM, 2013.

10. Conferința națională didactico-științifică „Predarea disciplinelor de contabilitate, audit și analiză economică în contextul noilor reglementări”. ASEM, 27.02.2014.
11. Conferința științifică internațională „Sectorul serviciilor în secolul XXI: realizări, probleme, perspective”, Chișinău: USM, 2014.
12. Conferința științifică internațională „Cooperarea dintre mediul universitar și organismele profesionale: soluții și oportunități în dezvoltarea durabilă a profesiei contabile”. ASEM, 04.04.2014.
13. Conferința Științifică Internațională „Contabilitatea, auditul și analiza economică între conformitate, schimbare și performanță”, ASEM, 2.04.2015.

Lucrări științifice și științifico-metodice publicate:

▪ 20 Articole în reviste științifice cu recenzii

1. Burlea E. Rolul analizei activității economico – financiare în gestiunea întreprinderii. În: Revista Științifică „Studii Economice”, ULIM, an. I, nr.4 / 2007. p. 299.
2. Burlea E. Factorul uman – cea mai de preț resursă. În: Revista Științifică „Studii Economice”, ULIM, an. 2, nr.3-4 / 2008. p. 170-175.
3. Burlea E. Avantajele și dezavantajele managementului corporativ. În: Revista Științifică „Studii Economice”, ULIM, an. 2, nr.3-4 / 2008. p. 194-198.
4. Burlea E. Diagnosticul potențialului economic în cercetările contemporane. În: Revista Științifică „Studii Economice”, ULIM, an. 2, nr.1-2 (iunie) / 2009. p. 62-66.
5. Burlea E., Ștahovschi A., Cuhai R. Analiza reacției băncilor centrale ca urmare a deviației inflației de la obiectivul țintit. În: Revista științifică „Studii Economice”, ULIM, an. 2, nr.1-2 (iunie) / 2009. p. 300-305.
6. Burlea E. Diagnosticarea viabilității economice și manageriale a entității economice. În: Revista științifică „Studii Economice”, ULIM, an. 3, nr. 3-4 (decembrie) / 2009. p. 209-214.
7. Burlea E. Software pentru analiza activității economico – financiare a entității patrimoniale. În: Analele ULIM, seria economie, 2009, vol. 9.
8. Burlea E. Locul diagnosticării în management. În: Revista științifică „Studii Economice”, ULIM, an.4, nr. 3 – 4 (decembrie), 2010, p. 340 – 344.
9. Burlea E. Analiza veniturilor din activitatea operațională. În: Revista științifică „Studii Economice”, ULIM, an. 5, nr. 1-2 (iunie) / 2011. p. 437-441.
10. Burlea E. Diagnosticarea situațiilor de criză în cadrul entităților economice. În: Revista științifică „Studii Economice”, ULIM, an. 5, nr. 3-4 (decembrie)/ 2011. p. 249-254.
11. Burlea E. Analiza statică a riscului de faliment în baza bilanțului contabil. În: Revista științifică „Studii Economice”, ULIM, an. 6, nr. 1-2 (iunie)/2012. p. 421-425.
12. Burlea E. Necesitatea analizei veniturilor din activitatea operațională în condiții de criză economico – financiară. În: Revista științifică „Studii Economice”, ULIM, an. 6, nr. 1-2 (iunie)/2012. p. 426-429.
13. Burlea E. Consecințele managementului corporativ deficient. În: Revista științifică „Studii economice”, an. VI, nr. 3-4 (decembrie) 2012. p.149-152.
14. Burlea E. Modelul ideal de guvernare corporativă: există sau nu? În: Analele ULIM, seria Economie. Chișinău, ULIM, 2012. p. 196-205.
15. Burlea E. Amortizarea mijloacelor fixe – în scopuri contabile și fiscale. În: Revista „Studia Universitatis Moldaviae”, 2014, nr. 7 (77). Seria „Științe exacte și economice”. p. 120-129.
16. Burlea E., Spînun A. Performanța financiară a entității economice apreciată în baza testului fulger. Analele ULIM, seria Economie. Chișinău, ULIM, 2014. p. 86-94.

17. Burlea E., Spînun A. Importanța sistemelor de avertizare timpurie în prevenirea falimentului bancar. În: Analele ULIM, seria Economie. Chișinău, ULIM, 2014. p. 95-100.
18. Burlea E., Spînu A. Rolul birourilor istoriilor de creditare în asigurarea stabilității sistemului bancar. În: Revista științifică „Studii Economice”, ULIM, an. 8, nr. 2 / 2014. p. 151-160.
19. Burlea E., Spînu A. Codul de guvernare corporativă – imperativ al timpului. În: Revista științifică „Studii Economice”, ULIM, an. 9, nr. 2 / 2015. p. 141-147.
20. Burlea E., Spînu A. Particularitățile cooperării dintre Republica Moldova și principalele institutii financiare internaționale prin intermediul bancilor comerciale. În: Analele ULIM, seria Economie, vol. 16. Chișinău, ULIM, 2016. p. 79-96.

▪ **Materiale ale comunicărilor științifice**

1. Burlea E., Danilcenco L. Финансовый и экономический потенциал предприятия. În: materialele „Symposia Professorum”, USM, 2005.
2. Burlea E., Cerga T. Analiza performanțelor băncii. În: materialele sesiunii științifice „Symposia Professorum” din 21.10.2005. Seria Economie. ULIM, Chișinău, 2006. p. 177.
3. Burlea E. Analiza resurselor umane ale întreprinderii. În: materialele conferinței științifice internaționale „Symposia Professorum” din 13-14 octombrie 2006. Chișinău, 2007. p. 317.
4. Burlea E. Aspecte metodologice ale aprecierii potențialului economic și financiar. În: materialele Conferinței științifico - practice Internaționale „Turism: o celebrare a diversității” din 27 septembrie 2009. Ediția a 3-a, Chișinău, 2009. p. 230-234.
5. Burlea E. Diagnosticarea economică a activității entității - ca instrument de identificare a perspectivelor de dezvoltare. În: materialele Conferinței Științifice Internaționale „Impactul transporturilor asupra dezvoltării relațiilor economice internaționale”, RM, Chișinău, Academia de Transporturi, Informatică și Comunicații. Ediția a III-a, 24-25.03.2011. p. 101-109.
6. Burlea E. Riscul de faliment - modalități de apreciere în baza bilanțului contabil. În: materialele Conferinței Științifice Internaționale 2011 „Problemele și perspectivele de dezvoltare a potențialului economic și managerial al Republicii Moldova în condițiile de criză”, 21.04.2011, RM, Chișinău, ULIM. p. 107 – 111.
7. Burlea E. Estimarea riscului de faliment al corporațiilor. În: materialele Conferinței științifice internaționale: Strategii de dezvoltare socio-economică a societății în condițiile globalizării. Chișinău: S.n. (tipografia Print-Cro), 2012. p. 82-90.
8. Burlea E., Burlea El. Divergențe între metodele de calcul a uzurii mijloacelor fixe în scopuri contabile și fiscale. În: materialele Conferinței științifico-practice internaționale „Politici economice și financiare pentru o dezvoltare competitivă”, Chișinău: ULIM, 2013. p. 62-67.
9. Burlea E. Analiza expresă a entităților economice în baza ratelor de rentabilitate. În: materialele Conferinței științifico-practice internaționale „Politici economice și financiare pentru o dezvoltare competitivă”, Chișinău: ULIM, 2013. p. 48-51.
10. Burlea E., Balan I. Aspecte și impedimente aferente predării analizei situațiilor financiare generate de aplicarea noilor SNC. În: materialele Conferinței naționale didactico-științifice „Predarea disciplinelor de contabilitate, audit și analiză economică în contextul noilor reglementări”. ASEM, 27.02.2014. p. 103-105.
11. Burlea E., Balan I. Considerațiuni privind culegerea și prelucrarea datelor din situațiile financiare întocmite în baza noilor reglementări contabile naționale. În: materialele

Conferinței științifice internaționale „Sectorul serviciilor în secolul XXI: realizări, probleme, perspective”, Chișinău: USM, 2014. p. 9-14.

12. Burlea E., Balan I., Cazac I. The internal audit of the production process: essence, necessity, organization: În: materialele Conferinței științifice internaționale „Cooperarea dintre mediul universitar și organismele profesionale: soluții și oportunități în dezvoltarea durabilă a profesiei contabile”. ASEM, 04.04.2014. p. 288-292.
13. Burlea E., Săînu A. Sectorul bancar al Republicii Moldova, prin prisma eficienței bancare. În: materialele Conferinței Științifice Internaționale „Contabilitatea, auditul și analiza economică între conformitate, schimbare și performanță”, ASEM, 2.04.2015. p. 270-273.

▪ **Indicații /îndrumări metodice**

1. Programa și indicații metodice cu privire la desfășurarea practicii și susținerea raportului aferent practicii (destinate studenților ciclului I – licență, specialitatea „Contabilitate”). Indicații metodice 1,67 c.a. Chișinău, ULIM, 2013. 39 p.
2. Programa și indicații metodice cu privire la desfășurarea stagiului profesional și susținerea Raportului aferent stagiului (destinate masteranzilor ciclului II, specialitatea „Gestiunea sistemului de evidență contabilă și audit”). Indicații metodice 1,50 c.a. Chișinău, ULIM, 2013. 35 p.
3. Программа и методические указания прохождения профессиональной стажировки и защита отчета по стажировке (для студентов цикла II – Мастерат, специальность «Управление системой бухгалтерского учета и аудита»). Indicații metodice 1,54. Chișinău, ULIM, 2013. 37 c.
4. Программа и методические указания прохождения ознакомительной и технологической практики и защита отчета по практике (для студентов цикла I – Лицензиат, специальность «Бухгалтерский учет»). Indicații metodice 1,67. Chișinău, ULIM, 2013. 40 c.

Apartenența la societăți/asociații științifice naționale, internaționale:

- membru al Asociației Contabililor și Auditorilor Profesioniști din Republica Moldova

Cunoașterea limbilor:

- Limba maternă – Română
- Limbi străine – Franceza (scris/citit/vorbit)-nivel mediu
Rusa (scris/citit/vorbit)-nivel avansat
Spaniola (scris/citit/vorbit)-nivel mediu

Aptitudini tehnice

- **Utilizator PC avansat** (Microsoft Office: Word, Excell, Access, Visio, Power Point, Adobe; Prezi; Programe specializate pentru contabilitate)

Competențe și abilități sociale:

- Comunicabilă, energică, responsabilă, punctuală, abilități de lucru în colectiv, spirit de inițiativă.

Competențe și aptitudini organizatorice:

- Abilități de leadership, capacitate de sinteză și analiză, capacități decizionale

Date de contact: Republica Moldova, mun. Chișinău, bd. Dacia 22/3, ap. 50. Tel. 068003595.
e-mail: e_burlea@mail.ru.